

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : Gyldendal, 1775-89

Fysiske størrelse | Physical extent:

Skuespil til Brug for den danske Skueplads :
[Den Gyldendalske Samling].

Vol. 1

Kiøbenhavn : Gyldendal, 1775-89

12 bd.

DK

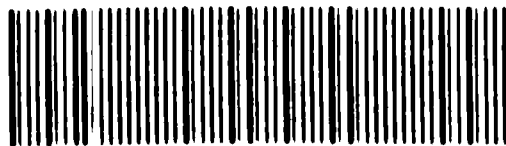
Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

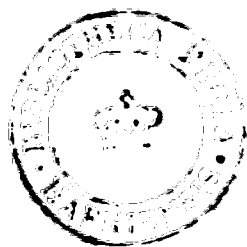

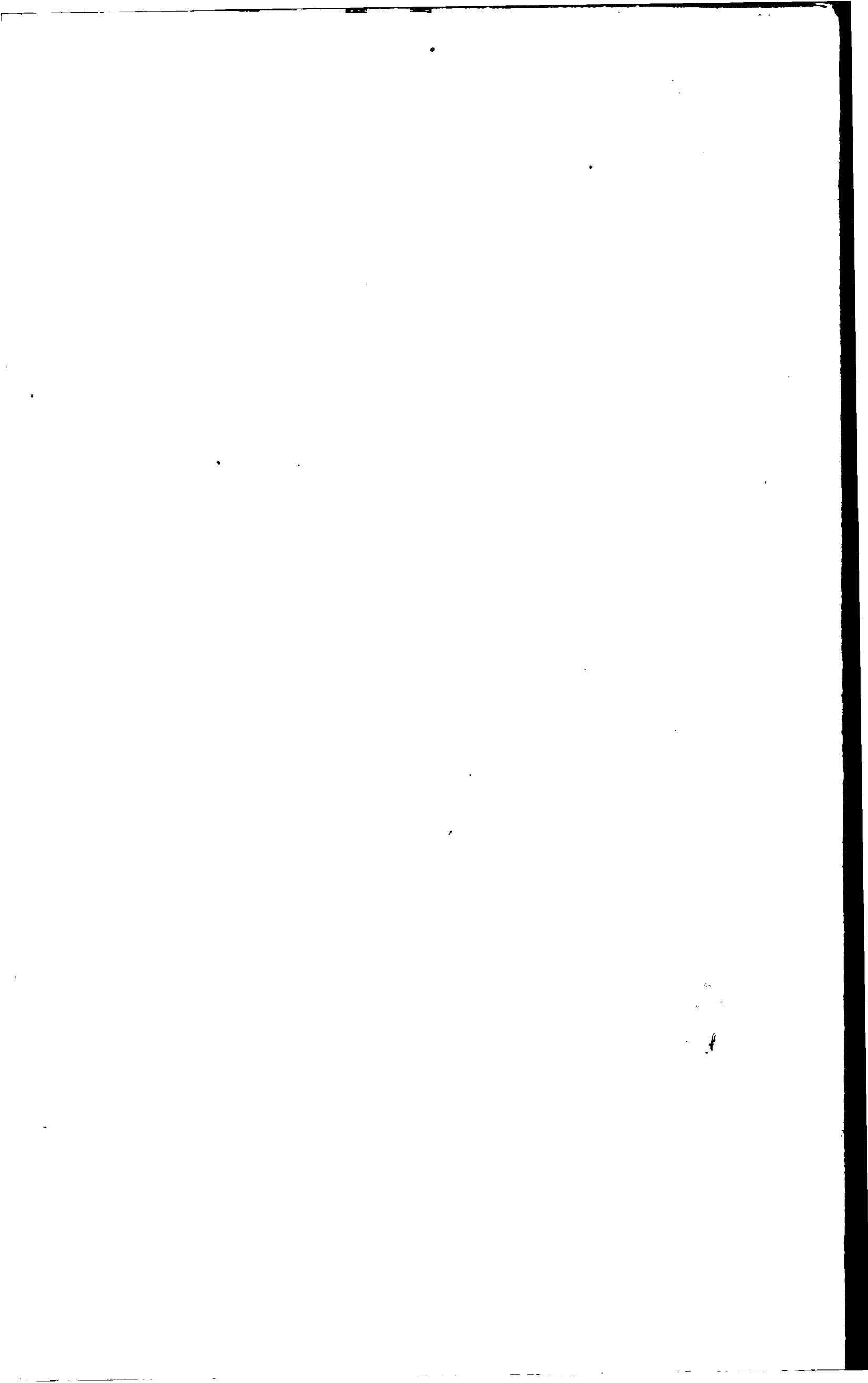
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021442802

55. - 3.

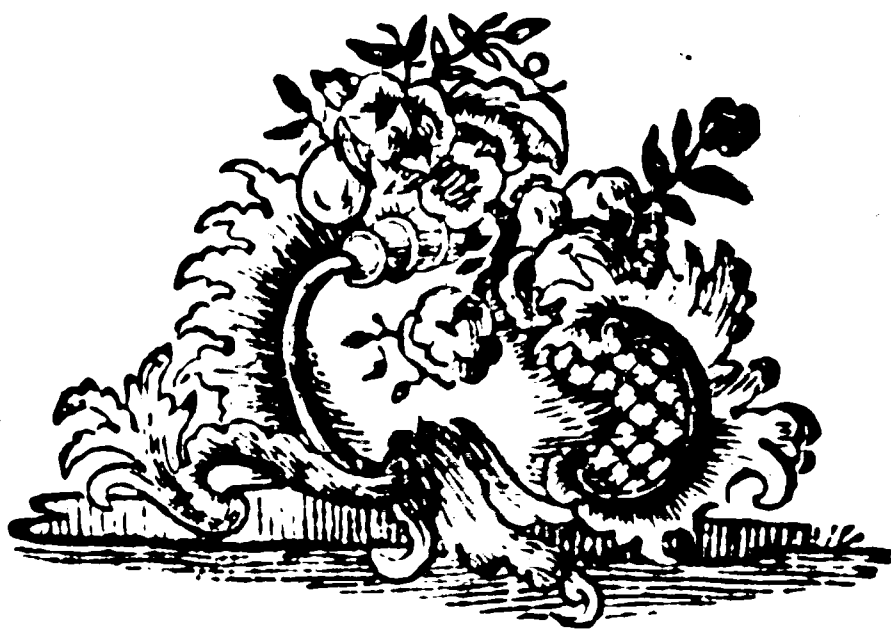

Skuespil

til Brug

for

den danske Skueplads.

Første Bind.

Kiøbenhavn, 1775.

Trykt paa Boghandler Gyldendals Forlag.

101110

101110

101

101110

101110

101110

101110

101110

Til Læseren.

Da vi ikke have nogen ordentlig Samling af Theaterstykker for den danske Skueplads siden Holbergs, og vi alligevel see forestillede en Mængde andre, baade Originaler og Oversættelser, som noiere ere stemte efter disse Tiders Tænkemaade og Charakterer; saa har jeg troet at kunne giøre det hoistærede Publikum en behagelig Tjeneste med at samle og i visse Bind ved Trykken udgive de

Til Læseren.

beste Stykker, som nu pleie at opføres, fornemmelig de, som ikke hidtil have været trykte.

Vel have vi en temmelig Mængde Theaterstykker, som enkelte Tid efter anden ved Trykken ere udgivne; men disse have ogsaa næsten alle fristet den almindelige Skiebne, de fleste af vore danske SmaaSkribter pleie at undergaae: inden faa Aars Forløb ligge de forrevne og hængsle i en Krog uden videre at nyttes og erindres.

Enhver veed, hvad Fordeel det skaffer en Tilskuer ved Forestillingen, tilforn at have gjort sig Stykkets Anlæg og Indretning bekiendt — Han indseer da med en mere levende og sympathetisk Fornemmelse

Til Læseren.

melse Charakterernes Afstikning og Passionernes Løb — Han føler stærkere det Naive i Udtrykkene og de dermed forbundne Sindsbevægelser — Kort: Han sættes i Stand til at bedømme baade Forfatterens og Skuespillerens virkelige Fortienester og Mangler. Det synes derfor at være baade nødvendigt og billigt, at Publikum forhielpes til at nyde disse Fordele; men dette kan ei siges at være skeet, uden at de Skuespil, som ere indrettede for vor Skueplads, tillige blive ved Trykken bekiendte.

Med den høie Theaterdirektions !gunstige Tilladelse gjør jeg nu hermed en Begyndelse til en almindelig Samling af de bedste Stykker, som paa den danske Skueplads blive opførte; deri indlemmes de

Til Læseren.

Originaler og Oversættelser baade af Skue- og Syngeſpil, ſom ere overladte til Direktionens Diſpoſition; ligesom jeg og modtager de Stykker, der forblive i Forfatterneſ egen Bold, naar de om ſamme efter Billighed med mig ville contrahere. Begyndelſen ſkeer med dem, ſom ikke hidtil have været trykte. — Siden vil jeg beſtræbe mig for paa nye med Forbedringer at oplegge de Stykker, ſom meeſt ſaaves og have erholdet det ſtorſte Biſald i Publiſum; men intet kan finde Plads i denne Samling, ſom ikke enten i de ældre eller nyere Tider er antaget af Theatrets Forefatte og af dem fiendt værdigt at foreſtilles Publiſum.

Jeg haaber ſaaledes aarlig i det mindſte at levere tvende Bind og maaskee efter

Om:

Til Læseren.

Omstændighederne flere, hvilket meget vil
beroe paa den Yndest Publikum viser for
dette Foretagende.

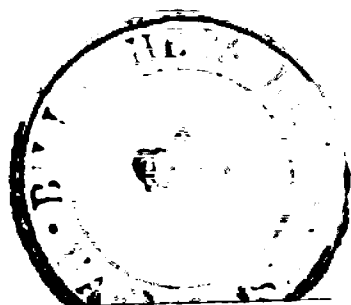
Kiøbenhavn,

Gyldenst.

d. 4 September 1775.

For

Fortegnelse
paa

de Skuespil, som findes i dette Bind.

Eugenie, i fem Acter af Beaumarchais.

Den Aergierrige, i fem Acter af Destouches.

De nysgierrige Fruentimmer, i tre Acter af Goldoni.

Casshuset eller Skotländerinden, i fem Acter af Hume.

Eugenie.

Et

Stuefpil

i

Fem Acter.

af

Beaumarchais.

Personerne.

Baron Hartley, Eugenies Fader.

Mylord Greve af Clarendon, Eugenies Elsker og forenede Mand.

Madame Murer, Eugenies Fæster.

Eugenie, Baronens Datter.

Sir Carl, Eugenies Broder.

Cowley, en See-Capitain, Baronens Ven.

Drink, Kammertiener hos Mylord Clarendon.

Bethy, Kammerpige hos Eugenie.

Robert, første Laquai hos Mad. Murer.

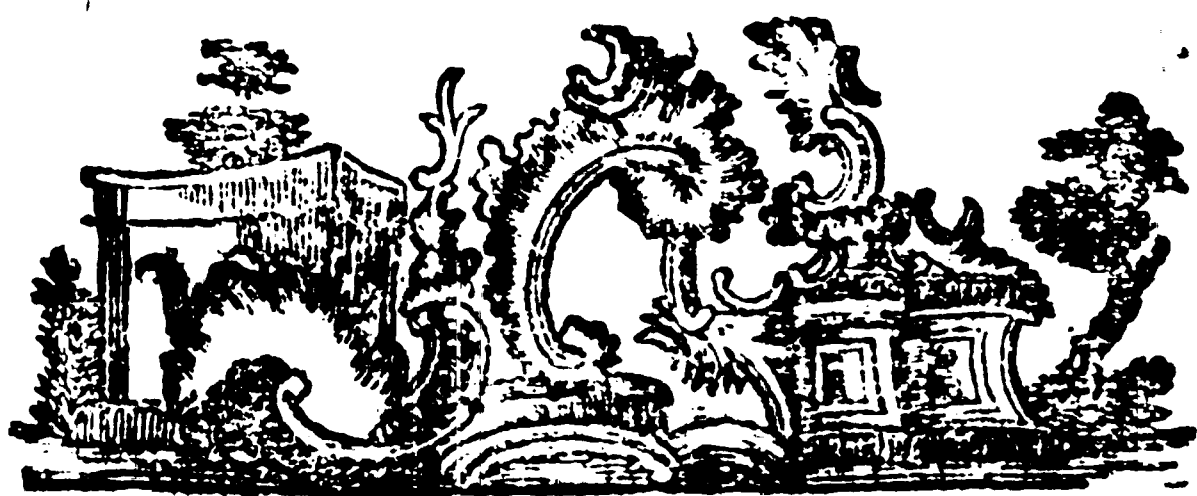
Stumme Personer.

Bevæbnede Tienere.

Scenen er i London i et afledes liggende Huus, Greven af Clarendon tilhørende.

Første

Første Act.

Første Scene.

Baron Hartley, Mad. Murer, Eugenie
og Bethy.

(Theatret forestiller en Sahl efter den franske Mode af bedste Smag; Udskillige Kufferter og Pakker give tilkiende, at man er nyelig ankommen; I et Hjørne af Stuen staaer et Bord med et Thebræt, som Damerne sidde ved.

Madame Murer læser et engelsk Ugeblad, som hun holder ganske nær Indset; Eugenie har et Stykke Syetoi i Haanden, som hun sidder og broderer paa; Baronen sidder ved den anden Side af Bordet; Bethy staaer ved Siden af ham, og har i den ene Haand en Tallerken med et lidet Glas paa, og i den anden en Flaske, som er ombunden med Kurveværk, hvoraf hun skienker et Glas fuldt til Baronen, og i det hun jcer sig rundt omkring, siger hun:)

Bethy.

Det er dog ret pragtigt alt dette! Men De skulle engang see min Froskens Kammer.

Baronen

(drikker Glasset ud, og sætter det fra sig paa Tallerkenen.)

Er det dette paa høire Haand?

Bethy.

Ja vist, Herre! det andet er kun en Gang op til Fruens Bærelser.

Baronen.

Jeg forstaaer det; her oven over.

Mad. Murer.

Vil De ikke tage ud min Herre? Kloffen er allerede over sex.

Baronen.

Jeg venter kun paa Vognen — — Men Eugenie! hvordan er det fat? Du taler jo ikke et Ord; Du seer jo saa suurt til mig; i det mindste synes mig ikke at Du er saa forujsiet som Du pleier at være.

Eugenie.

Jeg er lidt træt af Reisen, min Faer.

Baronen.

Og Du har dog trippet hele Eftermiddagen omkring i Haugen med Din Fæster.

Eugenie.

Dette Sted er saa behageligt, at man — —

Mad. Murer.

Ja, man maae tilstaae, at det er af en Smag, som alt det Greven laer gjøre; her er alt hvad man kan ønske sig.

Eugenie.

(affides.)

Undtagen just den, der hører det til altsammen.

Bethy

(gaaer bort.)

Anden Scene.

Eugenie, Baronen, Mad. Murer, Robert.

Robert.

Her er Vognen, Herre!

Baronen

(reiser sig op, og siger til Robert:)

Min Hat, min Stof.

Mad. Murer.

J maae see til Robert, og tage ud hvad der er i disse
Kufferter, og sætte noget tilrette overalt.

Robert.

Det skal skee strax Frue! men vi har ikke haft mind-
ste Tid til at besinde os en Smule endnu.

Baronen.

Hvor er det, Du siger at Capitainen boer?

Robert.

I Suffolk Street, strax ved Badet.

Baronen.

Det er got.

Robert.

(gaaer.)

Tredie Scene.

Mad. Murer, Baronen, Eugenie.

(I denne hele Scene taler Mad. Murer i en spødest Tone.)

Mad. Murer.

Jeg skulle dog vel haabe, at I ikke forglemmer at lade jer melde hos Mylord Greven af Clarendon, omendstignant han er til Windsor, det er en ung fornemme Herre og min meget gode Ven. Det er ham, der har laant os dette Huus, imens vi opholde os i London, og I betænker dog vel, at det er een af disse Skyldigheder, som — —

Baronen.

(Løfteraber hende.)

Mylord Greven, den og den: en fornemme Herre, min meget gode Ven: Hvad dog disse Ord klinge prægtigt i Munden paa et forsængeligt Fruentimmer!

Mad. Murer.

Har I da ikke i Sinde at gaae derhen?

Baronen.

Med Tilladelse Søster! det er nu den tredie Gang, at I siger mig det; jeg skal tage derhen, naar jeg kommer fra Capitain Coverly.

Mad. Murer.

Na! som I behager; hvad ham angaaer, det er noget jeg brøder mig intet om; men her forlanger jeg ikke at han skal komme.

Baronen.

Hvorledes! Broderen til den Mand, der skal have min Datter?

Mad.

Mad. Murer.

Det er just ingen afgjort Sag endnu.

Baronen.

Jo, det er saa vist, som det allerede var skeet.

Mad. Murer.

Det saaer I ikke mig til at troe; Et herligt Indfald! at gifte sin Datter bort til denue gamle Karl, denne Co-
werly, der har ikke engang 500 Pund aarlige Indkomster,
og er endnu oven i Ribbet mere latterlig end den anden Bro-
der Capitainen.

Baronen.

Min Søster! Jeg taaler ikke, at man i min Nær-
værelse taler haanligt om en kief Officeer, der er min gam-
le Ven.

Mad. Murer.

Meget vel! men jeg fornærmer hverken hans Kieffhed
eller Jeres fælleds gamle Venfkab; jeg siger kun, at Ederes
Datter maae have en Mand, som hun kan elske.

Baronen.

Som Mandfolk nu omstunder ere beskafne, saa er det
temmelig vanskeligt.

Mad. Murer.

Saa meget større Aarsag til at udsøge Een, der var
elskvaerdig.

Baronen.

Wrefier!

Mad. Murer.

Det ene udelukker ikke det andet.

Baronen.

Jo næsten altid; og desuden saa har jeg engang givet
Cowerly mit Ord.

Mad. Murer.

Han faaer da være saa god, at give jer det tilbage
igien.

Baronen.

Ei nu! hvilken forunderlig Kone! Naa, siden jeg skal
sige jer alting reent ud, min Søster! saa er der en Fors-
krivning imellem os paa 2000 Guineer, som den skal be-
tale der bryder sit Ord. Troer I da ogsaa, han er saa
god at give mig den tilbage?

Mad. Murer.

J ventede vist, jeg vilde sætte mig derimod, da I saa-
ledes sluttede dette herlige Kiøb; det kan komme til at koste
jer noget, men jeg forandrer derfor ikke min Beslutning.
Jeg er Enke og har Penge; det er under min Ansørsel og
Bestyrelse min Broer:Datter staaer, og mig er det, hun
skal vente alting af; siden hendes Moder døde, er det mig
allene, der bør sørge for hendes Lykke; see det er noget, jeg
har sagt jer over hundrede Gange, men I begriber intet.

Baronen.

Det er altsaa unyttigt, at jeg hører derpaa; jeg gaaer
fort, farvel min Eugenie, Du vil dog lyde mig, ikke sandt?

(Han kysser hende paa Tanden og gaaer.)

Fierde

Fjerde Scene.

Madame Murer, Eugenie.

Mad. Murer.

Lad ham kun komme mig her med sine Coverliver —
 (Efter nogen Taushed) Men jeg maae ogsaa give mig til
 at examinere Dig noget, Eugenie. — Jeg kan nok begri-
 be, at Din Faders Nærværelse kan foruroelige Dig noget
 i denne Tilstand, da han er uvidende om Dit Ægteskab;
 men hvorfor bruges denne tvungne Mine imod mig? jeg
 har jo gjort alt muligt for Din Skyld; jeg har giftet Dig
 — — Du gjør det beste Partie i alle tre Kongerigerne —
 — — Din Mand er nødsaget til at forlade Dig paa en
 kort Tid; Du er nedslagen deraf; — — Du brænder
 af Begierlighed efter at komme til ham i London; — —
 Jeg bringer Dig derhen; alting soier sig efter Dit Ønske,
 og dog — —

Eugenie.

(bedrøvet)

Det er just denne min Faers Uvidenhed der bekymrer
 mig; og paa den anden Side saa er jo Mørford — — —
 burde vi vel finde ham fraværende, naar vi allerede forud ved
 vore Breve har ladet ham vide, hvad Dag vi ville komme?

Mad. Murer.

Han er jo med Hoffet i Windsor; en Mand af hans
 Rang er ikke altid i Stand til at være sin egen.

Eugenie.

Han er meget forandret.

Mad. Murer.

Hvad vil Du sige dermed?

Eugenie.

At dersom han havde haaren sig saaledes ad, den Gang De befalede mig at tage imod hans Haand, saa skulde jeg i Dag ikke have nødig at gjøre ham disse Vebreidelser.

Mad. Murer.

Den Gang jeg befalede jer det, Frøken! skulde man ikke tænke, at jeg havde tvunget jer med Magt; og dog vilde I, uden min Hielp, være bleven et Offer for en urimelig Caprice; bleven gift uden Udstyr; faaet en gammel mistænkelig Knark til Mand; og endelig for at gjøre det fuldkomment, bleven indspærret jeres hele Levetid paa Towerly Gaard; — — For der er jo ingen Ting i Verden, der kan bringe jeres Fader fra sit abgøsmagte Anslag.

Eugenie.

Men om Greven nu ikke elsker mig mere?

Mad. Murer.

Bliver Du da derfor vel mindre Molady Clarendon? Og desuden, hvad er det for et Indfald? En Mand, der har opofret alting allene for den Lykke at besidde Dig.

Eugenie.

(meget roet.)

Den Gang var han saa kierlig. Hvor mange Taarer kostede vores Skilsmisse ham ikke! Jeg græd ogsaa, men dog fælte jeg den Gang, at endogsaa de smerteligste Sorger kan have deres Sædheder, naar de ere deelte med den man elsker. Men nu, hvilken Forskiel!

Mad. Murer.

Forglemmer Du da ganske Din nye Tilstand, og hvor meget det gjør en ung Kone kierere for hendes Mand, naar han

han snart haaber at betragte hende som Moder? Du har dog vel tilmeldet ham dette vigtige Nytt?

Eugenie.

Den liden Længsel han viser efter at see mig, er mig kun sa meget desto mere smertelig.

Mad. Murer.

Og jeg siger Dig, at Du fornærmer ham med Din Mistanke.

Eugenie.

Med hvor stor Fornærelse vilde jeg tilstaae mig selv skyldig!

Mad. Murer.

Du er det ogsaa virkelig, mere end Du troer, og denne Bedrøvelse, disse Taarer, denne Uroelighed — — troer Du da ogsaa, at det er fornuftigt at bære Dig saaledes ad?

Eugenie.

I Betragtning af de Marsager, der ere for at holde vores Egetskab hemmeligt, saa faaer jeg vel nedslukke min Sorg. Men dog alligevel! Mylord være borte fra London just den Dag vi kommer der!

Mad. Murer.

Hans Kammertiener er her. Jeg vil strax sende ham hjem til sin Herres Hotel, for at bringe Dig noget i Roelighed.

(Hun ringer paa Klokken.)

Fenite

Femte Scene.

Drink, Mad. Murer, Eugenie.

Drink.

(Til Eugenie.)

Hvad befaler Mylady?

Mad. Murer.

Endnu Mylady? man har jo forbudet ham det hundrede Gange at falde Dig saaledes.

Eugenie.

(venlig.)

Siig mig Drink, naar kommer Din Herre tilbage til London?

Drink.

Vi vente ham hvert Dieblif, der er bestilt friske Heste overalt paa Veien lige siden i Morges.

Mad. Murer.

Hører Du? lad os gaac ind igien, min Broer-Datter; (til Drink:) Gaac I hen og see efter, om han ikke er kommen endnu.

Drink.

Det skal see Madame; jeg er vis paa han har fløiet.
(Mad. Murer og Eugenie gaaer.)

Siette Scene.

Drink

(allene.)

Naa, betaler han mig for at lyve, saa skal ogsaa en Skielm sige: at jeg narrer ham hans Penge fra; men det gjør mig dog ligesom noget ont — — dette unge Fruentimmer er ret en Engel; hvilken uskyldig Venlighed! hun
var

var i Etand til at tæmme Tigre — — ja, man maae være værre end en Tiger, for at kunde først bedrage og si, den forlade saa fuldkomment et Fruentimmer. Nei min Herre! jeg siger det endnu engang: min Herre, ligst ikke saa gammel som jeg, er dog hundrede Gange, rygs-
gesløfere end jeg.

Syvende Scene.

Mylord Clarendon, Drink.

Clarendon.

(Glaaer ham paa Skuldrene og siger:)

Friß Mod, Msr. Drink!

Drink.

(Forbauset.)

Men hvem i al Verden tænkte paa Mylord! at De var her; vi bildte os allesammen ind, at De var til Windsor.

Greven.

Du sagde da, at den Rygseløseste af os to det er ikke Dig?

Drink.

(Med en noget mere dristig Mine.)

Saa min Troe Mylord, siden De dog har hørt det, saa — —

Greven.

Dette Sted er formodentlig sikkert.

Drink.

Ja vist; her er ikke et Menneske; Broer-Datteren er hos sin Fæster, og den gode stakkels Mand Faeren er gaaen ud.

Gre-

Greven.

(Med Forundring.)

Saa er Faeren med Dem?

Drink.

Ja det forstaaer sig; uden ham og en gammel Process, som de har oprippet igien, kan jeg ikke indsee, hvor de skulde have faaet noget Paaskud fra til denne Reise.

Greven.

Endnu større Fortrædelighed! og hvor længe har de været her?

Drink.

Siden i Gaar Aftes.

Greven.

Men hvad siger man om min Fraværelse?

Drink.

Frøkenen har arædt en Hoben.

Greven.

Å! jeg er mere nedslagen end hun; men har de ikke spurgt noget endnu til mit Giftermaal?

Drink.

Na intet! Kanden er ingen Nar at giøre nogen Hindrer i Herrens Forsæt; han vinder for meget ved Dem dertil.

Greven.

(Ærgerlig.)

Jeg troer den Slynge vil ordentlig blande sig i — —

Drink.

Lad os tale sammen Mylord! uden at De fortørnes derover. Her er et Fruentimmer af Stand, som bilder sig ind at være Deres Kone.

Greven

Greven.

Og som dog ikke er det, vil Du sige?

Drink.

Ja, men som dog nødvendig inden ganske kort Tid maae faae at vide, at De gifter Dem med en anden. — Naar jeg tænker paa denne sidste Streg, efter det dievelske Konststykke, der har bragt hende i vores Kløer — — Lad mig see: en falsk Contract, en estergjort Kiefebog, en Præst af vor egen Fason, og, vor Herre veed det alt — — Alle disse Roller uddeelte til enhver af os, og vel udførte — — Naar jeg erindrer mig, hvor fortroelig Fasteren, og hvor andægtig Broer: Datteren var imens denne latterlige Ceremonie varede, og det endda i deres eget Capel til. — — Nei det troer jeg aldrig, at enten De, eller Deres Forvalter, der agerede Præst, eller vi andre, der skulde være Vidner vil nogen Tid faae — —

Greven

(viser ved Gebærder, at han er overmaade opbraagt, og derved holder Drink fra at sige mere, hvorpaa han efter en liden Taubhed siger meget koldsiindig:)

Monfr. Drink, Du er den allerdummeeste Slynge, som jeg har kiendt. (han taer sin Pung op og giver ham.) I er for Estertiden jeres egen; Gaae! men dersom I laer jer mærke med det allermindste Ord — —

Drink.

Har jeg nogen Tid overtraad Deres Befaling, Mylord?

Greven.

Jeg kan ikke udstaae Tienere, der vil snakke med; især har jeg Mistroe til Skielmer, der taler om Skrupler;

Drink.

Drink.

Nu vel! jeg skal aldrig lade mig forstaae med et Ord. De kan frit befale over mig hvad De vil, men det er dog virkelig Synd for Frokenens Skyld.

Greven.

Net alvorlig? Du er dog en ærlig Siel; naar Du kunſ seer Guldet, saa bliver Din Samvittighed roelig. —
Nei Tak! jeg er ikke Din Nar.

Drink.

Dersom Herren troer det, saa vil jeg gierne give ham hans Pung tilbage.

Greven,

(vægrende sig ved at tage den igien.)

Ja ja! saa kan det da være denne Gang; men kom mig ikke saaledes oftere. Hør ellers: Siden man da ikke veed noget af dette fortrædelige Giftermaal endnu, saa —

Drink.

Fortrædeligt! Hvem nøder Dem da til at indgaae det?

Greven.

Kongen, der har befalet det; min Uncle, der driver dervaa; Fordele, som man ikke er vis paa at finde tvende Gange i sin hele Levetid, (affides) og fremfor alle Ting den Skam det skulde være mig, at bekiendtgjøre min forhadte Opsørsel.

Drink.

Men siig mig dog, hvordan kan det vel følges her, at — —

Grev

Greven,

(betænkende sig.)

Ei hvad — — Jeg — — naar jeg kunſt forſt engang er gift, ſaa — — og desuden ſaa ſkal De ikke ſaae nogen i Tale. Omendſkiønt dette Huus er ikke ſaa langt fra mit Hotel, ſaa ligger det dog i et Qvarteer, hvor der er kunſt liden Færſel. Jeg ſkal nok mage det ſaa, at de ſkal reiſe bort igien med det forſte; gaae kunſt imidlertid hen og meld mig an, denne Beſøgelse vil forebygge al Miſtanke.

Drink.

(vender ſig om og ſiger:)

Miſtanke! hvem ſkulde vel engang falde paa at tænke det, ſom vi andre har ſat i Værk.

Greven.

Ja det er endelig ſandt, (han kalder ham tilbage igien) hør, hør.

Drink.

Mylord !

Greven.

(gaaer frem og tilbage paa Gulvet, og ſiger ved ſig ſelv:)

Jeg troer ogſaa, at hele Verden er bleven underlig i Hovedet paa eengang; (til Drink) mon de ſkulde have ſaaet nogle Breve allerede?

Drink.

Nei, endnu ikke.

Greven

(v.d ſig ſelv, imens han gaaer frem og tilbage.)

Der er mig min Forvalter — — juſt fordi han ligger med Vanden paa Læberne — — ſaa lær han mig
Eugenie. vide

B

vide — — han forarsager mig dog en Slags Gysen
med hans Samvittigheds Nag — — det Uffkum! —
— — Efter at han først selv har bragt mig til denne
Forlegenhed — — jeg er kun bare bange for, at han
endnu gjør mig dette Pudse førend han dør, og skriver
dem den hele Sammenhæng til. (til Drink) Du skal selv
gaae hen paa Posthuset.

Drink.

Ja det skal skee, Mylord!

Greven.

Das nøie paa det allermindste — der behøvedes
kun saadant et Brev til, som det jeg fik — — Du kien-
der jo hans Haand?

Drink.

Aa ja vist! alt det der kommer fra den Kant — —

Greven.

Ja rigtig. Gaae kun og meld mig.

Drink

(gaaer ud igiennem Gangen, op til Madame Murers
Bærelser.)

Attende Scene.

Greven

(allene,)

(gaaer frem og tilbage med en uroelig Mine.)

Hvor lidet besidder jeg dog den Siels Noelighed, som
jeg søger udvortes at vise! — — Hun troer hun er
min Kone — — Hun skriver mig i den Tanke til — —
Hendes Brev forfølger mig — — Hun venter at en ung
Urving skal snart gjøre mig vores Forening endnu fierere
— Hun

— — — Hun finder endog en Glæde i det Onde, som
 denne hendes nye Tilstand kommer hende til at lide — —
 usle Uergerighed! — — Jeg tilbøder hende, og jeg hol-
 der Bryllup med en anden — — Hun kommer her —
 Min Onkel! — — Na! dersom han bare vidste! — —
 — — saa maaskee — — dog nei, han vilde gjøre mig
 arveløs — — (han kaster sig i en Lehnstol) Hvad for
 Bekymringer! Hvad for Konster! — — — Dersom
 man dog retskaffen overveiede, hvad det koster at være laste-
 fuld — — (han rejser sig hidsig) Denne Karls Betragt-
 ninger har gjort mig ganske forvirret; — — — Ligesom
 jeg ikke havde nok i min egen Samvittigheds Bebreidelser,
 uden at jeg ogsaa skulde ansaldes af mine Berønteres — —
 Men hun vil snart være her — — Ak! jeg vil umuelig
 kunde udstaae hendes Udsyn; hendes høie Dyd knuser min
 Siel — — der er hun — — — Hvad hun er de-
 lig! —

Niende Scene.

Madame Murer, Eugenie, Greven.

Eugenie.

(løber imod ham og kommer først, derpaa standser hun paa
 engang og rødmer.)

Greven

(gaader imod hende, tager fat paa hendes Haand og siger med
 en Slags Forlegenhed:)

De fulgte en mere naturlig Bevægelse først, min Eu-
 genie! Skulde jeg vel være saa uløffelig at fortiene? — —
 (til Madame Murer, som kommer ind og hilser ham.)
 Ak Madame, om Forladelse! De seer mig ganske forvirret
 over at man har forekommet mig.

Mad. Murer.

De skiemter kuns, Mylord! Vasser det sig at gisre Undskyldninger i Deres eget Huns?

Greven.

(tager fat paa Eugenie's Haand.)

Hvor tungt var det dog ikke for mig, min allerkiæreste Eugenie! at jeg skulde nødes til at reise bort just i det samme Dieblif, da De kom her til Byen. — Jeg skulde have været ulydig imod min Oncle, ja, imod Kongen selv, dersom ikke vor egen Forbindelses Fordele havde —

Eugenie.

(jukkende.)

Af Mylord!

Mad. Murer.

Hun er noget bedrøvet i Dag.

Greven

(forigen.)

Og hvorover da? De forskrækker mig! Tael dog, jeg beder Dem.

Eugenie.

Erindre De sig Mylord, den yderlige Uloft jeg havde for at tage imod Deres Haand, uden vore Forældres og Venners Vidende.

Greven.

Det har kostet mig alt for mange Sukke til, at jeg nogen Tid skulle kunde forglemme det.

Eugenie.

(med en bedrøvet Stemme.)

Deres Nærværelse holdt vel Ligevægten mod mine Betragtninger; men da De først var borte, saa varede
del

det ikke længe, førend de grumme Grindringer bestormede mit Hjerte; — — — En døende Moders sidste Raad — — — den Feil jeg begik imod min fraværende Fader — — — Endelig det Hemmelighedsfulde i den høitidelige Cereemonie paa Deres Slot.

Mad. Murer.

Men var den ikke uomgiengelig?

Eugenie.

Deres Afreise; uundgaaelig for Dem, men saa smertelig for mig. (med en sagtere Stemme) — — — Min Tilstand — —

Greven

(kysser hendes Haand.)

Deres Tilstand, min Eugenie! kan da det, der just kroner al min Ulyksalighed, kan det vel bedrøve Dem? (affides) Ulyksalige!

Eugenie.

(kierligen.)

At hvor kier den skulde være mig, dersom den ikke udsatte mig saa meget for — —

Greven.

Jeg maatte holde min Ulykke alt for vis, dersom ikke min Nærværelse formaadede at fordrive disse Sørge-Skyer. Men hvad forlanger De da af mig? Besael!

Eugenie.

Siden det er mig tilladt at forlange, saa ønskede jeg, at De vilde anvende hos min Faer den Kunst at overtale; af! som De besidder saa vel.

Greven.

Men min allerkiereste Eugenie!

Eugenie.

Jeg vilde ønske, at vi bekieftigede os allesammen med at bringe ham ud af en Uvidenhed, som dog umueligen kan vare længer, uden at gjøre mig skyldig i en Misgierning, og sætte mig blot for Fare.

Mad. Murer.

Det er Greven allene, der best kan bestemme denne Sag.

Greven.

(frngtsom.)

Jeg vil rette mig efter Deres Villie i alt; — Men i London? Saa nær ved min Uncle? — At udsætte sig for de skrækkelige Følger af Deres Faders Forbittrelse! — — — Jeg tænkte, man kunde best opsætte denne betænkelige Tilstaaelse til vores Tilbagekomst til Wallis.

Eugenie.

(levende)

Vil De komme der?

Greven.

Ja, jeg ventede at møde Dem der med det allerførste.

Eugenie.

(kierligen.)

Hvorfor skrev De os ikke dette til? Havde De meldt os blot et Ord derom, saa havde vi ikke reist til London.

Greven.

(munter.)

Naar De ikke selv personlig havde fulgt saa hastig paa den Tidende, jeg fik om Deres Beslutning desangaaende: saa havde jeg dog vel taget mig i Agt for, ikke at gjøre no-
gen

gen Forandring deri. — Min Længsel lignede Deres,
(med en meget fierlig Tone:) Og skulde jeg vel have kunde
opsætte en Reise, der lover mig tusinde Gødheder.

Mad. Murer.

Han er indtagende!

Eugenie.

(Aaer Dinen ned.)

Jeg har kun en eneste Ting endnu at beklage mig
over; vil De vel ogsaa tilgive mig den Mylord!

Greven.

Dolg dog ingen Ting for mig, jeg besvar Dem der-
om.

Eugenie.

(med en Slags Forlegenhed.)

Alle Ting kan foruroelige et ømt Hjerte; Jeg synes,
jeg har mærket en Slags tvungen Omhyggelighed i Deres
Breve, for at kunde undgaae at bære mig med Navn af
Deres Kone. Jeg var bange for at :

Greven

(noget forvirret.)

Saa skal jeg da endogsaa nødes til at retfærdiggjøre
min Omhed selv: Deres Mistanke tvinger mig dertil; vel-
an! Jeg skal gjøre det; (af en noget fermere Tone) Saa-
længe jeg allene var Deres Elsker, saa ønskede jeg mig uop-
hørlig intet andet, end at erlange den dyrebare Titul af De-
res Mand; Nu da jeg fik den, saa har jeg troet, at jeg
burde forglemme de Rettigheder, som Egetskabet giver,
for aldrig at tale uden om dem, som Kierlighed fortjener.
Min Hensigt i at gifte mig med Dem, var allene at for-
eene Nydelser af en sød Kærlighed i uskyldige Fornøjelser,

med Yndighederne af en levende og altid fornøet Kierlighed.
 — Jeg tænkte ved mig selv: hvilken angeneim Forening, der
 gjør os det til en Pligt at være lykkelige! — — De græ-
 der Eugenie!

Eugenie.

(Strækker Armene ud imod ham, og betragter ham meget
 kierligen)

Aa! Lad dem finde — — Sødheden i disse kommer
 mig til at forglemme Bitterheden af mange andre; Af min
 allerkiereſte Mand! — Saa har dog Glæden ogsaa ſine Taa-
 rer!

Greven.

(forvirret)

Min Eugenie! — — (affides) I hvilken Forvirring
 bringer hun mig ikke!

Mad. Murer.

Nu da min Broer's Datter, hvordan er du nu tilfreds?

Eugenie.

(forneiet)

Ah jeg ſkal ikke ſaa let troe mit Hierte mere, det var
 alt for frygtsomt.

Baronen.

(uden for, uden at ſees)

Ikke en Skilling mere.

Mad. Murer.

Man kan nok kiende, at det er min Broer der kommer,
 paa den Stoi han gior.

Greven.

(affides)

Man maa have en grum Siel for at kunde imodſtaa
 ſaa mange Yndigheder.

Siende

Tiende Scene.

Baronen, Greven, Madame Murer,
Eugenie.

Baronen.

(traaber uden for i det han kommer ind)

Send ham tilbage, siger jeg; (ved sig selv i det han kommer bedre frem) Et lumpent Opholds-Stad! en dum Bye! og især, en forbandet Maade at løbe omkring og lade sig melde hos Folk, som man i Forveien veed er ikke hjemme.

Mad. Murer.

Altid opbragt!

Baronen.

Na hvad! Na hvad Søster! det er jo noget, der ikke gaar Jer an.

Mad. Murer.

Det vil jeg gierne troe, men hvad maae Mylord Clarendon vel tænke om Jer?

Baronen.

(hilsende ham)

Ah om Forladelse, Mylord!

Mad. Murer.

Han er kommen herhen, for at tilbyde Jer sin Tjeneste i Jeres Proces.

Baronen.

(til Greven)

De er saa god og haver mig undskyldt; Deres Sveiter skal sige Dem, at jeg har været i Deres Hotel.

Greven.

Det glør mig ondt, min Herre! at — —

Baronen.

(vender sig til sin Datter)

God Dag min Eugenie!

Greven.

(ved sig selv, erindrende sig Eugenie sidste Ord)

Saa har da Glæden ogsaa sine Taarer!

Baronen.

Nu, hvordan synes De om hende Mylord! — — Men det er sandt, De kender jo hinanden allerede; Hun og hendes Broder ere nu de eneste jeg har tilbage — — I forrige Tider var hun altid saa munter, men disse Piger bliver mig saa pæne, naar de bliver store; Ah, naar jeg kun først saaer hende giftet, saa — — Men det er sandt, siden vi taler om Giftermaal, jeg havde nær glemt at gratulere Dem —

Greven.

(kalder ham ind i Salen)

Mig, min Herre! jeg kan ikke tage imod nogen Gratulation, uden allene over den Lykke jeg har, i dette Dieblis at opvarte disse Damer.

Baronen.

Jh nei, nei; det er over Deres Giftermaal.

Mad. Murer.

Hans Giftermaal! (hidfig)

Eugenie.

(afledes forstræffet)

Ak Himmel!

Greven.

(med en tvungen Mine)

De behøver at Riemte.

Ba-

Baronen.

Nei min Troe, er det ikke noget jeg har af mig selv; Deres Sveitser sagde mig, at De var til Hoved for at slutte en Mariage og — —

Grevnen.

(falder ham ind i Taler)

Na, Na, ja det er rigtig, — — det er een af min Familie; De veed nok at hvor lidet paargørende man end er med nogen, saa er man gjerne tilstæde ved Underskrivningen.

Baronen.

Nei, han sagde, det var Dem selv angaaende.

Grevnen.

(forlegen)

Ah Tiener-Fortællinger! — — det er vel saa, at min Onkel har havt i Sinde at forsørge mig, og har foreslaaet mig et meget rigt Fruentimmer af Stand; (seer paa Eugenie, imens han siger dette) men jeg har viist saa stor Afsky for denne Forbindelse, at han tilsidst har havt den Godhed, ikke mere at trænge derpaa. Dette har Folk saaet at vide, og maaskee er det bleven alt for meget udbredet; og det er den eeneste Oprindelse til et Rygte, som hverken har, eller nogen Tid skal have nogen virkelig Grund.

Baronen.

Jeg beder om Forladelse: jeg har langt fra ikke sagt det for at fortørne Dem. — En smuk ung Cavaleer som De, som saa mange Skønheder sukker efter — —

Mad. Murer.

Min Broder begynder at gjøre sig lystig; De taer det ikke ilde op mine Herrer, at vi gaar bort.

Grevnen.

(bukkende sig for dem)

Nei, det skal være mig, med Deres Tilladelse; jeg har

har nogle vigtige Forretninger. — — Jeg udbeder mig
ellers den Tilladelse, at besøge Dem oftere.

Mad. Murer.

Aldrig saa ofte Møder! som vi ønske det.

(Greben gaar, Baronien følger ham, og de bede hin-
anden Farvel!)

Ellevte Scene.

Madame Murer, Eugenie.

Mad. Murer.

Med hvad for en Anstændighed og Omhed for Dig,
erklærede han sig dog ikke!

Eugenie.

(Undseelig over en liden frøgt som Bevægelse, som hun føler
hos sig, kaster sig i sin Fasters Arme og siger)

Skænd kun saa meget paa Deres taabelige Pige som
De vil — — Hvad for en forfærdelig Beflemmelse for-
arsagede mig dog ikke det eene Ord, som min Faer sagde!
Han havde dulgt dette falske Røgte for mig, for ikke at be-
drøve mig; Hvad han dog saae til mig, i det han svarede
derpaa! Af min Fatter! Hvad jeg elsker ham!

Mad. Murer.

(Omfavner hende)

Min Datter! Du er den lykkeligste Kone paa Jorden.

(De gaar ud til Baronens Kammer.)

Ende paa den første Act.

Imellem Acterne.

En Betient kommer ind, setter Stolene til rette, som staae
omkring Theebordet: tæer Theebrettet bort, og setter Bordet
hen paa sin Plads ved Side Muren. — Derpaa tæer han
nogle Puffer, som ligge paa et par Pænne stole, og efterat han
har seet sig omkring, om alting er ordentligt, gaar han sin Vej.

Anden

A n d e n A c t.

Første Scene.

Drink

Callene med en Pafke Breve i Haanden; i det han kommer ind, vender han sig omkring, og raaber til Postbudet, der gaaer bort)

Til ingen andre end mig, forstaaer J vel? (han kommer bedre frem i Salen) Een vel afrettet, er ligesaa god som to Uvidende, pleier man at sige. — Men lad os see engang hvad det er for noget, Postbudet bringer mig. — Jeg tiener hos en Herre, der forstaaer lige saa godt at bruge sin Stof som at belønne; (han læser en Udskrift) Hem - m - m - til Mons. Mons. Baron Hartley; der har vi et til Faeren — Na, der er vel fældet et Wildsvin eller jaget en Hund ihjel, det er vel ikke andet — (han læser endnu en) Hem - m - m - i den Irlandiske Armee; der har vi et fra Sønnen — Na, det kan ogsaa løbe; Min Ordre strækker sig ikke til Pakter: Waadene — (han seer paa det tredie) Hem - m - m - Lancaster! Dette kommer mig noget fordekt for; (han læser videre) til Madame, Madame Murer, strax ved St. James. Det er til Fæsteren! — — og Mons. Williams Haand; vores selvgiorte Præst, Mylords Forvalter — — Nei, ingen Qvarkeer for dette; For en Ulykke fik Frøkenen det at vide, at — — Men det er sandt, jeg husker min Herre sagde, at han vilde himle. — Lad os see engang hvad han skriver for godt; siden jeg dog ikke skal levere det fra mig, saa kan jeg sagte læse det; det eene er ikke større Synd end

end det andet, og man faaer dog saa undertiden noget at vide — — (han betænker sig noget, endelig brænder han Seglet og læser) — „Madame! Jeg nærmer mig til det for-
 „Skæffelige Dieblif, da jeg skal gaae hen og giøre Regnskab
 „for alle mine Gierninger i Verden;“ (han siger) En Forsvalter! — — Naa, det Regnskab vil nok blive temmeligt langt. (han læser igien) „Min Samvittighed nager mig,
 „og jeg vil, saa meget som det staaer i min Magt, skione
 „ved en alt for sildig Underretning, oprette den Misgierning,
 „hvor i jeg har gjort mig skyldig, ved at faae den
 „unge Mylord Clarendon til at bedrage Deres uhyffelige
 „Broder-Datter under et falskt Egtestab.“ — (han siger)
 Min Herre ventede rigtig nok dette Brev, han er snue som
 Fanden i at see sig for — —

Anden Scene.

Greven, Drink.

Greven

(kommer ganske sagte listende sig ind fra Haugen af og siger)

Drink! er det dig?

Drink.

Ja, Mylord!

Greven.

Et Ord, og jeg løber igien —

Drink.

Naa, hvad er det?

Greven.

Jeg havde glemt — — jeg var saa forvirret da jeg
 gik bort — — Det er i alle Folkes Munde at jeg skal
 have Bryllup i Morgen; man taler overalt derom; vi maa
 passe

passer paa at her ingen Fremmede kommer, især ikke i Dag, man kunde let skaffe os en ny Storm paa Halsen.

Drink.

Aa, De kender jo ingen i London?

Greven.

Jeg veed, der er en vis Capitain Cowerly, som skal være en meget fortroelig Ven af Faeren; han er hver Morgen i min Onkles Forgemak; det skal ellers være en brav Mand, men han har den Feil, at han gierne gaaer omkring om Aftenen og fortæller hele Nuen, hvad hemmeligt een eller anden kan have vist ham i Dret om Morgen.

Drink.

Hvordan ser han ud?

Greven.

Du kender ham ganske vel; I den anden Lilles Tid, har han spist til Aften mere end 10 Gange just i denne Sahl.

Drink.

Naa, Naa, den Sladdermund! der siden efter gjorde Dem Uvenner med Laura, ved det han fortalte hende: at Lady Alton havde været her en heel Dag.

Greven.

Hvad Pokker! hvor kommer du fra med din Lady Alton?

Drink.

Aa nei, det er ogsaa sandt, det er meget yngre end det, saa var det da een af de trende Jomfrue Misfalsener; jeg blander, min Troe, den ene Tidregning sammen med den anden; thi vi har havt saa mange forskjellige.

Grev.

Greven.

Na Snak! det er ham, der har faaet det stakkels Toffehoved, denne Harlington, til at tage den Pige, der gav sig ud for Hofdame hos Dronningen, den Gang jeg forlod hende.

Drink.

Naa, nu veed jeg det, nu veed jeg det.

Greven.

Dersom han skulde komme, saa : :

Drink.

Na, lad mig kun sørge for det, han skal ikke komme længere end Postbuddet, som jeg meget vel tilpas spærrede Veien for.

Greven.

Ja det var det, jeg bad dig passe paa.

Drink.

Det var ogsaa det jeg sagde: Herren husker paa alting.

Greven.

Du vel!

Drink.

(Nærmer sig med en fortroelig Mine.)

Hea har skaffet et reent forbandet Brev tilhødes fra den ne Williams til Fasteren : :

Greven.

(falder ham i Ordet.)

Yes! der er Eugenie.

Er

Tredie Scene.

Eugenie, Greven, Drink.

Eugenie.

(giver et Skrig af sig af Forundring og siger:)
 At Mylord!

Greven.

(til Drink.)

Jeg kan umuelig undgaae hende; lad os være allene.
 (Drink gaaer.)

Fierde Scene.

Eugenie, Greven.

Eugenie.

(meget fernoiet.)

Nu skal jeg fortælle dem det allerbehageligste Nytt.

Greven.

Isald ellers min Eugenie har nogen Deel deri.

Eugenie.

Min Fader er ganske indtaget af dem; af! det kunde jeg nok vide! han holdt ret en Lovtale over dem i dette Øieblik. Jeg vilde gierne have kastet mig ned for hans Fødder og takket ham derfor; Han gjorde mig ret stolt af min Mand, og jeg var nær ved at tilstaae ham alting reent ud.

Greven

(bragt i Berørgelse.)

De kommer mig til at skielve; Saaledes at sætte alt det jeg elsker i Verden blot for en fremfusende Virkning af hans Jorighed.

Eugenie

(levende.)

Jeg veed nok, at han er hidsig; men han er min Fader,
 Eugenie. der,

der; han er billig; han er søm; kom Mylord! lad vores dybe Erbødighed gøre ham vaabenløs. Na kom dog! dette Dieblit skal blive os det allerlyksaligste — —

Greven

(forlegen)

Eugenie! hvordan? — — De vil? — — hvor-
dan uden ringeste Forsigtighed i Forveien — —

Eugenie

(meget forig)

Dersom Du nogentid har havt mig kjær saa er det i Dag, Du maa overberise mig derom. Giv mig dog denne Prøve paa Din Kierlighed; Kom! allerede i lang Tid fornærmer en forhadet Mistanke Din Kone; ondskabfulde Dier fast forfølge hende; Giv dog Ende paa saa pinefuld en Tilstand; Sønderriv det Dække, som udsætter hende for at red-
mes; Lad os kaste os for min Faders Fødder; Kom! Han skal ikke kunde staa imod.

Greven

(affides)

Hvilken en Forlegenhed! (til Eugenia) Tillad dog i det mindste at jeg taler med ham endnu engang først, for at bestyrke ham i hans gode Tanker.

Eugenie

(taer ham ved Haanden)

Nei, de kunde forandre sig; det første Indtryk er til Din Fordeel. Kom dog; Jeg laer Dig ikke slippe.

Femte Scene.

Greven, Eugenie, Madame Murer.

Greven

(i det han bliver Mad. Murer vaer)

Af Madame! kom dog og hielp mig at bringe hende til Billighed. Mad.

Mad. Murer.

Hvad? Er Greven her? Jeg burde nok have giettet det, af den heftige Tilfærdighed, som hun gik ud med; Men hvad er der paa færde?

Greven.

Allene over et par Ord, hendes Faer har ladet falde til min Fordeel, er hendes elskværdige Hjerte strax bleven sat i Flamme, og nu paastaar hun endelig, at vi i Diebliffet skal gaae hen, og gjøre ham en Tilfærdighed om vores Forening.

Mad. Murer.

Nei Mylord! For alting tag Dem i Agt for det; tværtimod er det mit Raad, at De gaaer bort jo før jo heller, thi dersom han skulde vaagne op i det samme, og see Dem her, saa kunde snart denne hastige Tilbagekomst opvække en flags Mistanke hos ham, at — —

Greven

(Skjuler sin Glæde under en omhyggelig Mine)

Ja saa var alting forloren; Jeg slider mig bort herfra med mindre Bedrøvelse, siden det er hendes egen Eiferskerhed jeg bringer dette Offer.

(han gaaer)

Siette Scene.

Madame Murer, Eugenie.

Eugenie.

(Seer efter ham, og efter en liden Taushed siger hun)

Han gaaer! — —

Mad. Murer.

Men har du reent mist baade Sind og Sands paa engang?

Eugenie.

Være tvungen til at slaae noget af i sine Pligter; ikke engang torde løfte Dinene op og see paa sin Faer; See, det er mit Liv. Jeg er forvirret naar han er tilstæde; hans Godhed er mig besværlig; hans Fortroelighed kommer mig til at rødme; hans Venlighed selv krænker mig — — Hvad det dog er tungt at tage imod Berømmelser, som man veed, man saa lidt fortjener!

Mad. Murer.

Men betænk dog i London! hvor Greven maa tage sig saa nøie i Agt — — og desuden saa gjør din Tilstand endnu ikke denne Tilstaaelse saa uomgiængelig fornøden.

Eugenie.

Men er det da ikke bedre, at forekomme et Onde, end siden at standse dets Fremgang? Tiden gaaer; Man 'aer een Leilighed slippe sig af Haanden efter den anden; de herqvemme Dieblif blive daglig færre; — — den Forlegenhed man er i, for at aabenbare sig, taer hver Dag til; — — endelig saa stæer Ulykken.

Mad. Murer.

Din Mand er alt for om over dig til at ville sette dig blot for — —

Eugenie.

(rørende)

Har De ikke, ligesaa vel som jeg kundet merke noget forstilt i hans Væsen, og noget konstigt i hans Tale? Naar jeg ret overlegger alting, bliver det mig ganske klart; dette saa indtagende simple Væsen, som han havde paa Landet, var mig langt fiærere.

Mad. Murer.

Na Enak! Eas snart han bare er borte fra dig, saa er din Indbildningskraft strax i Bevægelse. Op

Syvende Scene.

Madame Murer, Eugenie, Drink.

Mad. Murer.

(til Drink, der har en lille Pafke i Haanden)
Hvad er det I har der?

Drink.

Det er nogle Breve, som Postbudet fnyede mig.

Mad. Murer.

(overløber i en Hast Udfristerne)

— — Fra Irland — — Her faaer vi noget Nyt.

Drink.

(setter imidlertid til rette i Salen og bliver staaende og
hører paa Samtalen.)

Eugenie.

(syrigen)

Fra min Broer?

Mad. Murer.

Nei det er fra hans Fætter, der staaer ved det samme
Corps.

Eugenie.

Ingen Breve fra Sir Carl! det er meget underligt.

Mad. Murer.

(til Drink, der er i Lav med at aabne en Koffert)
Lad kun det være; Berthy skal nok lægge vort Tøi ned.
(Drink gaar)

Ottende Scene.

Madame Murer, Eugenie.

Eugenie.

(imens Madame Murer læser ganske sagte)

Jeg er meget underlig til Mode over, at vi intet hø-
rer fra ham — —

Mad. Murer.

(med en forfælt rolig Stemme)

Derfor du er bedrøvet over det, saa seer jeg ikke at Sir Henriks Brev er i Stand til at trøste dig; din Broer har endnu ikke faaet vore sidste Breve — det er dog en grusom Stand den Krigsstand!

Eugenie.

(forvirret)

Min Broer er død! Ah!

Mad. Murer.

Har jeg sagt et eneste Ord derom?

Eugenie.

Hver en Blodsdraabe iisner i mig!

Mad. Murer.

Saa, siden jeg da seer at din Forfækkelse gaaer videre end min Forsigtighed tænkte, saa læs selv.

Eugenie.

(læser stielvende)

„Min Fætter er grovelig bleven bestæmmet af sin
„Obrist, har derfor nødt ham til at slaaes, og gjort ham
„Baabenløs; Hans Fiende har strax derpaa givet ham an,
„hvorudover Sir Carl har seet sig nød til, hemmeligen at
„tage Veien til London; men Obristen forfølger ham, for
„at anklage ham hos Ministeren.“ — Ah min Broer!

Tiende Scene.

Baronen, Mad. Murer, Eugenie.

Baronen.

Naa! hvad er der nu paa Færde? fordi jeg stumret et Dieblif, imens jeg sidder og sladrer med Jer, saa — —

Eu

Eugenie.

(betsnæret)

Min Broder har slaaedes.

Baronen.

Hvoraf veed I det?

Eugenie.

Sir Henrik har skrevet os det til.

Mad. Murer.

(med en vigtig Mine)

Og har gjort sin Modstander Vaabenløs; dersom det kun ikke havde været hans Obrist!

Baronen.

Ja hvorfor det? Hans Obrist saa godt som en anden.

Eugenie.

Min Fæder! Min Fætter! Lad os alle tænke paa at redde ham.

Mad. Murer.

Ja, men hvor skal vi faae fat paa ham?

Eugenie.

Min Fætter skriver jo han er i London.

Mad. Murer.

Men han veed ikke af at vi ere her.

Eugenie.

(slaaer Pinene ned)

Skulde Mylord Clarendon ikke kunde — —

Mad. Murer.

Den fiere Mylord! Na ja! det er ogsaa sandt; (med en vredst Mine) dersom ellers min Herr Broder vil gjøre ham den Ære at imodtage hans Tjeneste.

Baronen.

(siger hende i samme Tone)

Det skulde paa min Ære være min sidste Tilflugt; hør mig

mig Brevet Eugenie! (han læser sagte) Hem - m - m - For
 Diævelen! (læser høit) „I fald det just ikke skulde gaae ham
 „an paa den Maade, at gjøre Sir Carl ullykkelig, saa lad
 „ham dog vide at han maa staae paa sin Post; thi Obri-
 „sten har Ord for at kunde stille sig af med Folk paa ad-
 „skillige Slags Maader“ — — Ei hvad! det kan ikke
 være mueligt? skulde en Officeer? — —

Mad. Murer.

Denne Hændelse bringer mig igien paa det jeg sagde
 jer for min Herre; dersom I, istæden for at bestemme je-
 res Datter til en gammel forarimet Krigsmand, vilde finde
 jer i, at man havde nogle høiere Absigter med hende; thi
 nu omstunder ere Beskyttere. — —

Baronen.

Der er vi paa den gamle Tone igien. Hør Søster!
 engang saa godt som fire og tyve, og kom saa aldrig med det
 oftere: I har Lyst til Mylorder og Folk af stor Stand;
 og jeg for min Part, jeg kan ikke lide dem. Jeg holder
 alt for meget af min Datter til at opofre hende for jeres
 Forsængelighed, og gjøre hende ullykkelig.

Mad. Murer.

Og hvorfor ullykkelig?

Baronen.

Ei, mener I ikke jeg kiender jeres smaa høiadelige
 Herrer? Lad os endogsaa betragte dem i deres Forbindelser,
 hvor Stand og Midler ere allermest lige. En Pige bliver
 gift i Dag; bedraget i Morgen; forladt inden Ugen er til
 Ende; Utroeskab, Forglemmelse, aabenbare Elskovs Han-
 deler, de allerfordømmeligste Lideligheder selv, er kun
 Spøg i deres Øine; Snart trækker Uordentligheden i Le-
 vemaaden Wordenen i Fornusten efter sig; Midlerne for-
 des,

des: Gaard og Godser sættes i Pandt eller blive solgte, og saa er endda Midlernes Forliis ofte det mindste Tab, som deres ulykkelige Egtfæller maae dele med dem.

Mad. Murer.

Men hvad har dog denne Afskildring, enten den er truffen eller ei, med den Sag at giøre, vi tale om? I afmalder Ungdommens, men ikke den høie Stands Feil; Evertimod, det er just i denne Stand at Folk har de bedste Udsigter til Redning; lad dem endogsaa være komne i en Slags Uordentlighed, saa sætter de dem dog engang, og saa kan Kongens Naade let — —

Baronen.

Staae strax paa Pinde for at oprette deres Galskaber; ikke sandt? Men kan man vel med Billighed giøre Ansøgning om Belønninger, naar man aldrig har giort noget til Nytte for sit Fæderneland? Og naar Grunden til deres Begieringer er saa skammelig, er det da ikke urimeligt, at giøre Regning i Forveien paa en Naade, som kan tusinde Gange bedre blive anvendt paa et andet Sted? Jeg sætter ogsaa, at deres Overløben afsvinger den: hvad saa? Jeg agter dog allestider en retskaffen Officør, der med Rette har fortient, skjønt ikke erhholdet saadan Naades-Beviisning, høiere; og saadan en Mand er Comerlo; har han just ikke Hoffets Yndest, saa har han dog hele Armeens Hoiagtelse, og det ene troer jeg nok kan veie op imod det andet.

Mad. Murer.

Men min 'Herre! — —

Baronen.

(utaalmedig.)

Men min Frue! dersom I endelig er saa indtaget af
 E 5 jeres

jeres Mylorder, hvorfor gifter I jer da ikke selv med en af dem?

Mad. Murer.

(ispids.)

Jeg havde forment at jeg skulde gøre det, og bringe alle mine Midler over i en fremmed Familie.

Baronen.

(bukker for hende.)

Ei ja! vær saa god Søster! Jo mindre Midler til mine Børn, jo mindre Uordentligheder, jo mindre Leilighed til Galskaber.

Eugenie.

(affides.)

Alletider i Eftenderie! hvad jeg er dog uheldig!

Tiende Scene.

Robert, Baronen, Madame Murer, Eugenie.

Robert.

Capitain Coverly ønsker at gøre sin Opvartning.

Baronen.

Han kunde aldrig komme bekvemmere; lad ham strax komme ind.

Ellevte Scene.

Baronen, Mad. Murer, Eugenie.

Mad. Murer.

Et Dicksik, om I behager, til vi er gaaet vor Vej; Jeg har sagt jer det saa ofte, at det er et Menneske, jeg ikke kan udstaae.

Bas

Baronen

Men hvad er dog det for noget? er det Hosflighed?
 En af vores fælleds gode Venner, og som endog med det
 allerførste bliver af Familien til.

Tolste Scene.

Capitain Cowerly, Baronen, Madame Murer,
 Eugenie.

Capitainen.

(med en stoiende Koff.)

God Dag min gode gamle Ven!

Baronen.

God Dag Capitain! vi to løber græssates efter hin-
 anden.

Capitainen.

Ja, da jeg kom hjem, saa sandt jeg den Seddel, som
 De havde efterladt dem der, men jeg forsikrer paa min Ære,
 jeg havde nær gaaet min Vei igien herfra, uden at have seet
 Dem.

Baronen.

Og hvorfor det da?

Capitainen.

Der var en af deres Folk, den egensindige Krabat,
 (jeg veed ikke hvor det er at jeg har seet ham før) han paa-
 stod, at der var ikke et Menneske hjemme.

Baronen.

Da har jeg ikke givet den Befalning, min Søster!

Mad. Murer.

Jeg heller ikke; Siden vi vare saa myelig ankomne,
 saa ventede vi os ingen Besøgelse.

Capit.

Capitainen.

J saa Kald kan jeg ønske mig dobbelt til Lykke, med at have trænget igiennem med Magt; baade dersom jeg kan være Dem til Tieneste i noget, og dersom Damerne ikke vil tage det ilde op, at jeg giver Dem min Oprartning.

Baronen.

See her Capitain! her er min Søster, og der staaer snart Din — (vegende paa Eugenie.)

Capitainen

(Til Eugenie.)

Jeg misunder min Broer sin Lykke, min smukke Frøken! naar man seer Dem, saa har man ikke mere nødig at undre over, at han har brugt saa megen Forsigtighed for at forvise sig om sin Lykke.

Mad. Murer.

(med en Glags uagtsom Mine.)

De har stor Ret, min Herre! Forsigtighed er meget god i alle Ting; enhver bruger sin.

Capitainen

(seer sig rundt omkring og siger:)

Men hvor er han da henne?

Baronen

Hvem?

Capitainen.

Jeres Søn.

Baronen.

Min Søn? Ja hvem veed det?

Mad. Murer.

Hvad vil det Spørgsmaal sige, med Tilladelse?

Capit.

Capitainen.

Er det da ikke for hans Skyld at De er kommen til London?

Baronen.

Nei vist ikke; det er for en forhandet Processus Skyld, som jeg ikke forstaaer mig det mindste paa, undtagen at jeg veed jeg har Ret. Men veed Du allerede noget om min Søns Tildragelse?

Capitainen.

Ah det er kun en Bagatelle; det er af ingen Betydning.

Baronen.

Ja det tænker jeg ogsaa; det eneste, man maatte være bange for, er Subordinationen.

Mad. Murer.

(spedst.)

Jeg maae beundre min Herres Gaver, saaledes at kunde vide alting forud; det er først nu i dette Dieblis vi saa noget at høre derom.

Capitainen.

Men jeg har seet ham selv personlig, Madame.

Eugenie.

Min Broer?

Capitainen.

Ja vist Frøken!

Baronen.

Naar da? — Hvor? — Hvorledes?

Capitainen.

Jeg saa ham i Jorgaars Aftes i Tusmørket i St.

James

James's Park; han har været her hemmelig i Byen i fem Dage; han gaaer ikke ud uden om Astenen, fordi han har staaedes med sin Obrist; han lader sig kalde Ridder Campely — er det ikke rigtigt? —

Mad. Murer.

Vi ere ikke saa vel underrettede.

Eugenie.

Men hvor skal vi faae fat paa ham, min Herre?

Baronen.

Hvor opholder han sig her i Byen?

Capitainen.

Saa det veed jeg paa min Troe ikke; men jeg har faaet Løfte af ham, at han vil besøge mig; Jeg skal nok bringe hans Sag i Rigtighed; jeg har nogen Indflydelse, som De nok veed —

Mad. Murer.

(i rodst.)

Just det eneste, der var os angelegent at faae Oplysning om, det er det Monsieur ikke veed.

Capitainen.

Men Madame! Jeg kunde jo dog ikke tage ham ved Hovedet, for at nøde ham til at sige mig, hvor han boede; og nu for et Dieblis siden, da jeg læste Baronens Seddel, saa troede jeg ganske tilforladelig at finde ham her.

Mad. Murer.

Det er just saa meget desto mere fortrædeligt, som vi i den Forlegenhed han er i for Beskyttere, havde Een, der formaacr en Hoben hos Ministeren.

Capitainen.

Saa her er vist ingen Mangel i Landet paa Folk der g^{år} v^{ed}

de sig ud for at formaae en Hoben mere end de gjør; vil
De behage at lade mig høre hvem det er, saa skal jeg snart
sige Dem om —

Mad. Murer.

(ispodsk.)

Det er kunns Greven af Clarendon.

Capitainen.

En Brodersøn af Mylord Hertugen?

Mad. Murer.

Ikke uden ham.

Capitainen.

Saa det troer jeg. Hans Onkel gjør Afgud af ham;
det er min meget gode Ven; dersom De befaler det, saa
skal jeg meget gierne tage mig det paa, at — —

Mad. Murer.

(med en stolt Mine.)

Han gjør ogsaa mig den Være at unde mig lidt af sit
Venstskab.

Baronen.

Det er hans Huis vi boer i.

Capitainen.

Synes det mig ikke nok; jeg saae mig omkring over-
alt den Gang jeg kom herind — men denne Tiener betog
mig al min Opmerksomhed — — Jo den Karl er rigtig
nok i hans Tjeneste, jeg tænkte det nok ved mig selv, at
jeg skulde kiende alt derte igien. Vi har undertiden holdt
nogle alt for nydelige Aftensmaalkidet her paa denne Sal;
det er, som han kalder det paa sin fransk: hans petite
Maison.

Mad.

Mad. Murer.

(ispodst.)

Petite Maison min Herre!

Baronen.

Ei hvad! det er jo lige meget hvad man kalder det. Er det værd at trættes om et Ord? det er jo nok naar han laaner os det! — det er ikke fuldt en Time siden han var her.

Capitainen.

I Dag? — da vilde jeg have veddet om, at han var til Windsor.

Baronen.

Han kom dersfra.

Capitainen.

Naar det er paa min Troe ogsaa sandt; jeg huskede ikke paa at Brylluppet skal staae i London.

Mad. Murer, Eugenie.

(begge paa engang.)

Brylluppet!

Capitainen.

Ja vist i Morgen. Men jeg falder i Forundring over Dem; det kan ikke være mueligt, at De skulde være uvidende deroim, dersom De ellers virkelig har talt med ham i Dag.

Baronen.

Jo, jeg vidste det nok jeg.

Mad. Murer.

(foragtelig.)

Hum — — det er ligesom hans petite Maison —
Hvad vil det ellers sige, hvad er det for et Partie?

Ca

Capitainen.

Det allerførste i hele Engeland; en Datter af Greven af Winchester; og Kongen giver den unge Mylord et Stads holder skab til Brudegave; Men det er jo en almindelig bekendt Sag over hele London —

Eugenie.

(affides)

Aetfærdige Himmel! hvor skal jeg skjule mig?

Mad. Murer.

Og jeg vil vedde, at der er ikke et sandt Ord i alt det.

Capitainen.

Alvorligen? Ja saasnart Fruen nægter offentlig bekendte Ting, saa har jeg ikke et Ord mere at sige.

Baronen.

Det er dog ogsaa vist alligevel Capitain! at han stod meget haart paa for lidt siden at der var ikke noget om —

Capitainen.

Men jeg da, som er hver eneste Dag hos hans Onkel; og som selv har været med i Raadet om alting; — — For Resten maa det gierne være som De behager. — Paa den Maade, saa skulde Livreerne, der allerede ere færdige, Bogne og Diamanter, der ere anskaffede, Hotellet, der er udstyret og meubleret, Egetskabs Foreningen, der er understrevet, saa skulde alt dette da kun være en blot Indbildning?

Eugenie.

(affides)

At jeg Ulyksalige!

Baronen.

Men jeg synes dog ogsaa Søster! at alt dette er temmelig ligefrem; hvad siger I vel her til?

Eugenie.

D

Mad.

Mad. Murer.

Jeg siger: at Monsieur har drømt alt hvad han siger os; thi jeg veed fra en meget sikker Haand at Greven har anden Forbindelse —

Capitainen.

Na! det troer jeg meget gierne; maaskee et eller andet uhykkeligt Fruentimmer af Stand, som han har saaet paa den talrige Liste af sine andre smaa Erobringer. — Jeg kiender min Mand! Jeg erindrer mig nu ogsaa virkelig at have hørt sige: at en vis Landsbys Skionhed skulde en Tid lang have holdt ham fra Hovedstaden.

Mad. Murer.

(spodst)

Landsbys Skionhed?

Baronen.

(leende)

En eller anden uskyldig ung Pige, som han har lært lidt paa, og som han har havt at fordrive Tiden med.

Capitainen.

Det forstaaer sig! hvad andet?

Baronen.

(med en fornøiet Mine)

Sa, ja, ja, ja, det er ret vel at saadant et stakkels forladt Pigebarn, kan Tid efter anden tiene til Exempel for andre, og holde disse Frøkener lidt tilbage ved Frøgt for Følgerne af deres smaa Forliebelsjer; og Forældrene ligesaa — — det er just det, der kan fornøje mig.

Eugenie.

(affides)

Det er mig umueligt længere at udholde den Piinsel jeg er i!

Capitainen.

Mig synes Frøkenen befinder sig ikke vel.

Bar

Baronen.

Min Datter! hvad skader dig mit Barn?

Eugenie.

(skielvende)

Jeg er ikke ret vel min Faer.

Mad. Murer.

Jeg sagde dig det nok, min kiere Broer: Datter! at vi skulde have gaaet vor Vej. Kom med mig, og lad disse Herrer kun fortælle hinanden deres ypperlige smaa Historier.

Trettende Scene.

Baronen, Capitainen.

Du taer det ikke ilde op, Capitain!

Capitainen.

Na vist ikke! Farvel Baron; jeg forsikrer dig jeg taer Deel i — — (vil gaae)

Baronen.

(fører ham noget tilbage igien)

A propos! Min Søn; hvordan siger du han lader sig falde?

Capitainen.

Ridder Campley!

Baronen.

Det Navn husker jeg aldrig, dersom jeg ikke tegner det op; Jeg har her faaet et Brev, det truer med Mordere — — Du siger at han gaar ikke ud uden om Aftenen — — og det allene til — — alr dette gjør mig urolig.

Capitainen.

Jeg skal selv i Morgen Aften gaae hen i St. James's Park, og dersom jeg kan faa fat paa ham, saa skal jeg selv beleide ham herhen.

Baronen.

Nu det var vel.

(De gaaer ud igiennem Forstue - Døren)

Ende paa den anden Act.

*

*

*

Imellem Acterne.

Bethy kommer ud fra Eugenie's Kammer, lukker en Koffert op, og tager adskillige Kioler ud af den, een efter den anden, som hun ryster og stryger Falderne ud paa, hvorpaa hun legger dem hen paa en Canopee, som staar i det inderste af Salen; Hun tager derpaa endnu adskillig anden Gruentimmer Stads op af Kofferten tillige med en pragtig Hat af hendes Frelsens, som hun prøver paa sig og skaer og bræster sig med for Speilet, efterat hun først har seet sig om overalt, om der er ingen, der betragter hende. Hun sætter sig paa Knæ for en anden Koffert og lukker den op for at seende andre Sager derud af; Imens hun best er i Lav med dette, kommer Drink og Robert ind og skænds med hinanden; i dette Dieblis holder Dr. hestret op at spille og Acten begynder.

Tredie Act.

Første Scene.

Drink, Robert, Bethy.

Drink.

(til Robert klamrendes)

Dg jeg vil kun bedde dig allene at passe paa dine Sager, og ikke at blande dig i mine; Er du sat til at melde nogen an, som jeg nægter Indgangen.

Robert.

Mens det kommer af at I veed intet, at Capitain Coverly er een af Herrens allerfortrøeligste Venner.

Drink.

Drink.

(taler endnu høiere i Brede)

Jeg er tilfreds han var en fortroelig Ven af Fanden.
Hvad ved du hvad Marsager jeg kan have dertil? Mon du
er Kammertiener her?

Bethy.

(der sidder paa Kux ved Kofferten, vender sig om, og siger)

Lyk dog, tal saate, Frøkenen er i sit Kammer, og
hun er ikke ret vel. (hun tager noget Løi under Armen og vil
gaae ind med til Eugenie.)

Drink.

(løber efter hende)

Jomfrue, Jomfrue! er der ikke noget mere hun skal
have i Kofferterne? (han vil tage hende i Favn)

Bethy.

(svinger sig løs fra ham)

Na jo vist! — — dog nei! J kan gjerne tage dem
bort. (hun gaaer ind i Eugenie's Kammer)

Anden Scene.

Drink, Robert.

Drink.

(kommer tilbage for at hente Kofferten)

Kom mig kuns saadan engang til.

Robert.

Det er ogsaa en Støi at gjøre for ingen Ting.

(de bærer Kofferten bort)

Tredie Scene.

Eugenie og Bethy.

Eugenie.

(kommer ud af sit Kammer og gaaer ganske sagte som et Men-
neste, der er nedslættet i dybe Befræmninger; Bethy følger
D 3 efter

efter hende og setter en Pænesteel til hende; Hun setter sig, taer sit Lommetørklæde og holder det for Munden, uden at tale et Ord; Bethy staaer noget og betragter hende, giver ved en Gebarde sin Medlidenhed tilkende, og sukker; hvorpaa hun tager noget andet Tøj og gaaer ind med i Grofvenens Kammer.)

Fjerde Scene.

Eugenie.

(Siddende, siger med en meget bedrøvet Mine)

Det kan vel hjælpe mig jeg grubler, jeg kan dog ikke igiennemtrænge det Mørke, der omringer mig; Naar jeg meest søger at stille mig selv noget tilfreds, saa nedslaaer dog alleting mit Sind — — Ikke et Menneske i hvis Varm jeg kunde udøse min Sorg — — (imidlertid kommer Dienerne igien og henter den anden Koffert, og saa længe de ere i Salen, tier Eugenie) — — Betienten som jeg ikke engang har mere Nættighed til at befale noget; for et eeneste voveligt Skridts Skyld, kan hele Verden behandle mig som den vil! — — Ak min Moer! i Dag er det ret jeg maae begræde din Død! (hun reiser sig forigen) — — Nei det er alt for stor Piinsel! — — Om endogsaa denne Tilstaaelse skulde gjøre mig til det allerulyksaligste Gruentimmer af Verden, saa vil jeg dog aabenbare alting for min Faer. Den allerbedrøveligste Tilstand er mindre piinesuld, end den Uvisshed jeg svæver i — — Men min Fasters Frygt — — hendes udtrykkelige Forbud — — dog nei; Alting maae i Dag vige for den datterlige Verbodighed; Ak jeg Ulyksalige! saadan skulde jeg have tænkt tilforn! — — Men Himmel! der er han. (hun falder tilbage paa Stolen)

Femte

Femte Scene.
Baronen, Eugenie.

Baronen.

Har du allerede vovet dig ud igien mit Barn? Din Tilstand foruroliger mig.

Eugenie.
(affides)

Hvad skal jeg svare ham? (hun vil reise sig, men hendes Gaer noder hende til at sette sig igien)

Baronen.
(venlig)

Dine Dine ere jo ganske røde; Du har grædt — Min Søster har nok uden Tvivl — —

Eugenie.
(stielvende)

Nei, nei min Gaer! Hendes og Deres Godhed skal stedse leve i min Hukommelse.

Baronen.

Din Kaster paaftaer, at jeg gjorde dig bedrøvet nu nys; jeg spøgede noget med Capitainen, og det kun for at sige hende lidt imod, for hun er ganske forgæbet i denne Mylford, der dog, naar jeg skal sige min rene Mening om ham, er kun en meget maadelig Person; Saasnart man bare taler et Ord om ham, saa er hun jo færdig at faae een ved Hovedet; Hvad kan det ikke være os ligemeget, om han har fornøiet sig noget med en stakkels gedtroende Pige, og siden ladt hende sidde? Det bliver ikke den sidste. Man gjorde kanske meget bedre, naar man ikke loe af saadanne Ting, men naar det ikke angaaer os, saa er det dog fornøieligt at høre det fortælle. — — Det er dog en underlig Kone i hendes Tænkemaade; dersom ellers vores Sam-

tale har været dig imod mit Barn, saa heer jeg dig om Forladelse.

Eugenie.
(affides)

Jeg er ganske ude af mig selv.

Baronen.

(gaaer hen og trækker en Stool frem ved Siden af hende, hvorpaa han kysser hende ferend han setter sig)

Kom dog min Eugenie! kys mig engang, du er dydig, det er du, ærbar og søielig, du er al min Omhed og Kierlighed værd.

Eugenie.
(reiser sig, forvirret)

Min Faer!

Baronen.
(rørt)

Hvad skader dig da mit Barn? Du elsker mig ikke mere?

Eugenie.
(kaster sig paa Knæ for ham)

Ah min Faer — —

Baronen.
(bestyrtset)

Men hvordan er dette sat? Du er mig jo ganske forunderlig.

Eugenie.
(stielvende)

Det er mig, der — —

Baronen.
(hidfig)

Hvad for noget? det er mig der — —

Eugenie.
(forvirret i høieste Grad, holder for Ansigtet)
Det er hende, De seer for Dem — —

Baronen.
(fortrydelig)

Nu forgaaer Taalmodigheden mig, hvad er det jeg
seer?

Eugenie.

(i den alleryderste Forstækkelse)

Det er mig — — Greven — — min Faer — —

Baronen.

(heftig)

Det er mig — — Greven — — min Faer — —
bliv dog ved, tacl!

Eugenie.

(Skuler sit Ansigt imellem sin Faers Ansigt, uden at svare
ham noget)

Baronen.

Skulde du da være denne Ulyksalige?

Eugenie.

(Som mærker at hans Mistanke gaaer for vidt, faaer med en
ganske sagte Røst, der er dæmpet af Frygt)

Jeg er gift.

Baronen.

(reiser sig og skæder hende fra sig med Foragt)

Gift! og det uden mit Samtykke!

Eugenie.

(kalder omkuld; en slags Følelse af Ombed kommer Ba-
ronen til at løbe hen imod sin Datter for at reise hende
op igien)

Slette Scene.

Madame Murer kommer tillebede,

Baronen, Eugenie.

Mad. Murer.

Hvilken en Tummel! hvilken en Alarm! hvad gaaer
der af Jer Broer?

Baronen.

(hielper sin Datter op med Omhed og bringer hende i en Pænestoel; hvorpaa han kommer i sin forrige Hidsfighed igien, og siger)

Lad mig være, lad mig være Søster! det var Jer jeg havde betroet min Datters Opdragelse til; Nu kan I ogsaa ønske Jer selv til Lykke med, at det er gaaet saa godt; den Uforstammede har giftet sig uden sine Forældres og sin Familles Vidende.

Mad. Murer.

(koldfindig)

Det aldeles ikke; Jeg veed det meget vel.

Baronen.

(forbittret)

Hvordan? I veed det.

Mad. Murer.

(koldfindig)

Ja vist veed jeg det.

Baronen.

Hvem er da jeg?

Mad. Murer.

(koldfindig)

I er et meget hidstigt Menneske og den urimeligste Herremand i hele England.

Baronen.

(snøsende af Forbittrelse)

Aa hvad! Aa hvad! I kan gjøre mig rasende med Jeres Koldfindighed, og med Jeres Fornærmelser — —
Man tør lade mig vide — —

Mad. Murer.

(trodsig)

Det er deri hun har forset sig; jeg havde forbudt hende

hende det saa haart, og det er ogsaa derfor allene, hun fortæner alt den Angst og Skræk I forarsager hende.

Eugenie.

(grædende)

Kiere Fæster! Hun opirrer ham kun mere; Skal jeg da være saa aldeles ulykkelig!

Mad. Murer.

(tredsig)

Lad kun mig tale Mylady!

Baronen.

Mylady?

Mad. Murer.

Ja ret Mylady; og det er mig, der af min egen Myndighed har giftet hende med Mylord Clarendon.

Baronen.

(ophidset)

Med denne Mylord?

Mad. Murer.

Ja med ham selv personlig.

Baronen.

Jeg burde nok have ventet at Jeres usle Forsængerlighed — —

Mad. Murer.

(begynder at blive bidnå)

Hvad Indvendinger har I vel at kunde gøre?

Baronen.

Imod ham? — — tusinde! og en eneste indbefatter dem allesammen: Han er aabensbar ryggesløs.

Mad. Murer.

Og for et Dieblis siden holdt I selv saadan en prægtig Povtale over ham.

Ba=

Baronen.

Hvad kommer det den Sag ved; jeg roste hans Forstand, hans Skabning, en vis Ansæelse; altsammen saas banne Fordele, der gjøre ham anseet frem for andre, men som tillige komme mig til at berygte mere af ham end af nogen anden, saasnart han misbruger dem paa sin Opsørgsels og Vres Bekostning.

Mad. Murer.

J gaaer nu alletider for vidt; Nu vel! Lad endogsaa være at han tilforn har tilladt sig een eller anden Frihed, som han nu selv er den første til at fordømme; thi man maae tilstaae ham at han er Vrekier.

Baronen.

Ja i Omgang med Mandspersoner, og en Bedrager i Omgang med Fruentimmere. Men det er saa med jeres Rign; det har altid givet Folk af denne Tænkemaade et slags hemmeligt Fortrin frem for andre.

Eugenie.

(svømmende i Graad)

Na min Faer! dersom De kiendte ham bedre, saa vilde De maaskee fortrøde, at de — —

Baronen.

Nei, det er vig der vil komme til at græde over, at du ikke har kiendt ham til gavn — — Et Fruentimmer tænke rigtig om sin Forsører!

Mad. Murer.

Men jeg da?

Baronen.

(særdeles forbittret)

J er tusende Gange mere — —

Mad. Murer.

Ikke et Ord om Jer behager!

Ba

Baronen.

(hidfig)

Det er jo et Menneske, der aldeles ikke er i Stand til at gjøre sig den allermindste Samvittighed over en Act af Feil, hvis idelige Gientagelse just udgjør hans største Fornøielse. Et Menneske, der ret med Hjertens Glæde søger at stifte saadanne Ulykker i en andens Familie, der vilde bringe ham til Fortvivlelse, om de skeede i hans egen; og som endda foruden alt dette virkelig i sit Hjerte foragter alle de Fruentimmere, iblandt hvilke han enten udsøger sig sine Offere, eller som han udvælger til Handlangere i sine Uordentligheder.

Mad. Murer.

Men I maa dog tilstaae mig, at hans Kone i det mindste maae være frietagen for denne almindelige Foragt; og jo flere Fortienester I erkiender hos Jeres Datter, jo bedre er hun ogsaa Rikter til at bringe ham til sin Pligt.

Baronen.

Na! I skal have mange Tak paa hendes Vegne Søster! Saa bestaaer da den Lykke, som I har søgt at bringe hende tilveie, kunns deri: at være foreenet med et Menneske uden Søder? og at dele sin Mandes fælleds Kierlighed med en Snes andre foragtelige Creaturer? Paa den Maade er hun da bestemt til, i en meget uvis Forventning om en anden Opførsel, ideligen at udøse sine Taarer, som han maaskee endda kunde være nedrig nok til at gjøre sig en Triumf af lige i hendes Dine. Den ærbareste, sødeligste Pige er da bleven en Slavinde af en Røggeslækt, hvis forvædede Hjerte anseer selv, som noget latterligt og narrisk, den Kierlighed og Troeskab han dog fordrer af sin Kone. Jeg havde troet, at du var mere fræsen i dit Valg Eugenie.

Eu:

Eugenie.

(med en slags Fortrydelse, som dog hendes Erbødighed dæmper)

Jeg smigrer mig dog i Sandhed min Faer med den Tanke, at Originalen til et saa foragteligt Skilderie aldrig skulde have bragt mig i Fristelse.

Mad. Murer.

(utaalmedig)

Sagen er: at Greven aldeles ikke er saadant et Menneske, som I afmaler ham. Kan vel være at han i den første Ungdoms Hede har været lidt for skidesløs i at komme Folk til at tale vel om hans Sæder, men saa — —

Baronen.

Og hvad Forsikring kan den vel give jer for Eftertiden, der hidindtil bestandig har foragtet det Almindeliges Dom over den allervigtigste Punkt.

Mad. Murer.

Hvilken Forsikring? Alt det, der indgiver Fortroelighed, formerer Hviagtelsen og forøger de gode Tanker, man har om en; den Aabenhjertighed i hans Tankemaade, der setter ham langt oven for al Forstillelse, endogsaa i de Ting selv, der ere til hans egen Fortred; det ædelmodige i hans Opførsel imod hans Undermænd, hans Gærmildhed imod sine Betientere, og endelig hans gode Hjertelaug, Der driver ham til at lindre alle Ulyksaliges Kaar. — —

Eugenie.

(kierligen)

Han er vist ingen Fiende af Døden, det forstkrer jeg min Faer!

Baronen.

See kun engang, hvor man giver alting til Døder hos dem, hvis Forsvar man vil paatage sig — Han er en Menneskeven, han er Ædelmodig, Gærmild, Forbindelig; ^{er} _{ikke}

ikke alt dette noget fortienestefuldt? Men viis mig een, der ikke skulde finde Fornægtelse i at kunde gjøre alt dette, og hvad vil I saa slutte deraf?

Mad. Murer.

Alt-et Menneske, der er saa ædelstænkende, saa godsigrende imod hele Verden, kan umuelig være ubillig og grum imod den Person allene, som han elsker. —

Baronen.

(formildet)

Ja, jeg vilde ønske det, men — — —

Eugenie.

Jeg bær min Faer! Gjør ham dog ikke den Uret at tvivle derom.

Baronen.

(mere venlig)

En Frietænkers Sjæl er uindgrandskelig mit Barn; men du smigrer dig forgleves med Habet om en Forandring i hans Opsørsel — Capitainens Skæmt over hans sidste hemmelige Kierligheds Handel, passede sig ikke paa en Tid, der har foregaaet hans Giftermaal med dig.

Mad. Murer.

Det var just det jeg ønskede I vilde begynde paa — Al denne stiklende Skæmt sigtede allene paa Jeres Datter, hvis hemmelige Forbindelse har givet Anledning til tusinde falske Gisninger; Men naar I saar at høre, at han tilbeder hende, og — — —

Baronen.

(trækker paa Skuldrene)

Tilbeder hende! Det er endnu en af deres Talemaader at tilbede — Alletider overdrive det virkelige! Skikkelige

lige Folk elste deres Kone, de som bedrage dem, tilbede dem; Men Fruentimmerne vil være tilbedte.

Mad. Murer.

Ja I vilde nok fatte andre Tanker, naar I fik at vide, at et Pandsk paa den allersuldfomneste Forening vil snart — —

Baronen.

Hvorledes?

Mad. Murer.

(med en Mine, som den der troer allerede at have forklaret sig nok)

Jeg siger, naar der inden kort Tid — —

Baronen.

(til sin Datter)

Gaa, er det sandt?

Eugenie.

(falder paa Knæ)

Ah min Faer! lad Deres Belsignelser gjøre Deres Datter fuldkommen lykkelig!

Baronen.

(reiser hende op tierlig)

Alvorslaen? Er det vist? Nu vel, nu vel mit Barn! siden det er saaledes sat, saa sammentrækker jeg alting (affidets) hvad som er skeed staar jo ikke til at endre.

Eugenie.

Hvad for en Byrde er mit Hjerte dog nu ikke lettet for!

Mad. Murer.

(sorneiet)

Omsavn dog Deres Faer Mylady!

Baronen.

(kysker Eugenie)

Aa lad det Mylady være; bliv altid min Eugenie.

Eu

Eugenie
(levende)

Ja saalænge jeg lever min Fæder. (hun gior dette Udraab)
Af Mylord! hvilken en lykkelig Dag for os!

Baronen.

(med en Stemme som en der over det Ord Mylord falder hen
i andre Tanker)

Men sig mig da engang; siden hun er denne Mylords
Kone, hvad Pokker skal det da betyde med det andet Gif-
termaal? Det kan jeg alligevel ikke blive flog paa.

Mad. Murer.

Han sagde jer det jo selv for et Dieblig siden; Tiener,
Snak! Byg-Rygter!

Eugenie.

Ja jeg maae tilstaae at jeg blev selv meget underlig over
det endogsaa imod min Billie.

Baronen.

Det maae dog heller ikke være saa aldeles rigtig.

Mad. Murer.

Da er Drink jo hans Fortroelige; I behøver jo kun
at forhøre ham selv.

(hun ringer med Klokker)

Endende Scene.

(denne Scene gaaer meget hastigt)

Baronen, Madame Murer, Eugenie, Drink.

Baronen.

Det er ogsaa sandt; jeg skal snart faae det at vide — —
(han taer Drink i Brøstet) Fort hid du Spitshub, og sig
mig paa Timen alt hvad du veed om Giftermaalet.

Eugenie.

E

Drink.

Drink.

(seer sig omkring, med en forlegen Mine)

Om Gistermaalet! (affides) Mon jeg skulde troe at de havde faaet det at vide? — — Na den forbandede Forvalter!

Baronen.

(hidfig)

Hvad for en Forvalter? vil du tale? — — Skal jeg — —

Drink.

(forbauset)

Nei, nei min Herre! De behøver ikke at tage saaledes affærd; det var om Gistermaalet De spurgte mig?

Baronen.

Ja vist.

...

Drink.

(affides)

Her gielder det paa at kunde lyve godt. (hoit) Gistermaalet er ganske rigtigt.

Baronen.

Ganske rigtigt! Naa Søster!

Mad. Murer.

Han lyver.

Drink.

Nei min Herre! jeg lyver ikke.

Baronen.

(opbragt)

Lyver du ikke Affærm!

Drink.

(affides)

Nu vel da; alting er aabenbaret; her maae være kommen et andet Brev.

...

Baronen.

Naa! fortæl mig den hele Sammenhæng; jeg vil høre Ord for Ord af din Mund.

Drink.

Ja gjerne min Herre — — Men siden De dog veed det ligesaa godt som jeg, saa — —

Baronen.

Forræder! vil du — — (han vil slaae ham)

Mad. Murer.

(holder Baronen tilbage)

Men min Broer! — —

Baronen.

Ja saa lad ham ikke komme mig her med sine Udflugter; Lad ham sige mig det reent ud.

Drink.

(løger i Lommen og trækker et Brev op af den)

Siden det da ikke mere kan hjælpe at forstille sig, saa er her Brevet fra Mons. Williams, Grevens Forvalter.

Baronen.

(river ham Brevet af Haanden)

Hvem er det til?

Drink.

Udskriften er til Fruen.

Mad. Murer.

Til mig? Hvor kommer dette Fortrin fra? Hvad Bekendtskab har jeg med denne Forvalter?

Drink.

(forundret)

Hvorledes? Hvad Bekendtskab? Det er jo den selvsamme, der har gjort Giftermiaalet.

Mad. Murer.

(taer Brevet fra Baronnen)

Jeg begriber paa min Vre slet ikke noget af alt dette;
Men Seglet er jo brækket.

Baronnen.

Men sig mig engang hvor han kan tænke paa at vilde
gifte sig, da han alt har taget min Datter til sin Kone?

Drink.

(aldeles forvirret)

Hvordan min Herre! er det det nye Partic, De mener?

Baronnen.

Ja hvilket ellers?

Mad. Murer.

(har imidlertid læst Brevet)

Na den Forræder! (hun knuer Brevet sammen og holder
der Hænderne op for Ansigtet)

Baronnen.

Hvad er dette?

Drink.

Saa; nu er det ude med mig! nu kan jeg kun pakte
mig af Engeland jo før jo heller.

(han gaaer)

Stjernde Scene.

Baronnen, Mad. Murer, Eugenie.

Mad. Murer.

(underlig bestræffet)

Han har bedraget os skammelig; Min Broers Datter
er ikke hans Kone.

Eugenie.

(slaaer Armene i Bæret)

Mægtige Himmel! (hun falder tilbage i en Kænestof)

Mad.

Mad. Murer.

Hans Forvalter har været brugt som Præst, og det hele diaboliske Komplot har været Medvidere.

Baronen.

(stamper i Gulvet)

Satan! Ulykker! Hvad har I dog gjort Fruentimere?

Mad. Murer.

(forbavset)

Min Broer! opsæt dog af Medlidenhed Jeres Breidelser; Seer I ikke hvad Tilstand hun er i?

Eugenie.

(reiser sig igjen)

Nei, nei, hold ham ikke derfra; det eeneste jeg just har at besværgte er Livet. — — Min Faer! jeg anraaber Deres Forbitrelse — —

Baronen.

(ude af sig selv)

Du har fortient den — — Troeløse Rign! der alle tider kun opvækker Ulykker og Vanære i en Familie; Vad dig kun nu i dine unyttige Taare, nu er det bag efter. — — Troede du maaskee at kunde unddrage dig fra den Yndighed du er mig skyldig? Troede du ustraffet at kunde overtræde den allerhelligste af alle Pligter? — — Du har været det — — alle dine Skridt have været Afvikre; du er bleven forført, bedraaget, vanæret, og Himlen straffer dig derfor med din Faers Foragt og Forbandelse. (vil gaae)

Eugenie.

(kaster sig hen med Baronen og vil holde ham tilbage)

Ah min Faer! ynktes dog over min Fortvivlelse, og kald dog den forfærdelige Dom tilbage, som de nyelig afsagde.

Baronen.

(noget rørt, støder hende sagte tilbage)
Gaae bort fra mine Dine; du har gjort mig til det
allerulykseligste Menneske.

(han gaaer.)

Niende Scene.

Madame Murer, Eugenie.

Eugenie.

(løber hen og kaster sig i sin Fasters Arme og siger)
Ah min Faster! vil De ogsaa forlade mig?

Mad. Murer.

Nei mit Barn! hør mig — —

Eugenie.

Ah min Faster! kom staae mig bi; Lad os løbe hen og
kaste os for min Faers Fødder; Lad os anraabe hans God-
hed, og lad os forlade dette forhadte Huus.

Mad. Murer.

Nei det er ikke mit Raad; tvertimod, vi maae blive
her og skrive Breven til, at du venter ham her i Aften.

Eugenie.

(med en Mine der giver hendes Afstøje tilkiende)
Ham! — — jeg? — — De kommer mig til at
skielve.

Mad. Murer.

Det maae saa være; Han kommer ganske vist; du
maae overvælde ham med Bebreidelser: jeg vil gjøre det
samme; han bør vide, at din Faer vil kalde Retten til
Hielp; Frygt eller Fortrydelse kan bringe ham paa andre
Tanker.

Eugenie.

(opbragt)

Og skulde jeg da være saa nedrig efter denne Kammer-
lige

lige Streg, jeg skulde engang ære den, der for ævig har mistet min Hoiagtelse. Skulde jeg gaae til Alteret, og svære en Meeneeder Troeskab; et Menneske uden Religionslydighed, og en Troeløs, der har opofret mig en ævig Kierlighed? Nei, før dæ tusinde Gange.

Mad. Murer.

(standhaftig)

Betænk Eugenie at Skiendsel og Banære bliver her Følgerne af din Mismodighed.

Eugenie.

(i Fortvivlelse)

Hvad Skiendsel! Skulde der vel endnu være nogen jeg havde at berygte? Beskæmmet ved saa mange Fornærmelser, forladt af hele Verden, knuset under min Faers Forbandelser, og affkyldt for mig selv — — Døden er min eneste Tilflugt.

(hun gaaer ind i sit Kammer.)

Tiende Scene.

Mad. Murer.

(Allene, seer efter hende i det hun gaaer, og siger)

Hun gaaer fra mig uden at jeg kan faae hende til at
 Krive — — (gaaer frem og tilbage paa Gulvet) — —
 En Faer, der i sin Forbittrelse ikke vil vide af nogen Ting at
 sige; En Datter, der i sin Fortvivlelse ikke vil høre noget
 Menneske; En skændig Elsker, der gjør Ulykken fuldkommen
 — — Hvilken forfækkelig Tilstand! (hun betænker sig et
 Dieblit) Havn! Kom mit Moed til Hielp, jeg vil selv
 Krive Greven til; dersom han kommer! — — Forræder
 du skal dyrt betale de Diinsler du forarsager os!

Ende paa den tredie Act.

Imellem Acterne.

En Betient kommer ind, setter alting til rette i Salen, slukker Lysekronen og de øvrige Lys i Stuen; man hører en Klokke ringe inden fra, han lyder efter og giver tilkiende ved en Gæbørde at det er Madame Murer der ringer, hvorpaa han løber derhen, og et Dieblif efter kommer han tilbage med en Lysstige med et tændt Lys i, og gaaer ud igiennem Forstue-Døren. Han kommer ind igjen uden Lys, efterfulgt af adskillige andre Betiente, som han taler sagte med, hvorpaa de løste sig allesammen ind til Madame Murer, som man imidlertid holder for udstæder sine Betsninger til enhver. Tjenerne komme tilbage i Salen; løbe ud igiennem Forstue-Døren, og komme samme Vej tilbage til Madame Murer, bevæbnede med Hirsstængere og Kaarder, og har Tasler i Hænderne, der ikke ere anstufne. Et Dieblif efter kommer Robert ind fra Forstuen med et Brev i den ene Haand og en Lysstige med Lys i, i den anden; Saasom det er Greven af Clarendons Svar han bringer, saa vunder han sig at komme ind til Madame Murer for at overlevere det; her er et lidet Mellemrum uden at der skeer noget, hvorpaa den fjerde Act begynder.

F i e r d e A c t.

Første Scene.

Madame Murer og Robert, der har en Lysplade, med Lys i, i Haanden, hvoraf han slukker de andre Lys an, der staar paa Bordet, og som have været slukte imens Mellem-Acten varede; Salen er dunkel.

Mad. Murer.

(Har en Seddel i Haanden, og i det hun gaaer frem og tilbage, faar hun ved sig selv)

Han kommer rigtig; (til Tjeneren) hvor kommer det sig I var derhenne saa længe?

Robert.

Han var ikke kommet hjem endnu, jeg maatte bie efter ham; og desuden saa er der saadan en Løben og saadan en

en Allarm derhenne, saa det er uden Ende. Han skal holde Bryllup i Morgen; alting er Hulter til Bulter; de vidste hverken hvor der var Ven eller Bleg.

Mad. Murer.

Han kommer dog! — — hør Robert! giv mig nogen tigen alt det jeg nu befaler dig; du skal gaae ned i Haugen, og stille dig ganske tæt ved den lille Dør; der skal du blive staaende uden at røre dig, og naar du merker Kasten af en Nøgel i Laasen, saa kom det allersnarest du kan og lad mig det vide.

Robert.

Skal han da komme ind, derigiennem?

Mad. Murer.

Giv hvad man befaler dig.

(Robert gaaer ud igiennem Hauge-Døren)

Anden Scene.

Mad. Murer.

(Gaaene; gaaer frem og tilbage og slaaer med Hæden paa Haanden)

Han kommer dog! — — endelig kommer Kaden til mig at jeg saaer dig sat du Ertsbedrager! — — Sandt, Beslueningen er voldsom; men det er den sikkerste, det passer sig saa vel med Faerens Tænkemaade; — — dog maae jeg snakke noget med ham først, for at bringe ham paa samme Tanker. (hun seer paa sit Uhr) Jeg har endnu Tid — — Han er henne at trøste sin Datter, thi hans første Hæde er nu forbi — — Det er just som jeg ønsker det — — Man maae tæmme denne Vind for at bringe ham til Vilighed igien; Men see, der er han, hvor han seer nedslagen ud!

Tredie Scene.

Baronen, Madame Murer.

Mad. Murer.

(med en mørk Stemme)

Nu vel, min Herre! har I nu faaet det, som I vilde have det? der fattedes kun lidt i, at jeres Datter jo er død af Forfækkelse.

Baronen.

(Sætter sig ned tæt ved Bordet med Haanden under Kinden, uden at svaareet Ord, og seer meget ierriksfuld ud.)

Mad. Murer.

(som forhen)

Saadan en Alarm! saadan en Hidsighed! uden at giøre den mindste Forskiel paa Personer.

Baronen.

(mumlende ved sig selv)

De, der selv har været Aarsag i Ulykken, bebreide andre den.

Mad. Murer.

Saaledes ganske at overlade sig til sin voldsomme Jorighed!

Baronen.

(fortvivlet)

I betiener jer alt for meget af min bedrøvede Tilstand, og min Taalmodighed; jeg troer, at I har sat jer for at ærgre mig ihjel. Lad os være i Fred, og behold I kun selv jeres Arv, den er alt for dyrt kibt paa den Maade; desuden skal min ulykkelige Datter maaskee ikke meget længe have den behov (han reiser sig, og gaar frem og tilbage paa Gulvet ganske forvildet.)

Mad. Murer.

I har jo ingen Tid fundet satte nogen retskaffen
Slutning. Ba-

Baronen.

So jeg har allerede fattet den.

Mad. Murer.

Og hvori bestaaer den?

Baronen.

(gaaer hastigere frem og tilbage og gjør adskillige voldsomme Ophævelser)

Jeg vil gaae til Hove — — ja det vil jeg — —
Jeg vil kaste mig for Kongens Fødder, han skal ikke afflaae
min Bøn (Mad. Murer kaster paa Natten heraf) — — Og
hvorfor skulde han afflaae den? han er jo selv Fader — —
Jeg har seet ham omfavne sine Børn.

Mad. Murer.

Et deiligt Indfald! og hvad vil I da sige til ham?

Baronen.

(bliver staaende stille foran hende)

Hvad jeg vil sige til ham? — — jeg vil sige: Herre!
De er Fader; — — en søn Fader — — jeg er det ogsaa;
men mit Hjerte bløder over min Søn og min Datters
Ulykke — De er en Menneskeven; De er godgjørende;
den Tid een af Deres var i Fare, saa foreenede vi alle
vores Taarer med Deres; De vil ikke være mindre sølesløs
imod mine. Min Søn har trokket Kaarde, men som en
ærefier Mand; han tiener Deres Majestæt som min Faers
Fader, der mistede sit Liv for den salig Konges Dine; han
tiener som min Faer, der blev i de sidste Uroligheder, da han
forsvarte sit Fæderneland; han tiener som jeg tiende, da
jeg havde den Ære at blive gæstet i Tydskland — — der
paa skal jeg knappe mine Klæder op — — jeg skal vise ham
mit Bryst — — mine Ar — — han vil blive opmærksom
og jeg vil endnu sige til ham: der har indsnæget sig en
Be:

Bedrager i mit Huus i min Gravværelse for at forstyrre vores Roelighed og fornærme Gæste-Ketten; han har beskiemmet min Datter under et opdigtet Giftermaal. — — Jeg beer Dem Herre! paa mine Knæ om Naade for min Søn og om Ret for min Datter.

Mad. Murer.

Men denne Bedrager er af hvi Stand og mægtig.

Baronen.

(hidtlig)

Ei hvad! er han af Stand, saa er jeg en Edelmand — — overalt er jeg et Menneske; Kongen er retfærdig — — for hans Fødder siger alle disse Grader i Standen slet intet; troe mig Søster! Høihed merkes kun af den der seer neden fra opad; oven fra nedad ere alle lige, og jeg har seet Kongen tale ligesaa mild til den allermindste som til den allersørnøieste af sine Undersaattere. (han gaaer frem hende og kommer tilbage igien.)

Mad. Murer.

(med en standhaftig Stemme)

Troe mig Herr Baron! vi ere selv i Stand til at forfætte os Hævn.

Baronen.

(der ikke har hørt mere end det sidste Ord)

Ja Hævn! og overlade ham til Lovens Strenghed.

Mad. Murer.

(meget standhaftig)

Lovene! — — Høihed og store Venner kommer dem ofte til at tie! og desuden gifter han sig i Morgen, vi maae søge at forekomme ham. Uvisshed! Usikkerhed! er det at hævne sig? ei hvad! den civile Ret kan ikke gaae uden for sine Grændser, (efter en liden Tausshed siger hun med en sagte Stemme) fort sagt, min Broer! det er nu Tid at naa
bens

benbare jer min Hemmelighed; inden to Timer skal enten Greven være død eller ogsaa jeres Svigersøn.

Baronen.

Hvordan det da?

Mad. Murer.

(gaaer nærmere hen til ham)

Jo her kuns: Jeg har skrevet en fuldstændig Beretning hen til Mylord Hertugen om alle hans Brodersøns afstencelige Gjerninger, dog uden at melde ham noget om mit Forsæt; derefter (jeres Datter kunde jeg nu slet ikke faae til det) men jeg har selv skrevet en Seddel i hendes Navn til dette Uhyre, at hun venter ham her i Aften.

Baronen.

Han kommer ikke.

Mad. Murer.

(viser ham Sedlen)

Naar Klokken er 12 i Nat — — her er hans Svar. Jeg har ladet baade jeres og mine Golt bevæbne: I skal komme ham usformodentlig paa Hagen naar han er inde hos hende; imidlertid har jeg en Præst ved Haanden — — lad ham nu ogsaa engang skjelve.

Baronen.

(bestortset)

Hvordan Søster! et overlagt Mord! et lumst Anfald!

Mad. Murer.

Var han saa nøie regnende da han paa det yderste beslemmede os.

Baronen.

Det er sandt! Men naar han kommer saa vil jeg gaae ham i Møde og angribe ham.

Mad. Murer.

(med Forstræffelse)

Han vil dræbe jer.

Bar.

Baronen.

Dræbe mig? vel! saa har jeg dog ikke overlevet min
Bancære.

(han gaaer)

Fjerde Scene.

Mad. Murer allene.

Gaae halstarrige gamle Mand! Jeg kan være din
Hielp foruden; det er mig, der har været Aarsag i Ulykken,
det er mig allene der bør afhielpe den igien.

Femte Scene.

Madame Murer, Robert.

Robert.

(kommer løbende)

Jeg hørte Brue, der var nogen der prøvede en Nøgel
i Laasen og derfor løb jeg det allerbeste jeg kunde.

Mad. Murer.

Hurtig, hurtig lad os komme ind; jeg henter min
Broer: Datter i hendes Kammer; sluk, sluk, gesvindt;
(han slukker Lysene i Stagerne og de gaae ind)

Siette Scene.

Greven og Sir Carl.

(Greven er i Frakke, har Hatten paa, og holder Kaar-
den med Skeden paa i den ene Haand, ved den anden
fører han Sir Carl, der har den blotte Kaarde under
Armen; Salen er mørk.)

Greven.

Her er De i Sikkerhed min Herre! dette Huus hører
mig til, omendskiont jeg har brugt en slags Hemmelighed
ved at gaae herind. — Men er De ikke saaret?

Sir

Sir Carl.

Nei; jeg har ikke faaet uden et Hug i Riolen; men min Herre! De behager dog at sige mig hvem det er, jeg har at takke for mit Liv; uden Deres lykkelige Måde, og Deres ædelmodige Tapperhed, havde jeg useilbarlig maattet miste det; thi de fire Slynkler meente mig det ret godt.

Greven.

Den Tjeneste er ikke noget; jeg har ikke gjort andet end det jeg er forvissat om at De vilde gjøre i lige Tilfælde.

— Man kalder mig Greven af Clarendon.

Sir Carl.

(levende)

Er det mueligt? Greven af Clarendon! — — Saa var jeg da bestemt til at skulde skyldes Dem alleting Mylord! og at erholde baade Vren og Livet af Deres Haand!

Greven.

Paa hvad Maade skulde jeg da være saa lykkelig?

Sir Carl.

Jo jeg er bleven recommenderet til Dem fra Dublin af.

Greven.

De er da den Ridder Camples, som min Søster og min Cousine har skrevet mig saa mange indstændige Breve til om, og som jeg adskillige Gange har seet paa Listen af de Visiter, der har ladet sig melde hos mig?

Sir Carl.

Jo det er mig; jeg har i fem Dage været der hver Aften, og i Dag sagde man mig, at De var uvelig gaaet ud; da jeg fik at høre hvad Bei De havde taget, saa skyndte jeg mig det Beste jeg kunde, og var just færdig at naae Dem da jeg blev overfaldet. — Det er nu anden Gang siden jeg kom til Byen; men uden Deres Hielp i Aften Mylord
sa — —

Gre

Greven.

Jeg er inderlig fornøiet over dette Møde; det for-
deeltagte som disse Damer melder om Dem, det — —

Sir Carl.

Jeg har ladet mig melde under Navn af Campley, men
det er just ikke mit rette.

Greven.

Min Søster skriver mig til at en vis Duel nøder Dem
til, ikke at være det bekiendt her i Byen.

Sir Carl.

Ja det er med min Obrist, og det er ham, der forføls-
ger mig; men De kan nok slutte Dem til af det der nyelig
er hændtes mig, hvad for et Menneske min Modstander er.

Greven.

Det er skammeligt! vi skal i Morgen tale nærmere
derom; De skal ikke gaae fra mig i Nat; jeg frygter, det
kunde hendes Dem noget Ondt. — De skal faae Seng
hiemme hos mig; dog maae jeg reent ud tilstaae Dem, at
De setter mig her i en særdeles Forlegenhed.

Sir Carl.

De behager allene at befale, hvad De vil jeg skal gjøre.

Greven.

Omstændighederne tvinge mig til at gjøre Dem denne
Tilstaaelse; man venter paa mig her i Huset, til en hemmelig
Sammenkomst, og jeg gik just herhen ganske allene, da
jeg havde den Lykke at kunde vise Dem denne Tieneste.

Sir Carl.

(imilende)

Ja saaledes! De maae ikke spille den kostbare Tid her
med mig.

Greven.

Nei, nei, det er vist ikke det, som De mener; men
De

De veed nok, at et eller andet fordeelagtigt Partie ophæver undertiden behagelige Forbindelser; og det er just min Historie. En indtagende Skønhed, der har overgivet sig til mig, og som jeg inderlig elsker, opholder sig her tilfældigvis sin Familie siden nogle faa Dage, hun har faaet et Brev om mit Giftermaal, man har skrevet mig til i den Aften; jeg kommer her, sandt at sige, temmelig forlegen.

Sir Carl.

Na det er vel saa en lille — — —

Greven,

Nei vist ikke, intet mindre end det! det er just det der gør mig ondt, og bringer mig i Forlegenhed. Jeg har endog Mistanke om, at dette kunde i Tiden have Følger; hun skal have en Broer — — men jeg synes jeg hører det omstrevne Tegn; Undskyld at jeg bærer Dem hit; Dieblig i Haugen; De seer hvorvidt min Tilskid til Deres Venstab allerede strekker sig. (Greven fører ham ud i Haugen, kommer tilbage og lukker Døren efter sig.)

Endende Scene.

Madame Murer, Eugenie og Greven
(der har lagt sin Kaarde fra sig paa en Rænestoel, gaar nær ved Døren; Bethy har et Lys i Haanden, hvormed hun slukker de andre Lys an, der staae paa Bordet, og derpaa gaaer hun bort)

Madame Murer.

(Trækker Eugenie ved Haanden efter sig)
Det er forgieves at staae imod Eugenie! nu vil jeg endelig have det.

Greven.

(med en ombyggelig Mine)

Jeg kommer herhen med den yderste Forstrækkelse i Sjelen; den Seddel, jeg har faaet i Aften, har kommet over en Blodsdråbe i mig til at ligne, og disse tvende sidste Timer have været mig de forstræffeligste i mit hele Liv.

Eugenie.

8

Mad.

Mad. Murer.

(spodst)

Det er ikke Deres Nødværgthed, De skal gjøre Regnskab for.

Greven.

Hvilken en mørk Imodtagelse! hvad skal jeg tilskrive den?

Mad. Murer.

(opbragt)

Spørg Deres eget Hjerte ad.

Greven.

Hvordan? dette ugrundede løse Røgte om mit Gisternaal, skulde det have fundet virke noget hos Dem?

Eugenie.

(hidfig ved sig selv)

Udsig: Afstyellige Forstillelse!

Mad. Murer.

(holder for Munden paa hende)

Min kære Broer-Datter, spar dog de øvrige saa Kræfter du har tilbage; (til Greven) saa skulde da alt det Folk siger derom, ikke være andet end et blot løst Røgte?

Eugenie.

(Sætter sig imidlertid og holder Tørklædet for Munden)

Greven.

(mindre standhaftig)

De behøver dog at betænke det Forhigangne, og saa selv bømme hvordan det dog skulde være rimeligt, at

Mad. Murer.

(betragter ham nøie)

De ser mig saa forvirret ud.

Greven.

(uroelig)

Derfor De ikke vil troe mig, saa har jeg dog

saar vil jeg tage min Tilflugt til min allerfiereste Eugenie's
Gudhed?

Mad. Murer.

(koldblodig)

Hvorfor tør De ikke kalde hende Deres Kone?

Eugenie.

(ophidset ved sig selv)

Hvem skulde have sagt mig, at min Forbittrelse endnu
kunde have bleven større.

Greven.

(aldeles forvirret)

Jeg begriber i Sandhed slet intet Madame! hvad al
denne fremmede Tale vil sige?

Mad. Murer.

(meget forbittret)

Nægt da, nedrige Forsører! det Vidnesbyrd, som
dine egne Medskyldige har afslagt imod dig; nægt din egen
Samvittighed, der tegner paa din Vandt den Skam og
Forvirrelse, som følger en overbeviist Misgjerning; Læs!
(hvor stier ham Williams Brev, som Greven læser, og imid-
lertid betragter Mad. Murer ham meget nøie).

Greven.

(siger, da han har læst)

Alting er aabenbaret!

Mad. Murer.

Der staaer han maalklos og beklæmmet.

Greven.

(tvivlsraadig)

Ja — jeg tilstaaer det; og jeg maae anklage mig
selv, siden alle Sandsynligheder fordoimne mig; — Jeg
er skyldig; Frygt for at miste Dem paa den ene Side, og
Ekraft for min Onkles Myndighed paa den anden, har drev-
et mig til at begaae den Feil: at forsikre mig Dem ved us-

lovlige Midler; men jeg svar, at jeg skal gjøre alting godt og rigt.

Mad. Murer.

(affides)

Og det snarere end du troer. . . .

Greven.

(taler mere hastig)

De er bleven fornærmet min Eugenie, iden er derfor Deres Dyd mindre uskyldig? Har min Ubillighed noget Deres blif kundet være i Stand til at fordunkle den? En uigien nemtrængelig Hemmelighed setter Deres Værd i Sikkerhed; og dersom De ellers vil værdiges at antage min Haand, hvem har jeg da vel fornærmet andre end mig selv? Bliver ikke Elskeren og Manden den samme Person i min Eugenie? Dine? Al! maatte dog en eneste Dags Forvildelse tilgives mig; hvad skulde den ikke drage en ærlig usfordømt Lyssalighed efter sig!

Eugenie.

(reiser sig og betragter ham med Foragt).

Saltefeste af alle Menthesker! Aye bort fra mine Dine. Jeg har Affkye for din Afsærdiggjorelse; Gaae, til hen til et andet Fruentimmers Føddet, for der at tilsvære hende de Følelser, som dit troeløst Herte aldrig kjendte — jeg vil ikke høre dig til under nogen Titul; jeg har lært at dø. (hun gaaer ind i hendes Kammer)

Mad. Murer.

(til Greven, i det hun daaer ind efter hende og taer Lyset ind sig)

Wil De da forlade hende i denne grusomme Tilstand?

Greven.

(bidsig)

Nei, jeg følger hende.

St.

Ottende Scene.

Greven allene.

Hun troer hun er bestemt, det er nok; hun er min, og hun skal blive min. — — Ak! hvad har jeg dog gjort? For at forlade hende, maatte jeg ikke have seet hende igien!

Niende Scene.

Greven og Sir Carl.

(Der kommer ind igien fra Hauge-Døren af)

Sir Carl.

(i Mærke)

Mylord!

Greven.

Er det Dem, Ridder Campley?

Sir Carl.

Ja, det er mig.

Greven.

Om Forladelse! et Øieblik endnu, saa følger vi ad.
(han vil gaae ind til Eugenie)

Sir Carl.

(taer ham ved Armen, for at holde ham tilbage)

Men spørges De ikke for noget, Mylord? Saa sildig ud paa
Natten synes mig jeg seer alt for mange Folk paa Gærde.

Greven.

Det er kun Betienterne; jeg skal være hos Dem paa
Timen. (han gaaer)

Tiende Scene.

Sir Carl

(allene, med en Mine der gier en slags Mistillid tilkiende)
Dette Hums er mig i saadan en stor Bevægelse: man

gaaer og løber frem og tilbage; jeg har seet Folk i Haugen
 — — og nu nyeligen var de henne at lukke Porten for den.
 — — Han seer mig saa forvirret ud, Mylord — — Sam-
 talen maae have været heftig.

Ellevte Scene.

Sir Earl, Mad. Murer.

Mad. Murer.

(Kommer ud fra Eugenie's Kammer uden Dør, og siger ved
 sig selv i det hun gaaer)

Nu ligger han paa Knæ for hende, Diebliffet er gun-
 stigt, nu frisk! (hun gaaer hen over Salen og ud igiennem
 Hauge-Døren)

Tolvte Scene.

Sir Earl

(Allene, linder efter, og da han ikke hører mere
 til noget, siger han)

Hum - - - Hum - - - denne Røst har en forunderlig Sig-
 hed med — — (han gaaer frem og tilbage og gjør en Ge-
 bærde som een der forkafter en ugrundet Tanke) Det er dog et
 meget slet Menneske den Obrist! — — thi de Folk var
 dog vist ingen Tyve eller Stratenrøvere — — men hvor
 mangfoldige lykkelige Ting forenede sig dog ikke for mig i
 Mylord Clarendons Møde! det er ham, der redder mig mit
 Liv; det er ham, der skal søge om Pardon for mig hos Kon-
 gen; hvor mange bevægende Aarsager til at elske ham!
 — Men jeg synes jeg hører en Røst — — jeg seer et Lyd
 — — lad os høre.

Trettende Scene.

Madame Murer og Sir Earl.

Mad. Murer.

(Kommer ind igien i Salen og siger til Goltene, der ere bag
 ved hende, i det hun vender sig om til dem)
 I skal ikke komme ind førend man laer jer det vide;
 men

men I skal stille jer allesammen lige for Døren, og i det han vil gaae ud, saa skal I gribe ham an, og holde ham fast; men tag jer vel i Næt, at han ikke undgaar. (hun gaaer stiltiende hen over Salen ind til Eugenie, Tjenerne gaae ud igien i Haugen)

Sir Carl.

(Efterat han har hørt dette)

Der er Forræderie paa Færde! Skulde jeg da være saa lykkelig igien, at kunde være min Ven til Tjeneste.

Fiortende Scene.

Baronen og Sir Carl.

Baronen.

(Kommer ind igiennem Forstue-Døren, med Hatten paa Hovedet og Kaarde ved Siden, uden Lys)

Min Søsters Forhavende gjør mig meget urolig, mon Clarendon ogsaa skulde være her?

Sir Carl.

(Trækker sin Kaarde, og i det han gaaer trodsig hen imod Baronen, setter han ham Spidien paa Brystet og siger)

I hvem I ogsaa er, saa gjør ikke et Skridt længer.

Baronen.

(taer til Grebet paa sin Kaarde)

Hvem er saa dumdriftig — —

Sir Carl.

(af een endnu mere trodsig Tone)

Ikke et Skridt siger jeg, ellers du est Dødsens!

Femtende Scene.

Baronen, Sir Carl,

og de bevæbnede Tjenere, der komme forstøvede ind af Hauge-Døren med anstufne Fakler.

Baronen.

(der kender Sir Carl)

Min Søn! — —

Sir Carl.

Aa Himmel min Faer!

Baronen.

Men ved hvad Lykke ere vi blevene samlede her paa dette Sted? Og det paa denne Tid her hos os?

Sir Carl.

Hos Dem? — — og hvad er da det for et Kammer? (han peger paa det, som han har seet Greven gaae ind i)

Baronen.

Det er din Søster.

Sir Carl.

(med en angstelig Bevægelse)

Af Gud! hvilken en skammelig Gierning!

Sextende Scene.

Mad. Murer, Baronen, Sir Carl
og Folkene.

Mad. Murer.

(kommer tillobende ved denne Støi og raaber af Forundring)

Sir Carl! — — det er Himlen selv, der sender os jer.

Sir Carl.

(fortvilet)

Grusomme Tildragsel! — — jeg har kun to Ting at vælge i, enten utaknemmelig eller vanæret.

Mad. Murer.

Nu kommer han og gaaer ud.

Sir Carl.

(forvirret)

Min Søster! — — min Befrier! — — jeg gæser ved min Tilstand!

Mad. Murer.

Hvad? tør I betænke jer? — —

Sir

Sir Carl.

(bider Tænderne sammen af Forbittrelse)
Betænke mig? — — Nei, jeg er færdig.

Mad. Murer.

(til Tjenerne)

Kommer hid allesammen.

Syttende Scene.

Madame Murer, Baronen, Sir Carl, Fof-
fene, Bethy, Greven og Eugenie.

Eugenie.

(aabner Døren ved den Alarm hun hører, og i det hun
holder Greven tilbage siger hun til ham)

Aa Himmel! de ere bevæbnede; gaae ikke ud.

Greven.

(støder hende tilbage)

Jeg er forraad! (til Sir Carl) flye mig min Kaarde
min Ven!

Sir Carl.

(løber hen og bemægtiger sig Grevens Kaarde, og beholder
imidlertid sin egen bestandig blot i Haanden)

Eugenie.

(bestørtset)

Det er min Broer.

Greven.

Hendes Broer!

Sir Carl.

(hidtil)

Ja hendes Broer!

Greven.

(till Eugenie med en foragtelig Mine)

Saa er det Dem da, der har ledt mig ind i denne skam-
melige Snare?

Eugenie.

Eugenie.
(forirret)

Han beskylder mig!

Greven.

Deres Brede, Deres Foragt var kun en Forstillelse
for at give dem desto bedre Tid til at overrumple mig.

Eugenie.

(falder tilbage som halv død i en Ernestoes; Bethn taer
imod hende og holder hende noget i Været)Dette fattedes endnu for at gjøre min Ulykke fuld-
kommen.

Mad. Murer.

(til Greven)

Al denne Snak nytter ikke til noget; enten tag, hende
til Kone eller døde.

Greven.

(forbittret)

Hvad! Skulde jeg give efter for saa lumpen en Aarsag
som Frygt? Og skulle min Haand være en Frugt af en ne-
drig Accord? — — Nei aldrig! — —

Mad. Murer.

Hvad var det da Du lovede for et Dieblisk siden.

Greven.

(af samme Tone som forhen)

Jeg har Erhødighed for en dydig Ulykkelig; Hendes
Bedrøvelse formaaede mere hos mig, end en Million bes-
væbnede Arme; Hun rørte mit Hjerte, og var allerede
færdig at erholde Seier; Men jeg foragter Sttemand.

Baronen.

Og troede Du mig i Stand til at være det? eller dom-
mer Du maaskee allene om mig efter den Banære, som Du
styrter os i?

Mad.

Mad. Murer.
(heftig til Tjenerne)

Griber ham!

Sir Carl.

(kaster sig imellem Greven og Tjenerne)

Nei holdt!

Mad. Murer.
(endnu heftigere)

Griber ham, siger jeg.

Sir Carl.

(med en forfættelig Røst og Gebærde)

Den første der gjør et Skridt — —

Baronen.

(til Tjenerne)

Lad kun min Søn raade.

Mad. Murer.
(fortvivlet gaaer hen og kaster sig i en Pæneshoel og holder Hænderne over Kors for Ansigtet som et Menneske, der er i den nderste Fortvivlelse.)

Sir Carl.

(til Greven af en Tone som et Menneske der er overmaade forbitret)

Min Nærværelse, Mylord! vederlegger Dem det igien, som De har gjort for mig; vi ere hinanden intet mere skyldige; de Midler, man her anvender imod Dem, anstaae ikke Folk af vores Stand. Der er deres Kaarde. (han støter ham den) Det er imod mig allene for Eftertiden De skal bruge den. De er frie Mylord! gaae bort; jeg skal forsikre Dem en ubehindret Mortgang; men i Morgen tales vi ved — —

Greven.

(beskæftset, seer snart paa Eugenie, snart paa Sir Carl, og siger i det han holder op imellem)

Min Herre! jeg — — jeg forlader mig derpaa —
— jeg skal vente paa Dem hienime hos mig. (han betragter paa

paa nye Eugenie, og sukker som et ganske trostesløs Menneske; hvorpaa han gaaer ud igjennem Hauge-Døren; Baronen holder imidlertid Tjenerne tilbage og lader ham fri Gennemgang)

Attende Scene.

Eugenie, Baronen, Madame Murer,
deres Folk og Sir Carl.

Mad. Murer.

(reiser sig ganske rasende og vender sig til sin Brodersøn)

Saa var det da allene for at rive ham os af Hænderne at du er kommen her?

Sir Carl.

(forvirret)

De skal beklage mig allesammen, naar De faaer at høre hvordan — — Tilfældigvis ikke paa De jo skal blive hævnret — — Men denne Eugenie som hele Familien gjorde sig saa meget til af — —

Mad. Murer.

(af en meget forbittret Tone)

Hævn jeres Søster Sir Carl — — men bekyld hende ikke; hun er et uskyldigt Offer — — lad os gaae ind i hendes Kammer; kom! I skal gaae over min Forsætning.

Sir Carl.

(overmaade bedrevet)

Hvad? er hun uskyldig? Ah min Søster! Tilgiv mig min Vildfarelse; Imodtag her — — (han taer fat paa hendes Hænder) Men hun hører mig jo ikke! — — (til hans Gæster) Tænk kun paa at biele hende. (Mad. Murer, Betha, og Robert, der træder ud fra de øvrige Betjente, taer Eugenie under Armene og fører hende ind i sit Kammer)

Nit

Tittende Scene.

Baronen, Sir Carl og Folkene.

Sir Carl.

(Taer fat paa Baronens Haand og siger med en stærk-
kelig Stemme.)

De min Faer! Antag i Steden for hende den Fed,
som jeg her gjør: Ja! dersom det Raserie, der omspænder
min Siel ikke har kvælt mig; dersom den Gld, der udtørre
denne Ulyksaliges Blod, ikke reent har fortæret hende for
Dag; Saa svær jeg: at den tilstræffeligste Hævn skal have
foregaaet hendes Død.

Baronen.

Rom med mig min fiere Son! Lad os gaae ind til hende.

(De gaaer ind til Eugenie; Betienterne gaae ud
igjennem Forskue-Døren med Faklerne.)

Ende paa den fjerde Act.

Finesslem Xererne.

Bethy kommer ud af Eugenie's Kammer, og seer meget
bedrøvet ud, har en Løsestige i Haanden med Løs i, da det er
allerede mørk Nat. Hun gaaer ind hos Madame Murer og
bærer et Glasfoder, som hun setter paa Bordet i Gaalen, til-
ligemed Løset; hun aabner Glasfoderet og efterseer om det ogsaa
saa er de rette Glaser; derpaa bærer hun det ind til sin Støben,
efterat hun først har stukket Løsen an, der staae paa Bordet.
Et Dieblisk efter kommer Baskuen ud af sin Datters Kammer
med en meget beklemmt Mine, har i den ene Haand en Løsestige
med Løs i, og med den anden søger han i sin Bureskæp efter en
Nagel; hvorpaa han gaaer ud igjennem Forskue-Døren, som
bærer ud til hans Kammer, og kommer geivindt tilbage med
en Flaske Salvolatile, som gier tilkiende at Eugenie er i en
meget slet Tilstand. Han gaaer derpaa ind igjen til hende.
Man hører ringe paa Kloffen liden for, hvorved en Diener
kommer tillobende; Bethy kommer grædende ud af Støbenens
Kammer og siger ganske sagte til ham, at han skal blive i Ga-
alen for at være desnærmere tilstæde, isald de vilde ham noget;
hvorpaa hun gaaer ud igjennem Forskuen. Betienten setter sig
imidlertid paa en Canopee, som staaer i det inderste af Gaalen,
og tilsidst legger han sig paa Læng i den, og gaar af Scenen
og

og Træthed. Betsy kommer tilbage med en Serviet under Armen og en Porcelains Skaal med Dæksel over i Haanden, hvormed hun gaaer ind til Eugenie. Et Dieblig Efter laer Aeteurerne sig ico; Betienten gaaer sin Dei og den femte Act begynder.

Femte Act.

Første Scene.

Sir Carl og Madame Murer:

(der kommer ud fra Eugénies Kammer)

Mad. Murer.

Lad os gaae herud, imens hun er en smule i Rolighed; her kan vi tale friere sammen med hinanden.

Sir Carl.

(af en forstrækkelig Tone)

Efter alt det jeg her har hørt og det De har fortalt mig, — — saa er Bestemmelsen og Skændigheden dreven til det alleryderste. Min Forbittrelse kiender ingen Grændse — — han maae døe — — det er besluttet.

Anden Scene.

Madame Murer, Sir Carl og Eugenie

(der kommer ud af sit Kammer med en nedslagen Mine; Klæderne i Herden; Haarene nedhængende og ganske forvirrede, uden Halsbaand og Smykke.)

Eugenie.

Hvad hører jeg? min Broer!

Sir Carl.

(kysker hendes Haand)

Kiereste uskyldige Eugenie! har jeg ikke kundet forekomme

komme Misgierningen, saa skal jeg dog have den sørgelige
Bløde at straffe den. (han vil gaae)

Eugenie.

(soger at holde ham tilbage)

Vie dog — — hvad Fordeel venter du dig deraf, at — —

Sir Carl.

(standhaftig)

Naar man ikke har mange Midler at gaae Balg iblant,
min Søster! saa maae man giøre en Dyd af Nødvendigheden.

Eugenie.

(med en slags Brede)

Du taler om Dyd! og agter at dræbe din Medskabning.

Sir Carl.

(fortrydelig)

Min Medskabning! Uhyre!

Eugenie.

Han har reddet dit Liv.

Sir Carl.

(stolt)

Jeg er ham nu intet mere skyldig.

Eugenie.

(overmaade beflemt)

Store Gud! red mig dog ud af min Fortvivlelse! —
— Min Broer! For den Kierligheds Skyld, der stedse
har været imellem os, men især for den Ulykkes Skyld, der
omspænder mig. — — Skulde jeg da vel være mindre
ulykksalig, mindre vanæret, om en Meeneeders Mavn, om
hans Ihukommelse blev udslættet af Jorden? — — —
(med en stærkere Røst) Og hvad, om din Driftighed blev
straffet ved din Modstanders Sværd, hvor grusomt et Slag
for en Faer! — — Du, hans Alderdoms Støtte, du vil
sætte dit Liv i Vove, der er ham saa umisteligt! — — —

(med

(med en affbrudt Stemme) og for hvem vel! — — For en Ulykkelig som al din Magt dog ikke mere kan redde — — Jeg dør!

Mad. Murer.

— (Kaster sig imidlertid paa en Stool, og lægger sig op imod Bordet, og støtter Hovedet derpaa)

Sir Carl.

(levende)

Du skal leve — for at nyde Havnens Gædder.

Eugenie.

(fortvivlet med en meget voldsom Stemme)

Nei, nei, jeg er det ikke værd — vil du høre Ber-
viser derpaa; Ak! jeg foragter mig selv for meget til at
følge dem — — hvor troeløs han end er, saa taler dog
mit Hjerte endnu for ham: jeg føler, at det elsker ham, endog
saa imod min Villie; jeg føler, at om jeg end har Mod nok
til at foragte ham levende, saa skulde dog ingen Ting i Ver-
den holde mig fra at begræde ham død; jeg skulde forbande
din Seier; jeg skulde hade dig; mine affindige Bebreidelser
skulde forfølge dig overalt; og jeg skulde beskylde dig for at
have bortrevet ham fra Fortrydelsens Time.

Sir Carl.

(vred)

Den fornærmede Vre opirres over din Tale; jeg
foragter dine Taarer; Farvel! jeg iler hen, hvor mine
Pligter kalder mig.

Eugenie.

(ganske ude af sig selv)

Ak Barbar! — — ble dog! hvor skæffeligt et Be-
vis givet du mig ikke paa din Benævnethed! (hun vil gaa
efter ham, men Mad. Murer holder hende tilbage)

(Sir Carl gaaer)

Ere

Tredie Scene.

Eugenie, Madame Murer, Bethy.

Eugenie.

(bliver ved, ganske forvildet)

Hvad for et Syn! — — den blodige Kaarde udtrof-
 fen af min Mand's Bryst — — (med en qvalt Stemme)
 Min Mand! — — hvad for et Navn har min Mund
 frelsført! — — det sortnes for mine Dine — — mine
 Sukke kvæle mig — — (Mad. Murer og Bethy sætter hende
 paa en Stool)

Mad. Murer.

Tving dog din umaadelige Bedrøvelse.

Eugenie.

(græder bitterlig)

Nei, nei, Verden kan dog aldrig kiende Halvdelen
 af mine Smerter — — den Affindige, vidste han dog hvil-
 ket et Hjerte han sønderlider!

Mad. Murer.

(græder ogsaa)

Lad dig trøste min allerfiereste Datter! denne skrække-
 lige Tildragelse skal begravet i en ævig Tavshed. Haab dog
 til det Beste mit Barn!

Eugenie.

(ude af sig selv)

Nei; jeg kan ikke haabe mere: jeg er træt af længere
 at løbe min Ulykke i Mode; Men give Himlen! jeg var baa-
 ren til min Grav, den Dag da jeg glemt den Verbødighed
 jeg var min Faer skyldig, for at følge Deres heftige Villie!
 Deres grusomme Kierlighed har udhulet den Afgrund, som
 man har styrtet mig i.

Eugenie.

G

Mad.

Mad. Murer.

(meget bestyrret)

Hvad! — — Du vil ogsaa Eugenie — —

Eugenie.

(forvirret)

Jeg er forvildet — — Af min Gæster! Tilgiv mig
det: forglemt Ulyksalig, som — — (med en mat Stemme)
— — Men hvor er Sir Carl? — — Vilde han da ikke
høre mig? — — Saa skal da Blodet strømme — —
min Broder eller hans Modstander igiennembores — —

Fjerde Scene.

De forrige, Baronnen kommer ind.

Eugenie.

(raaber til ham i Fortvivlelse)

Og De har ladet ham gaae min Gæst!

Baronnen.

(meget beklemmt)

Troer du da at mit Hjerte er mindre mættet end dit?
Formeer dog ikke min Smerte siden din Broders Mord er
gjæret alting godt igjen, (affides) eller ogsaa gjæret os alle
men dobbelt ulyksalige.

Eugenie.

(i Fortvivlelse hidfig)

Kan De vel haabe det min Gæst! mon ikke dog hans
Families Hævn vil leve? for siden igjen at knuse Deres Søn?
mon vores Vaarørende ligesaa stolte som hans, skulde igjen
lade denne Død uhaavnet? naar skal der da blive Ende paa
denne Myrden? mon vel, førend begge Familiernes Blod
er aldeles udtømmet?

Da-

Baronen.

(vred)

Ubetænksomme! have saa lettroende et Hjerte og dog vide saa mange Midler at forsikre sig derimod?

Bethn.

(gaaer ud igiennem Forstue-Døren)

Femte Scene.

Eugenie, Mad. Murer, Baronen og
Sir Carl uden Kaarde.

Baronen.

(bliver Sir Carl vaer)

Min Søn — —

Mad. Murer.

Saa snart igjen?

Baronen.

Er vi hævnnet?

Sir Carl.

(med en nedslagen Mine)

Na min Faer! De seer en Ulykkelig for Dem — —
saa Skridt hersfra sandt jeg Greven; han vilde have talt
med mig, men, uden at vilde høre ham, nødte jeg ham til
at forsvare sig; Men just som jeg allerhurtigst angreb ham
— — O Ulykke! — — saa sprang min Kaarde i Styk-
ker — —

Baronen.

Naa, hvad saa min Søn!

Sir Carl.

De er Baabenløs, sagde han til mig ganske koldsin-
dig; jeg anseer ikke denne Sag som aldeles afgjort endnu;
jeg billiger Deres Fortrydelse; jeg kiender ligesaa vel som De
Herrens Love; Vi skal tales ved igjen inden kort Tid — —
derpaa gik han.

Mad.: Murer.

For at bringe sit Giftermaal fuldkommen i Rigtighed;
det var noget jeg allerede havde seet forud.

Sir Carl.

(med en fortviolet Stemme)

Jeg er i Stand til at tage Livet af mig selv. — Min
Søster! allerfiereste Eugenie! jeg havde lovet dig en For-
svarer, en Hævner, men Skiebnen har tilintetgjort min
Forhaabning.

Eugenie.

(der sidder ned, siger med en døendes Stemme)

Saa har dog Himmelen havt Medlidenhed med mine
Taarer; den har ikke tilladt, at andre skulde blive indviklede
i min Ulykke — —. Na min Faer! — — min Broder!
— — Vil I vel være mere uheværgelige end den? Den
Sorg og den Smerte, der dræber mig, skal astoe den Plac,
som jeg har sadt paa min hele Familie; (her sagtes hendes
Kost efter Haanden) men dette ene Offer er nok; Jeg allene
var skyldig, og Himlens Retfærdighed vil, at jeg forsoner
min Forseelse med Vanære, Fortvivlelse og — —. Døden
(hun falder tilbage bevimet i Madame Murers Arme)

Siette Scene.

Baronen, Sir Carl, Madame Murer, Eu-
genie med Vinene lukte ligger tilbage
i en Lænestoel, Bethy.

Bethy.

(kommer løbende)

Det banker stærk paa Døren.

Mad. Murer.

Paa denne Tid? — — saa tilig? — — Lad os
lad dem ikke lukke op. (Bethy gaar)

Op

Syvende Scene.

Madame. Murer, Baronen, Sir Carl,

Eugenie.

Baronen.

Hvorfor ikke det?

Mad. Murer.

Man maae berygte alting — — saa flettænkende et
Menneske — — Hans Onkel — —

Baronen.

J. hvad vil De vel gjøre os?

Mad. Murer.

Efter det der er skeet i Nat, min Broer — — en
hviere Ordre — — jeres Søn — — hvem veed?

Sir Carl.

Nei han er dog ikke i Stand til saa nedrig en Gierning.

Mad. Murer.

Han er i Stand til alting.

Attende Scene.

De forrige og Bethy der kommer tillobende.

Bethy.

(ganske forpustet)

Det er Greven af Clarendon.

Mad. Murer og Sir Carl

(paa engang)

Clarendon!

Baronen.

Jeg vilde ønske at det var ham.

Bethy.

Ja vist er det; jeg saae ham i Gaarden; han har den
samme Rirole paa endnu; han var mig lige i Hælene.

Tiende og sidste Scene.

De forrige, og Greven af Clarendon, der kommer ilendes ind i Stuen uden Kaarde.

Baronen.

(med en Mine, der giver hans Afstne for ham tilkendte)

Det er ham!

Mad. Murer.

Han vil see hende borte.

Baronen.

Nei, det skal han prøve førend hun: (han trækker Kaarben ud og gaaer imod ham) Forsvar dig Troeløse!

Sir Carl.

(kastet sig imellem)

(kastet sig imellem)

Min Faer, han er jo uden Vaaben.

Greven.

Jeg troede at en oprigtig Fortrødelse var det eneste, der anstoden Skyldig; (han løber hen for at kaste sig for Eugénies Fodder) Du vinder Seier min Eugénie! Jeg er ikke mere denue Afstindige, der fornedrede sig selv ved at bedrage dig! Jeg tilsvær dig min Høiagtelse, min Kierlighed for ævrig. (han reiser sig meget bestrøet) Men Himmel! Forskrækkelse og Døden omringer mig! hvad har der dog tildraget sig her?

Sir Carl.

(grædende)

Disse nye Tidender komme alt for sildig; Eugénie er ikke i Stand til mere at taale imod nogen Trøst.

Greven.

(levende)

Na nei, nei; den overmaade Veklemme har allene bragt hendes Levenander i denne Forvirring.

Mad.

Mad. Murer.

(grædende)

At det er ikke saa vel! vi har slet intet mere Haab tilbage.

Bethy.

(Staaer bag ved Stolenes Lænestoel og tørrer sine Øine paa sit Forflæde)

Greven.

(meget forstræffet)

Hvad? er De i Frygt for hendes Liv? Na lad mig dog smigre mig med, at jeg ikke skulle være saa strafværdig; (med en venligere Røst) Min Eugenie! Allertiereste Kone! Skulde denne Stemme, der tilforn havde saa stort et Herredømme over dit Hjerte; skulde den da slet ikke formaae noget hos dig mere? (han taer sat paa hendes Haand)

Eugenie.

(Kommer ved denne Bevægelse igien til sig selv, betragter ham tilkiende og giver ved en Gebærde sin Afstne tilkiende, hvorpaa hun vender sig om til den anden Side, og siger)

Himnel! — — jeg syntes jeg saae ham — —

Greven.

(kaster sig igien for hendes Fodder)

Ja det er mig.

Eugenie.

(kaster sig i sin Gæsters Arme, og siger skielvende uden at see paa ham)

Det er ham! — —

Greven.

Urgierrighed forvildede mig, Æren og Rierlighed bringer mig tilbage for Deres Fodder — — vore lykkelige Dage ere dog endnu ikke forløbne.

Eugenie.

(har bestandig Øinene lukte, og i det hun staaer fra sig med Haanden, siger hun)

Lad mig være — — lad mig være — —

Greven.

(Intrigen)

Nei, aldrig; hør mig dog: da jeg i Nat gik herfra, med et Hjerter opfyldt med Kierlighed til Dem, og af Beundring over saa ædelmodig en Fiende (han viser paa Sir Carl) saa lob jeg hen til min Uncle for at faste mig for hans Fødder, og gjøre ham en Tilstaelse om alle mine Misgjerninger. En oprigtig Fortrydelse lærte mig at sætte Skam til side; han saae min Anger, min Bedrøvelse; jeg lod ham læse den falske Act, der bevidner min Forseelse og Deres Dyd. Endelig formaaede min Fortvivlelse og mine Taarer ham til at samtykke vores Forbindelse; og han skulle allerede selv personlig have været her, for at give Dem det tilkiønde, dersom ikke — — men tør jeg vel sige det? — — dersom han ikke havde frygtet for, at jeg aldrig skulde have erhholdet Føreladelse. — — Tael Eugenie! bestem min Skiebne!

(1791)

Eugenie.

— — (Med en mat, langsom og afbrudt Røst)

Saa er det dog Dem! — — Jeg har samlet de saa Kræfter jeg har tilbage for at svare Dem — — Tald mig ikke i Talen — — jeg er Mylord Hertugen forbundnen for hans Ædelmodighed; — — jeg troer endog at De selv i dette Dieblis mener mig det oprigtigt — — men den fornedrende Tilstand, som De ikke har undseet sig for at straffe mig i — — den Skiendsel, som De har overvældet den Person med, De burde have kier — — har brudt alle de Bånd, der — —

Greven.

(Levende)

Bestut intet; jeg kan vel være Dem forhadet, men De hører mig dog til; mine Misgjerninger har saaledes forenet os, at — —

72.

Eug

Eugenie.
(bedrovet)

« Elendige! hvad tør du lade mig høre?

Grevnen.

(hidfig)

Jeg tør vove alt for at erholde Dem; i Mangel af andre Rettigheder skal jeg fremføre mine Misgierninger selv, for deraf at gøre mig Beviser — Ja, De hører mig til: Min Ridtlighed, mine Fornærmelser, som De beklager Dem over, min Fortrydelse, alting forbinder Dem, og fæstaer Dem den Frihed at nægte mig Deres Haand: det staaer ikke mere til Dem at vælge, De tilhører min Familie; spørg Deren, spørg deres Familie. Hav dog den ædle Hømsbighed og betænk, hvad De er Dem selv skyldig.

Baronen.
(til Grevnen)

Hvad hun er sig selv skyldig; det er at afslaae det Tilbud, som De gjør hende; jeg er ikke aldeles folesløs ved Deres Opførsel: men jeg vil dog heller finde mig i, at træffe hende min hele Levetid over den Ulykke hun har havt at kiende Dem, end overgive hende til et Menneske, der engang har kundet bedrage hende — Hendes Standhaftighed sier hende al min Høiagtelse igien.

Grevnen.
(meget beflemt)

Lad Dem dog bevæge min Eugenie! jeg kan ikke overleve et bestandigt Afslag.

Eugenie.

(vil reise sig for at gaae ud, men af Mæthed falder hun tilbage igien og bliver siddende)

Hold dog op at plage mig med unyttig Overhæng; den

Slutning, jeg har fattet, er urnyggetig; jeg har Afsky for hele Verden.

Greven.

(seer sig runden omkring, og vender sig endelig til Mad. Murer)

Jeg har intet mere tilbage at haabe Madame! uden allene af Dem.

Mad. Murer.

(spodst)

Ja, jeg er tilfreds med at hun tilgiver Dem, dersom De ellers er i Stand til at tilgive Dem selv.

Greven.

(med en stærk Stemme, og af en høihiertet Tone)

De har Ret; den, der engang har gjort sig saa skyldig, er for ævig uværdig til at dele Skiebne med hende. De kan intet lægge til, som jeg jo forud føler — (til Eugenie mere irrig) Men Grusomme! naar Himmel og Jord vidner om min Uværdighed, er der da intet i din Varm, som taler? og har ikke det ulukksalige Væsen, der snart skal takke dig for Dagens Lys, har det ikke mere hellige Rettigheder end endnu din Beslutning? det er for det jeg opløster en skyldig Næst; vil du da ved en dobbelt Grumbød berøve det den Stand, som det tilkommer? og skulde en fornærmet Kierlighed dog ikke give efter for Naturens Stemme? (han vender sig til dem alle) — Barbarer! dersom I ikke giver jer for disse Grunde, saa ere I allesammen, isald det er mueligt, endnu mere væmmeskelige, endnu grummere, end det Uhyre, der har fornærmet hendes Dyd og som doer af Smerte, og Besværelse for Jeres Fodder. (han kaster sig paa Knæ for Baronnen og siger) min Faer!

Baronen.

(reiser ham op, trækker ham i Haanden og siger efter et Dieblits Løbhed)

Jeg gier Dem hende.

Gre

Grevén.

(raaber)

Eugenie!

Baronen.

(til Eugenie)

Lad os give efter min Datter; den, der gjør en alvorlig Fortrydelse, er længere borte fra Lasterne, end den der aldrig kiendte dem.

Eugenie.

Betrægter sin Faer noget, hvorpaa hun laar sin Haand falde i Grevens, og vil til at tale, men Grevén betager hende. (Ordet og gjør dette Udraab)

Hun tilgier mig!

Eugenie.

(efter et dybt Suf)

Rom! Du fortienet at vinde; Din Fortædelse er i min Varm, og aldrig kan en Faer til saa forsonsket et Varn, være mig forhadet. — — — — — Af min Broer. — — — — — min Kaster! det Samtøffe, jeg læser i Deres Ansigt, lader mig ogsaa sinage Glædens Sodheder.

Mad. Murer.

(omfavner hende med Glæde)

Grevén.

(henryst af Glæde)

Eugenie tilgier mig! Af min Glæde er ubeskrivelig.

— Dette gunstige Udfald skal gjøre os allesammen saa lykkelige, som De ere værdige til at være det, og som jeg lidet har fortient at blive det.

Sir Carl.

(til Grevén)

Udelmodige Ven! hvad for Bersømmelser ere vi Dem ikke skyldige!

Grevén.

Nei, jeg skulde rødmes over mig selv, dersom jeg ikke

ikke havde tragtet efter andet, end allene at erholde Dem; en fuldkommen Lyksalighed med min Eugenie; et roligt Sind, fornøiet med mig selv; og alle retsindige Folkes Høiagtelse; det er det eneste Maa! som jeg tør haabe.

Baronen.

(med Glæde)

Mine fiere Børn! enhver af Jer har gjort sin Pligt i Dag: det er derfor I nu nyder Belønningen; Glemmer da aldrig at der ingen sand Lyksalighed er til paa Jorden uden Dydens Dvælse.

Greven.

(kysker Eugenies Haand med Hævnstælle og siger)

O min allertiereste Eugenie!

(De forsamler dem allesammen omkring hende og Dækket falder.)

Ende paa den femte og sidste Act.

Amsterdam

Den 11ten in August

Argierige

Tragi-Comedie

in 5 Acten

Destouches.

Amsterdam in de Boekhandel bij de Heeren

Personerne.

Kongen af Castilien; Hr. Elsberg.

Don Philip, Premierminister; Hr. Rose.

Don Fernando, Kongens Favorit og Don Philips
Broder; Hr. Musted.

Don Felix, Fader til Don Philip og Don Fer-
nando; Hr. Hortulan.

Don Ludewig, arragonisk Ambassadeur; Hr. Holberg.
Infantinden af Arragonien; Isr. Halle.

Donna Beatrix, Don Philips Gemahl; Isr. Bøtke.

Donna Clarice, den forrige Broder:Datter; Isr. Olsen.

Hyacinte, Kammerpige hos Donna Beatrix; Isr. Morel.
En Page.

Bagten.

Handlingen sker i Kongens Slot af Castilien.

Første Act.

Første Scene.

Don Felix.
(allene)

Begge mine Sønner til Hove; den ene Premierminister og den anden Favorit! hvilken uheldig Skiebne har sadt dem begge i saa glimrende Poster! hvor stor Fare løbe de ikke, og hvor frygter jeg for dem! sandt! deres Fødsel svarer til deres Lykke, men hvor meget bedre for dem at gaae den sædvanlige Wei, end at være kommen til Werens Spidse, hvis indbildte Herlighed vil gjøre dem til et Maalet for alle Kvindes Blik. Hvor lykkelig er dog ikke det rolige og ubekjendte Liv, hvor usikkert frem for den meest glimrende Dragt! ja søde Stilhed! du er ikke Maalet for de Misundeliges Esterstræbelse; men om de kjendte dig saa vilde de elske dig allene. De vilde finde i dig det Gode, de hige efter, og den fuldkomne Lykke

Lykke, hvorefter de sukke, men søge forgieves i denne Sværm
 hvor Vergierrighed hersker, og finder ikke Hvile; men
 hvilken Hob Mennesker bliver jeg ikke vaer! Begierlighed
 og Forventning er malet i hvert Træk; hvor de lle at bringe
 deres smigrende Nøgelse paa deres Altar, som ere i Naade.
 O! mine Sønner! vogter eder for disse bedragelige Opvart-
 ninger! Egennytte formumner til Hove alle Ansigter, og
 de første til at krybe for eder; tillave eder under Haanden
 de farligste Stød. Men efter Haanden kommer den Sværm
 ind og bliver tyndere; nu vil jeg stræbe at blande mig ind i
 Flokken for at see, uden at blive seet. Jeg busker inder-
 ligen at vide, hvorledes mine Sønner bruge deres Magt.
 — — Dog det er bedst ikke at gaae videre frem; jeg seer
 der en Person, som jeg synes at kiende igjen, og hvis Ans-
 seelse forundrer mig ikke lidet. Hvilken Pragt! jo det er
 dog hende! det er Hyacinte selv.

Anden Scene.

Don Felix, Hyacinte.

Hyacinte.

Oh! Herre, er det Dem jeg seer! Jo det er Don Fe-
 lix! min Herres Fader!

Don Felix.

I Sandhed, min Krøken — —

Hyacinte.

Jeg Krøken! den Irring kunde let være miellig for
 andre, thi uden at bilde mig for meget ind, har jeg et ser-
 nemt Væsen. I det mindste siger man mig saa, og jeg
 troer det uden Vanskelighed.

Don Felix.

Det er vel giort.

Hyac

Hyacinte.

Debuagtet er jeg dog ikke stolt deraf. Jeg er Kammerpige: mit Navn er Hyacinte; skulde De vel i disse par Aars Tid have glemt mig?

Don Felix.

Nei. Eders Ansigts Træk faldt mig strax i Minde, men sandt at sige var jeg bange for at løbe an ved at tage eder for Hyacinte. I er ikke meer den samme.

Hyacinte.

Ho, ho!

Don Felix.

Finder I jer vel ved Hoflusten?

Hyacinte.

Ypperlig! o det rare Opholdsstæd! det er den rette Skole for en Pige.

Don Felix.

Det seer man.

Hyacinte.

Min Frue, sigt opfødt paa Landet, har nu et Bæsen som en Prinsesse.

Don Felix.

Forunderligt! hun er da meget foraudret? og min Søn hendes Herre?

Hyacinte.

Ham har det aldrig faldet ind at omdanne sit Bæsen, sit Sprog eller sine Lader, og det maae man lade ham, at han er intet mindre end stolt, af en Premierminister at være.

Don Felix.

Saa meget desbedre.

Hyacinte.

Fornøiet, munter, forekommende, venlig, uden
Den Ergierrige. Pragt,

Pragt, uden Stolthed, seende ikke paa sin egen, men paa sin Herres Fordeel, har han altid begge Hænder fulde af Forretninger uden at lade sig merke dermed. Det er Ord for Ord, hvad Rygtet siger om ham, og selv vil De i Dag med egne Øine see om dette Skilderie ligner ham.

Don Felix.

Jeg tør vente det. Denne Søn har altid givet mig det beste Haab. Siig mig engang, er han ret glad ved den anseelige Betiening?

Hyacinte.

To Gange har han villet nedlegge den for Kongens Fodder; ikke at han er misfornøiet, men for at leve rolig. Til vores Lykke besidder Kongen for megen Klogskab til at lade en saadan Tiener fare.

Don Felix.

Er min Søn riig?

Hyacinte.

Nei, han er, desværre, alt for ærlig. Han sparer, han samler, men for hvem? allene for Kongen: at berige ham, og skaae Folket, derpaa gaaer hans Hensigt ud; selv lever han uden Pragt og Uppighed, ja den mindste Ting i hans ærværdige Huus smager af Earvelighed. Af denne Egenskab er min Freue derimod en affagt Fiende. De forstelligste Klæder, store Diamanter og Edelsstene, rige og prægtige Bærelser, endog til hendes Betienteres Pynt er intet for gort. Hun tager aldrig ud uden i en deilig Stads vogn, der drager alle Forbigaaendes Opmærksomhed til sig. Kort, intet ligner hendes Pragt, og hendes Lyksalighed bestaaer udi at kunde øse Penge ud.

Don Felix.

Min Sønnesone er daarlig, men min Søn ikke min dre, som vil lade hende faae — —

Hyacinte

Hyacinte.

O! han giver hende ikke en Skilling uden til det Nødvendige, og ofte hindrer han hende ret at lade sig see; dog er alle hans Moraler forgieves, Fruen gjør hvad hun vil, saa længe hun har Penge.

Don Felix.

Men hvem skaffer hende dem?

Hyacinte.

Kongen, som ved sine Gaver kommer vores Mangel til Hielp. Den gavmilde Herre! uden ham vilde vores Stads kun være usel, men ham har vi det at takke, at vi, til Trods for Don Philip, mangler aldeles intet. Vel beklager Don Philip sig derover, men Kongen leer kun deraf og overfører os med Gaver i hvad han end siger.

Don Felix.

Er han da forelsket i min Sonnekone.

Hyacinte.

Nei, det lover jeg for. Hans Hierte er andensteds henvendt, og hrænder af en mere tilladelig Lue; men siden Don Philip har forhvervet sig hans Agtelse, uden at vilde modtage hans Velgierninger, saa høster nu Fruen, som i saa Fald er fligere, Frugten deraf.

Don Felix.

Min ældste Søn, seer jeg nok, fortjener sin høie Post; alt hvad jeg hører om ham forøger min Glæde, og I bekræfter hvad jeg allerede har hørt om ham af andre. Men hans Broder er han bestandig saa meget i Naade?

Hyacinte.

Jeg sermaaer ikke at beskrive hvor fier Kongen har ham, han elsker Don Fernando som sin egen Siel. Aldrig var nogen Favorit det mere aabenbar.

Don Felix.

Vel. Men finder Don Fernando sig i sin Lykke, er han rolig, fornøiet, klog som hans Broder?

Hyacinte.

Han er tvertimod af et ganske andet Sindelag. Alltid takkefuld, altid svanger med nye Anleg, overøjet med Raadesbevisninger og aldrig tilfreds; for immer at stige høiere legger han alle Karer om Bord, ja Kierlighed selv maae staae tilbage i hans Hierte for hans dybe Hensigter. Det er en Hofmand fuld af List og Rænker, som veed at sætte hvad Glimt han vil paa sine Ord og Lader, og hvis Vergierrighed efter Omstændighederne veed, til sin egen Fordeel, at paatage sig hundrede forskellige Skikkelser. For at naae sit Maal, er der intet han icke tør vove. Krig ønsker han for at have Commandoen, og man siger, han agter denne Værdighed høiere end den Ære at høste Frugten af den fulde korneste Seirvinding. Det er alt hvad jeg veed om ham, men jeg siger Dem det imellem os, forraad mig altsaa ikke min Herre, thi min Oprigtighed vilde gjøre mig stor Skade; andenstæds kan det være en Dyd, men her er ingen Vast større.

Don Felix.

Det veed jeg desværre alt for vel, men forlad jer paa min Tausshed.

Hyacinte.

Naar jeg kender mine Folk, lader jeg min Tunge ikke Tøilen, ellers — —

Don Felix.

Kunde I lade Don Philip vide at jeg ønskede at tale et Dieblit med ham her?

Hyacinte.

Ja Herre, jeg skal strax udrette Deres Befalning.

Don

Don Felix.

Skjnd jer da.

Tredie Scene.

Don Felix.

(allene)

Eftersom hun siger, saa sukker Don Philip efter at komme i Nøiighed. Hans prægtige Næg gjør ham ikke indbilst, men han seer ingen Lykke uden i Frihed; i det mindste tænkte han saa fra sin Ungdom af, og jeg tør vente at han vil lyde mine Raad. Men der seer jeg ham selv, og mit Hjerte glædes ved at kunde vise den elskede Søn sin omme Kierlighed.

Fierde Scene.

Don Felix, Don Philip.

Don Felix.

(omfavnende Don Philip)

Endelig seer jeg eder da igien!

Don Philip.

Ah! min Fader, hvorfor gaaer I ikke ind? Kan jeg have nogen saa vigtig Forretning, som skulde stille mig et Dieblit fra den Lykke, at see eder.

Don Felix.

Eders Tid er eder kostbar. Eders første Pligt, min Søn, er, at vasse eders vigtige Embede, og at hindre eder deri, er at gjøre eder skyldig i en Forseelse. Jeg forlanger et Dieblit naar I faaer Tid, jeg vil vente derefter, og naar det kommer, vil vi benytte os deraf.

Don Philip.

Det kommer aldrig, hvis vi oppebie det. Jeg vil ikke nægte mig selv den Fornøielse jeg føler; den er saa stor, saa reen,

reen, at den bør være mig tilladt; forglem Ministren og tænk kun paa Sønnen, thi i sin høie Post paastaar han endnu at være Søn, og jo mere Lykken ophøier ham, jo mere ærer han Eder.

Don Felix.

Ja, jeg kiender ham igien paa denne rørende Modtagelse, som sætter min Siel i en sød Bevægelse. Jeg finder min Søn i Ministren, og derfor velsigner tusinde Gange det Dieblis som samler os.

Don Philip.

Gid denne Samling maatte vedvare.

Don Felix.

Hvad er det, I foreslaaer mig, min Søn?

Don Philip.

Det, som vilde giøre mit Liv lykkeligt. Bliv hos mig!

Don Felix.

Den Sag er ugiørlig.

Don Philip.

Hvorfor da?

Don Felix.

Hvithed rører mig ikke meer, og Hoffets Pragt, som tilforn var min Glæde, kan jeg ikke mere udstaae. Mit rolige Opholdsstæd er mig kiært; det udgiør min Belyst; der gaar jeg stikker langt fra de farlige Afgrunde, som omgiver Fyrsternes Palladser. Lykkelige de, som leve ukiendte! de leve kun for sig selv, og saaledes nyde ikkun sig selv. De overlade sig i Stilhed til den høie Glæde, som Himlen skienfer nøisomme Hjærter; kun de allene smage de sande Fornøielser: saadanne vare vore Samtaler, da vi, i min stille Boelig, nød det Angenemine, som følger med et ubekymret Sind. Da I tabte denne Lykke, tabte I alt.

Don

Don Philip.

Harde det staaet til mig, saa havde jeg levet langt herfra. I veed at Kongen kaldede mig fra Landet, for at sende mig i et Gesandtskab, at jeg agtede at vende tilbage til min Eensomhed, da det var forrettet, men at en Ordre, som min Broder havde udvirket, holdt mig tilbage i den Post, jeg nu beklæder; jeg anvender alle Kræfter, for at forestaae den værdig, i at tiene baade Kongen og Staten; imidlertid bliver jeg dog stedse ved at ønske mig tilbage hos Eder for at tilbringe mit Liv paa det Sted, hvis Nødigheder I nyelig har afmalet mig; men langt fra at sige mig i dette Ønske, merker jeg Kongens Tillid til mig at vore, jo mere Eiegenlydighed jeg viser imod Høiheder. Dag fra Dag ere mine Aaand blevne stærkere, og min Broder sparer ingen Møie for at formere dem, da han troer sin Lykke mere sikker ved den Naade jeg staaer i, og drives af en Ergierrighed uden Grændser, thi han trægter efter alt, immer forlanger han, immer erholder han, men langt fra at være fornøiet vil han stedse stige høiere, saa at han omsider maae blive styrket, og drage mig med i sit Fald.

Don Feller.

Forekom dette Fald, og sølg med mig.

Don Philip.

Staaer det i min Magt at følge Ederes Raad. Jeg har bedet, jeg har anholdt, men man vil ikke høre mig. For Resten maae jeg bekiende, at jeg ikke vel kan imodstaae den søde Fornøielse at tiene en stor Konge, som kunde gjøre alting allene, og gjør dog alting ved mig, en Konge saa iegod, saa dydig, tapper, besteden, floq i sin beste Ungdom, som vinder alles Kierlighed ved sin Mildhed, og som Himlen har dannet for at herske over Hierter. End meer:

jeg elsker mit Fædreland; en Mand med store Gaver og Indsigter vilde være det mindre nyttig, og jeg begriber, at min Iver og Troskab vil gavne det mere, end en urolig Ministers større Duelighed, hvis forvovne Forstand vilde opofre Staten for sine vidt udseende Planer. Jeg lader mig nøie med at skaffe Landet Fred; Krigen imellem Arragonien og Castilien har nu været i 10 Aar, og endelig er Seiren bleven vores ved det ti tusinde Arragonier ere faldne i Slaget. Vore Fienders Konge, som dette Nederlag har gjort mere bøielig, ønsker at oprette sit Tab ved en varig Fred; han forlanger den ved sin Gesandt, som jeg i nogle Dage med megen Hefstighed understøtter. Tractaten fremmes, hvor ugierne min Broder end seer det, for hvildk Høihed Krigen er nødvendig; men skulde vi end bryde med hinanden, saa maae dog min Broder staae tilside for Kongen og Landet.

Don Felix.

O ædle Tænkemaade, som foraarsager mig Taarer. Mine Bekymringer forvandles til Glæde. Guldfor eders Forsæt.

Don Philip.

Ja jeg vil fuldføre det, og fornøiet over dets lykkelige Udfald, vil jeg ingen anden Belønning forlange for min Glid end at kunde følge eder i eders lykkelige Eensomhed, for der at ende mit Liv.

Don Felix.

Nu vel! jeg venter eder.

Don Philip.

Den største Banskelighed kommer af en Grund, I ikke veed.

Don Felix.

Kan jeg da ikke faae den at vide.

Don

Don Philip.

Jeg undseer mig næsten ved at sige den.

Don Felix.

Siig kun frem.

Don Philip.

Over Staten har jeg et slags Herredom; jeg har båret, jeg har vundet mine kielteste Fiender, men et Sind er der, som jeg endnu ikke har kundet tvinge; ja jeg vil aabenhare eder mit Hierte, jeg kan styre Landet, men endnu er jeg ikke kommen saavidt at jeg kan holde Styr paa min Kone. Hvad vil der blive af, naar hun skal reise herfra, og mener I nogensinde at jeg faaer hende til at give sit Bisald.

Don Felix.

Jeg haaber jeg skal giøre hende mere søielig.

Don Philip.

Maaskee vil eders Unag være forgieves. I disse tre Aars Tid hun haver været til Hove, har hun fattet saadan Behag til dette stoiende Opholdsstæd, at hun ikke er ret flog og giør sig allevegne latterlig. Jeg skielver saa tit hun lukker sin Mund op: hendes Ubetænksomhed gaaer til det Yderste, hvorpaa jeg hver Dag maae see nye Prover: hendes heftige Nygierighed vil vide alting, og alt hvad hun veed, breder hun strax ud. Med Kongens Søster, der er en høihieret Prinsesse, omgaaes hun paa en fri Fod, som med sin lige, og maae derfor tit taale de fortredeiligste Afviisninger. Med saa Ord: hvis jeg ønsker indstændig at drage fra Hofset, er hun, mellem os sagt, den fornemmeste Aarsag der til; men det er allene for eder jeg aabner min Betyrning; hvor mange Grunde til at tage bort herfra, har jeg ikke bebuden!

Don Felix.

Jeg gaaer nu hen at tale med eders Frue og forsøge — —

Don Philip.

Her er hun; gib hun maatte røres af eders Ord og blive flogere!

Don Felix.

Jeg seer, at jeg paatager mig en vanskelig Sag.

Don Philip.

Gjør eders Beste, jeg vil gjøre mit for at bringe Trættaten i Stand.

Femte Scene.

Don Felix, Donna Beatrix, Donna Clarice, Hyacinte, en Page.

Donna Beatrix.

(i det hun betragter og pønser sig selv)

Jo mere jeg betragter mig selv, jo mere fornøier jeg mig.

Hyacinte.

Deres Naade har Ret, thi Deres Naade er indtægende.

Donna Beatrix.

Det er ikke Etished, jeg gjør Paastand paa, men et fornøiet Bæsen tør jeg smigre mig med at have. (til Donna Clarice) Betragt denne Stilling med Beundring, og stræb stedse at efterligne den! har jeg ikke et Bæsen som en Prinsesse?

Donna Clarice.

Jo min Tante.

Donna Beatrix.

Jo min Tante! man siger jer saa tit at lade dette Klostersprog og denne Klosterlevemaade fare. Det er ligejæms min Mand, der kalder mig sin Kone. I vil have den Godhed at kalde mig naadige Frue. Forstaaer I Clarice?

Donna

Donna Clarice.

So jeg gjør min Tante.

Donna Beatrix.

Endnu engang? Skal da min Umag ved at sætte Skik
paa eder være spildt? J er nu ved Hove, min kiere Fruen,
jeg besidder dets Artigheder; tag mig til Mynster!

Donna Clarice.

Jeg skal ikke undlade det.

Donna Beatrix.

Deri vil J gjøre meget vel.

Don Felix.

(for sig selv)

Hendes Daarlighed er fuldkommen.

Hyacinte.

(sagte til Donna Beatrix)

Jeg troer, naadige Frue, at jeg seer Deres Naades
Egterfader.

Donna Beatrix.

(til Hyacinte)

Hvorledes, han er her? hvad har han her at gøre?
her vil hans gothiske Figur kun slet behage, thi en Cato til
Hove er et uselt Dyr; men man maae dog vise ham Høf-
lighed. (til Donna Clarice) De Folk man hader meest, be-
viser man her den største Venlighed. Husk vel derpaa; thi
det er just et Stykke af den smukke Levemaade. (hun leber
Don Felix i Møde med en heftig Glæde) Min Herr, Don Fe-
lix har forladt sin Udvorken! han har fundet overtale sig til
at besøge os! han er os hiertelig velkommen.

Don Felix.

(som vil omfavne hende)

Min Frue — —

Donna

Donna Beatrix.

Jeg maae forlade Dem for at besøge Infantinden, som jeg nok troer allerede tager imod sine Venner. Jeg maae vise mig der og gjøre hende en liden Opvartning.

Don Felix.

(holder hende tilbage)

Det haster ikke. Tillad at jeg først taler med Dem.

Donna Beatrix.

Jeg har en Rang her ved Hoffet, som De nok selv indseer at jeg maae skikke mig efter. Jeg er i tusinde Forslegenheder; man sukker allevegne, hvor man ikke seer mig. Ubetydelige Folk legger man ikke saa naie Merke til; hvad mig angaaer, saa indseer De nok hvilken Forskiel — —

Don Felix.

Erøe lidt mindre om Dem selv — —

Donna Beatrix.

Min Rang, og den Naade jeg staaer i, giver mig saa stor Ansæelse at man gjør sig den største Ære af den mindste. Algt jeg lader see, og at enhver kapper om — — men førend jeg tager bort maae jeg forrestille dem min Niece. Siden hun er af mit Huus, en Datter af min høisalige Hr. Broder, og alt for fornem til ikke at blive anseet til Hove, saa har vi taget hende ud af hendes fredsommelige Kloster, for at forbedre hendes Opdragelse. Hun dannes her under min Bestyrelse, men hendes Dine siger slet intet. Det er det som piner mig.

Don Felix.

(for sig selv)

Hvilke Galskaber! hun er endnu mere daarlig end jeg troede. (høit til Donna Beatrix) De vilde gjøre meget bedre i at skikke hende her, end i at øve hendes Dine; deres Taalmodighed

hed klæder ret vel i en saa ung Alder, og maaskee de alt for snart vil lære at tale.

Donna Beatrice.

Oh! oh! Moraler til Hove! det er splinter nyt! det De siger der finder jeg ret smukt; jeg agter Levere regler meget; de fornøier mig ret, og jeg finder dem at være et ubehageligt Middel naar man ikke kan sove. Deres Søn slægtter Dem paa, han siger smukke Ting, er en stor Huusholder, og endnu større Moralist; jeg kan nok engang komme til at benytte mig af hans Præfener, at sige, naar jeg kommer paa deres Alder.

Don Felix.

Behøver man at vie saa længe, for at blive klog?

Donna Beatrice.

Naar jeg bliver 60 Aar, vil jeg forlade Hoffet, og
saa — —

Don Felix.

Troe mine Ord, Frue, og belov dem paa at forlade det før.

Donna Beatrice.

Jeg!

Don Felix.

Hverken min Søn eller hans Kone vil blive gammel der; nei det tør jeg vist forsikre.

Donna Beatrice.

Er De da ganske vis derpaa?

Don Felix.

Saa vis, at jeg tørde sværge paa det.

Donna Beatrice.

Da gjorde De meget ilde.

Don

Don Felix.

Hvorfor, om De behager?

F

Donna Beatrice.

Jeg vil forlade Hoffet naar jeg bliver fied af det, men siden det staaer mig meget vel an, saa vil jeg blive saa gammel der, at jeg endog der vil gaae i Barndom.

Don Felix.

O Himmel! Skal da intet kunde — —

Donna Beatrice.

(til Hyacinte)

Mine Føls, min Bogn, ere de færdige?

Hyacinte.

Ja, naadige Frue.

Donna Beatrice.

Men hvor nu! har jeg kun een Page? min Staldmester? mit Følgeskab?

Hyacinte.

Venter Dem uden for.

Don Felix.

Efterdi man forgieves taler til Deres Forstand — —

Donna Beatrice.

Men — — i Sandhed — — slet ikke. De taler ypperlig og jeg — — jeg gior alt hvad man raader mig, naar det skikker sig for mig. (til Donna Clarice) Jeg kan følges med mig Frøken, jeg vil skaffe eder saadant Sted, at I kan see Kongen, naar han gaaer forbi.

Don Felix.

Dersom mine Advarsler — —

Donna Beatrice.

(til Donna Clarice)

For alting vær munter og levende.

Don

Don Felix.

Men — —

Donna Beatriz.

Min Herr Don Felix, jeg er Deres Tienerinde. Jeg hører deres Advarsler med megen Fornærlse, men jeg har til al Uheld ikke Tid til at legge dem paa Hiertet. Farvel! Jeg har Hastverk, thi nu er det just Tid at besøge Prinsessen. Jeg har gjort mig det til en Lov at tage derhen hver Morgen. Clarice! jeres Arm; Hyacinte følg efter. Vage tag mit Elab, og lad mit Følgeskab drive Mængden til Side, som trænger sig til for at beskue mig, naar jeg tager ud.

Siette Scene.

Don Felix.

(allene)

Hvor er min Søn at beklage! og hvor smetter det mig, at jeg allene er Marsag i hans Ulykke! det er mig som troede mig klogere end denne oplyste Søn, og derfor tvang ham af Verbødighed for mig at slutte dette ulyksalige Giftemaal, som vel gjorde hans saa kaldte Lykke, men tillige er bleven hans Qual. Der kommer Don Fernando; Himmel giv mig mere Herredom over denne Ergierrige.

Endende Scene.

Don Felix, Don Fernando.

Don Fernando.

(i det han kommer ind)

Giv mig dog Tid at drage Lust. Jeg vil tiene eder alle, tvivler ikke derpaa, men indfinder eder i Aften hos mig i mit Gemak. (til Don Felix) Ah, Herre, er I der!
jeg

jeg kommer her fuld af Gver for at forkynde min Broder en stor Tidende, som angaaer Eder.

Don Felix.

Mig?

Don Fernando.

Eder selv; og tillige bede ham at sende Eder en Courret saasnart mueligt.

Don Felix.

Hvorom?

Don Fernando.

Jeg har erholdt for Eder en Naade. Kongen har gjort Eder til Grand af første Classe. Eders Ankomst fornøier mig meget og forekommer mit Ønske. Vi vil gaae til Kongen. Men forlad mig, min Fader, hvorfor dette alvorlige Ansigt? jeg havde ventet mig en mildere Modtagelse, og at I skulde have været lidt mere glad over denne nye Ære.

Don Felix.

Jeg er enig med eder at det er en stor Naade; men hvem har bedet jer at anholde derom; skulde det være Don Philip?

Don Fernando.

Han har ikke talt til mig derom.

Don Felix.

Hvorfor bruger I da eders Credit uden Åarsag.

Don Fernando.

Uden Åarsag? da jeg derved viser Eder min sønlige Kierlighed!

Don Felix.

Ei! hvad gavner den Titul af Grand den høie Adel? berøer vel dens Anseelse paa en saa prægtig Rang?

Don

Don Fernando.

Den gjør eders Sønner Ære og udbreder sig til dem.

Don Felix.

Mod eders Villie finder jeg eder i det mindste oprigtig. Det var meget mindre eders Sag at ære eders Fader end at tilfredsstille eders egen Urgierrighed. Men hvor skadelig, hvor farlig er ikke denne Tilbøielighed! I har meget at sige hos Kongen, min Søn, men jo mere I staaer i Naade, jo mere frygter jeg for eder selv og eders hele Slægt. Det er Kongens Venstab Folk tilbeder hos jer; I troer at være elsket, min Søn, men ved den mindste Vanhæld, vil I med et see den hele Flok Venner, som den Yndest I staaer udi har skaffet eder, at forsvinde. I vil blive forladt af alle, og finde i eders Tilbedere de uforsømligste Forsølgere. Jo høiere I er steget, jo mere vil de glæde sig ved at nedtrykke eders Hovmod, og ved tusinde bibende Træk holde sig skadesløs for den Noes, hvormed de har bæret endog eders Feil.

Don Fernando.

Vær kun rolig i den Henseende. Jeg vil forebygge den Skændsel nogensinde at stige ned fra den Høihed, hvor til jeg iler. Jeg vil stige Trin for Trin, saa ingen, uden at skielve, skal tænke paa at styrte mig. Andet Middel til en stadig Lykke kan ikke tænkes, og det har almindelige Sieler til at stige frygtfuld. Naar Lykken tager os ved Haanden maae vi følge den, og altid gaae op uden at see til vores Fødder. Jeg seer Veien aaben for mit ædle Mod, og jeg vil gaae den, om jeg end skulle styrte. Jo større Faren er, jo større Æren; og Lykken er altid for de Høihiertede. Desuden har mine Tjenester fortient mig den Ære at eies af min Konge, og den store Seir jeg nyelig har erhholdet

Den Urgierrige.

I

over

over vores Fiender gjør mine Misundere modløse og mig frygtet. I det mindste tie de og holde gode Miner.

Don Felix.

Desfarligere ere de, jo meer de tie. Eders Sikkerhed gjør dem skarpsynede til at kiende og gribe det rette Øieblik at overvinde eder. I er allene Maalet for deres fælleds Bestræbelser, og jo høiere Yndest I staaer udi, jo pludseligere vil I falde.

Don Fernando.

De forskrekker mig ikke, og jeg veed Midler til at standse deres Hensigter, og forfremme mine egne. Min Broder understytter mig, og jeg ham. Han gjør alting, og jeg formaaer alt, og hvem er ubesindig nok til at forsøge paa at styrte os.

Don Felix.

Det mindste Tilfælde kan foraarsage eders Fald, og en eneste hemmelig Beretning kan bringe det tilveie.

Don Fernando.

Og om det hele menneskelige Rion forenede sig imod mig vilde jeg dog ikke skielve. Intet holder mig tilbage, og den, som tør vove alt, har intet at frygte.

Don Felix.

Eders Forvovenhed er stor, og vil føre eder i Ulykke. I tænker, den bringer mig i Forundring, da den dog opvækker intet hos mig uden Afstøve. Tag eders forsængelige Titel, hvormed I vilde beklæde mig, tilbage; jeg sætter min Hæshed i Dyden. Overgiver eder selv allene til eders daarlige Styggeværk, og tillad en ondlig Broder at ende sit Liv i Rolighed. Det er den eneste Tjeneste jeg vil have af eder, og denne Naade vil jeg udbede mig for Kongens Fødder.

Dts

Ottende Scene.

Don Fernando.

(allene)

Jeg vil vel vogte mig ikke at bifalde hans Svaghed, og lade mig lede af en kold gammel Mand, der ikke kiender Høimodighed, og troer at Frygtsomhed er Dyd. Nei lad os ikke forskrækkes saa let. Det er Avalosernes Blod som rinder i mine Aarer; deres ædle Mod opliver mit Hjerte, som intet uden den største Høihed kan tilfredsstille.

Ende paa den første Act.

Anden Act.

Første Scene.

Donna Beatriz, Hyacinte.

Donna Beatriz.

Hjælp mig dog, jeg beder dig, at finde Rede i mine egne Tanker. Man betragtede os begge meget nøie, men jeg kan ikke ret udfinde om Kongens Dikst vare min Broders datter eller mig meente.

Hyacinte.

Skal jeg hylle for Dem eller være oprigtig? jeg er Pige for begge Dele, og agter kun at kunde takke Dem.

Donna Beatriz.

Jeg forlanger intet uden Oprigtighed af dig.

Hyacinte.

Saa vil jeg da uden Omstændigheder sige Dem Sandhed.

Donna Beatrix.

Jeg troer du er skarpsigtig, og jeg har tit merket, at hvad du har forudsagt — —

Hyacinte.

Vores unge Monark drømmer ikke engang om Deres Naade. Nei, det er jeg fuldkommen vis paa, men — —

Donna Beatrix.

J forglemmer jer selv, og jeres Talemaader ere uudsstaelige. Jeg elsker Sandhed, naar man frembringer den paa en vis Maade.

Hyacinte.

Oh, glerne; min Tunge er til Deres Naades Tieneste.

Donna Beatrix.

Man bør give alt hvad man siger en vis Bending, som viser at man forstaaer Høf sproget, og at man besidder Fiinhed nok til at give de empfindeligste Ting et vist Ansøg af Høflighed.

Hyacinte.

Alt det har jeg vidst; men De befalede mig at tale åbenhjertig.

Donna Beatrix.

Naar man har Forstand, saa veed man bedre at faa et Fruentimmers Erfierhed. Du burde svaret: det er vist, at Deres Naade burde have indtaget Kongen, men — — Denne Fortale havde gjort Resten mindre ufordragelig. Forstaaer I mig? det er det, man kalder Levemaade.

Hyac

Hyacinte.

Der vil ikke falde mig vanskeligt at tale dette Sprog, thi vort Kion er naturligviis tilbøieligt til ikke at beslitte sig paa Oprigtighed.

Donna Beatrix.

Og vort Kion har Ret; Oprigtighed fornærmer og ansees til Hove for Uhøflighed, for Mangel paa Opdragelse og Levemaade. Lad dette tiene jer til Underretning.

Hyacinte.

Forlad Dem derpaa, naadige Frue, jeg haaber at ingen herefter skal beklage sig over, at jeg er alt for oprigtig.

Donna Beatrix.

J bør dog være det mod mig, naar jeg forlanger det, men i en vis Tone.

Hyacinte.

Ja i en Tone, som forsøder det Bittre i Sandheden.

Donna Beatrix.

Og som viser tillige baade Erbødighed og Frygt.

Hyacinte.

Men De selv siger dog uden mindste Evang alt hvad der falder Dem ind, endogsaa i Kongens Nærværelse. Don Philip beklager sig derover.

Donna Beatrix.

Skikker det sig for mig, efter min Stand, at legge mine Ord paa Bægtstaalen? jeg anseer mig høit ophøiet over disse ubetydelige Forsigtigheder. De passer sig for Folk som vil frem, men jeg kan sige alting, uden at tiere mig derom.

Hyacinte.

Jeg tilstaaer det, og desuden tager Deres Anseelse hvert Dieblis til.

Donna Beatrix.

Hvorledes?

Hyacinte.

Deres Broderdatter er indtagende, og jeg kan forudsæe, at hendes tilvorende Deilighed vil giøre megen Opsigt. Det er sandt, Deres Skionhed er hundrede Gange mere igiennemtrængende end Deres Broderdatters, hvis hele Fortieneste beroer paa hendes Ungdom, geleidet med et oprigtigt, uskyldigt og naturligt indtagende Væsen, da Deres Naade derimod har en mere majestætisk Mine, og besidder disse fine Yndigheder — —

Donna Beatrix.

Lystig, mit Barn; jeg merker du smigrer mig, men du fornøier mig dog.

Hyacinte.

Kort sagt, Deres deilige Dine bærer allevegne udstrødte uimodstaaeligste Straaler, men — —

Donna Beatrix.

Bliv ved.

Hyacinte.

Men Kongens forud indtagne Hierte erklærer sig dog for Deres Broderdatter, om jeg ikke tager Feil.

Donna Beatrix.

Sandt at sige, saa har jeg en Slags Mistanke derom: og om han endog elskede mig, som jeg kunde med Rette giøre Paastand paa, saa kunde dog min Seir ikke have anden Virkning, end den, at smigre min Forsængelighed; thi skiont han er indtagende, kunde dog hverken hans Skionhed eller hans Magt komme mig til at forglemme min Pligt.

Pligt. Min Broderdatter derimod er ugift, og af en høj Byrd, saa der er intet, hun jo kunde haabe.

Hyacinte.

Torde jeg forklare mig tydeligere, vilde jeg sætte Dem i Forbauselse; men De tillader mig, at jeg intet siger Dem.

Donna Beatriz.

Hvad, du veed noget, som du vil holde skjult for mig?

Hyacinte.

Det kommer deraf, at man har betroet mig en stor Hemmelighed. De veed, hvor hengiven jeg er Dem. Denne Feil gjør mig meget bekymret, og jeg græler mig til Døde over at vide en Hemmelighed, uden at aabenbare Dem den.

Donna Beatriz.

Hvis du vil sige mig, hvad det er, lover jeg dig en pragtig Foræring.

Hyacinte.

Førend jeg udlader mig videre, saa sværg mig til, om De behager, med rene og tydelige Ord, at De vil tie dermed.

Donna Beatriz.

Ja, jeg sværger derpaa.

Hyacinte.

For alle Ting vogt Dem, at De ikke lader sig merke dermed for Don Fernando. Han er bange for, De maatte røbe denne Hemmelighed, og De vilde derved reent stille mig ved hans Fortrolighed.

Donna Beatrix.

Jeg forstaaer dig. Forlad dig paa, at jeg vil strax glemme, hvad du har at sige mig.

Hyacinte.

Jeg er dog saa bange — —

Donna Beatrix.

Nei, vær forsikkert paa, at naar jeg vil, saa er jeg saa fin, saa listig, saa uudforskelig, at skønt man bilder sig ind — —

Hyacinte.

Jeg gjør da min Regning paa Deres Taushed, og Deres Foræring. (hun nœier).

Donna Beatrix.

Du kan forlade dig paa begge Dele; nu til Sagen.

Hyacinte.

Den bestaaer deri: Deres Mistanke er grundet. Kongen har fattet for Clarice en heftig Kierlighed, der lader ham hverken Nœ Nat eller Dag. Denne Ild vedligeholdes af Don Fernando, som har gjort mig til sin Kortroligste. Jeg er Kongens Tolk, og frembærer hans Kierligheds Breve.

Donna Beatrix.

O Himmel, hvad venter han sig af min Broders datter!

Hyacinte.

Hvad han kunde vente sig af den største Prinsesse; og der er intet, som man jo kan haabe af hans Kierlighed.

Donna Beatrix.

Hvilken lykkelig Tidende! Af, jeg maa gaaes, hvis man vil nœde mig til at holde min Glæde hos mig selv!

Tillad, at jeg udøser min Henrykkelse for mine Venner;
hvordan skal man holde saa fortryllende en Hemmelighed
skult for dem?

Hyacinte.

(paa Anne)

Åh! for Himlens Skyld, naadige Frue, hold Deres
Fod, og mindes dog, at De ved at bryde Deres Taushed,
gør dem skyldig i Meeneed.

Donna Beatrice.

Nu vel — — Jeg faaer da gjøre Vold paa mig
selv; Oh, hvor vilde det være mig en Fornøjelse at faae
Lust! Skal jeg holde denne Hemmelighed taus, saa lad os
ikke tale meer deroim.

Hyacinte.

Lad os da heller tale om noget andet, som ligger mig
paa Hjertet.

Donna Beatrice.

Og hvad da?

Hyacinte.

Herren er betænkt paa at forlade Hoffet.

Donna Beatrice.

Det er jo saa gammelt.

Hyacinte.

Men hans Fader agter at bringe ham med sig paa
Landet, og jeg varer dem ad i Tide.

Donna Beatrice.

O Himmels! det er en Sag, jeg uden Ophold maa
tale med min Mand's Broder om; Gaae strax hen til ham,
og sig ham saa sagte, at han uopholdelig maae komme mig
til Hielp.

Hyacinte.

Jeg iler derhen; men for alting vær meget vaersom mod ham.

Donna Beatrice.

Gaae! du skal selv erfare, hvor taus og forsigtig jeg er.

Anden Scene.

Donna Beatrice.

(allene)

Donna Clarice har hidindtil skint mig sin Lykke; men der kommer hun. Jeg maa randsage hendes Hjerte; hun er eenfoldig og oprigtig, og jeg kan af hendes Uskyldighed vente en fuldstændig Fortrolighed.

Tredie Scene.

Donna Beatrice, Donna Clarice.

Donna Beatrice.

Hvem søger I Clarice?

Donna Clarice.

Oh! jeg veed intet.

Donna Beatrice.

I forekommer mig takkesuld?

Donna Clarice.

Det er jeg ogsaa.

Donna Beatrice.

Meget vel, men hvorpaa tænker I da?

Donna Clarice.

Jeg tænker paa noget, som kommer mig til at luffe.

Donna

Donna Beatrix.

Kan jeg faae Marsagen dertil at vide, mit kiere Barn?

Donna Clarice.

Nei, min Tante; det er noget, man ikke siger.

Donna Beatrix.

Habn mig eders Hjerte!

Donna Clarice.

Saa vidt er vi endnu ikke kommen; men naar Tid er, skal de nok faae mine Tanker at vide.

Donna Beatrix.

For et Barn er J kommen temmelig vidt; J veed allerede, naar J skal tale og naar J skal tie.

Donna Clarice.

Men — — jeg besitter mig en Smule paa den Kunst, at forstille mig; thi man siger, at det er en nødvendig Kunst til Hove, og man ingen Bei kan komme der, naar man er alt for oprigtig.

Donna Beatrix.

Hvorledes! Forstand! Overleg! jeg kiender Jer ikke ret. Men i hvad Anledning siger J mig dette? J var saa uskyldig, ærlig; er J nu bled af at være det?

Donna Clarice.

Ja! jeg seer af alt det, som hændes mig, at man maae skule, hvad man føler: have et Die paa hver Finger mod sig selv, høre uden at troe, og tale uden at sige, hvad man meener.

Donna Beatrix.

Mig synes J sukkeede?

Donna

Donna Clarice.

Ah ja! jeg sukker, og jeg har vel Aarsag dertil.

Donna Beatrix.

Den matte sorrigfulde Tone viser, at eders Hjerte er ikke alt for roligt; Denne Urolighed har vist en hemmelig Aarsag; Maa! sig mig den, jeg er ganske taus.

Donna Clarice.

Man siger nei, min Tante.

Donna Beatrix.

Hvilken uskyldig Aabenhjertighed!

Donna Clarice.

Forlad mig min Oprigtighed!

Donna Beatrix.

Lad os ikke tale mere derom. Men hvad er det, som quæler Eder? I maa tilstaae mig det.

Donna Clarice.

Det torde jeg aldrig, min Tante.

Donna Beatrix.

Hvorledes! I torde ikke? Nu vel; jeg vil, at I skal torde. He!

Donna Clarice.

Jeg veed, hvad jeg er Dem skyldig; men De kunde maaskee røbe mine Tanker, og saa vilde jeg døe af Fortrydelse derved.

Donna Beatrix.

Nei, min Sindighed er større end saa; jeg veed, hvad man kan sige, og hvad man bør skjule. Tael derfor aabenhjertet.

Donna

Donna Clarice.

Nu vel da; jeg vil stræbe at adlyde Dem; men — — vil De ikke gjøre mig Spørsmåale, saa bliver jeg mindre skamfuld.

Donna Beatrice.

Alle disse Omstændigheder gjøre mig nysgierrig. Kiender I nogen, som I finder Behag i at see? som rører Jeres Hjerter? som sætter det i en heftig Bevægelse?

Donna Clarice.

Ja, min Tante.

Donna Beatrice.

Got! og denne Nogen, min Niece, er han eders og ellers Kierlighed værd?

Donna Clarice.

Han vilde gjøre min Lyksalighed, naar jeg gjorde hans; Men jeg har troet, at han elskede mig, og jeg troer det slet intet mere.

Donna Beatrice.

I tager Feil, Clarice; han er Jer meget troe.

Donna Clarice.

De tager selv Feil. Og hvor stor er ikke min Græmmelse over at see, at den Ubestandige har berøvet mig sit Hjerter! Til al Lykke har jeg hidindtil vidst, uagtet min Svaghed, at skjule min Kierlighed for ham. Nei, han skal aldrig faae at vide, at jeg elsker ham, og det svarer jeg paa.

Donna Beatrice.

I har Uret.

Donna Clarice.

Og hvorfor?

Donna

Donna Beatrix.

Jeg faaer just nu at vide, at hans Hierte, der ganske hører Eder til, brænder af Langsel efter at eie Eders.

Donna Clarice.

Dersom han elskede mig, kunde han da tale til mig for en anden?

Donna Beatrix.

For en anden?

Donna Clarice.

Ja, den Ufsionsomme vil, at jeg skal elske Kongen! derom plager han mig uden Ophør. Ak! staaer det til mig at elske, at holde op igien at elske? Jeg tiltroede ham mere Redelighed, men det var kun for at bedrage mig, han har vildet behage mig.

Donna Beatrix.

Nu forstaaer jeg eder ikke meer. Hvem er denne Ubesstandige, som taler for en anden, og som I elsker saa høit?

Donna Clarice.

Ah! men — — Det er Don Fernando.

Donna Beatrix.

Don Fernando! Himmel! hvad hører jeg? Den Tilstaaelse, I gjør mig, sætter mig i den største Forundring.

Donna Clarice.

Og hvorfor, om De behager? Don Fernando er elsket værdig.

Donna Beatrix.

Det maa jeg tilstaae. Men jeg veed, at Kongen elsker, ja at han tilbeder Jer; Og hvorledes kan da Don Fernando endnu behage eder?

Donna

Donna Clarice.

Han vil fremdeles altid behage mig.

Donna Beatrix.

Og jeg siger eder, Frøken, jeg selv, at han ikke skal behage eder mere. Jeg vil, at Kongen skal ganske besidde det lille egenfindige Hjerter, der, uden at spørge mig til Raads, overgiver sig og forvildes saa yderlig, at det giver Don Fernando Fortrinet for Kongen. En artig romansk Bestandighed! Ak! det er nok nu omstunder — — jeg vilde dø af Sorg, om han kiendte eders Svaghed. Beskrid den idelig, og beslit eder for alting paa at skjule den for ham. Der kommer han. Tving eder.

Fjerde Scene.

Don Fernando, Donna Beatrix,
Donna Clarice.

Donna Beatrix.

(til Don Fernando)

Uden Tvivl kommer De for at tale med mig?

Don Fernando.

Ja, Madame, Hyacinte berettede mig — —

Donna Beatrix.

Jeg er utrolig bange for, at — —

Don Fernando.

Forjag al Frygt. Don Philip og min Fader har holdt meget heftig an hos Kongen; men til Lykke for os hører han kun mig. De har begge gjort et forgieves Skridt; Min Broder skal blive her. De kan forlade sig der paa.

Donna

Donna Beatrix.

Hvor De henrykker mig!

Don Fernando.

(sagte til Clarice)

Kunde jeg tale et Dieblisk med Dem i Genrum?

Donna Beatrix.

(til Don Fernando)

Men ret alvorlig! Forlanger Don Philip virkelig Afstæed?

Don Fernando.

Ja, Madame.

Donna Beatrix.

Den Nedrige!

Don Fernando.

Der er intet, han jo gik, for at erholde den, men han skal ikke naae sit Maal. (sagte til Clarice). Kongen vil have en Samtale med Dem.

Donna Beatrix.

(til Don Fernando)

Hvad er det, De der siger hende?

Don Fernando.

Jeg! intet — — jeg gaaer bort.

Donna Beatrix.

Jeg seer, De har noget at sige hende.

Don Fernando.

Aldeles ikke. Jeg kom for at sætte Deres Sind i Rolighed, nu er det skeet, og det er mig nok.

Donna Beatrix.

Nei, min Herre, De havde her et andet Erinde.

Don

Don Fernando.

Hvad bevæger Dem til at troe saadant?

Donna Beatriz.

Mon Dieu! Hvilke Hemmeligheder! De kommer her for Clarices Skyld. Jeg veed, hvad det er, som bringer Dem hid. Deres tause Barsomhed er forgieves.

Don Fernando.

Madame, jeg veed i Sandhed ikke, hvad De vil sige.

Donna Beatriz.

De tænket at føre mig bag Lyset, og jeg maa ret for-
nøje mig derover; Men viid, at intet kan undgaae min
Skarpsindighed, og at man maa være meget behændig,
naar man vil hedrage mig.

Don Fernando.

(til Clarice)

De har altsaa røbet Sagen?

Donna Beatriz.

Aldeles ikke: det er Hyacinte; hun har fortalt mig
alting. Altsaa ingen Tvang mere. Lad os holde Raad her
og hør mine Tanker. Hvis de kun blive fulgte, vil Tin-
gene have desbedre Fremgang. I er ganske forbauset?

Don Fernando.

Jeg har vel Aarsag til at være det.

Donna Beatriz.

Hvorfor?

Don Fernando.

De vil stille mig ved min Herres Naade, hvis De
siger et eeneste Ord, før Tid er.

Den Uergjerrige.

R

Donna

Donna Beatrix.

Min Herre, jeg forstaaer at bevare vigtige Hemmeligheder. Jeg kunde maaskee glemme mig selv, og lade et Ord falde angaaende smaa Ting; men hvad denne Sag angaaer, da, om nogen forraader den, skal det vist ikke blive mig; vær kun ikke bange.

Don Fernando.

Betænk, hvor vigtigt! Madame, endog Deres egen Lyksalighed beror paa Deres Tausshed.

Donna Beatrix.

De skal faae at see, hvor forsigtig jeg er. Giv mig kun, uden mindste Frygt, Deres hele Fortrolighed.

Don Fernando.

Eiden De veed alt, saa var det forgleves at tle. Vi om, hvor meget jeg kan udrette, fatter jeg et stort Anslag i Henseende til Clarice. Jeg veed, hvor høit Kongen elsker hende. Man kan haabe alt af hans hestige Kierlighed. Men for desvær at see den forønskte Virkning af denne Lue, maae man tale og handle med Forsigtighed, rydde Forhindringer af Veien, og søge at vinde min Broder, thi det er fornemmelig ham jeg frygter for.

Donna Beatrix.

Han skulde være os imod?

Don Fernando.

Maaskee — — jeg kiender hans Tænkemaade.

Donna Beatrix.

Langt fra at være os imod skal han endog understøtte os: jeg svarer for ham. Hvad Clarice angaaer, da er hun under min Opsigt; hun bør adlyde, og jeg svarer ogsaa for hende.

Donna

Donna Clarice.

(til Don Fernando)

Hvad fører I mig ind i?

Don Fernando.

Jeg fører Dem til Vrens Top. Lykken vil udtømme alle sine Gaver paa os alle, faae derfor ikke i Sinde at vise nogen utidig Forsigtighed.

Donna Beatriz.

Hvorledes! De kan have hende mistænkt for saadan Urimelighed.

Don Fernando.

Naar Lykken viser sig, maae man gribe den, og saa lange den bærer os op, maae vi immer stige.

Donna Beatriz.

(med Hestighed)

Jeg flyver, jeg hæver mig, jeg er i Skyerne. (til Clarice) Vi ere alt komne lige til Himlen, mit Barn. Hvilken Herlighed! jeg er uden for mig selv, jeg føler, at jeg er henrykt. Men staae dog ikke saa fald, og lad dog see, at I føler noget ved de glimrende Udtryk, hvori jeg yttre min Glæde — —

Donna Clarice.

Det er mig umueligt.

Donna Beatriz.

Og af hvad Aarsag?

Donna Clarice.

Fordi det, som jeg hører, rører mig slet intet.

Donna Beatriz.

Dette ligegyldige Væsen staaer Jer meget vel an! Hvorledes? Kongen elsker Jer? og I — —

Don Fernando.

Tael dog sagtere!

Donna Beatriz.

Jeg er ude af mig selv. (talende endnu høiere) Man vil gjøre hende til Dronning, — —

Don Fernando.

Man kan høre Dem; Glem dog dette Forslag.

Donna Beatriz.

Nu vel, man vil glemme det; Men De indseer ikke, hvorvidt hendes Daarlighed gaar, eller hvad Marsagen er til hendes Tungsindighed. Det kommer af, at hun har Tilbøielighed til en anden, og at hun allerede gjør Paastand paa en romansk Bestandighed i sine forelskede Henrykkelser.

Don Fernando.

(til Clarice)

De, Froken!

Donna Clarice.

Min Tante, skaan mig dog, jeg heder indstændig!

Donna Beatriz.

Nei, nei, jeg seer, hvad der gaar for sig i Ederes Hierte.

Donna Clarice.

Der gaar slet intet for sig.

Donna Beatriz.

J er mig Lydighed skyldig.

Donna Clarice.

Ja, min Tante.

Donna Beatriz.

Og jeg vil, at J skal elske Kongen, og ikke Don Fernando.

Don

Don Fernando.

(til Donna Beatrix)

Hvem kan have faaet Dem til at troe, at hun elsker mig?

Donna Beatrix.

Aa! min Herre, jeg veed den hele Historie.

Don Fernando.

Og af hvem?

Donna Beatrix.

Alf hende selv. Hun har ganske tydelig beklaget sig for mig, at De paa nogle Dage har viist hende Koldsindighed, og derimod talt Kongens Sag med megen Iver. Hvad skal jeg vel sige Dem mere? Kort: ved Siden af Dem synes hende en Konge at burde forsmaaes.

Don Fernando.

(sagte)

O alt for søde Seir! (til Clarice) Er det sandt, man siger mig, Frøken?

Donna Clarice.

(for sig selv)

Ah!

Donna Beatrix.

Hun sukker, og De forstaaer nok, hvad det vil sige?

Don Fernando.

(for sig selv)

Jeg forstaaer det alt for vel. Hvor lykkelig var jeg, om Kierlighed allene kunde tilfredsstille mine Ønsker! (til Clarice) Frøken, jeg er ikke forsængelig nok til at troe, at De, for min Skyld, vilde undvære den Ære, hvortil Deres himmelske Yndigheder kan ophøje Dem. Betænk, at en stor Konge elsker Dem, en Konge, hvis Kierlighed vil

de kunne indtage den største Prinsesse. Hans Skønhed, hans Høihed, alting taler for ham.

Donna Beatrice.

Og jeg taler ogsaa for ham. Jeg vil, at I i Dag skal ret kinne i hans Dine, og give ham at forstaae, at han er ligesaa høit elsket, som han fortjener at være det. Kom, skønne Ligegyldige! Førend I lader Eder see, vil jeg pynte Eder paa det prægtigste.

Femte Scene.

Don Fernando.
(allene)

Hvor er jeg! I elsker mig, tilbedelige Clarice; men ved at frøne mine Ønsker, forarsager I mig en ulidelig Qual. Jeg tænkte, at min Kierlighed var ubelønnet, og gav derfor min Elskov op for min Vrelyst; men Elskovs Gud vil ved denne Tilstaaelse, han nøder mig til at troe, igien vinde Seir over Vrelysten: han vil; men forgiøves. Skikker det sig for mig, at søle hans kielne Luer? Elskov bør kun herske i svage Biele, og min er for ædel, for stor, til at underkaste sig denne feige Tyrans Love. O ædle Vrelyst! du skal stedse blive den stærkeste i dette Bryst, hvort hvert andet Ønske skal vige for din Fordeel. Den er min kiereste, min eeneste Lov, og al anden Svaghed er mig uværdig.

Siette Scene.

Don Philip, Don Fernando.

Don Fernando.

I kommer ret beleilig, min Broder, jeg var paa Veien til Jer.

Don

Don Philip.

Og det var til Eder, at jeg agtede mig, thi det er fornsdent, at vi have en hemmelig Samtale med hinanden. Min Fader har sagt Eder, at — —

Don Fernando.

Derom vil vi ikke tale for nærværende Tid. Jeg kommer for at foreslaae Eder to hyperlige Anslag, der forsiene at sætte de største Statskloge i Forundring. Det er ikke nok, at komme til de høieste Poster, man maae ogsaa søge at sætte sig fast. Det er den store Konst, min Broder; Men hvorledes kan det skee? Ved varige Tilstød; nu opdager jeg to, der ere uroffelige, og som jeg er ganske vis paa, naar I kommer mig lidet til Hielp. Vil I ogsaa det?

Don Philip.

Jeg venter til I har forklaret Eder nøiere, og dersom Eders Anslag ikke er vindigt — —

Don Fernando.

Jeg vindig, jeg — —

Don Philip.

Lad os ikke regne et Ord saa nøie. Jeg har nogen Mistroe til Eders Veshyge, men det vil jeg nu ikke vidtløstlig forklare. Lad os komme til Sagen.

Don Fernando.

Det er just min Hensigt, men spar Jeres alt for store Klogskab, mindre Fornuftslutninger og mere Mod. Vi regiere allerede begge, og i hvad vi end vove, kan vi udrette alting, naar vi kun forstaaer hinanden.

Don Philip.

Hvad er det da?

Don Fernando.

J vil give mine Ord Magt, naar J seer det af Erfarenhed. Jeg pønser, min kiere Broder, paa en dobbelt Foreening, den eene for Jer, den anden for mig. Jeg bliver Kongens Svoger, og J hans Farbroder. J synes mig bestyrtet?

Don Philip.

Det jeg hører, tilstaaer J mig dog i det mindste, er vel i Stand til at sætte mig i denne Forsatning. Jeg min Herres Farbroder, og J hans Svoger?

Don Fernando.

Ja.

Don Philip.

J har fundet fatte et saa uhorligt Anslag?

Don Fernando.

Hvorfor ikke?

Don Philip.

Hvorfor ikke? et herligt Spørgsmaal! Ved J vel, min Broder, hvad man kalder slikt?

Don Fernando.

Et stort og adelt Anslag.

Don Philip.

Siig heller et rasende Anslag, som aldrig burde opkomme i nogen fornuftig Mands Hierne.

Don Fernando.

Og om jeg overtyder Jer om, at intet er mere gjarligt.

Don Philip.

Det vil falde Eder meget vanskeligt.

Don

Don Fernando.

Jeg vil strax komme til det, som angaaer Eder; Lad os først tale om mig. I veed, at Rigets Marſk er død i Dag.

Don Philip.

Ja, dette Tab kan ikke nokſom beklages haade af Kongen og Landet — —

Don Fernando.

Tabet er oprettet. Jeg har ſøgt denne Værdighed, og er beklædet dermed.

Don Philip.

I Eders Alder! min Gud!

Don Fernando.

Den rette Alder er Dyd og Tapperhed, og ikke Antallet af Aarene, man har levet.

Don Philip.

Men — —

Don Fernando.

De liggende Grunde, Kongen har ſienket mig, ſkal herefter udgiøre et Fyrſtendom, ſom jeg vil lade oprette til en uafhængende Stat, ſaaledes er jeg da Fyrſte, og denne nye Høihed bringer mig ſaa mange Trin! nærmere til Infantinden af Caſtilien.

Don Philip.

Til hende? Kiender I da ikke hendes stolte Mod og høie Hjerter?

Don Fernando.

Jo! men Kierlighed formaaer alt, og taler til min Fordeel. I troer mig maaffee ikke; men troe da Infantinden ſelv, eller rettere dette Brev, ſom hendes Fortroelige ſriver mig til. (han ſner ham et Brev).

Don Philip.

(læser)

„ Hidindtil var min Møie spildt for at vise Eder
 „ min store Hengivenhed; endelig lykkes det mig. Prin-
 „ sessen elsker. Hendes Stoltthed strider vel endnu, men
 „ frygt den ikke mere. „

Don Fernando.

J er forundret! er mit Forslag endnu saa vindigt?
 Hvad Eder angaaer, saa vil jeg nu sige mine Tanker der-
 om. J veed, at Clarice, Eders Broderdatter, fra den
 første Dag hun kom til Hove, gjorde megen Opsigt, at
 hendes usædvanlige Skønhed rører, henrykker og fortryller,
 at hendes Skabning er guddommelig, hendes Røst henri-
 vende, at hendes Dine -- —

Don Philip.

Er smukke. Men lad den Beskrivelse være os nok.
 Hvad vil J slutte af alt dette?

Don Fernando.

At Kongen elsker hende.

Don Philip.

Og videre.

Don Fernando.

Og kort sagt: at jeg haaber at bringe ham til at ag-
 te hende.

Don Philip.

Er det alt?

Don Fernando.

Ja.

Don Philip.

Min Broder, jeg svarer med saa, med tydelige og
 reene Ord.

Don

Don Fernando.

Nu vel, og jeg hører.

Don Philip.

Eders Indfald i Henseende til Prinsessen er mere end fordovent, det er rasende.

Don Fernando.

Min Broder — —

Don Philip.

Jeg har sagt det, og tager ikke mine Ord tilbage, i hvad der end sker; Og hvad den anden Post angaaer, saa skal mit Svar blive ligesaa tydeligt: en Konge bør aldrig ægte sin Undersaat, hvor høi Byrd hun end maatte være af. Statens Fordeel kan ikke taale det, og efterdi dens Beste er mig kiere end Livet, saa vil jeg heller miste det, end faae min Konge til at vanære sig.

Don Fernando.

Hvorledes da! I erklærer Eder saaledes imod Eder selv? Clarice er Eders Broderdatter.

Don Philip.

Og var hun end min egen, skulde jeg da opofre min Herre for min Slægt? Nei, det skal aldrig ske. Det er forgieves, at I beder mig derom. Jeg vil forekomme dette farlige Anslag. For Resten, I, som troer at besidde saa megen Statsklogskab, vil I saaledes givre Eder til et Offer for det almindelige Had? thi I vover herved mere end I tænker, og vi ere begge forlorne, om I driver Eders Forsæt igiennem.

Don Fernando.

Hvilken uanstændig Frygt! men et Ord vil være nok til Eders Bestemmelse. Jeg vil følge mine Hensigter,
og

og jeg kan lade Eder vide, at de skal opnaaes, skulde vi end derover blive Fiender. Lad en forsængelig Edelmødighed ikke længer føre Eder i Vildfarelse. Eders Lykke er mit Arbeide, og jeg kan nedbryde det igien; Farvel, og overleg det vel!

Syvende Scene.

Don Philip.

(allene)

Du tænker, at indjage mig Frygt, men for at standse dig Lobet, vil jeg rove alt, og gjøre Staten denne vigtige Tjeneste, trods — —

Ottende Scene.

Don Philip, Don Ludewig.

Don Philip.

Åh, min Herre, en lykkelig Stjerne bringer Dem hid. De kunde aldrig træffe mig mere begierlig efter at slutte Freden, og for desbedre at befæste den og krone Verket, saa bifalder jeg Forslaget om det dobbelte Giftermaal, hvis Kongen af Arragonien endelig har sat sit Hjerter derpaa.

Don Ludewig.

Jo, min Ordre fører det udtrykkelig i Munde at begiere Infantinden af Castilien for ham. Hvad min Herres Søster angaaer, da har hun betroet sit Anliggende i min Datters Hænder. Infantinden af Arragonien giver hende Fuldmagt, i sit Navn at afhandle Sagen. Fuldmagten er i alle Maader lovlig, og underskrevet af Kongen selv.

Don Philip.

I hvad Hensigt?

Don

Don Ludewig.

Han veed, at hendes Siel er alt for stolt, og hendes Hjerte alt for empfindeligt til at tage mod en Konges Haand, der allene giver hende sin Troe for Statsfordeels Skuld, og at hun, for at ægte ham, først maae elske ham. Min Datter, som hendes anden Siel, har allene Magt at bestemme hende, at afslaae eller give hendes Haand. Forundrer Dem ikke derover, min Datter har altid været vores elskværdige Infantindes eneste Fortroelige, og udfaarne Veninde. Det vil altsaa beroe paa hendes Villie, om vi skal underskrive eller afbryde Tractaten.

Don Philip.

En saadan Magt er sielden og forunderlig; den gjør vort Forhavende uvist og vanskeligt.

Don Ludewig.

Jeg tør dog love os et onskeligt Udfald. Min Datter venter paa Dem i Deres Cabinet, for at handle med Dem, men vil dog ingen endelig Slutning tage, angaaende Kongen, Deres Herre, for hun er vis paa, at han ligner den Ufbildning, man alleregne gjør af ham.

Don Philip.

Han er en fuldkommen Fyrste, og hans Kongelige Forsædre overtreffer, eller i det mindste efterligner han i deres store Bedrifter.

Don Ludewig.

Jeg veed det, men, min Herre, man frogter, at en Medheilerinde maatte forud have indraget hans Tilbøielighed. Vi fiende Infantinden. Hun er saa stolt, at hun vil eene behage den Gemahl, man giver hende, og det er mere hans Hjerte, end hans Krone, hun ønsker sig.

Don

Don Philip.

Begge Deele skal blive hendes, det lover jeg. Lad os gaa ind for at undersøge og overveje, hvad vi endnu ikke have kunnet blive eenige om, og fra mit Cabinet vil vi begive os til Kongen, paa det Deres Datter kan have Leilighed selv at kiende, hvor meget han fortjener at elskes af en stor Konges Søster, og at hele Verden bør tænke som jeg.

Ende paa den anden Act.

Tredie Act.

Første Scene.

Infantinden og Don Ludewig.

Don Ludewig.

Men, min Prinsesse, hvorfor hæver De saa pludselig Samtalen, hvor flyr De hen?

Infantinden.

Den Estergivenhed, den Erbødighed, I saa tydelig lader see imod mig, røber vores Hemmelighed, og jeg maae skye en skarpsindig Minister, der er nær ved at kiende, hvem jeg er.

Don Ludewig.

Oh! det skader intet. Kongen Deres Broder, mit Herre, har tilladt mig at aabenbare ham alt, saafremt jeg kunde bringe ham paa vor Side. Nu er jeg bleven overbevist, og De selv, naadigste Prinsesse, seer jo, at han er

er os ganske og aldeles hengiven. Jeg kan derfor nu, med megen god Føie, underrette ham om, at De er Infantinden af Arragonien.

Infantinden.

Hvorledes! jeg skulde saa hastig blive fiendt for det jeg er ved det Castilianske Hof?

Don Ludewig.

I alle andres Dine kan De fremdeles blive anseet som min Datter; men Don Philip er taus, hans sieldne Dyd — —

Infantinden.

Grusomme Politik! hvad bringer du mig til at gjøre, og i hvilken Forlegenhed sætter du mig?

Don Ludewig.

I den beklagelige Tilstand, hvorunder vort Land sufter, er Deres Deilighed vor sidste Tilflugt. Den vil udrette mere end al min ivrige Stræben; Min Herre selv løver sig alting af dens uimodstaaelige Magt, og at den unge Konge, rørt af Deres Indigheder, vilde blive mindre ubgierlig i Henseende til det foreslaagne Forlig. Det er mig, som gav dette vovelige Anslag; Nøden udfordrede det, og jeg blev troet; Lad ikke vort Haab til Dem være forgjæves. Uden Deres Bistand er der ingen Redning mere tilovers for Deres Broder. Brug for hans Skyld den indtagende Skisnhed, den Tækkelighed, Himlen har begavet Dem med. Undertiden maae Forsigtighed tie, naar Faren er for Døren.

Infantinden.

Det seer jeg, desværre, alt for vel! Men man vil dog, om kort eller længe, faae at vide, hvem jeg er, og jeg

Jeg staaer Fare for, at mit Opholdssted her vil blive lagt
mig, skiont uskyldig, til Last.

Don Ludewig.

Lad en ugrundet Betyrning ikke mere forurolige Dem;
Vi tager al Skylden paa os, for at retfærdiggjøre Dem;
naar den sluttede Tractat engang maae gøres bekiendt.
Men dølge imidlertid endnu noget den Nød vi ere udi, og
naar De behager at være kiendt, saa sig kun, at De har
ver vovet det at komme herhid, for at lære at kiende Kon-
gen, at see ham med Deres egne Øine, og give ham De-
res Haand mere af eget Valg, end af Politik. Dette
konstlede Sprog vil synes heltemæssigt. Jeg kiender dette
Hof, og langt fra at blive lastet, vil De meget mere op-
vække dets Forundring.

Anden Scene.

Don Philip, Infantinden, Don Ludewig.

Don Philip.

De flyer mig forgieves; al Deres Forsigtighed er ikke
mægtig at skjule Deres høie Herkomst for mig. Hundrede
tydelige Træk, Deres ædle og høie Væsen, alt underretter
mig, mod Deres Villie, om Deres Kongelige Byrd.

Don Ludewig.

Ja, min Herre, De seer her en ung Prinsesse, for
hvilken Kongens hendes Broders Kierlighed gaar saa vidt,
at han har tilladt hende, da han efter mange Afslag ikke
længere kunde imodstaae hendes Suk og Taarer, at følge
med mig under Navn af min Datter, for at opholde sig
nogle Dage ved det Castilianske Hof. Jeg siger Dem en
Hemmelighed, hvorom ingen hidindtil har den mindste Wis-
sante.

Jus

Infantinden.

(til Don Philip)

J veed allerede forud, hvad der bevæger mig til dette uovelige Skrit. Efter en barbarisk Sædvane bortskienker man en ung Persons Haand af min Stand, uden at raadsføre sig med hendes Hjerte. Jeg har villet unddrage mig fra denne haarde Lov, ved selv at dømme, om Kongen, Ederes Herre, fortjener at elskes af mig: da jeg frygter for at blive bedragen ved de smigrende Efterretninger, som ofte sendes os ved vore Gesandte.

Don Philip.

Dette Anslag sætter mig i Forundring, men det er heltemæssigt; det giver mig det uægteligste Beviis paa Deres høie Dyder, og at vilde, at Haanden skal være en Foræring af Hjertet, det er at søge i Ægteskab den høieste Lyksalighed; De har værdiget, naadigste Prinsesse, at være mig med Deres Fortrolighed, og Udsaldet vil vise, at jeg ikke har misbrugt den. Statens Fordeel, som er mig betroet, er paa det nøieste sammienknyttet med Deres. Det tør jeg forsikre Dem med den Oprigtighed, som kunde synes ikke at være mig tilladt, men som jeg troer at være Deres høie Byrd skyldig. Jeg vil endog være Dem behjælpelig at skule Deres Rang; Men uden at drive Deres Empfindtlighed, der lover min Herre den ænneste Kierlighed, for vidt, saa — —

Tredie Scene.

Infantinden, Don Philip, Don Ludewig,
Donna Beatrix og Hyacinte.

Donna Beatrix.

Se til, Hyacinte, at mine Befalinger blive efterlevede.
Hastig, Skynd Jer!

Den Ergierrige.

e

Fierde

Fjerde Scene.

Infantinden, Don Philip, Don Ludewig,
Donna Beatrix.

Don Philip.

(til Donna Beatrix)

Hvilken Ubetænksomhed! hvordan! seer I ikke? —

Donna Beatrix.

Jeg kalder alle Folk til mig, jeg gaaer, jeg kommer, jeg løber, og ingen kommer mig til Hielp. Jeg kan nu intet mere. Jeg stræber at sætte alting i Bevægelse, og I bliver her ganske rolig?

Don Philip.

Men vær dog ei saa fremsfusende i Don Ludewigs Nærværelse!

Donna Beatrix.

(til Don Ludewig)

Ah! forlad mig, min Herre, en Sag af største Vigtighed giver mig saa meget at tænke paa, at jeg ikke fik Tid — — (til Infantinden) De ogsaa her, min Frøken, undskyld den Forvirring — —

Infantinden.

Ah! Madam — —

Donna Beatrix.

Tillad, at jeg i største Hast omfavner Dem.

Infantinden.

De gjør mig megen Ære.

Donna Beatrix.

(til Don Philip)

I er saa kold, som et Stykke Is, naar man skal — —
Don

Don Philip.

O holdt dog op! — —

Donna Beatriz.

(til Infantinden)

J Morgen vil jeg besøge Dem, og saa vil jeg sidde og snakke med Dem lige til Aften. For nærværende Tid kan jeg ikke sige Dem et Ord. Jeg føler en Fryd — —
Oh! jeg troer, jeg bliver forrykt af bare Glæde.

Don Philip.

(til Donna Beatriz)

Men, hvad kan være Grunden til denne støiende Hensynsfølelse?

Donna Beatriz.

J veed det ikke?

Don Philip.

Jeg? nei vist ikke.

Donna Beatriz.

Deri har J Uret. Det er i Sandhed Jer selv, som burde have sagt mig det. Vil J da, at Kongen skal komme her og overrumple os, uden at være belavet paa at tage imod ham.

Don Philip.

Hvorledes! hvad siger J os?

Donna Beatriz.

Men, jeg siger, at Kongen kommer her i dette Øieblik, og at han har ladet os det sige.

Don Philip.

(for sig selv)

Hvad hører jeg! retfærdige Himmel!

Don Ludewig.

Min Herre, jeg tager bort. (til Infantinden) Min Datter, kommer I med?

Infantinden.

Seg? Nei, jeg vil blive her.

Donna Beatrix.

Ja, ja, bliv kun! jeg vil vise Dem for Kongen.

Don Philip.

(for sig selv)

Atter en Uforsigtighed! Uden Tvivl kommer han for min Broderdatters Skyld, Prinsessen vil opdage alt. (til Infantinden) Troe mig, Madame, det er endnu ikke Tid, at De seer Kongen. Sæt det op — —

Infantinden.

Nei, jeg vil bide her til han kommer.

Don Philip.

Men, jeg frygter, at — —

Infantinden.

Oh! tillad dog, jeg beder, at jeg uden Opsættelse tilfredsstiller min Nysgjerrighed. Dette Dieblis er beqvemt, og jeg maae benytte mig deraf.

Don Philip.

Efterdi De saa befaler, tør jeg ikke sætte mig derimod. Jeg maae forlade Dem, for at modtage min Herre. Min Pligt tvinger mig dertil. (for sig selv) O uløstelige Besøgelse!

Genste

Femte Scene.

Infantinden, Donna Beatrix;

Donna Beatrix.

De vil faae en ganske fuldkommen Fyrste at see, og for min Deel maae jeg tilstaae, jeg seer ham ikke uden en Slags Bevægelse. Hans Skabning er dellig, hans Dialekt har noget saa omt, saa talende, at det rører, bevæger og gaar lige til Hjertet. Lykkelig den, han vælger til sin Dronning.

Infantinden.

De er maaskee forud indtaget til hans Fordeel?

Donna Beatrix.

Saa snart De faaer ham at see, vil De blive ligesledes.

Infantinden.

Hans Besøgelse her forundrer mig ikke mere; det er uden Tvivl Dem, han søger?

Donna Beatrix.

Man vil gjøre sig adskillige Slutninger, som De selv let indseer; og uden at smigre mig selv, havde jeg vel nogen Årsag at tilegne mig denne Ære. Men, nei! den er ikke mig tiltænkt, og Kongen kommer her for en anden Årsag.

Infantinden.

Kunde De ikke sige mig den?

Donna Beatrix.

Oh! jeg er alt for taus dertil; imidlertid, hvis De lovede mig at tie — —

Infantinden.

Ja, det lover jeg.

Donna Beatrix.

Jeg elsker ingen Ting høiere end Taushed, og i denne Tilfælde er den høistnødvendig. De maae da vide — — dog nei, jeg har med Fed forpligtet mig til at tie dermed. Sagen maae behandles med Baersomhed, og er en meget stor Hemmelighed.

Infantinden.

Har De svoret derpaa, saa vil jeg vel vogte mig for —

Donna Beatrix.

Men jeg troer at jeg vover intet i Henseende til Dem! De opvækker strax saadan Fortroelighed hos mig, at — — men lov i det mindste, at De aldrig vil lade Dem merke dermed.

Infantinden.

Hvorledes! De har Mistillid — —

Donna Beatrix.

Nei med Dem kan jeg tale aabenhjertet uden at skulde noget. (hun taler i en sagte og fortrolig Tone) Kongen kommer her for at see min Broderdatter, som han er for elsket i.

Infantinden.

(med Hestighed)

Han skulde begaae den Svaghed at fornedre sig saa dybt? — —

Donna Beatrix.

Fornedre sig, siger De? Kongen kan blive hendes Gemahl uden at skamme sig derved. Hun er af en Herkomst —

Infantinden.

(for sig selv)

Hvad hører jeg! hun bringer mig til Fortvivlelse!

Donna Beatrix.

Men hvordan! det jeg siger fortørner Dem?

Inf

Infantinden.

(paatagende sig et mere roligt Udseende)

Nei, men jeg tænkte ikke at Kongen — —

Donna Beatrix.

Hvorfor ikke?

Infantinden.

Da vi foreslaaer ham Infantinden af Arragonien: betænker De det? — —

Donna Beatrix.

Meget godt! min Broderdatter er saa smuk, at hun let vil bringe Infantinden i Forglemmelse.

Infantinden.

Jeg haaber at Udsaldet skal vise hvor meget De tager Beil, og Infantinden er af en Stand — —

Donna Beatrix.

Som De behager. Jeg tilstaaer at Infantinden er af en meget hoi Stand, hun er en stor Konges Søster; men Clarice er elskværdig, og denne Titul, oh den er vigtig!

Infantinden.

Maaskee man deri ikke giver noget efter.

Donna Beatrix.

Det tvivler jeg paa.

Infantinden.

Torde man give Dem et Raad? denne Prinsesse kan engang blive Deres Dronning, sæt Dem derfor ikke i Fare for at fortiene hendes Had!

Donna Beatrix.

Jeg er meget lidt bange for — — men der kommer nogen. Uden Tvivl er det Kongen.

Infantinden.

(affides)

Hvor stor er ikke min Forvirring!

Donna Beatriz.

Hold Dem her ved Siden af mig!

Siette Scene.

Kongen, Infantinden, Don Philip,
Donna Beatriz.

Kongen.

(til Don Philip)

Lad denne Besøgelse ikke mere forundre eder. Jeg veed, naar det udfordres, at ære Fortienester; Eders staaer mig altid i frisk Minde, og udkrævede dette Beviis paa min Agtelse.

Don Philip.

Herre! saa stor en Gødhed gior mig ganske skamfuld, og min Taushed allene — —

Donna Beatriz.

(til Don Philip)

Jeg skal nok svare ham, thi mig fattes aldrig paa Ord
(til Kongen) Herre, hvis Don Philip — —

Don Philip.

(til Donna Beatriz)

Hvorledes! I understaaer eder — —

Donna Beatriz.

(til Don Philip)

Stille! lad mig tale.

Don Philip.

(affides)

O Himmel!

Donna

Donna Beatrix.

(til Kongen)

Om det er blot ved hans Taushed, at han svarer Ederes Majestæt, saa kommer det deraf, at hans Betsalenshed, der er alt for svag og undseelig ved denne Leilighed, da den meest burde lade sig see, mangler Udtryk; jeg tager mig derfor den Dristighed paa hans Vegne — —

(Medens Donna Beatrix tiltaler Kongen, gior Don Philip Tegn, og trækker hende i Kiolen, for at faae hende til at tie, men jo mere han viser sig utaalmodig, jo høiere taler hun.)

Don Philip.

(affæd)

Jeg er paa Pinebænken!

Kongen.

Alt hvad I vil sige mig, det siger jeg mig selv. Jeg fiender hans hele Siel, Madame, I kan altsaa spare eder selv alle disse Complimenter.

Donna Beatrix.

Jeg tier mod min Villie, efterdi det befales mig; men jeg har Nøie ved at — —

Kongen.

(som bliver Infantinden vaer)

Hvem er denne unge Person?

Donna Beatrix.

(bestig)

Tillad, Herre, at jeg fremstiller hende for Dem; hun har bedet mig derom, og jeg tør smigre mig med, at De vil værdige hende en naadig Modtagelse.

Kongen.

Jeg finder hende indtagende.

Den Verglerrige.

Donna Beatrix.
(med en ligegyldig Tone)

Hun er temmelig elskværdig.

Kongen.

(til Infantinden)

Deres Navn om jeg maae spørge?

Infantinden.

Herre, den arragoniske Gesandt er min Fader.

Kongen.

Paa dette fornemme Bæsen kiender man let Deres an-
selige Herkomst.

Donna Beatrix.

Hvad mig angaaer, saa seer jeg dog just intet — —

Don Philip.

(sagte til Donna Beatrix)

Ei! tie dog stille.

Donna Beatrix.

(sagte til Don Philip)

Det er mig umueligt.

Kongen.

(til Infantinden)

Men hvorledes? har De indtil denne Dag forsmaaet,
at lade Dem see ved Hove?

Infantinden.

Saa mange udvalgte Skionheder viser sig der for De-
res Dine, at jeg havde besluttet at forblive ukiendt; men min
Langsel efter at see en saa fuldkommen Forste, har tvunget
mig mod min Villie at staae fra mit Forsæt.

Kongen.

De burde have baaet rigtigere om Deres egne Forties
nester.

Donna

Donna Beatrice.
(til Infantinden)

Lad os gaae bort.

Kongen.
(til Infantinden)

Nei bliv her.

Donna Beatrice.
(til Don Philip)

Jeg vil hente Clarice og komme tilbage med hende.

Don Philip.
(for sig selv)

Hun gaaer bort, Gud ske Lov! jeg kommer til mig selv igien. Lad os nu see Enden paa dette.

Endende Scene.

Kongen, Infantinden, Don Philip.

Kongen.

Tillad, Frøken, at jeg gjør Dem et Spørkmaal; man har meget berømt Deres unge Infantinde for os, man roser hendes Forstand, hendes Indigheder, hendes Skjønhed, men svarer hun ogsaa til dette indtagende Skilderie? jeg beder Dem at sige mig det.

Infantinden.

Jeg er alt for oprigtig til at skjule noget for Dem. Hun har Ord for at være smuk; I det mindste forsikker Hoffolkene os derom, og det er deres Mening jeg beretter. Hvad mig angaaer, saa siger jeg intet derom, af Frygt for at sige for meget.

Kongen.

Men den blotte Sandhed er hvad jeg ønsker at vide, sig derfor kun frit hvad De tænker om hende.

In-

Infantinden.

Jeg tænker at have givet tydelig nok min Mening til fiende. Imidlertid vil jeg dog af blot Lydighed legge dette til, at hun synes i alt at være sin Fødsel værdig, men at hun, saafremt hun ved Freden bliver forenet med Dem, vil besidde sin Gemahls Kierlighed, og at allene den Lykke at herske over hans Hierte, kan komme hende til at ansee det for en Lykke at blive Dronning.

Kongen.

Hun vil altsaa herske; saa er det da hendes Hoved Tilbøielighed.

Infantinden.

Nei; men at giøre sig selv; deri sætter hun sin Væ. Hun vil have et Hierte heelt, og den mindste Deling vilde giøre hende den høieste Rang til et forfærdeligt Slaveri. For det øvrige er hun intet mindre end herskesyg. Hun kiender ingen mere rørende Fornøielse end de omme Beviis paa en fælleds Kierlighed; al anden Glæde forsvinder i hendes Dine. Saaledes tænker hun, og ligesom jeg i denne Samtale aabner Dem mit Hierte, saa aabner jeg Dem ogsaa hendes.

Kongen.

Jeg seer at Deres Midkierhed for hende gaaer meget vidt; De kiender hende formodentlig meget nøie?

Infantinden.

Saa nøie som jeg kiender mig selv.

Kongen.

Det er at sige alt i saa Ord; men mellem os: har hun saa megen Forstand og Yndighed som De?

Infantinden.

De gjør mig skamsuld ved dette Spørgmaal: man tager saa let Feil i Henseende til sig selv — — men jeg troer — —

Kongen.

Bliv ved.

Infantinden.

Alt hendes og mine Lineamenter har megen Overeensstemmelse.

Kongen.

Det er at rose hende meget. Men jeg seer Clarice kommer.

Ottende Scene.

Kongen, Infantinden, Don Philip, Donna Beatrix, Donna Clarice.

Don Philip.

(til Donna Beatrix)

Er I der igjen?

Donna Beatrix.

Ja! jeg selv. Man vil ansee Clarice med de rette Bine.

Don Philip.

(til Donna Beatrix, og Donna Clarice)

Gaaer igjen.

Infantinden.

(bliver Clarice vaer)

Himmel! hvor er hun deilig!

Donna Beatrix.

(rivende sig løs fra Don Philip)

Herre, De tillader — —

Don

Don Philip.

(som vil holde hende tilbage)

J vil da intet gaae ind?

Donna Beatrice.

Nei vist ikke! (til Clarice) Kom frem!

Donna Clarice.

Jeg tør intet, min Tante.

Kongen.

(affides)

Hvilken yndig Bluesfærdighed! (til Infantinden) Troer De at Infantinden kan fordunkle den Skønhed mit Die beskuer?

Infantinden.

Jeg veed ikke. Men for bedre at dømme derom, saa betragt, Herre! hendes Kongelige Værd, og hvem af disse to der tilbyder Dem et Egetskab virkelig anstændigt for en Konge, hvis Hjerte ikke bør gives bort, uden hans Væge og Statens Beste kommer overens med hans Ønsker; saa ædle Grunde taler hendes Sag, og den skønneste er uden Tvivl den, som best skikker sig for Dem. Tiden kan forandre det deiligste Ansigt, men den formaaer intet mod den Glands Fødselen giver. Jeg mener jeg har sagt alt hvad jeg kan sige. Tillad mig derfor at tie og gaae bort.

Kongen.

(til Infantinden)

Eftersom jeg forgieves beder Dem om at blive her, saa skal Don Philip i det mindste give Dem Haanden. (til Don Philip) Gæld hende. (naar Infantinden er noget borte) Hendes Væsen, hendes Tale, alt har rørt mig. Begynd Samtalen paa nye, og giv nogle Agt paa alt. Hendes Forskyndelse var for heftig, den brød alt for meget ud til ikke at opvække min Nysgierrighed.

Don

Don Philip.

(bedrøvet)

Jeg adlyder, men frygter dog at min Møie vil blive spildt, og at — —

Kongen.

(i en bydende Tone)

Forsøm ingen Tid.

Niende Scene.

Kongen, Donna Beatriz, Donna Clarice.

Donna Beatriz.

(til Kongen)

Uden at være alt for nøiiseende, Herre, har jeg gietet den hele Hemmelighed, som jeg strax kan legae Dem for Dagen; Infantinden af Arragonien ønsker at blive Deres Dronning; jeg indseer let at hun maae af Naturen være utrolig og mistænkelig. For nu at randsage hvad der gaaer for sig i Deres Hierte, sender hun tilligemed Gesandten en ung Person herhid, der er ikke mindre fleedsf end tæffelig: denne, som er Prinsessens Fortroelige, vil nu faae Dem til at troe at man seer i hende, hendes Prinsesses udtrykte Billede. Snaren er artig nok lagt; hun meente endog, at hendes List skulde lykkes hende, da hun blev Clarice vaer, hvis Yndigheds mægtige Glands ganske blandede hendes Syn, og opvakte i hendes Hierte den hestigste Fortrydelse. Det beviser jo hendes Flugt tilfulde, og det er den hele Hemmelighed.

Kongen.

Det kan være sandt; men lad os overlade denne Sag til eders Mand's Omhue; han vil snart komme efter — —

Donna Beatriz.

Man er underrettet om Deres Kierlighed, og man
ar:

arbejder paa, at den maae komme til at vige for Stats Hensigter.

Kongen.

Man stræber forgieves at overvinde min Tilbøielighed; jeg har nyelig tilstaaet for eder, at Clarice har indtaget mig, men jeg lader af at elske, hvis jeg ikke elskes igien. Man tilbyder mig tilligemed Freden en stor Prinsesse. Jeg burde modtage Tilbudet og vinde Seir over min Elskov. Min Fornuft siger mig det, men hvad formaaer ikke Kierlighed i et Hjerter, som den forvisning, at være elsket igien, giver nyt Liv. (til Clarice) Føler deres Hjerter noget for mig, saa tillad at det forklarer sig; jeg lukker da mit Øre til alt hvad Fornuft og Politisk kan sige, og vis paa deres Hjerter hører jeg kun mit eget.

Donna Clarice.

(slaaer Dinene need og sukker)

Donna Beatrice.

(til Clarice)

Svar dog Kongen.

Donna Clarice.

(for sig selv)

Hvilken ulidelig Marter! hvor er jeg ikke forvirret!

Kongen.

Sat Deres Sind, Clarice, og lad mig læse i Deres Hjerter, det er alt hvad jeg forlanger: og skulde det end ikke svare til mine omme Ønsker, saa lad det dog forklare sig. Kan jeg haabe? — —

Donna Clarice.

Ah, Herre! om jeg elskede Dem, burde jeg da vel sige det?

Donna

Donna Beatrice.

Ja! det er mig, som gir jer Tilladelse dertil.

Kongen.

Denne yndige Blyesfærdighed; denne indtagende Forvirring fordobler min Kierlighed; jo mere De modstaar den, jo heftigere bliver den. Tærl dog!

Donna Clarice.

Hvad vil De have af en ukyldig ung Person, der ikke kiender sit eget Herte. De elsker mig, siger De, det er en meget stor Ære for mig, som smigrer mig og opvækker min Erfiendtlighed, men — —

Kongen.

Bliv ved.

Donna Clarice.

Jeg tør ikke elske min Herre. Jeg har for stor Ærbødighed for ham dertil, og min Frygsomhed tør ikke op-
løste sine Pligter til Deres Majestæt.

Kongen.

Vær mindre ærbødig og mere kierlig.

Donna Clarice.

Ah! jeg vil gierne; jeg gjør alt hvad jeg kan dertil.

Kongen.

Glem Kongen, og tænk kun paa Elskeren.

Donna Clarice.

Ham tænker jeg kun alt for meget paa.

Kongen.

Ah! hvilken sød Tilstaaelse! Gientag den hundrede
Gange.

Den Ergierrige.

M

Donna

Donna Clarice.

Hvi er jeg ikke en Prinsesse, saa vilde han elske mig,
Kongen.

Men hvorledes kan jeg give større Beviis paa min
Kierlighed? jeg byder Dem min Haand.

Donna Clarice.

Bed at give mig den, fornedrer De sig alt for dybt.
Kongen.

Det er det behagelige Offer jeg vil bringe Elskov.

Donna Clarice.

Herre, jeg er uværdig dertil, og jeg lader mig selv
vederfares Ret.

Kongen.

Om hele Verden adlydede min Villie, saa vilde jeg
ikke blues ved saa skönt et Valg. Lad en utidig Erbhødigs-
hed have mindre Sted hos Dem. Fat høiere Tanke om
Dem selv, overgiv Dem, uden Tilbageholdenhed, til de
sammeste Følelser, og betænk, Kierlighed giver to Elskende
lige.

Donna Clarice.

Saaledes tænker ikke et ærgerrigt Herte, det søger
og elsker intet uden hvad, der kan fremme dets Hensigter.

Kongen.

Min eneste Aergierrighed er at elskes af Dem.

Donna Clarice.

Hvor kierligt er ikke dette Sprog! og hvor vilde det
være mig sødt, om det — — som jeg ønsker, kom fra —
— jeg veed ikke hvad jeg siger — — og mod min Villie
røber jeg min Svaghed.

Kon

Kongen.

(med Hævnkælse)

Deres Svaghed! o Himmel! Hvorledes! Deres Hierte bliver bevæget, efter mine Ønsker, og jeg bliver lykkelig.

Tiende Scene.

Kongen, Don Fernando, Donna Clarice,
Donna Beatrix.

Kongen.

(til Don Fernando, som lader sig see i det bageste af Skuepladsen)

Kom nærmere hid Don Fernando. Alting taler for Clarice, hun elsker og jeg vil snart vise, at jeg skønner paa hendes Fortienester; der er intet, som I jo kan vente Eder af mig for at have bragt mig til at opofre hendes usædvanlige Skønhed alt. Himlen har bestemt hende til at dele min Throne med mig, og hendes eneste Feil er at troe sig uværdig dertil. Det bliver Eders Sag at føre hende ud af sin Bildfarelse. (til Donna Clarice) Jeg forlader Dem et Dødsblik for at beløve alting til des hastigere at fuldbyrde det Forsæt, min Kierlighed indgiver mig, og rødder alle de Vanskeligheder af Veien, som kunde hindre mig i at naae den Lykke, jeg trakter efter.

Ellevte Scene.

Don Fernando, Donna Clarice,
Donna Beatrix.

Donna Beatrix.

Jeg vil følge med Kongen for at styrke ham i det smigrende Haab, der fortryller ham. Udret imidlertid, min

Herre, den Befalning, De har faaet, og ledsag ved Deres Klogskab min Broderdatter til Thronen, som venter efter hende.

Lølte Scene.

Don Fernando, Donna Clarice.

Don Fernando.

De elsker altsaa Kongen? De har smigret ham der med, og jeg seer at denne Tilstaaelse ikke har kostet Dem meget.

Donna Clarice.

Jeg! jeg elsker ham? Ah! det er ham, som endelig vil troe det; han vil ikke høre mig.

Don Fernando.

Tilstaae, at den Vre, at indtage en stor Konges Kilder ret Deres Hjerte, og at en Elsker har kun liden Vagt mod saadan Hoihed.

Donna Clarice.

Jeg har Verbødighed for Kongen, men at sige jeg elsker ham er saa falskt som noget kan være. Hvis han bærer sig selv, er det ikke min Skyld; men jeg skal nok bringe ham paa rigtigere Tanker.

Don Fernando.

De vilde foraarsage min Odeleggelse.

Donna Clarice.

Ja, jeg vil overbevise Jer, at jeg er hverken forfængelig eller argierrig, og at jeg umuelig kan blive lykkelig uden at blive Ederes; I skal faae at see, om en Throne har noget, der kan friste mig.

Don Fernando.

(affides)

O Himmel! hvad hører jeg! jeg kan neppe modstaa den

den hedragelige Fornøielse, en saa sød Oposfrelse forårsager mig, og min Ergierrighed kvaler mit Hjerte. (høit) Clarice for Himlens Skyld stor denne Hestighed, og gjør dog nogen Bødsel paa Dem selv, for at gjøre os begge lykkelige!

Donna Clarice.

Hvor ulukkelig er jeg ikke!

Don Fernando.

Betænk De ogsaa ret hvad De gjør Clarice? De gjør Lykksaligheden selv til en Qual; for ret at see og føle deres Lykke, saa spørg Forstanden og ikke Hjertet til Raads. Er der noget saa herligt som at være Dronning? hvilken Pragt! hvilken Glæde! hvilke Væresbeviisninger! hvilken Erbødighed! de største Herrer ere Deres underdanigste Undersaatter. Et eneste naadigt Nodkast er alt hvad man anstøder, værdiges at sige et Ord, og alle beundre. Enhver vil være den første til Deres Opvartning, og forekomme alle Deres Ønsker. Een Fornøielse giver den anden Haanden; man rydder alle Bøymringer af Veien, ja man vil ikke engang lade Dem have den Uleilighed at tænke, men i det Sted opfylde alle Deres Ønsker med lutter yndige og behagelige Fornøielser. Langt fra at plage Dem med alt for oprigtige Samtaler, vil man aldrig sige Dem andet end hvad der kan behage Dem. Enhver vil opofre sine egne Tilbøieligheder for at kunde finde skønt, hvad De finder. Behag udi, og Afvisne for hvad der misbehager Dem. Den smidige Hofmands hele Siel vil være Dem underdanig; foragter De nogen: strax foragter han ham; lider De nogen, strax tilbeder han ham; alting bestemmes ved Deres Blik. Fuldkommenhed og Mangel, Lyst og Dyd, Gæder, Levesmaade, Sprog, alt retter sig efter Dem, og alting ligger for Deres Fødder. Kort sagt: hvis nogen Lykke ligner den

Guddommelige, saa er det den indtagende Glands af den Kongelige Magt.

Donna Clarice.

Alt dette henrykker Eder, men rører mig slet ikke. Det er forgiøves, at I afmalder for mig — —

Don Fernando.

O Himmel! er det mueligt? for kun en eneste Dag at smage den Kongelige Høiheds Behagelighed, vilde jeg opofre alt indtil mit Liv.

Donna Clarice.

Utafnemmelige! dersom I elskede mig — —

Don Fernando.

Hvorledes! jeg! om jeg elskede Dem? intet kan sættes i Ulgning med min heftige Kierlighed. Hvor oprørt blev ikke min Siel, da jeg hørte min Herre var elsket? Nei aldrig var De skønnere i mine Øine end i det Dieblis, da jeg holdt Dem for at være troeløs. Ingen uden De har fundet Veien til mit Hjerter, og det er kun med Dem jeg kan smage den sande Lyksalighed. Men dog er min Fornuft stærkere end min Elskov, og al min Kierlighed maae staae tilside for Deres Fordeel.

Donna Clarice.

Siig heller for Eders egen: for Eders umaadelige Vreslyge. Eders Hjerter kiender ingen anden Sindelidelse, derpaa giver I mig et tydeligt Beviis. I Herkiendelige! hvor er jeg ikke mig selv vred! hvi er jeg ikke ubeständig! og hvilken Glæde vilde jeg ikke finde, om jeg formaaede at hævne mig over Eder!

Don Fernando.

Og hvorfor vil De kaste en ubillig Brede paa mig? De

De vil snart erkende alt hvad en Krone er værd; ved at
nagte mig Deres Besiddelse, er det af min Haand De ta-
ger den, og jeg tør troe, De aldrig vil glemme det.

Donna Clarice.

Ja, jeg vil erindre mig det for at affkye Eder des-
mere.

Don Fernando.

Lad os begge bære en uløselig Kierlighed; lad os
rive vore Hjerter løs fra Elskovs Herredomme; dens Ny-
delse fører dog tilsidst Riedhed med sig, men jo mere vi unde
Lyffens Gaver, jo mere henrives Sielen af deres Besiddelse.
Lad altsaa min Ergierrighed ikke mere fortørne Dem. Den
driver mig kun for Deres Skyld.

Donna Clarice.

(i en vred Tone)

Nu vel, jeg vil troe det. I kan sige til Kongen, at
jeg modtager hans Haand, at jeg elsker ham — — Die
— — siig endnu intet. Naaskee bedrager jeg mig selv.
Han sværger mig til at han tilbeder mig; han er ung, ind-
tagende, han er Konge; men mit Hjerte — — ligeme-
get, ved at ægte ham gjør jeg eders Lykke, i det mindste
mener I det; det bør være mig nok; gaar da hen at for-
sikke ham — — Retfærdige Himmel! hvilken Qual!
min Mund vil tale og mit Hjerte holder den tilbage; for-
gieves vil min Fortrydelse yttre sig mod Eder — — Ah
det er alt for stor en Svaghed. I fortjener ikke saa stor
en Kierlighed, og efterdi Eders Hjerte har kunnet blive mig
utro, saa indrømmer jeg det Ret til at raade for mig.

Don Fernando.

Nei, jeg imodtager ikke saa grusom Magt. I gi-
ver

ver mig den af Forbittrelse, men Hiertet har ingen Del deri. I flyer mig forgieves; O Himmel mag det saa, at Fornuft og Fordeel i Dag vinder Seir over Elskov.

Ende paa den tredie Act.

Fierde Act.

Første Scene.

Infantinden, Don Ludewig.

Don Ludewig.

Prinsesse! Don Philip er hos Kongens Søster. Gaa Deres Sind. Lad os oppebie hans Ankomst, og opsæt i det mindste — —

Infantinden.

Hvem! jeg? jeg skulde kunde holde min Forbittrelse, min Vrede tilbage? jeg blive i Castilien! ah! hvis Kongen min Broder selv var Vidne til de Forhaanelser man viser mig — —

Don Ludewig.

Saa vilde han opsætte Virkningen af sin billige Fortørnelse. Følg hans Klogskab i dette betydelige Nidblif, og frels Staten!

Infantinden.

Ah! min Endighed har allerede gjort for meget, hvad kan den mere udrette? min Vrede med at komme Ederes

Bestræbelser til, Hielt er spildt, og min Ære lider ved Castiliens Hof; jeg vil reise.

Don Ludewig.

Betænk dog, at De, ved at give Dem ud for min Datter, slet ikke sætter Deres Huses Ære i mindste Fare.

Infantinden.

Men min Rival — —

Don Ludewig.

Hendes Fødsel er ikke høj nok til at forårsage Dem nogen Betyrning, og Ministrens Flid vil snart bortrøddes de Hindringer, som en uværdig Meddeelerinde legger os i Veien. En Konge følger ikke strax sin første hestige Begjærlighed, Æren regierer med uindskrænket Magt over hans Hjerte, og den vil nok — —

Anden Scene.

Infantinden, Don Philip, Don Ludewig.

Don Philip.

Vi ere i en meget stor Fare. Kongen har erklæret sig for Clarice; men derfor, Prinsesse, er ikke Haabet ude. Fornuften, min hele Indflydelse, og min Herres Ære skal stride deres Sag, og uden Tvivl vinde Seir. Der er endnu andet tilbage, som jeg kunde tage min Tilflugt til, og som jeg ikke nævner, thi jeg gjør mig sikkerst Regning paa Deres himmelske Gudsgheder, De har rørt Kongen, han har selv tilstaaet det for mig, og siden han har seet Dem gior han ikke andet end berømme Dem. Saa snart han faaer at vide hvem De er, tvivler jeg ikke paa, at han vil undaae den Snare man laaer for ham. (til Don Ludewig) Men forinden Infantinden kan give sig tilkiende for Kongen, maae

jeg berede Veien for at kunde love for et got Udfald; sig mig derfor, min Herre, om I samtykker Udkaster til Tractaten saaledes, som vi nylig har opsadt det? førend jeg kan gjøre noget Skridt, maae den Sag være afgjort. Med den Tractat i mine Hænder vil jeg vove en Dyst med min Broder og være vis paa Seiren, men uden I indgaaer de Artikler, jeg forlanger, er Krigen uundgaaelig, og han beholder Marken.

Don Ludewig.

Jeg kan indgaae dem, saafremt den dobbelte Forening, der skal fornye Forstaelsen imellem begge Stater, faaer Sted. Naar jeg kan være vis derpaa, underskriver jeg alt uden Betænkning.

Don Philip.

Jeg er saaledes fornøiet. Kongen vil strax være her. Det er endnu ikke Tid, Prinsesse, at De taler. Jeg skal, naar det behøves, strax give Dem Underretning.

Infantinden.

Jeg forlader Eder og vil hos Don Ludewig oppebix Eders Underretning, som paa min Side nysigtig skal blive fulgt.

Tredie Scene.

Don Philip.

(allene)

Hvad der end kan komme deraf, saa lad os fuldføre vort Forehavende. Jeg forudsæer tusinde Farer, men mit Hjerte foragter dem; man vil styrte min Herre i Ulykke, og jeg bix redde ham. I Wien, ved Hoffet vil alting bringes i Oprør, man mumler allerede. Min ubetænksumme Kone lader allevegne see en fornørmende Glæde; jeg seer hendes frem-

fremfusende Stoltthed med stor Sorg, uagtet den synes at kunde tiene til at bringe mit Anslag des hastigere til en lykkelig Ende, thi jo mere hun lader sin Glæde Tøilen, jo mere Hindringer vil hun give Anledning til. Men jeg blues dog ved — — Ah! der er hun.

Fjerde Scene.

Don Philip, Donna Beatrix.

Donna Beatrix.

Jeg finder Jer ret beleilig, jeg søgte Jer.

Don Philip.

Hvem? mig!

Donna Beatrix.

Ønst Dronningens Tanke underdanigst til Lykke!

Don Philip.

(butter meget dybt)

Ah! Madame — —

Donna Beatrix.

Mon Dieu! hvor I er meget rolig!

Don Philip.

Hvorforskulde jeg ikke være det?

Donna Beatrix.

Ande Betænker I ikke at hele Hoffet og Byen vil snart indse sig her for at ønske Eder til Lykke.

Don Philip.

(smileude)

I har altsaa talt derom?.

Donna Beatrix.

Ikke offentlig; men jeg betroede en Deel Venner Hæder
sa

sagen til min Glæde, og jeg har det visse Haab snart at se Misundelsen dæ af Græmmelse. Har jeg ikke gjort vel?

Don Philip.

Jo Overleg og Forstand fremstinner lige klart i alt hvad I gior; og jeg er ganske opfuldt af den Glæde, I smager.

Donna Beatriz.

Jeg troer, I skiemter.

Don Philip.

Oh nei! aldeles ikke.

Donna Beatriz.

Ja Skiemt, eller ikke Skiemt, saa har jeg dog bragt det derhen, at jeg nu er den tredie Person i Riget. Kongen, Dronningen og jeg. Saa nær ved Thronen kan jeg nu giorre Vaastand paa enhveres Værdighed, og allerførst paa Ederes.

Don Philip.

Jeg er alt for betænksom til at kalde Ederes Kættigheder i Tvivl.

Donna Beatriz.

Da Dronningen er min Broderdatter, saa skiemter I let at jeg er en Prinsesse.

Don Philip.

Det er just hvad jeg tænkte, og I har ikke Uret.

Donna Beatriz.

Saa ere vi da første Gang af eens Tanke.

Don Philip.

(for sig selv)

Hendes daarlige Forsængelighed forvirrer hendes Siel, og er mig til Nytte, hvor nodig jeg end seer det. Gælligheden er god, og jeg maae bruge den.

Donna

Donna Beatrice.

Hvorfor saa koldstundig? er I ligegyldig ved denne nye
Ere?

Don Philip.

Jeg?—jeg er uden for mig selv af lutter Glæde.
Donna Beatrice.

Naa! Heresterdags ingen philosopheren! jeg er saa
fied deraf, at jeg kunde tage min Død derover, det lader
jeg Eder vide. Nu frist! lad Høihed skinne frem i alt vort
Væsen! Lad os bruge vores Fortrin. Hvor jeg vil smage
min Seir.

Don Philip.

I Sandhed, det troet jeg.

Donna Beatrice.

Hvilken Fornøielse for mig, naar jeg kan sige: Kongen
min Brodersøn.

Don Philip.

Ja vist!

Donna Beatrice.

Min Brodersøn! hvilket Herredom jeg vil tage til
Hove. Saasnart man bliver mig vaer, vil enhver opstille
sig ganske ærbødig til en af Siderne, og sige: det er Kon-
gens Tante. Plads! Plads! Messieurs! vil mine Folk
sige, med en fræk Mine. Jeg selv, jeg kommer frem med
et ædelt og majestætisk Skrit. Man læser i mit hele Væ-
sen en Stoltthed, som en paadig Smil formilder. Alle
Hofmændene, som staae paa min Bei, trænge sig frem for
at see mig, og bukke med Underdanighed, hvortil jeg svar-
ter, som om jeg gik i andre Tanker, ved et foragteligt Nid,
der dog lover min Bestyrelse. I skal see, med hvilken
ædel

ædel Værdighed jeg skal svare til en Prinsesses Titul og Hæder.

Don Philip.

Ja, man vil beundre Eder, og uden at opsætte det længere, saa er mit Raad, at I strax sætter Eder i Besiddelse af alle disse Fortrin, thi nu er jo dog Sagen offentlig bekiendt.

Donna Beatriz.

Ikke endnu ganske og aldeles.

Don Philip.

Men den er dog sikker og afgjort, derom tvivler I ikke.

Donna Beatriz.

Nei tilforladelig ikke.

Don Philip.

Hvorfor gjør I det da ikke strax ganske bekiendt?

Donna Beatriz.

Taler I for Alvor?

Don Philip.

Ja, for ramme Alvor. I kan aldrig gjøre bedre, og jeg besværlig Jer ikke at sætte det op.

Donna Beatriz.

I letter mit Hierte, thi jeg kunde ikke holde det længe ud. Men man har befaleet mig at tie, og jeg har ikke for vel efterlevet det. Don Fernando, Eders Broder, har ladet mig det meget høre. Han er meget opbragt. Nei, jeg vil tie.

Don Philip.

(for sig selv)

God! man skal see hun bliver rans af Lyst til at være med

mod Strømmen. (høit) Og jeg, jeg paaftaaer at vores Politiker at gjøre Sagen, faasnart mueligt, bekiendt, derved giør vi den saa meget vissere.

Donna Beatrix.

Intet kan være bedre tænkt. Jeg finder at I har i Dag en saa rigtig og frielig Forstand, at jeg begynder at elske Eder paa nye. Jeg vil gjøre en dygtig Støi.

Don Philip.

Send Clarice herhid til mig; hun er eensfoldig, ustyldig: man bør fornd give hende een og anden Underretning, og jeg vil ~~også~~ her lidt med hende allene.

Donna Beatrix.

(i en majestætisk Tone)

Ja! Herre, jeg vil lade hende føre hen til Eder; her sit Jer paa at lære hende intet at give bort af sin Høihed. Hold for alting hendes Hjerte med en adel Stoltbed.

Don Philip.

(meget ærbødigt)

Prinsesse, alting skal blive indrettet paa det Beste; (hun hilser spodst, og gaaer)

Femte Scene.

Don Philip.

(allene)

Ja den Støi hun har alt gjort, og den hun agter at gjøre, vil bringe min Broder mere tilbage i sine Anslag end alle mine Bestræbelser, og alle retskafne Undersaatter, ligesaa bestyrtede som jeg, vil komme mig til Hielp for at bringe Kongen paa andre Tanker. Men der er Clarice; lad os see om hendes Daarlighed er ligesaa stor.

Siette

Siette Scene.

Don Philip, Donna Clarice.

Don Philip.

(for sig selv)

Alf. hendes bedrøvede og nedslagne Udseende veed jeg ikke hvad jeg skal damme! (høit) Min Frøken! hvad far-
tes Jer? har I grædt? hvordan! Dronning, eller saa
godt som Dronning — —

Donna Clarice.

Alf! holdt dog op, jeg beder, at forøge min Ulykke
med denne Spot!

Don Philip.

Ederes Ulykke! men Kongen har skienket Jer sit Hjerte;
I bliver Dronning, er det saa stor en Ulykke?

Donna Clarice.

Ja, for mig er den meget stor.

Don Philip.

Hvor faaer I en saadan Tanke fra?

Donna Clarice.

I tænker ligesom jeg, derom er jeg overbevist.

Don Philip.

(for sig selv)

Hvad hører jeg! er det Fornuft? er det Eiegyldighed?
er det et Hjerte, som Stolthed endnu ikke har forderuet?
jeg maae undersøge denne Hemmelighed. (høit). I siger mig
intet? hvorledes? kan I tie stille, da I med det første har
saa stor en Ære i Vente? jeg seer ikke Glæden tindre frem
i Ederes Øine; jeg seer hverken Foragt eller Stolthed. Hvile
fet Vidunder! frygter I at nogen skal legge Kongens Villie
en Hindring i Veien?

Donna

Donna Clarice.

Gid det var saa vel.

Don Philip.

Gid det var saa vel! jeg veed ikke hvor jeg er! jeg gior
hvad jeg kan for at læse i Eders Hierte, men jeg forstaaer
mig ikke derpaa. Hvorledes! det er Jer, som taler saale-
des! saa ung, og dog ligegyldig mod den største Høihed!
Clarice, bruger I Fornuften, eller er I sølesløs?

Donna Clarice.

Jeg bruger Fornuften, min Herre, og jeg bruger
den rigtig.

Don Philip.

Jeg begynder at troe Jer, og har ikke kiendt Jer ret
tilforn. Det er et nyt Vidunder i Naturen, jeg seer. Hør
mig, Clarice, og lad os overlegge Sagen fornøstlig med
hinanden. Kan Thronen da ikke tilfredsstille Eders Ønsker?

Donna Clarice.

Nei.

Don Philip.

Nei! hvad udfordres der da, for at giøre Eder for-
nøjet?

Donna Clarice.

Et roligt Levested, et uskyldigt Liv med en klerlig
Mand, som tilfreds med mit Hierte gav mig sit igien, kun-
de giøre mig lykkelig.

Don Philip.

(for sig selv)

Jeg vilde præket hende for om Fornuft og Klogskab,
men jeg bliver her Disciplen og hun Læreren. (høit) Jo mere
jeg randsager Eders Hierte, Clarice, jo mere henrykker I
mig. Jeg var bekymret for Jer, jeg frygtede at Stoltthed
Den Ergterrige. N skulde

Skulde gjøre Jer egensindig, men nu er jeg, hvad Jer angaaer, meget rolig. (sagte til hende) Vi ere allene her, tal anbenhiertet med mig!

Donna Clarice.
Ja, jeg vil sige alting.

Don Philip.
(endnu sagtere)

Elsker I intet Kongen?

Donna Clarice.

Ah! nei.

Don Philip.

Hvorledes! nei, Men det er en stor Monark, en fuldkommen Fyrste.

Donna Clarice.

Hvad gaaer det mig an? et Bewiis paa at jeg elsker ham er, at alle de Uresbeviisninger man gjør mig komme mig til at sælde Taarer.

Don Philip.

Men i det mindste er I dog ikke indtaget af nogen anden?

Donna Clarice.

Ah! hvor tager I ikke Feil!

Don Philip.

O Himmel! er det mueligt! hvem er den Lykkelige, I foretrækker Kongen?

Donna Clarice.

En Troløs, en Uafnemmelig.

Don Philip.

Hvem? I sukker for en Uafnemmelig? og det er?

Donna

Donna Clarice.

Eder's egen Broder.

Don Philip.

Min Broder! Jeg elsker ham!

Donna Clarice.

Ja, min Herre, jeg elsker ham, og vilde for hans Skyld opofre tusinde Throner; men hvad endnu mere vil forundre Dem, er dette at han ogsaa tilbeder mig.

Don Philip.

J-tager Feil; Infantinden er Maalet for hans Onsker.

Donna Clarice.

Hvilken bedrøvelig Tidende! dog net han elsker hende ikke. Det er ikkun hendes høie Stand, der har rørt ham. Hun har for faa Yndigheder til at gjøre ham utro. Han har hundrede Gange svoret mig en ævig Kierlighed; men han opofrer mig for sin Vergierrigheds Skyld.

Don Philip.

Men kan I ikke udrømme denne Kierlighed af Eder's Hierte?

Donna Clarice.

Forgieves har jeg forsøgt derpaa; jeg kan ikke dæmpe den.

Don Philip.

(jagte)

Endnu har jeg got Haab; det jeg her faaer at vide giver mig et nyt Middel til at gjøre hans Anslag frugtesløse, maaskee faaer jeg snart Leilighed til at benytte mig deraf. (høit) Kiere Broderdatter! enten tager jeg meget seil, eller I vil snart blive lykkelig. Gaaer nu ind og

lader Eder intet merke. Eders ædelmodige Siel fortjener at Kongen giv Eder lykkelig.

Donna Clarice.

Han beholde sin Krone, og lade mig beholde mit Hierte.

Donna Clarice.

Donna Clarice.

Syvende Scene.

Don Philip.

(allene)

Saa mange Fuldkommenheder har ikke fundet bemestse sig min Broders hele Hierte! hans Vresyge er hans eneste Afgud. Mine Raad, mine Grunde har hidindtil ikke været magtige til — — men der seer jeg ham; da jeg er underrettet om hans Hemmelighed, vil jeg bringe ham i Forvirring, og sætte ham i den Stand at han ikke skal kunde svare mig et Ord.

Attende Scene.

Don Philip, Don Fernando.

Don Philip.

Nu da! I beholder Marken?

Don Fernando.

Ja, jeg har naaet mine Ønsker, mine Anleg skal snart krones; jeg kommer for at berette eder det dobbelte Giftermaal. Har I endnu noget at sige?

Don Philip.

Jeg beundrer Eders Arbeide, dette Mesterstykke i Forsigtighed og Overleg; men tillad mig at sige Eder to Ord. Giv Eders Hierte Eder selv ingen Vebreidelser? eller kan I saaledes tvinge det, at dets heftige Kierlighed maa staa til

til Side for Ergierrighed? har da denne saa uindskrænket
et Herredom over alle andre Sinds Lidelser?

Don Fernando.

Jeg begriber ikke hvad I vil sige.

Don Philip.

I forstaaer mig ikke? Tiden er kostbar, jeg maa be-
tiene mig af den. Jeg faaer da forklare mig tydeligere, og
jeg haaber I vil forstaae mig. Clarice elsker Jer høit, Thro-
nen selv har hun Afstene for, da det ikke er Jer, som giver
hende den; et saa ædelmodigt Hjerter kan hverken forandre
Eder, eller rive Eder løs fra Hormods Bænder? Og dog
elsker I hende ligesaa høit som hun Jer?

Don Fernando.

Men hvoraf veed I det?

Don Philip.

Af hendes egen Mund.

Don Fernando.

Siden hun selv har sagt det, saa nægter jeg det ikke
længer. Men alle Kierligheds Angreb ere forgieves, og
langt fra at tilstøde den en fiendig Seir, følger jeg min
sande Fordeel, Vren. Kongen holder mig mere end Kas-
desløs derfor, han giver mig sin Søster, og jeg hæver Cla-
rice til Vrens højeste Spids.

Don Philip.

Clarice, som elsker Jer, skulde ægte min Herre!

Don Fernando.

Han mener han elskes, det er nok.

Don Philip.

Kan I se vil man aabne ham Dinene.

Don Fernando.

Hvem?

Don Fernando.

Don Philip?

Jeg.

Don Fernando.

J tør intet.

Don Philip.

Hvorledes! jeg skulde ikke tørde?

Don Fernando.

Nei, J vilde derved styrte mig, og mit Fald vilde drage Eder med i Ulykken.

Don Philip.

Slige Grunde rører mig aldeles ikke. Jeg frygter alting for Staten og intet for mig selv, forlad Jer kun derpaa. I det øvrige kiender jeg Kongen alt for vel til at frygte det mindste, som har Skin af Uretfærdighed fra hans Side, det eneste jeg skielver for er at han maaskee vil straffe Eder. Jeg elsker Jer, min Broder, og uagter min Nidkierhed for Kongen vil jeg dog tie til det yderste. Jeg vil først benytte mig af de Grunde, som kan tages af Klogskab og det almindelige Vel, men skulde J finde Middel til at faae Kongen til at lukke Øret mod mine Forestillinger, saa ingen Schaansel, men jeg vil aabenbare alt.

Don Fernando.

Vogt Jer, jeg beder Jer derom, ikke at drive mig til yderste.

Don Philip.

Jeg har sagt Jer det; min Trost kan ikke afkræftes ved nogen Ting, og dette er et Beviis derpaa. (han viser ham Tractaten) Denne Tractat har jeg sluttet med Gesandten, den vil sætte Grændser for Eders Vergierrighed.

Don

Don Fernando.

J vilde sætte den Grændser? J? jeg maae enten omkomme eller mit Forhavende maae strax opfylde.

Don Philip.

Nu vel da, J vil da omkomme, eller ogsaa jeg, en af os; naar det gielder Kongen, fiender jeg. Ser ikke mere. Men der seer jeg ham.

Tiende Scene.

Kongen, Don Philip, Don Fernando.

Kongen.

Har Ederes Broder sagt Eder Aarsagen hvorfor jeg kommer her?

Don Fernando.

Jeg har underrettet ham om alt.

Don Philip.

Ja, Herre! han har sagt mig det. Men (han bryder Kongen Tractaten) kan Deres Majestat befale mig at afbryde denne Tractat? Uden Blods Udgudelse gjør De Erindringer. Deres Folk vil i hoitidelige Fester berømme Deres Gudhed, og glæde sig ved Frukten af en Fred, hvorefter Deres Lands sande Fordeel fuldkommen igien opnaaes.

Kongen.

Jeg vil nok give mit Munde til Fredens Slutning; men dog forbeholder jeg mig den Ret, ikke at bortgive min Haand uden at spørge mit Hjerte til Raads. Jeg binder hverken mig selv eller Infantinden min Søster.

Don Philip.

De afflaaer altsaa det Testkab, som Kongen af Aragonien foreslaaer?

Kongen.

Den Sag kan jeg ikke mere tænke paa; I veed selv Aarsagen: jeg giver Eders Broderdatter min Haand og mit Hierte, og Don Fernando min Søster.

Don Philip.

O Himmel! er det min Konge, som taler?

Kongen.

Hvad vil I sige?

Don Philip.

Min Broderdatter Deres Dronning? Nei! min Siel er alt for nidkier for Deres Ære til at lade Dem fornede sig saadnyht. At bifalde det er at begaae Utrøstah; og at raade dertil Forraderie! en saadan Forening kan aldrig faa des god uden af Deres hemmelige eller aabenbare Fiender.

Don Fernando.

Min Broder!

Don Philip.

Forvovne! hvorledes! I tør misbruge saa ædelmodig en Herres Godhed. (taar sig paa Aars for Kongen) I aare hans Søster! ah! værdiges at kiende Dem selv store Konge; betragt Dem selv og os, og see saa hvilken Mellemrum, der adskiller os. En offentlig og billig Fortrydelse vil stille Dem ved den hele Verdens Hæagtelse; De vil tabe Deres tree Undersaatters Hierte, og det er jo dog den største af alle Ulykker for en Konge.

Don Fernando.

Tillad at jeg med to Ord — — (til Kongen)

Don Philip.

(til Kongen)

Man søger at overile Dem; Sandheden taler, og den

den bør Konger at høre. Ja Herre! oplad Dinene. Rikets Beste, Folkets Lyksalighed, det er en Passion, som ret kikker sig for en Konge. Herre over sig selv, bør hverken Kierlighed eller Had mislede ham, men hans høie Siel bør gjøre sig det til en hellig Lov, at beherske sig selv.

Kongen.

Jeg følger det ikke, Eders Tale har rørt mig.

Don Philip.

Alle Deres retskafne Tienere tale giennem min Mund.

Don Fernando.

(til Kongen)

Og hvortil tiener da den høieste Magt, hvis Deres Myndighed skal erkiende Evang? Hvo som agter at paaslegge Dem den, fornærmer, ja trodser Dem; han søger at gjøre en uindskrænket Herre til Slave.

Don Philip.

Fordærlige Raad! hvis De følger dem, hvad bliver da Deres Land?

Kongen.

Don Fernando svar ham! han rører mig og sætter mig i Forundring, og den Maade han udtrykker sig paa - -

Tiende Scene.

Kongen, Don Philip, Don Fernando,
Donna Beatrix, Donna Clarice.

Kongen.

Ah jeg læser alt Eders Evar i hendes indtagende Bine.
(i det han ser Clarice)

Don Philip.

(for sig selv)

O Himmel!

Kongen.

Sa der kan intet siges imod! Hvem kan inodstaae det? Don Philip see paa hende, og sig saa, om jeg bør følge Ederes Raad. Nei, skönt Ederes Tale overtyder min Forstand, saa kan den dog ikke overtale mit Hierte.

Don Philip.

Om jeg sagde Dem alt, saa vilde en alt-for billig Forskyldelse snart giøre baade Forstanden og Hiertet enige. Ved et Ord, blot et eneste Ord, vilde jeg giøre min Broder maalløs, men jeg vil endnu — —

Kongen.

Hvad kan det være for en Hemmelighed!

Don Philip.

Hvis Clarice vil, kan hun oplyse Dem derom; lad hendes Hierte tale.

Donna Beatriz.

Hvorledes da! svarte hende i Kongens Dine! I! da Ederes Vennekab for hende burde sætte alting i Værk for at skjule hendes Svaghed.

Kongen.

Hendes Svaghed! hvad hører jeg! og hvilken sæl Mistanke — —

Don Fernando.

Herre, laan ikke for hastig Dret til en farlig Sammenrottelse; man vil styrte mig.

Kongen.

Nei, jeg kiender Ederes Broder og laster intet hos ham uden en alt-for streng Nidkierhed for mig. Serat et han færdig til at sætte sig imod mine Passioner, men det er ikke for at styrte Eder, men for at redde mig.

Don

Don Fernando.

Hvorledes! Herre De troer — —

Kongen.

Der skal vederfares Ret; men jeg maae have Oplysning om det, jeg hører; en fornærmende Tvivl saarer mit Hjerte. Fruen maae sultføre hvad hun har begyndt, jeg venter en reen, tydelig og paalidelig Tilstaaelse af hende.

Don Fernando.

(til Kongen)

Men skal min Stiebne heræe paa — —

Kongen.

(til Don Philip og Donna Clarice)

Jeg vil være allene med hende. (til Don Fernando for-
tørnet) Gaaer ud.

Don Fernando.

(Iagte til Donna Beatriz)

Jeg er forloren, om De i denne Samtale — —

Donna Beatriz.

Forlad Dem paa min Forsigtighed, og frygt intet.

Ellerte Scene.

Kongen, Donna Beatriz.

Donna Beatriz.

(for sig selv)

Her er nu Leilighed at lade den ret see.

Kongen.

Jeg kunde bruge min Myndighed, og som Deres Herre, befale Dem at tale med Oprigtighed; men jeg kender Dem. Jeg frygter altsaa ikke for, at De skulde vilde forstille sig, for at føre mig bag Lyset. Hvad De kan have
at

at sige mig skal ikke forårsage nogen Opsigt. Jeg kan tvinge mig selv.

Donna Beatrix.

(for sig selv)

Jeg er paa en glat Iis og behøver al min Klogskab.
Kongen.

Tal aabenhjertet!

Donna Beatrix.

Deres alt for store Empfindtlighed tvinger Dem, Herre, (De befaler mig at tale frit ud) til at forlange nøiere Oplysning, men tørde jeg sige, hvad jeg tænker! De burde heller befale mig Taushed.

Kongen.

Og af hvad Årsag?

Donna Beatrix.

De kan blive lykkelig og Kierlighed er bereed at fronte alle Deres Ønsker, men at søge Feil hos den Person, man elsker, det er selv at sætte sig mod sin Lyksalighed.

Kongen.

Nei, De maae forklare mig hvad De har sagt.

Donna Beatrix.

Herre, bør De legge saadant paa Hjertet?

Kongen.

Uden Tvivl.

Donna Beatrix.

Det er en Sag af saa ringe en Betydning, at den fortjener ikke engang at man tænker derpaa.

Kongen.

Imidlertid talte dog Don Philip ganske anderledes.

Donna

Donna-Beatrix.

Hans Fremfusenhed kan jeg ikke andet end misbillige.
Kongen.

Hvorledes?

Donna Beatrix.

Kan man af intet gjøre en Sag af Vigtighed? jeg er
klogere end han, og forstaaer at tie.

Kongen.

Men naar jeg vil man skal tale, er det raadeligt at ad-
lyde.

Donna Beatrix.

At vilde tale i denne Sag, var at forraade Dem.

Kongen.

Nei, De veed hvor megen Deel jeg tager i Clarice.
Man burde, siger De, skule hendes Svaghed for mig,
og De fandt det ilde giort at man vilde aabne mine Dine,
og bringe mig ud af Bildfarelse; men det er just hvad jeg
vil. De har begyndt, bliv nu ved. Føler Clarice nogen
hemmelig Kierlighed? har nogen berøvet mig hendes Hjerte?
har nogen overrasket det?

Donna Beatrix.

Et alt for uskyldigt Hjerte indtages let, men de Inds-
tryk, som saaledes overile det, vare ikke længe; ja, naar en
saan fierlig, saan ung, saan indtagende Konge sætter sig for at
udstelte dem, behøver han kun at sige et Ord, og det er at
have alt for ringe Tanker om Dem selv, dersom De frygter
at — —

Kongen.

De tilstaaer altsaa selv at der lever en Dødelig, hvis
overmaade Lykke har forekommet mine Ønsker?

Donna

Donna Beatrix.

„Maa! om saa var, Herre, saa skulde dog intet være Dem til Hinder i Deres Lykke.

Kongen.

Men saa elsker jo Elatice og har ikke fundet modstaar Kierligheds Magt?

Donna Beatrix.

Hvorom end alting er; lad være man har fundet i en Hastoprække en overilet Bølle i hendes Hjerte, saa vil den Være, at see sig saa høit ophøiet, snart komme hende til at glemme Don Fernando.

Kongen.

Don Fernando? det er for ham hendes Hjerte taler?

Donna Beatrix.

Man har troet at merke noget dertil.

Kongen.

Denne Tildragelse er meget selsom!

Donna Beatrix.

Og endog meget heldig, thi om han end var tilbedet, saa er han giennemtrængt af en alt for nidkier Hengivenhed for sin Herre til at bemytte sig af en Svaghed, der saa meget strider mod Deres Ønsker. Nei! Herre; Don Fernando trager kun efter at behage Dem, og for at give Dem et Bevill derpaa, uden i mindste Maade at legge noget til den blotte Sandhed, saa maae jeg berette Dem et Tilfælde, hvortil jeg er Vidne; Det nyelig gjorde han sig i min Nær værelse al Umaa for at overtale min Broderdatter til at glemme sig for Dem, og overvinde sin Svaghed.

Kongen.

Don Fernando veed, man elsker ham!

Donna

Donna Beatrice.

Ja! Herre, og De bør i Sandhed belønne hans Tro-
skab.

Kongen.

(smilende)

I Sandhed, jeg kan ikke nok som Kionne derpaa, og min
Erkendelighed skal strax blive lagt for Dagen. (for sig selv)
Hvilken affkyelig Hemmelighed faaer jeg her at vide! jeg
maa høre den bekræftet af Clarice selv.

Tolvte Scene.

Donna Beatrice.

(allene)

Han gaaer bort ret vel tilfreds, Rosighed og Glæde
vil snart herske paa dette Sted, og alt dette har man allene
min store Klogskab at tilskrive.

Ende paa den fjerde Act.

Femte Act.

Første Scene.

Don Fernando.

(allene)

O Himmel, jeg er forloren! jeg kan ikke tvivle længer
derpaa; Kongens Unnaade mod mig vil snart blive befærdt.
Jeg har ikke kunnet faae ham i Tale. Hoffolkene har fattet
Mistanke om den Fare jeg er udi og forlade mig allerede.
Endogsaa de, som jeg har stræbt for at forskaffe Embedet, und-
gaar

gaae mit Næde, eller synes endog at trodse mig. Medens alting styer mig, er Trængslen hos min Broder, og jeg ganske allene. Hvilken Forandring! men jeg haaber — — dog! hvad kan jeg haabe?

Anden Scene.

Don Felix, Don Fernando.

Don Fernando.

J har sagt mig det forud. Jeg har mistet alle mine Venner ved at tabe min Indflydelse til Hove.

Don Felix.

Der er ingen Høihed saa stor, at den jo kan rokke og falde; ét Dieblis er nok til at ophøie, men mere behøves ei heller til at styrte ned, og Udsaldet lærer Eder alt for vel, hvor sandt dette er.

Don Fernando.

Hvorledes! ogsaa J vil forsøge min Elendighed?

Don Felix.

Nei! Eders Viderværdighed giver Eder en Faders Hierte igien, der er ligesaa færdig til at trøste Eder i Eders Kummer, som han er ligegyldig ved de Ulykker, der foranr sage den. J kommer nu, Himlen ske Tak! til Eder selv igien; Modtag hos mig et Tilflugtssted, hvor J kan leve fornøiet og rolig.

Don Fernando.

Jeres Fornøiesser, min Fader, ere ikke skabte for mig. Eders Rolighed kommer mig til at grue. Jeg, et Nov for mine egne Betragtninger, skulde i Tensomhed trøste mig over min forrige Storhed, og over den Høiheds Fornøielse, jeg stod færdig at naae til? Nei! hvilken Riedsomhed!

er den vel at udholde? Nei, nei, jeg vilde henstide et kummerfuldt Liv, og være mig selv til en utaalelig Byrde. Et Hierte som mit bær Afstøje for Rolighed, og et stille og ube-
kiendt Liv er den største Ulykke, jeg kiender, og for at und-
gaae det, er der intet jeg jo kan gribe til, uden at betænke,
om jeg derved bliver uskyldig eller strafværdig.

Don Felix.

Men betænker I hvad I siger, min Søn? hvad har
I i Sinde.

Don Fernando.

Jeg vil tale med Kongen.

Don Felix.

I vilde forgieves komme for hans Afsyn, det vilde
kun mere opirre hans Brede.

Don Fernando.

Der seer man Frugten af min Broders store Dyder!
den Uerkiendelige sætter sin Pligt i at bringe mig til Fors-
tvivlelse.

Don Felix.

Han fortjener at beundres for det han gør mod Eder;
langt fra at fordømme ham derfor, billiger jeg meget mere
hans Opsørsel og berømmer ham.

Don Fernando.

Eders Venkab for ham, gir ham Ret imod mig; dog
forgieves! jeg forlanger kun at see Kongen et Kvarteer, et
Minut, og strax faaer jeg den samme Magt over hans Hierte,
jeg tilforn har havt.

Don Felix.

Smigre Eder ikke dermed! og kiend en Herre hedre,
som I hidindtil ikke har lært at kiende - ret, men hvis an-
Den Ergierrige. nede

nedde Dine tæde efter Sandhed, og frelse ham fra en Snart,
 I har lagt for hans Fødder. Vagt Jer, paa mine Ord,
 for at faae Beviset derpaa at erfare.

Don Fernando.

Hvad der end maatte flyde deraf, vil jeg dog forsøge det.

Don Felix.

O Himmel! hvor forblinder ikke Ergierrighed! hvor
 onsker jeg dig ikke min Søn! din Forvirring frænker mig.
 Lad dine Dine op, og du vil selv see, at din bedragne For-
 stand satte for høi Priis paa Fordele, som en virkelig høi
 Siel foragter, og at det du tilbeder er kun et Hiernespind!

Don Fernando.

Imidlertid seer I dog, at dette Hiernespind fortrykker
 min Broder; det er blot for ene at nyde det, at han er mig
 imod.

Don Felix.

Han er dig kun imod for at tiene sin Konge.

Don Fernando.

Hans Skin: Dyder forblinde mig ikke. Han bilder
 sig ind at Vanheld skal nedslaae mit Mod, og at jeg, uden
 mindste Scrid, skal indrømme ham alt. Men det er i Sa-
 ren man maae vove det yderste, og det høie Mod skinner
 meest frem i Modgang. Desuden har jeg Infantinden af
 Castilien paa min Side, hun har alt for meget at sige hos
 sin Broder til at taale at see mig undertrykt, og jeg haaber
 snart, at —

Don Felix.

Det Haab er ugrundet. Prinsessen er tvertimod høit
 forbitteret. I stiller Jer an, som I elsker hende, men
 hun har faaet Sandheden at vide, hun er underrettet om
 at

at Clarice besidder Eder's Hjerte; vent derfor intet andet af hende end Brede og Hævn.

Don Fernando.

O Lykke! er det saaledes du, for at standse mit Løb, betager mig min sidste Tilflugt! hvad siger jeg den sidste! ah! nei. Jeg vil endnu udfinde en anden, for enten at reise mig igien, eller døe æret.

Don Felix.

Min Son, følg ikke et blindt Mod; kom, søg Havnen, og giv efter for Uveiret.

Don Fernando.

Jeg vil heller vende op og ned paa hele Verden, end taale den grumme Pine saaledes at styrtes.

Don Felix.

Hav Medlidenhed med dig selv, og hør din Fader.

Don Fernando.

Nei, jeg hører intet uden min billige Brede.

Don Felix.

Farvel! Efterdi mit Hjerte anholder forgieves hos dig, Uafnemmelige! saa overlader jeg dig til din slette Skiebne.

Tredie Scene.

Don Fernando.

(allene)

O Magt! o Høihed! Maalet for alle mine Ønsker! hvordan skal jeg udholde mit usle Liv, naar jeg er skildt ved eder! o kommer dog tilbage, om I end skulde komme mig nok saa dyrt at staae. Ja jeg vilde endog døe fornøiet, naar jeg kun døer med eder.

Fjerde Scene.

Don Fernando, Donna Beatriz.

Donna Beatriz.

Er De der min Herre?

Don Fernando.

Den ustadige Lykke vender mig Nyggen, og med hende hele Verden. Jeg er i Unaade og har ingen Venner mere. Deres ubetænksomme Snakssomhed har bragt mig Ulykke.

Donna Beatriz.

Jeg sukker, græder, tumler mig og er fortvivlet. De aabnede mig Slottets og Herrens Porte, men jeg har selv tilluft dem igien saavel for Dem, som for mig selv. Men jeg vil straffe mig derfor; jeg paalegger mig Tausheds strenge Lov, og fordømmer mig selv til aldrig mere at sige et eneste Ord.

Don Fernando.

Det er for sildig at gjøre Vold paa Dem selv. Ulykke
 Men er allerede skeet.

Donna Beatriz.

(i en forvoven Tone)

Det er sandt, men jeg vil oprette den. Kongen vil snart være her igien, jeg vil tale med ham til Trods for Don Philip, og jeg tør love Dem, at jeg skal sætte Dem ind igien i Deres forrige Ansæelse. Ja, jeg vil anvende saa megen Kunst, saa stor Vittighed, et saa levende og bevægeligt Sprog — —

Don Fernando.

(meget heftig)

Oh, Madam, jeg beder Dem, efterlev Deres gjorde
 Løfter

Løste, det er det beste De kan gjøre saavel for mig, som for Dem selv.

Donna Beatrix.

Vores Fiender har erhholdet Seir og jeg skulde kunde tie? Nei det skal ikke kunde siges, at jeg først førte Dem i Ulykken og siden overlod Dem allene til at bære Deres Byrde. Jeg har været behændig nok til i dette Dieblif at gjøre en Opdagelse, som maaskee vil forhale deres Odeleggelse; har engang, det er en Hemmelighed af stor Vigtighed.

Don Fernando.

Hvad er det da?

Donna Beatrix.

Jeg gik forbi Cabinettet, Døren stod paa Klem, og ingen merkede mig. Jeg fyldestgjorte nogen Tid mit Dies og mine Drens Nysgierrighed. „Deres Kongelige Høi-
hed (sagde Ambassadeuren) kan snart vise sig her i al sin
Glands; ja Prinsesse (svarede strax Don Philip) De maac
tilkiendegive hvem De er, Hindrinaen forsvinder, De be-
høve kun at vise sig, for at erholde Freden. Jeg vil at
et dobbelt Ægteskab skal gjøre den bestandig og stadfæste
en oprigtig Eenighed mellem Kongen, min Herre, og
Kongen Deres Broder.“ Enten maac nu Don Philip
have tabt sin Forstand, eller og den Person han har hos sig
er Prinsessen af Arragonien.

Don Fernando.

Ah! De aabner mine Øine; denne Fortrolige, denne
Don Ludewigs Datter, er Infantinden selv. Ja, jo
mere jeg overveier det, jo mindre Tvivl bær jeg derom.

Donna Beatrix.

De seer at det undertiden er got at lure. Nu vel;
hvad tænker De om denne Opdagelse?

Don Fernando.

At da det er Dem, som har gjort den, saa vil jeg deraf des hastigere og vissere spaae mig min Undergang: men at dersom De kunde holde denne Hemmelighed hos Dem selv, saa kunde jeg endnu oprette alt.

Donna Beatriz.

Er det mueligt?

Don Fernando.

Jeg tør haabe det.

Donna Beatriz.

Saa fordømmer jeg mig anden Gang til Taubed; overleg ikke denne Tildragelse, og giv Dem fatter Regning paa min kloge Stiltienhed.

Femte Scene.

Don Fernando.

(allene)

Himmel! hvilken Hændelse! Lykken byder mig derved et Middel til Redning, og siden Castilien har svoret min Undergang saa maae Arragonien — — jeg maae tale med Gesandten og afbryde en Mellemhandling, som er hans Røvege til alt for stor Forhaanelse; han kiser Freden for en Provint, jeg vil tilbyde Infantinden hans Søster min Arm; hende selv vil jeg fortiene, eller oprette min Værd ved en Heltedød, i Fald alting mislykkes. Jeg kan bringe Geiren paa Arragoniens Side, dertil har jeg sikke Midler i Hænde — — hvad siger jeg Elendige! til hvilken farlig Yderlighed bringer mit min tøileløse Ergierrighed? jeg skulde forraade, hvem? min Herre og mit Fædreland! jeg skulde svinge mig i Betret ved denne dobbelte Misgierning!

ning! o Elskov, som jeg tilforn trodsede, kom du mig til Undsætning!

Siette Scene.

Don Fernando, Donna Clarice.

Donna Clarice.

En ubetænksom Samtale har forvoldet Deres Undergang. Nu er der en Leilighed som kan maaskee redde Dem. Kongen kommer her tilbage, han vil tale med mig i Tensrom; maaske tvivler han endnu, og søger at udlokke af min egen Mund, hvor høit jeg elsker Dem.

Don Fernando.

Siden han vil see Dem igien, saa har jeg Grund til at mene det; ret nys, ved at nægte alt, forled jeg hana tvivlsraadig; Hiertet er paa Deres Side, og for at vinde Seir over det, bier han paa at faae Visshed om vores skjulte Elskov. Men hvad vil De sige ham?

Donna Clarice.

Ah! det veed jeg ikke. Jeg kommer for at raadsføre mig med Dem derom. Er der noget Middel til at stille hans Brede, saa forsøm ikke at lære mig det. Jeg vilde arbejde for Dem, og frygter at skade Dem. Hvorfor har jeg ikke Forstand nok til at skjule hvad jeg vilde tie? Jeg har allerede mere end engang tænkt paa dette Anslag.

Don Fernando.

Med mindre De bruger denne List staaer jeg ikke til Nedning. Men dog, min Undergang er vis uagtet al Deres Godhed. Man kan, ved at legge Dem et bedragende Sprog i Munden, lære Deres Forstand at forstille sig, men ikke Deres Hierte.

Donna Clarice.

Hvor er jeg dog uløffelig! jeg kan ikke engang i nogle Dieblig gjøre Guld paa mig selv, og skule mine gamle Hælses; lær mig de rette Midler! hvad skal jeg sige til Kongen? leg mig selv Ordene i Munden?

Don Fernando.

At De elsker ham.

Donna Clarice.

Hvem! jeg? sværge ham til at jeg elsker ham! Ah! en saa usandsfærdig Tilstaaelse vil koste mig alt for meget!

Don Fernando.

Saa lad mig da forgaae.

Donna Clarice.

Ah, Don Fernando! lad ikke Modet falde!

Don Fernando.

Det er forgievet at min Uheld rører Dem saa meget. De vil dog ikke kunde — —

Donna Clarice.

Jeg kan alting for den jeg elsker. Jeg skal gjøre min yderste Flid for, at Munden og Hjertet ikke skal stemme overens. Jeg mister Dem for ævig — — men jeg har hestigere ønske at tiene end at eie Dem. Jeg maae altsaa forstille mig — — det er første Gang.

Don Fernando.

Mag det saa at Kongen værdiges endnu engang at tale med mig. Hvis jeg bringer det saavidt kommer jeg igien i Naade, og om der end skulde være nogle Spor af Mistrante tilovers, saa skal jeg nok vide at udrette dem, og strax til lige aabenbare ham en magtpaaliggende Hemmelighed.

Sl

Syvende Scene.

Donna Clarice.

(allene)

O Himmel! hvad har jeg lovet! har jeg Driftighed nok? jeg forstille mig? jeg bedrage? jeg gyser ved den blotte Tanke. Vil mit svage, mit alt for svage Hierte tilstæde mig det? dette Hierte som quæles af Bebreidelse, og tillige beherskes af Kierlighed. Men jeg seer, Kongen kommer.

Ottende Scene.

Kongen, Donna Clarice, Bagt.

Kongen.

Jeg venter, smukke Clarice, at De hos mig sætter al Vist til Eide. Vis om Deres uskyldige Redelighed, veed jeg, at jeg skal kunde læse i Deres Hierte. Dets hemmeligste Høvelser ønsker jeg at kiende. Jeg har nyelig tilstaaet Dem min Kierlighed, og vores Samtale har jeg hundrede Gange overtænkt. Ved at aabne mig Deres Hierte forførte De mig, og jeg maae tilstaae det, min Kierlighed gjorde mig saa blind, at jeg ansaae det blotte Skin af Glenskierlighed for en Virkelighed, ved at hentyde paa mig, hvad Kierlighed til en anden, kom Dem til at sige. Men De bedrog mig ikke. Det var jeg selv, som bedrog mig, og jeg giver Intet uden min store Svaghed Skylden — — — De Kiøber?

Donna Clarice.

(for sig selv)

Min Forstrækkelse vil snart anklage mig; ah hvor veed dog et uskyldigt Hierte slet at forstille sig!

Kongen.

Hvad svarer De mig?

D 5

Donna

Donna Clarice.

Ah! hvad skal jeg svare? Herre, den blotte Mistanke er nok til at sætte mig i Forvirring.

Kongen.

Hvoraf denne Forsærdelse! er jeg en grum Tyran? jeg vil kun to Ord: elsker De Don Fernando? elsker De mig?

Donna Clarice.

Hvordan! mit Hierte ligegyldigt ved den Ære De værdiges at tilbyde mig? — — hvorledes vil De troe at det tør forsmaae — —

Kongen.

Tal uden Skæmt. De har i Sinde at føre mig bag Lyset, men De er uvidende i denne Konst. Hvorledes! kan da intet tvinge Dem til at adlyde mig? jeg vil straffe den, som lærer Dem denne Falskhed, han skal betale det med sit Liv, og i dette Dieblis — —

Donna Clarice.

Ah! straf ham dog ikke for mit Hiertes Forbrudelse. Opsæt dog denne forfærdelige Dom! hvis jeg har søgt at forstille mig, saa er han uskyldig dert.

Kongen.

De elsker ham?

Donna Clarice.

Jeg tilbeder ham, og De vil see mig dge af Gørrig, hvis De følger Deres heftige Bredde.

Kongen.

Hans Skiebne staaer i Deres Hænder.

Donna

Donna Clarice.

(med Hestighed)

J mine?

Kongen.

Ja vist, i Deres.

Donna Clarice.

Hvad har jeg da at giøre?

Kongen.

Tilstaae mig at han elsker Dem?

Donna Clarice.

Ah! om jeg tilstaaer det, er han forloren.

Kongen.

Jeg har nok. Denne Tilstaaelse, som slap Dem ud af Munden, er alt hvad jeg behøver at vide. Jeg seer, hvor vidt Deres Urolighed gaaer; De vilde ikke elske saa heftig uden at være elsket igien. (til Vagten) Man sig Don Fernando at jeg vil tale med ham!

Tiende Scene.

Kongen, Donna Clarice.

Kongen.

(for sig selv)

Den Forræder! med hvilken Frekhed han vidste at forstille sig! men uagter hans Snedighed vil jeg dog randsage hans Hierte. Jeg maae tvinge mig. Hvor gierne ønskede jeg at finde ham uskyldig! han kommer. Lad os see, om han tør gaae saavidt i sin Frekhed endnu at nægte -

Tiende Scene.

Kongen, Don Fernando, Donna Clarice.

Don Fernando.

Er De endnu saa naadig, Herre, at De, trods mine
Gien:

Fiender, end engang vil høre mig? Jeg kommer ikke for at bringe Dem min Midtferthed i Minde, ei heller hvad lykkelige Udfald en troe Tiener har seet sin Flid kronet med. Jeg underkaster mig i Underdanighed Deres Villie. Men, Herre, De kan blive underrettet om Sandheden. Clarice er tilstæde; hendes Hierte, som veed intet af Konst, maae have bragt Deres Retsfærdighed paa min Side. Man tør anklage mig for at have bedraget Dem, og en saa fornærmende Mistanke maae udslettes, og jeg tør haabe at Clarice har ikke ladet Dem nogen Tvivl tilovers om min Redelighed.

Kongen.

Ja. Ved hendes Vidnesbyrd er jeg endelig kommen efter den rette Sandhed. Jeg kender hendes Hiertes Tanke og tillige Eder. Du er jeg ikke længer i Uvisshed, men skelnar let mellem dem, jeg skylder min Hoiagtelse, og dem jeg bør hade.

Don Fernando.

Ah! saa tør jeg ikke længer frygte Deres Brede. Det er mine Fiender, som skal erfare dens Virkninger: og med et Ord vil jeg kunde styrte dem, som har sadt efter mig.

Kongen.

Tal! jeg bør vide — —

Don Fernando.

Herre, jeg adlyder og aabenbarer, skamt ugiern, den affkyeligste Sammenrottelse. Deres Naade, mine Bedrifter, har skaffet mig Misundere, som mindre for at tiene Dem, end for at fordunkle min Ære, frelser Deres Fiende, som Seiren dog snart vilde bragt i vores Lænker. Det er ikke en blot Mistanke, men jeg har Visshed om, at man forraader Dem for Kongen af Arragonien.

Kon

Kongen.

Man forraader mig? hvorledes? og hvem er da Forræderen?

Don Fernando.

Min Tausshed er nok for at give ham tilkiende; mit Hierte bevæges for ham. Værdiges at forstaae mig for at nævne ham.

Kongen.

Ederis Broder! Er I have saadanne Tanker! Don Phillip er mig troe, jeg har prøvet ham. I bedrager mig.

Don Fernando.

Nu vel; siden der behøves Beviis saa kan jeg give det.

Kongen.

I?

Don Fernando.

Jeg faaer i dette Dieblis en Sag at vide, som jeg ikke kan sige uden Gysen. O Himmel! i hvad Fare sætter man Castilien! den Person Don Ludewig udgiver for sin Datter, og som De selv endog har seet under dette Navn, er, skulde De troe det?

Kongen.

Hvem?

Don Fernando.

Infantinden af Arragonien.

Kongen.

Infantinden af Arragonien?

Don Fernando.

Hende selv, Herre, derom kan man ikke længer tvivle.

Kongen.

Min Forundring er stor; hvad gik hun ved mit Hof?

Don

Don Fernando.

Min Broder underholder hemmelige Mellemhandlinger med hende angaaende Tractaten, og De slutter lettelig, at den dobbelte Forening er den farlige Frugt af deres Forstaaelse. Heraf flyde alle de Anleg, som gøres imod mig. Jeg har ingen Fordeel uden min Konges; dette veed man, men man vil at Freden skal slutes. Jeg tør sætte mig derimod, og min Undergang er besluttet; derfor søger man at sværte mig med en utilgivelig Forbrydelse, men — —

Kongen.

Clarice er oprigtig, hun har givet mig det fulde Lyb, saa jeg veed, hvad jeg bør troe om Eder.

Don Fernando.

O hvis De veed det, saa skal jeg nyde den Ære tilfødt at vinde Seir over en misundelig Minister, som sætter af sin Lykke udi at forjage mig langt fra Dem.

Ellevte Scene.

Kongen, Don Philip, Don Fernando,
Donna Clarice.

Don Philip.

Tilgiv mig, Herre, min Forvovenhed i at vilde for-
milde Deres billige Brede. Har jeg nogen Tid viist Pres-
ver paa min ivrige Troeskab, saa tør jeg i Dag af Deres
Majestæt fordre Belønning derfor. Jeg beder om Naade
for min Broder. Lad den vedersfares ham for min mistæn-
dige Forbøns Skyld!

Don Fernando.

Uden at benytte Eder hos Kongen af et saa uselt Konst-
greb, som dog strax vil forsøge Eders Bestemmelse, saa sug
heller

better at boie Kongens Sind til Naade ikke for mig, men for Eder selv, som Eders Misgierning sætter blot for hans billige Fortørnelse.

Don Philip.

Jeg en Misdæder! min Broder — —

Don Fernando.

Ja, I selv. Hvad Smerte vil I sætte paa Eders Gierninger, eller hvorledes vil I besmykke de skjulte Drivfiedre I sætter i Gang for at bringe Eders Anslage til et hastigt Endskab?

Don Philip.

Mit eneste Anslag er at tiene min Herre.

Don Fernando.

Siig hans Fiende. Man har allerede vidst at drage Masken af den, som formaaer Eder til at tiene ham saavel.

Don Philip.

Jeg veed hvad I vil siige, men dermed beviser I intet, som fiender mig skyldig, eller retfærdiggjør Jer selv.

Don Fernando.

Hvorledes! da denne Prinsesse sætter sin hele Liid paa Eder allene, da I allene? — —

Don Philip.

Der er intet i denne Hemmelighed, som jo er uskyldigt. Allerede i to Maanedes arbejder jeg paa at gjøre Ende paa en besværlig Krig ved en ærefuld Fred. Kongen selv er mit Vidne derpaa, og paa ham tør jeg beraabe mig; desuden kan jeg bevise at jeg først i Dag har lært at kiende Infanten, og det imod hendes Villie. Det er ikke efter hendes Broders Befaling hun er kommen til dette Hof, men hendes egen Fordeel er hendes eneste Anliggende.

Kong

Kongen.

Og det er?

Don Philip.

Kierlighed. Ja Herre, Deres overalt udbreedte Ære har indtaget denne Prinsesse, hun har, uden dog at blive fiendt, villet see og domme om De svarer til saa herligt et Rygte. Jeg veed hun elsker Dem inderlig, men da hun har fattet Mistanke om Deres Kierlighed for min Broders datter, saa har hun været nær ved at forlade Deres Hof, og det har været med stor Møie at jeg har faaet hende til at opsætte sin Bortreise i Dag allene for imidlertid at gjøre mit yderste for at overtale Dem til at give hende Fortrinet.

Kongen.

(til Don Philip)

Don Ludewig skal kaldes. Jeg vil i dette Øieblik

Don Philip.

Han er, tilligemed Infantinden i mit Bærelse.

Kongen.

(til Don Philip)

Beed hende at komme tilligemed Gesandten, men sig hende ikke, at jeg er underrettet om hendes Byrd og Stand; jeg vil intet vide derom til det er Tid at aabne hende mine Tanker.

Folgte Scene.

Kongen, Don Fernando, Donna Clarice.

Don Fernando.

Han søger at udrette en grundet Mistanke, og mener at forblinde Dem ved at sætte en Sminke paa sin Misgierning; men Deres Klogskab er for stor til at kunde føres bag Lyset: og skönt min Broder, for at faae mig forviist, for

tør huse sig for at være elsket af Clarice og Deres Rival, tør jeg dog haabe alting af en Konge, hvis Retsfærdighed har stedsse ladet sig see endog mod den ringeste Undersaat. Denne Erøttre hældeer jeg mig til, og frygter intet uden en al for hastig Virkning af min Brøders Anslag; han forsaaer kun at tale, men min Arm er i Stand til at udføre.

Trettende Scene.

Kongen, Infantinden, Don Ludewig, Don Philip, Don Fernando, Donna Beatrix, og Donna Clarice.

Kongen.

(til Don Ludewig)

Endelig har jeg besluttet at skienke Arragonien Fred, som skal blive bekræftet ved en dobbelt Formælling.

Don Fernando.

O Himmel! jeg er forløren!

Kongen.

(til Don Ludewig)

Jeg giøer Eder mit Kongelige Løfte derpå. (til Infantinden) Det er paa Deres Ord jeg har besluttet det; De seer deraf, hvor meget De formaaer hos mig; De mindes vel hvad De har sagt mig: at Deres Ansigt, Gestalt og Bæsen var Infantindens Afbildning, og dette Billede er saa yndigt, at jeg er særdig at sværge Dem, det forestiller alt hvad Kierlighed kan forlange. Forsikker hende om min Troe og mit Hierte; jeg tør vente af Dem, at De fuldfører Deres Arbeide.

Infantinden.

Infantinden af Arragonien vil sætte sin Lyksalighed i Den Uergerige. at

at betale en saa sød Foræring med sit Hjerte; det skal evig høre Dem til, da De giver hende Deres, som man sagde Elskov havde bestemt en anden.

Kongen.

(Iom kysser Infantindens Haand)

Nei, tilbedelige Prinsesse, det skal høre Dem ganske til.

Infantinden.

(Kaster sig for Kongens Fødder)

Ah, Herre, tilgiv — —

Kongen.

(reisende hende op)

Modtag min Haand, den er Deres i Følge Tractaten jeg i Dag bifalder. Men det er ogsaa Tid at jeg hæver min Fornærmelse. (til Don Fernando) Du seer at dine ligte ge Rænker ikke har bedraget mig, jeg seer dem klarlig igennem det Dække, hvormed dit Forræderie skulde dem. Du selv har maattet aabenbare dem, ja din Broder, din Konge, endog Kierlighed opofrede du for din Ergierlighed. Aldrig dreves Troeløshed videre, og du burde strax bøde derfor med dit Liv, men Mildhed holder min billige Fornærmelse tilbage, Forvisning skal være din Straf. Skynd dig fra mit Hof, Uafnemmelige! jeg begriber at Ukyldighed og Fred ikke kan bestaae med din Nærværelse. Jeg tænker Clarice en anden Brudgom.

(Don Fernando gaaer)

Donna Clarice.

Ah! foreskriv mig ikke saa haard en Lov, I Stedet for at straffe ham er det mig De straffer. Jo ulykkeligere han er, jo mere føler jeg at jeg elsker ham. Hvad er magtig at rive mig fra Don Fernando, da en saa indtagende Konge ikke har kunnet? At dele hans Ulykke med ham, er mit

mit eneste Ønske, og hvis De skillet os ad, vil det koste mig Livet. ja Herre! hvis De fordømmer mig til saa gruelig en Qual, saa dør jeg i dette Øieblik for Deres Fødder.

Infantinden.
(til Kongen)

Torde jeg forene mine Bønner med den elskværdige Clarices? jeg er rørt og kan ikke andet! giv hende den Gemyndighed hendes Hjerte ønsker, hendes Lykke vil forsøge min.

Kongen.

Jeg forstaaer Dem, Prinsesse, De maae stilles tilfreds: jeg attraaer intet uden at behage Dem, og jeg vil give Dem Beviis paa hvad Magt Deres Yndigheder have over mit Hjerte. Som De vil, saa lad det skee, jeg tillader det. Vær rolig, Clarice, jeg vil opfylde Ederes Ønsker, men Retfærdighed maae jeg udøve. (til Infantinden) Kom Deiligst, og deel min Throne!

Fiortende og sidste Scene.

Don Philip, Donna Beatrix.

Donna Beatrix.

Nu er I da ret fornøiet! I bliver hos Kongen, Jeres Broder tilbringer sine Dage med at see paa sin Kone, og jeg mine med at see paa Jer. Et herligt Liv! I har Ære af Jeres Bedrifter!

Don Philip.

Frue, lad os blive ved Sandhed; Jeres ubetænksomme Midkierhed har gjort Don Fernando større Skade end min Trostløshed. Hvorledes skulde et saadant Par, som han og I have Lykken med sig? Han kunde ikke holde sig inden sine

sine Grændser, og I kunde intet tie. Forviisning er et
Middel for hans Vrgierrighed, maatte jeg dog ogsaa finde
et med Eders aabnemundede Fremfusenhed! ...

Ende paa den femte og sidste Act.

epidemiologi med

et 1994 94 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994

min 9994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994

1994 1994

1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994

1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994

1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994

1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994

1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994

1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994

1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994

1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994

1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994

1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994

1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994

1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994

1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994

1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994

1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994

1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994

1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994

1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994 1994

1994

De
nysgierrige
Fruentimmer,
Comedie
in drie Acten,
van
G. G. Goldoni.

Personerne.

Leonard; Hr. Theffen.

Olivia, hans Kone; Mad. Knudsen.

Julie, deres Daatter; Jomfrue Vogt.

Leander, forlovet med Julie; Hr. Elsberg.

Lisimon; Hr. Clementin.

Leonore, hans Kone; Hfr. Böttger.

Kraste; Hr. Høberg.

Valerius; Hr. Urberg.

Orontes; Hr. Suhm.

Lisette, Pige hos Olivia og Julie; Hfr. Morell.

Christoffer, Orontes Tiener; Hr. Schwarck.

Henrich, Leonards Tiener; Hr. Kemp.

indolgent

Første Act.

Første Scene.

(Et Kammer med tillukkede Døre, Leonard læser i en Bøg, Leander og Eraste ville Dam, Eufimion seer til.)

Eufimion.

Hvorledes staaer Partiet?

Leander.

Nu har jeg just faaet en Dam.

Eraste.

Og jeg faaer snart een med.

Eufimion.

Saa bliver jo Spillet Kamp.

Leander.

Uden Tvivl; men hvad er vor Spil andet? Væren
og ikke Fordelen har Deel deri.

Lisimon.

Det veed jeg nok, her spilles jo aldrig om noget.

Leander.

Og det er just Marsagen hvorfor vort Selskab kan bestaae; thi ellers maatte det enten ophæves eller nogen af os komme til kort. — — Dam (han trækker)

Lisimon.

Men der er endnu en betydeligere Sag, som vedligeholder vort Selskab.

Leander.

J mener nok, fordi ingen Fruentimmer maae komme deri.

Lisimon.

Ja, og det er just derfor de ere saa forbittrede.

Leander.

Men det som endnu mere ærgrer dem — —

Eraste.

Nu puster jeg Dammen.

Leander.

Hvorfor puster J den?

Eraste.

Fordi J ikke har slaget.

Leander.

J har Ret — — taber jeg Spillet, saa stæer det allene fordi vi talde om Fruentimmer.

Lisimon.

Jo, kom de kun her saa sandt, saa vilde de vist giøre os Hovederne krusede.

Leander

Leander.

Æh! jeg haaber endnu at komme til Dam og vinde Partiet. (spiller)

Eraste.

Hør Lisimon, faae ham til at snakke igien, ellers troer jeg ikke jeg vinder.

Leander.

(til Lisimon)

Ja, snak kuns, snak kuns, det hindrer mig ikke.

Lisimon.

Men hvad var det I meente, der endnu mere ærgrede vore Fruentimmer?

Leander.

Det som piner dem meest, er deres Nysgierrighed efter at vide, hvad vi bestille her for os selv.

Lisimon.

Ja, ganske rigtig; min Kone Leonore plager mig hver Dag med hendes Spørgsmaal om vore Forretninger, og hvor tidt jeg end siger at vi bestille slet intet, saa vil hun dog ikke troe mig.

Leander.

Det gaaer mig ikke bedre med Jomfrue Julie, min Kiereste, hun lader mig ingen Dag med Fred. Jeg taaler det fordi jeg elsker hende, men jeg forsikrer hun plager mig overmaade.

Lisimon.

Jeg er ikke saa taalmodig og har ofte skændt paa min Kone derfor. Jeg frygter det bliver ikke derved, dersom hun ikke holder op med hendes Gladder.

Eraste.

Dam — — Ja disse fiere Fruentimmer, de vil ogsaa endelig vide alting.

Leander.

Ja vist vil de; man kan snart tabe al Taalmodighed med dem; man maae være saa forelsket som jeg, om man skal taale deres Urimeligheder.

Leonard.
(reiser sig)

Mine Herrer! jeg hører. I taler om en Sag, som ogsaa gaaer mig an og jeg maae snakke med.

Efifimon.

Maaskee Eders Kone plager Eder ogsaa?

Leonard.

Jo alt for meget, spørg kun Leander ad, han veed at min Kone aldrig tier.

Leander.

Nei desværre! Moder og Daatter ere færdige at gjøre os forrykte.

-Leonard.

Min Daatter holder dog nogenledes Maade; men min Kone Olivia er næsten utaalelig.

Efifimon.

I skulde gjøre Eder vred, som jeg saa ofte maae nædes til.

Leonard.

Nei, min fiere Ven, det vil jeg ikke; jeg stræber at forekomme det, for ikke at faae mit Blod bragt i Oprør. Jeg vil ikke at min Kones Daarligheder skal gjøre mig Glæde paa mit Helbred.

Efifimon.

Men man nodes jo dertil.

Leonard.

Ja, ja, enhver efter Behag.

Leander

Leander.

Veed I ikke at Hr. Leonard er en Philosoph?

Eisimon.

Det er ikke nok at være Philosoph, naar man har en urimelig Rone i Huset; men man maae være Stoicus.

Leonard.

Naar I siger Stoicus, hvad mener I da dermed?

Eisimon.

Hum! Jeg mener en Stoicus og en Toffe er et og det samme.

Leonard.

O! hvor de stakkels Philosophi blive mishandlede. Skal da Stoici, som sætte den sande Lyksalighed i Dydernes Udvøelse, ansees for Toffer.

Eisimon.

Jeg forstaaer mig ikke paa Philosophie; men det veed jeg, at jeg agter denne liden Rolighed, jeg her nyder, høiere end al Platonist Blisdom.

Leander.

(reiser sig)

Enhver fornøier sig efter sit Sind i dette vort venstabelige Selskab og fordriver Tiden med Fornøielse paa en anstændig Maade. Jeg for min Part holder meest af det Arbeide, som Tanterne har med at bestille. Jeg spiller glerne de Spil, hvori Skiebnen ingen Deel har. Mathematiken, Geometrien og Tegning skaffer mig ellers en behagelig Tidsfordriv; men naar min Kierefte er bleven vred, saa forstaaer jeg Tanterne her; kan jeg derimod gaae fornøiet fra hende, ja, saa er min Glæde fuldkommen; forlad mig, Herr Leonard! at jeg taler saaledes, da jeg skal være

være Eders Svigersøn. Jeg veed, bedre end jeg, at alle Fruentimmer have deres gode og deres onde Luner.

Leonard.

Ja det veed jeg, og derfor maae man være Philosoph som jeg, for at kunde see over deres Daarligheder.

Eisimon.

Kære Venner! dersom I vil tale om Philosophier, saa gaaer jeg hen og sætter mig i et andet Kammer. Her kommer jeg allene for at opmuntre mit Sind, efter de Forredeligheder, mine Forretninger og min Familie forvolder mig, og i den korte Tid, jeg er her, vil jeg have min Fornøielse.

Leander.

Hvormed vil I da fornøie Eder.

Eisimon.

Med et got Maaltid Mad.

Leander.

Vil I da at vi skal samles igien, og spise her til Aften.

Eisimon.

Ja for mig gierne. Hvad siger Hr. Philosoph?

Leonard.

Jeg siger at Philosophien er ingen Fiende af en anden stændig Fornøielse.

Leander.

Nu kommer Hr. Orontes strax. Vi vil bede ham at besørge Aftenemad til os.

Eisimon.

Denne Herr Orontes er ret en brav Mand. Han som Erister af vort Selskab, indretter alting meget got. Jeg troer vist det koster ham mere end nogen af os.

Leander

Leander.

Det troer jeg ogsaa; men han finder just sin største
Fornøielse i denne hans Stiftelse.

Lisimon.

Og det beste af alting er, at han ikke kan fordrage
Fruentimmer her.

Leonard.

Derfor have vi ogsaa vor fuldkomne Frihed.

Anden Scene.

Drontes og de forrige.

Drontes.

Kiere Venner. Venskab.

Leonard.

Venskab. (han og Drontes omfavner og kysser hinanden)

Drontes.

Venskab.

Leander.

Venskab. (de gjør det samme)

Drontes.

Venskab.

Lisimon.

Venskab. (ligesaa)

Drontes.

Venskab.

Eraste.

Venskab. (ligesaa)

(de fuge alle Venskab og omfavne hinanden)

Drontes.

Mine Herrer! Klokken er alt tolv.

Leander.

Leander.

Saa er det da Tid at gaae.

Leonard.

(til Leander)

Vil I spise hos mig til Middag?

Leander.

Jeg takker, ja gierne.

Drontes.

(til Leander og Leonard)

Men naar skal Brylluppet være?

Leander.

Det kommer an paa Herr Leonard.

Leonard.

(til Drontes)

Det bliver med det første.

Epimion.

(til Drontes)

I Aften vil vi nok spise hos Eder! vil I lade os
varte som sædvanlig?

Drontes.

Meget gierne; hvor mange blive vi?

Epimion.

Her ere vi fem for det første.

Drontes.

Ganske vel; jeg skal gjøre Anstalt, og alting skal
blive færdig. Ah! hvor skal vi gotte os! hvor skal vi være
fornøiede!

Leonard.

Saa gaae vi da, Hr. Drontes, Venstab.

Drontes.

Venstab. (de kusses)

	Eisimon. Venstak.	} de fælles
	Leonard. Venstak.	
paa engang	Orontes. Venstak.	} ligesaa
	Leander. Venstak.	
	Eisimon. Venstak.	} ligesaa
	Eraste. Venstak.	

(Eisimon, Leonard, Leander og Eraste gaaer bort)

Tredie Scene.

Orontes, derefter Christoffer.

Orontes.

Jeg gider saa gierne have disse gode Venner hos mig, og nu vil jeg gjøre Anstalt til i Aften. Christoffer! hvor er du?

Christoffer.

Her er jeg Herre.

Orontes.

Du skal belave dig paa et Aftensmaaltid.

Christoffer.

For hvor mange, Herre?

Orontes.

For sex eller aatte.

Christoffer.

Det skal skee.

Orontes.

Kiere Christoffer! gjør dine Sager got, saa jeg kan have Være deraf. Det er mig om at gjøre at see mine gode Venner fornyede for deres Penge, og paa det alting kan blive som det bør, saa skal det ikke komme mig an paa at legge et par Rigsdaler til af min egen Lomme.

Chri.

Christoffer.

Jeg merker, Herren finder sin eneste Fornøielse i dette Selskab.

Drontes.

Du har Ret; min eneste Glæde i Verden er at have Omgang med slige gode Venner. Jeg har udvalgt adskillige, som synes at fortiene mit Venkab. Vi fordrive Tiden paa en anstændig Maade saa godt som mueligt, uden al Tummel og uden al Tvang.

Christoffer.

Men dersom Herren vidste, hvor mange Tanker Folk gjør sig om dette sluttede Selskab, især, da ingen kan komme dertil uden Selskabets Lemmer. Een siger det, en anden noget andet, og Fruentimmerne fornemmelig ere færdige at døe af Nysgierrighed efter at see og vide hvad her bestilles.

Drontes.

Ja, de har tids nok. De skal aldrig komme her, og det er just efter Selskabets Regler; thi hvor der ikke er af Selskabets Lemmer, kan ikke komme der, og Fruentimmer aldrig.

Christoffer.

Er det mueligt?

Drontes.

Vogt dig, at du ikke nogen Tid lader Fruentimmer komme her i Huset; skeer det, kan du være vis paa strax at jages paa min Dør.

Christoffer.

Maas jeg da glære mig saa dristig at spørge Herren om han er en Kiende af Fruentimmer? Herren maas i Sandhed ikke stole for meget paa sig selv. Jeg har kiendt mange som

som ikke har fundet lide dem for deres Dod, og dog har de siden løbet efter dem som de vare forherede.

Drontes.

Nei. En Hader af Kionnet er jeg just ikke. Jeg kan lide smukke Fruentimmer, og i forrige Tider har jeg holdt meget af dem. Ja endnu vil jeg ikke svære for mig selv, isald jeg fandt nogen god Vællighed. Ellers synes mig bedre om Venskab end om Kierlighed. Venskabs Kvist er adlere og mindre farlig, den behøver ei heller at blandes med anden Slags Kierlighed. Fruentimmer, opvække heftige Sindss Lidelser. Kierligheds Heede forvolder Skindss Syge Kulde, og inden kort Tid, bliver Fornælsens Sted til Uenigheds Boelig. Der har du nu Aarsagen, lad den tiene til din Efterretning for Fremtiden.

Christoffer.

Nu tror jeg nok jeg skal begribe det.

Drontes.

Det er mig nok naar du begriber disse saa Ord: ingen Fruentimmer her i Huset. (gaaer)

Christoffer.

(allene)

Naar han vil de ikke maae komme, saa skal de ogsaa blive borte. Jeg bør sige mig efter en Herre, som lønner mig got; og jeg maae stræbe at forekomme, at Selskabet ikke skilles ad; thi jeg har ogsaa min gode Fordeel af disse Sammenkomster. Mangt et Maaltid har indbragt mig et par Rigsdaler.

De nysgierrige Fruentimmer.

Q

Fjerde

14 De nysgierrige Fruentimmer.

Fjerde Scene.

(Olivia's Kammer i Leonards Huus.)

Olivia og Julie.

Olivia.

See! er det ikke nu som sædvanligt. Klokken er Gæt,
og min Mand kommer ikke hjem.

Julie.

Han maae have noget vigtigt at forrette.

Olivia.

Jo mand! nei, i det forbandede Selskab maae han
sikkert være.

Julie.

Maaeske Leander er der ogsaa; de pleie jo at være der
sammen.

Olivia.

Men hvad Pokker bestille de der? Morgen, Midnats-
Aften.

Julie.

Der maae vist være noget besynderligt som trækker dem
derhen.

Olivia.

Jeg tænker, de sidde i Spil til Dreene.

Julie.

Og jeg, Mama, jeg frygter — —

Olivia.

Hvad frygter du for?

Julie.

Jeg frygter at det er Fruentimmer, de løbe efter.

Olivia.

Nei, aldrig. De vil jo ingen Fruentimmer lide hos sig.

Julie.

Julie.

Ja, saa hedder det, men hvo kan viide om det er sandt?

Olivia.

Aa Snik, Snak. Det er en Mistanke som ingen Grund har. Hvad mig angaaer, saa siger jeg, de spille.

Julie.

Og jeg troer de holder Fruentimmer der i Huset.

Olivia.

Ja, ja, jeg skal nok faae det at vide.

Julie.

Hvorledes da Mama.

Olivia.

Jeg skal gaae derhen og overrumple dem uformodentlig.

Julie.

Oh, hvor gierne vilde jeg ogsaa derhen, om det skulde koste nok saa meget.

Olivia.

Nei, mit Barn! det gaaer ikke an at Piger kan komme der. Jeg skal nok selv gaae, og saa skal jeg fortælle dig alting.

Julie.

Men vil da Mama sige mig Sandhed.

Olivia.

Ja, jeg skal sige dig hele Sagen og faae at see hvo der spiller og ikke spiller.

Julie.

Men vil Mama da ikke sige mig om det ere Fruentimmer.

Olivia.

Du maae viide, min Datter! at rette Spillere ikke bekymre sig om Fruentimmer.

Julie.

Men om de nu ikke komme der for at spille, men for Fruentimmers Skyld.

Olivia.

Du staaer og snakker i Taaget, mit Barn.

Julie.

Jeg kan ikke faae det af mit Hoved, og naar nogen Ting saaledes ahner mig, saa er jeg vis paa, jeg tager ikke Feil.

Femte Scene.

Eleonore og de forrige.

Eleonore.

Er det tilladt? kommer jeg ikke til Uleilighed?

Olivia.

Aldeles ikke, Madame! hun er velkommen; men, ^{bes} hager hun at spise med os til Middag, siden det er ^{bes} Spise-
Tid?

Eleonore.

Nei, jeg takker. Jeg kommer for at sige Dem i Fors-
trolighed, at jeg endelig er kommen efter alt hvad vore Mand
bestille i deres hemmelige Sammenkomster.

Olivia.

Jeg har alt glettet det. De spille — —

Eleonore.

O nei, langt fra.

Julie.

De nysgierrige Fruentimmer.

17

Julie.

Saa er det da som jeg siger; de har kiste Piger der?
Eleonore.

Åk nei, De tage begaa Feil. Jeg har faaet Oplysning om hele Sagen, forstaae mig ret; men, for alting lad Dem ikke merke med noget. De gjør Guld.

Olivia.

Det kan have Rimelighed. Min Mand er vittig nok; maaskee han er den fornemmeste?

Julie.

Hvorledes har Madamen faaet dette at vide?

Eleonore.

Jeg skal fortælle Dem alting, men — — jeg beder, vær taus.

Olivia.

Tryk ikke derom.

Julie.

Og for mig har hun intet at frygte.

Eleonore.

Hør da! jeg var henne i Formiddag hos min Syepige for at see, om hun havde min grønne Riol færdig — — forstaae De hvad jeg vil sige?

Olivia.

Ja, ja. Det som hun har opdaget angaaende vore Mand.

Eleonore.

Ganske rigtig, Madame. Catrine havde fordervet den og min Amme kom til mig og sagde: lille Madame, sagde hun, det er dog Synd at den smukke Riol er bleven
sa

saa fordervet, lad den gjøre i Stand igien. Ja, sagde jeg, sig mig hvor der er en god Syepige? Ja Madame, sagde hun, skif Bud til den der boer der; og derpaa sagde hun mig hvor hun boede.

Olivia.

Har hun da i Formiddags været henne og faaet Efterretning om dette Guldmagerie.

Eleonore.

Wie dog lidt og forstyrre mig ikke! derpaa skikkede jeg Bud til denne skikkelige Syepige, og saa kom hun; saa led jeg hende see Riolen, hun saae hvor den var medhandlet; hun slog Haand i Haand, da hun saae den var reent fordervet; ja i Sandhed gjorde hun saa.

Olivia.

Men saae vi Slutningen.

Eleonore.

Strax. Hun sagde: lad mig kun raade, Madame Eleonore. Jeg skal gjøre den i Stand som den var nye; saa tog hun Riolen og bar den hjem med sig. Men tænk! det er fiorten Dage siden, og endnu har jeg ikke faaet den igien. Saaledes er det med disse Syepiger, de love og love og aldrig holde de hvad de love. O Madame! jeg er færdig at ærgre mig til døde.

Olivia.

Men lad os da komme til Enden.

Eleonore.

Å! jeg kan ikke mere. Naar jeg tænker paa Syepigen, saa sprekker Sveden ud af mig.

Julie.

O! lad os ikke tale mere om Syepigen, men lad os komme til Sagen.

Eleonore.

Ja, nu skal jeg sige Dem, hvordan jeg har faaet at vide om Guldet. Denne Sney pige boer hos — der næst ved — — fiender De den Kone, som sælger Mælk? den som Manden løb bort fra?

Olivia.

Ei! ja vist fiende vi hende. Du videre.

Eleonore.

Got. Sney pigen boer 3 Dørre paa den Side af Gaden førend man kommer til Bageren.

Julie.

Madame! nu kan jeg ikke længere holde det ud.

Eleonore.

Men jeg maae jo fortælle alting i sin Sammenhæng. Saa vil jeg da nu sige: at — —

Siette Scene.

Lisette og de forrige.

Lisette.

(till Olivia)

Veed hun nyt Madame?

Olivia.

Hvad er der?

Lisette.

Du veed jeg det altsammen.

Olivia.

Hvad for noget?

Lisette.

Om Huset og — — jeg veed det altsammen.

Eleonore!

" Hvad? jeg vidste det før I. De gjør Guld.

Lisette.

Jo Mænd!

Olivia.

Saa er det da som jeg siger. De spille.

Lisette.

Nei, vist ikke Madame.

Julie.

Saa har de da Fruentimmer hos sig?

Lisette.

Nei, ikke heller — — jeg har faaet alting at vide.

Men — — tys.

Olivia.

(til de andre)

Tys, tys.

Lisette.

De — — vil — — men for Himlens Skyld.

Julie.

Nu, sig frem da!

Lisette.

De — — De — — De vil grave en Skat op.

Olivia.

O! Snif Enak.

Lisette.

Og det gaar til med Heretie.

Julie.

Hvorledes! er det sandt?

Lisette.

Lisette.

Det er som jeg siger; jeg veed det for vist.

Eleonore.

Ja, jeg har ogsaa hørt tale om Guld. At gjøre Guld og grave Skatter op, er et og det samme.

Olivia.

Ja, det maae da være saaledes.

Julie.

O! hvor mit Blod iisner i mig.

Eleonore.

Men, hvordan har I faaet det at vide?

Lisette.

Det skal jeg sige Dem, men lad ingen vide det. For kort Tid siden var den fattige halte Mand her, som kommer hver Fredag — —

Eleonore.

Du saa gjør dog Ende derpaa.

Lisette.

Ja, ja, jeg gjør ingen Omsvøb. Saa maae jeg da lade Dem vide, at disse Fattige de gaar omkring overalt og spionerer. Da jeg nu saa ham, saa spurgte jeg ham: hvor har du været henne i saa mange Dage, jeg ikke har seet dig? jeg har været henne, sagde han, for at hjælpe til at opgrave en vis Grav, her i Naboelaget, i et vist Huus — og saasnart jeg hørte det, saa løb jeg strax hjem.

Endende Scene.

Henrich og de forrige.

Henrich.

Der maae strax rettes an. Herren er kommen hjem.

Olivia.

Hvor har han vel været saa længe?

Henrich.

Er det at spørge om? Der, hvor han pleier.

Olivia.

Men hvad mon de bestiller i den lumpne Forsamling?

Henrich.

Det er best Madamen spørger ham selv ad?

Olivia.

Hør engang Henrich.

Henrich.

Her er jeg.

Olivia.

(hvissende til Henrich)

Spiller de?

Henrich.

Ja Madame.

Olivia.

Kunde jeg ikke giette det.

Julie.

(sagte til Henrich)

Siig mig Henrich, forsier de sig ikke med Fruentimmer?

Henrich.

Jo, Somfrue.

Julie.

(sagte)

Åh, det har mit Herte nok sagt mig.

Eleonore.

(sagte til Henrich)

Hør Landemand!

Henr

Henrich.

Hvad behager?

Eleonore.

(sagte)

Er det sandt, at de giar Guld der?

Henrich.

Ja vist, Madame.

Eleonore.

Ja, det vidste jeg nok.

Lisette.

Siig mig engang Henrich!

Henrich.

Hvad vil du?

Lisette.

(sagte)

Graver de ikke en Skat op?

Henrich.

Jo, hvad andet.

Lisette.

Saa er det dog sandt, jeg har sagt.

Henrich.

(sagte)

Maar jeg bliver ved at siige Ja, saa slipper jeg got.

Eleonore.

Siig mig, min fiere Ven! har I seet min Mand
der i Dag.

Henrich.

Ja Madame.

Eleonore.

Er han nu gaaet hjem?

Hen-

24 De nysgierrige Fruentimmer.

Henrich.

Ja Madame! (Ja bliver jeg ved saa længe jeg lever).

Eleonore.

Saa maae jeg da ogsaa strax gaae hjem. - Skulde jeg ellers faae noget at vide, saa skal jeg strax komme og fortælle det.

Olivia.

Men det, hun siger, at de gjør Guld, kan dog ikke være sandt?

Eleonore.

Ikke sandt? Jo tilforladelig. Sneypigens Brøder er Muurmesterdreng, og han sagde, at hans Mester var gaaet hen i samme Huus, for at lade opmure nogle Ildsteder, og siden har de anskaffet sig saa mange Glas, og Sneypigens Bert har saet, at der bruges Ildsteder og Glas til at gjøre Guld, og Sneypigens er ingen Tøffe; og jeg, naar jeg siger noget, saa kan de vist troe mig. (hun gaaer)

Lisette.

Madamen maa troe mig, at Madame Eleonore tager ganske vist Feil. Ildstedet bruger de at kange Mad paa, og Glassene til at drikke af. Den halte Tigger har sagt mig, at de grave en Grav, og jeg har hørt sige af saa mange, at der er en Skat begravet tæt ved dette Huus, og den er det de graver efter. Naar jeg siger noget, saa maae de troe det er sandt. (gaaer)

Olivia.

Og jeg troer, ingen af dem veed det ringeste deraf.

Julie.

De vil ogsaa alting skal være sandt, hvad de hilde sig ind.

Olivia.

Olivia.

Det kommer mig visselig for, som jeg seer dem med Kortene i Haanden.

Julie.

Og jeg er saa vis paa, de har Piosker hos sig, som jeg er vis paa at døde. (gaaer)

Attende Scene.

Julie.

Olivia, derefter Leonard.

Olivia.

Endog min Datter er paaftaaelig. Men de skal alle faae at see, at jeg allene har giettet det. See, der har vi Spilleren.

Leonard.

En lille Rone! Det an, imedens jeg gjør en Regning færdig. (Sætter sig ned ved et lidet Bord.)

Olivia.

Vil I da gjøre Regning over, hvad I har tabt?

Leonard.

Leander kommer og skal spise med os. Døt ogsaa for ham.

Olivia.

A ha! I maa have vundet, siden I byder Folk til Bords?

Leonard.

Fire og Sexten, Ti og Femten. (Rriver)

Olivia.

Jeg veed nok hvad I bestiller inden Eders lukte Dørre.

Leo:

Leonard.

Saa-na? det er mig tiert. (Skriver)

Olivia.

Men hør! I ødelægger os. Ved I det?

Leonard.

Nei, min Kone! der er intet om.

Olivia.

Ved I ikke, at Spil er Marsag til mange Familiers Undergang?

Leonard.

Vi spiller jo ikke.

Olivia.

Hvad? spiller I ikke?

Leonard.

Nei, paa min Ære ikke. 5 og 2 er Spv. (Skriver)

Olivia.

Hvad gjør I der da?

Leonard.

Intet Ont.

Olivia.

Dersom der intet Ont blev gjort, saa lode I vel Ederes Koner ogsaa komme der.

Leonard.

Jo, jo! Nei, saa blev der vist noget Ont gjort.

Olivia.

Hvad siger I? I grove Mand.

Leonard.

4 Gange 4 er 16. (Skriver)

Olivia.

Olivia.

O ulysfelige Dag, da jeg tog Jer til Mand!

Leonard.

Rone, Rone! det er for sildig. (Skriver).

Olivia.

Hvad? hvorledes for sildig?

Leonard.

Jeg siger det er for sildig at staae her at præke. Vi
maa have Mad.

Olivia.

Det er endnu tids nok for mig at gaae og ikke besvære
Eder mere.

Leonard.

O! Mange Tak, I gjør mig virkelig en Tjeneste
dermed.

Olivia.

Men min Medgift.

Leonard.

Null fra Null kommer Null. (Skriver)

Olivia.

Hvad for Null?

Leonard.

Rone! Jeg har min Regning i Hovedet. Jeg kan
ikke agte paa hvad I siger.

Olivia.

Nu vil jeg vide, hvad I bestiller i dette Hus.

Leonard.

Vi leve ret vel, til Tjeneste.

Olivia.

Hør! jeg siger det er et nedrigt Selskab.

Leo:

Leonard.

Fruentimmer kommer jo ikke til os.

Olivia.

Hvad? Er Fruentimmers Selskab da nedrig?

Leonard.

Hvo siger saa? Jeg siger kun, de kommer ikke i vor Selskab.

Olivia.

Men dersom I lod dem komme der, saa var al den Mistanke forbi.

Leonard.

Fruentimmer ere jo altid mistænkelige.

Olivia.

Behøves der da saa meget til at sige: det og det er vor Forretning.

Leonard.

Dertil behøves slet intet.

Olivia.

Nu da! hvad bestilles der?

Leonard.

16 og 6 er 22 og 8. — — (Skriver)

Olivia.

O! saa gid otte onde Aander — —
(hun stæder ham med Magt paa Armen)

Leonard.

Nu! der maae jeg gjøre Regningen om igien, Tallet
ne ere ganske udstrøgne.

Olivia.

Jeg troer den Mand er forberet.

Leonard. Er han saa? (skræver)

Olivia.

Tænker I at gøre Nar af mig?

Leonard.

Ret strax. (skræver)

Olivia.

Og det siger I mig lige i Øinene: Troe mig, jeg taaler det ikke længer.

Leonard.

Naa! det var vel? nu er jeg færdig.

Olivia.

Hvormed er I færdig?

Leonard.

Ih! med min Regning.

Olivia.

Men er I i Stand til at behandle mig saaledes?

Leonard.

Lad os nu faae Mad, lille Kone.

Olivia.

Ja, jeg skal paa Diebliffet vise — —

Leonard.

Det var ret. Nu kommer jeg strax igien. (gaaer)

Olivia.

Jeg Ulyksalige! hvilket Uhyre af en Mand! hvilken Ondskab! hverken vil han blive vred eller svare mig; saa jeg maae blive gal. Men jeg skal dog nok lave det saa, at jeg skal komme hen og see hvad de bestille i det forbandede

De nysgierrige Fruentimmer.

R

Sels

Selskab; paa det fordomte tillukte Sted. Ja, jeg vil
see det, jeg vil vide det, om det skulde koste mit Liv.
(gaaer)

Tiende Scene.

Julie og Leander.

Julie.

Nei, lad mig være i Roe, siger jeg endnu engang.
(hun løber fra Leander)

Leander.

O! bliv dog, og flye ikke for mig!

Julie.

Nei, jeg seer han elsker mig ikke.

Leander.

Men, hvorledes kan hun sige det?

Julie.

Dersom han elskede mig, saa sagde han mig nok hvad
han og de andre bestiller der.

Leander.

Jeg siger endnu det, jeg har sagt saa ofte: Vi bestille
intet.

Julie.

Var der intet at bestille, saa var man vel ikke saa
begierlig for at komme der.

Leander.

Jeg meener, der bestilles intet, som er værd at
tale om.

Julie.

Ja, ja, jeg forstaaer ham, der ere Hemmeligheder,
som ikke maae aabenhæres.

Leand.

Leander.

Nei paa min Vre ikke. Der er slet ingen Hemmeligheder.

Julie.

Isald det var saa, sagde han nok Sandhed.

Leander.

Det er Sandhed, jeg siger. Vor hele Forretning bestaaer i at snakke om hvad Nyt der gaaer for sig i Verden; at læse gode Bøger, at spille et eller andet Slags Spil, hvormed Tanterne har at bestille, uden at tabe en Skilling: somme Tider at spise der til Middag, og somme Tider til Aften. At fordrive et Par Timers Tid der i got Selskab iblant bekendte gode Venner, og at leve saa fornøjet som mueligt.

Julie.

Men han glemmer endnu den beste Fornøielse.

Leander.

Hvad vil hun sige dermed?

Julie.

Den Fornøielse, at fordrive Tiden med Fruentimmer.

Leander.

Hun tager Feil, Jemfrue. Fruentimmer maae aldeles ikke komme der.

Julie.

Men det troer ikke jeg.

Leander.

Jeg svar paa min Vre.

Julie.

Forlad mig. Jeg troer ham ikke.

Leander.

Allerkiereste Julie! Hun gjør mig Uret, og jeg for-
tæner det ikke.

Julie.

Bilder han sig da ind, at jeg skal troe hvad han siger.

Leander.

Hun burde troe mig.

Julie.

Saa seer mig da ind i dette Selskab en eneste Gang!
saa vil jeg troe ham.

Leander.

See! det kalder jeg en Prøve paa hendes Tillid til mig.

Julie.

Paa anden Maade lader jeg mig ikke stille tilfredt.
Seer jeg det ikke, saa troer jeg det ikke heller.

Leander.

Gid det var mig tilladt at fornøie hende paa den
Maade.

Julie.

Men hvad kan vel hindre ham?

Leander.

Det er udtrykkelig forbuden af Selskabet.

Julie.

Men tilstaae mig, at saadant Forbud kan opvække
Mistanke.

Leander.

Hvorfor?

Julie.

Jo. De kan umuelig have andre end uanstændige
Gierninger for, naar det er dem saa meget om at giøre at
skule dem.

Leander.

Og hvad tænker da Jomfruen vel, vi tage os for?

Julie.

Julie.

Fruentimmer er deres Tidsfordriv.

Leander.

Men kom der Fruentimmer, saa kunde jo Folk
see dem.

Julie.

De kan jo føre dem ind i Mandeklæder.

Leander.

Troer hun da ikke, at vi ere skikkelige Folk.

Julie.

Dersom de førde sig op som skikkelige Folk, saa behø-
vedes ikke saadan Hemmelighed.

Leander.

Men er det da ikke mueligt, at man kan have nogen
fortrolig Omgang med gode Venner, uden at være mis-
tænkt?

Julie.

Enhver maac jo med Billighed satte Mistanke over
denne store Hemmelighed!

Leander.

Hvad Hemmelighed! Jeg siger Sandhed, naar jeg
forfætter, der er slet ingen Hemmelighed.

Julie.

Ingen Hemmelighed. Ingen Hemmelighed. Hvil-
ken ærgerlig Snak.

Leander.

Allerkiereste Julie! troc mig dog, og vær ikke vred.

Julie.

Lad mig være, siger jeg.

Leander.

Men vær dog ikke ſaaledes imod hendes Kiereſte.

Julie.

Hvad? min Kiereſte?

Leander.

Hvorledes? Er jeg ikke hendes Kiereſte?

Julie.

Nei! gaae bort, jeg vil ikke have ham.

Leander.

Men, af hvad Aarsag?

Julie.

Af Aarsag, at han ikke vil ſige Sandhed.

Leander.

Af! jeg kan ikke holde det ud. Alt, hvad jeg har ſagt, er den rene Sandhed. Jeg ſvær ved Himmelen, det er ſandt.

Julie.

O, Mandſolke-Eder! dem troer jeg ikke.

Leander.

Det er forunderligt. Hvad troer hun da?

Julie.

Nok, nok, jeg vil ikke have ham.

Leander.

Allerkiereſte Julie, hav Medlidenhed!

Julie.

Ingen Medlidenhed, ingen Barmhiertighed, gaae fra mig.

Leander.

Af Himmels, hvor er den onime Kierlighed bleven af, hun har havt for mig.

Julie.

Bed han ikke, at Kælskhed jager Kierlighed bort?

Leander.

Leander.

Jeg er ikke falsk, og jeg elsker hende høiere end mig selv.

Julie.

En smuk Kierlighed, at plage et Fruentimmer, som han plager mig.

Leander.

Jeg? plage hende? og hvormed?

Julie.

Dermed, at han ikke vil stille den største og heftigste Nysgierrighed, som kan være til i Verden.

Leander.

Gid jeg kunde! hvor gierne vilde jeg ikke stille hende tilfreds.

Julie.

Men det staaer jo allene til ham selv.

Leander.

Allerkiereste Julie!

Julie.

Nu, hvad vil han? her er jeg jo. Vil han ud med Sandheden?

Leander.

Al Verdens Guld skulde ikke faae mig til at lyve for hende.

Julie.

Nu da, hvad bestiller de der henne?

Leander.

Intet.

Julie.

O, saa Døkker i Bøld, baade med ham og hans Intet.
(hun gaaer)

Tiende Scene.

Leander, - derefter Lisette.

Leander.
(allene)

Vel elsker jeg Gomsfrue Julie, men jeg kan dog derfor ikke legge mig ud med mine Venner. Jeg kan dog aldrig fore hende derind. Men, for ikke at miste hendes Nær- lighed, vil jeg heller lade af at komme i Selskabet; ja, for at stille hende tilfreds, skal jeg for sidste Gang gaae derhen i Aften.

Lisette.

Med Tilladelse. Hvad fattes Gomsfruen? si jeg hende saa bedrøvet.

Leander.

Ja, hvad fattes hende? hun plager mig; hun plager sig selv uden Aarsag.

Lisette.

Den stakkels Pige! er det da saa vanskelig en Sag at stille hende tilfreds?

Leander.

Hvorledes meener du Lysere?

in lii in.

Lisette.

Ei! siig hende Sandhed; siig hende, hvad De tillige med de andre bestiller i deres Selskab.

Leander.

Jeg siger det jo, men hun troer mig ikke.

Lisette.

Men, isald De sagde hende den rene Sandhed, saa troede hun dem nok.

Leander

Leander.

Jeg troer paa min Vre, du vil ogsaa bryde mig med din Snak. Det er maaskee dig selv, som gjør hende saa nysgierrig.

Lisette.

Jeg? Nei aldeles ikke, jeg veed alle Ting.

Leander.

Naar du da veed det, saa veed du jo ogsaa, at der bestilles intet Uanstændigt.

Lisette.

Ja vist veed jeg det. Evertimod veed jeg, at der udrettes meget Gode.

Leander.

Saa fortæl Gomsfrue Julie det, og sig hende, hun maa lade sin Mistanke fare.

Lisette.

Ja, det gjør jeg og; men De kunde dog sagte føle hende i een Ting.

Leander.

Hvad da?

Lisette.

Bringe hende derhen, for at see selv, hvad der bestilles.

Leander.

Nei, det kan aldrig skee. Mine Venner taaler for det første ingen Fruentimmer der, og dernæst maa jeg spørge: Synes du, det er anstændigt for en ung Pige at komme, hvor der ikke er andre end Mandfolk?

Lisette.

Sandt nok, men man kan hitte paa Raad. De kunde lade mig komme derhen i hendes Sted, for at see alting, og saa kunde jeg fortælle hende Sandheden.

Leander.

Men, jeg siger jo, der maac ingen Fruentimmer komme.

Lisette.

Jeg kunde jo klæde mig i Mandfolkeklæder.

Leander.

Jeg troer du er endnu mere nysgierrig end din Jomfrue.

Lisette.

Jeg, nysgierrig? Nei, det behøver jeg ikke. Jeg gjør det allene for at sætte Jomfruens Sind i Roelighed. Naar jeg kun kan sige hende: Jomfrue, jeg har seet det, saa og saa hænger det sammen, saa troer hun mig, saa giver hun sig tilfreds, og saa lader hun af at quæle Dem oftere.

Leander.

Det er en Sag, som ikke kan lade sig gjøre.

Lisette.

Ikke det? Ja, saa er der ogsaa en Sag, som ikke heller kan lade sig gjøre.

Leander.

Hvad da?

Lisette.

Deres Giftermaal med Jomfrue Julie.

Leander,

Hvorfor ikke?

Lisette.

Fordi hun har saaledes besluttet det; hun troer Dem ikke; og dersom De ikke forsiktrer hende om den rette Sandhed, saa vil hun ikke mere vide af Dem at sige.

Leander.

Skulde jeg da legge mia ud med saa mange brave Folk, for at stille hendes latterlige Nysgierrighed?

Lisette.

Lisette.

Ah, min Herre, jeg merker nok De elsker hende ikke?

Leander.

Jo Lisette, jeg elsker hende høiere end mig selv.

Lisette.

Det er bare Enkelt. Oprigtige-Elskere stræbe at gjøre langt mere for deres Elskede.

Leander.

Men jeg maae jo forestille mig, at dersom jeg stiller hendes Nysgierrighed paa den Maade, saa brøder jeg et Løfte, som jeg for min Vres Skyld ikke kan bryde.

Lisette.

Jeg veed ikke, hvad jeg skal sige. For et ungt Menneske er De alt for betænksom. Jeg beklager Dem. Men lad mig see, om det ikke var mueligt at tiene baade hende og Dem.

Leander.

Nu vel da, tænk paa et Middel.

Lisette.

Hør engang. Lad os bilde Julie ind, at jeg har været der, at jeg har seet alting, at jeg veed alting, og naar jeg saaledes tillige kan bekræfte, hvad De har sagt, saa troer hun det, giver sig tilfreds, og forliger sig strax med Dem igien.

Leander.

Et prægtigt Indfald. Du er dog en brav Pige.

Lisette.

Men betænk, at jeg for at tiene dem, maae begynde mig til at lyve for min Gomsfrue, hvilket jeg ellers ikke gjorde, om een gav mig tusinde Rigedaler.

Leander.

Leander.

Det kan nok være, men naar en Løgn siges i en god Hensigt, og ikke skader nogen, saa er den ikke saa lastværdig.

Lisette.

Got, saa skal jeg da gjøre mit Beste.

Leander.

Og du kan være forsikkert, at jeg skal belønne din Umage.

Lisette.

Meget vel, derom kan vi siden tales ved.

Leander.

Farvel da Lisette.

Lisette.

Et Ord. Jeg maae lave det saa, at Julie ikke kan merke, at jeg farer med Løgn. Jeg maae kunde overbevise hende, at jeg virkelig har været der.

Leander.

Du kan jo gaae ud i Byen, og, naar du er kommen hjem, sige, at du har været der.

Lisette.

For Exempel: hvad Tid samles Selskabet?

Leander.

Sommetider om Middagen, sommetider om Aftenen.

Lisette.

Er der da Forsamling i Aften.

Leander.

Ja, i Aften skal vi spise der.

Lisette.

Hvad Tid?

Erans

Leander.

Man gaaer derhen Klokken 6 til 7, og bliver der i det mindste til Klokken 11.

Lisette.

Got, saa skal jeg gaae hen til min Moster i Aften, og saa sige, jeg har været der.

Leander.

Det var ret, lille Lisette, saa tales vi da ved igien.

(vil gaae)

Lisette.

Wie lidt, jeg tænker paa, om hun spørger mig om et eller andet, hvad jeg da skulde sige.

Leander.

Hvad meener du?

Lisette.

Jeg meener, for Exempel: Døren der henne, banker man paa den, eller ringer man paa Klokken, hvorledes kommer man ind i Huset?

Leander.

Hver af os har sin Nøgel til Døren.

Lisette.

Har da Hr. Leonard ogsaa sin Nøgel?

Leander.

Saa vist, han saavel som de andre.

Lisette.

(for sig selv)

Det var vel, jeg fik det at vide. (hoit) Hvordan seer den ud?

Leander.

Den er meget konstig giort, og det er umueligt, at nogen anden Nøgel kan lukke op. Hr. Orontes har for-
skreven

Herren Laas og Nøgler fra Engelland. Her er ingen, som forstaaer at giøre dem.

Lisette.

Det er vel betænkt for Sikkerheds Skyld; men hvad jeg vilde spørge endnu — — Er der Trappe strax inden for Døren?

Leander.

Nei, der er ingen Trappe, men Døren til Stuen er strax paa høire Haand, naar man kommer ind.

Lisette.

Er der da ogsaa Laas for Studøren?

Leander.

Ja vist, og dertil har vi ogsaa Nøgler. Den er bunden sammen med Gadedørsnøglen.

Lisette.

Hvor mange Værelser er der?

Leander.

Tre Værelser og Kioffenet.

Lisette.

Der er vel ogsaa et lidet Kammer foruden?

Leander.

Nei, der er ingen flere, men du vil ogsaa vide for meget.

Lisette.

Det er ikke for min Skyld, jeg spørger derom, det er for desbedre at kunde indbilde Jomfruen, at jeg har været der; for Exempel: Er der Kaffelovne?

Leander.

Ja, der er een i hver Værelse.

Lisette.

Lisette.

Er der ogsaa Senge?

Leander.

Nei vist ikke, vi sover jo ikke der.

Lisette.

Men, hvor gjør de af deres Tøi? deres Hatte?

Leander.

Der er et Skab, hvori vi legge alle vore Sager.

Lisette.

Det maae være et stort Klædeskab?

Leander.

Ja det er, men du er ogsaa alt for nysgierrig.

Lisette.

Jeg? Nei, aldeles ikke. Jeg bekymrer mig ikke det mindste derom. Det er mig nok, naar jeg kan sige, jeg har været der. Spiser de i det inderste Værelse?

Leander.

Ja, i det inderste Værelse. Farvel! Hr. Leonard bier efter mig. (gaaer)

Ellevte Scene.

Lisette.

(alene)

Gaae du kun. Nu har jeg nok for det første. Der som jeg kun kan lufte Neglerne fra Herren, og lufte mig selv ind og skiule mig, saa jeg ikke bliver set, saa skal jeg nok faae at see, om de grave Skatte eller hvad de bestille. Ingen Fruentimmer maae komme der? De maae vist have noget for, som de ei tør være bekiende. Fruentimmer er dog

dog Sielen i Selskaber, og hvor ingen Fruentimmer maae komme — — Jeg frygter — — Jeg frygter — — men nok. Sagen er besynderlig. Jeg er nysgierrig, og jeg skal søge at stille denne forfærfelige Nysgierrighed. Det maae gaae hvordan det vil.

Ende paa første Act.

Anden Act.

Første Scene.

(Et Værelse udi Elsinus' Huus med et lidet Bord, som hans Klædning ligger paa).

Eleonore.

(allene)

Hvilken arrig Trold er dog min Mand! Aldrig kan man sige et Ord, før end han strax bliver høirostet. Men, han maae stielde og larne saa meget han kan og vil, saa skal han dog blive nødt til at sige hvad de bestille i dette Selskab; og hvis ikke, skal jeg tage fra ham og hjem til min Moder. Det ærgrer mig ret, at Forvalteren kom saa ubesleiligt, saa jeg fik ikke Tid at sige ham min Mening; Men troe mig, min gode Mand, jeg skal læse for dig, naar han er gaaet. Der ligger den Klædning, han havde paa i Forsmiddags. Nu skal jeg søge i Kommerne, om jeg der kan opdage noget. Jeg pleier ikke at giøre det, thi jeg er ikke nysgierrig; men denne Gang kan jeg ikke bare mig. (hun søger i Kommerne) Dette er hans Tørklæde — — der er en Knude. Hvorfor mon den er gidt? Jeg gad gjerne

gierne vidst, hvad den skal betyde. Hvem ved, maaskee jeg kan faae det at vide. Men, hvad er det for Nøgler? Dem har jeg aldrig seet før. De bruges vist ikke her. i Huset. Dersom min Mand ikke siger, hvad det er for Nøgler, saa maae jeg nødvendig fatte Mistanke, og her bliver vist Klammerie igien. Der er en Seddel, den maae jeg læse. Lad os see, hvem den er til og hvem den er fra — til Hr. Visimon i egen Haand — Hvem mon har skrevet den? „Deres oprigtige Ven. Orontes.“ Aha! han er een af det hemmelige Selskab. (læser)
 „Hermed sendes de tvende Nøgler. For mere Sikkerheds Skyld har jeg ladet Laasen forandre, saasom min Tiener har tabt de gamle Nøgler. I Morgen paa sædvanlig Tid vente vi min Herre. Adieu.“ Hvilken Lykke, jeg fik den at see! det maae være Nøglerne til deres Børstested. Det var artig, om jeg beholdt dem, og saa siden overrumplede dem paa friske Gierninger. Men, mon det være de nye eller de gamle? Naar er Seddelen skrevet? I forgaars. Det maae uden Tvivl være de nye. Aldrig skal han faae dem mere. See, der kommer han.
 (hun stikker Seddelen i Visimons Lomme, og Nøglerne i sin egen.)

Anden Scene.

Visimon og Eleonore.

Visimon.

Er Tjeneren ikke kommen endnu?

Eleonore.

Var han kommen igien, saa maatte man kunde see ham.

Visimon.

Et meget artig Svar.

De nysgierrige Fruentimmer.

S

Eleos

Eleonore.

Ligesom Eders Spørsmål. I seer jo, at Tjeneren er ikke hjemme, og dog spørger I mig, om han er kommen igien.

Lisimon.

Jeg spør Ier ad for at vide, om I har sendt ham nogen Steds hen. Mig synes, han kunde ellers aldrig blive saa længe borte.

Eleonore.

Veed I ikke, at den Slyngel kommer aldrig igien, naar han gaaer Vrinder.

Lisimon.

Jeg skal strax ud. Jeg maae klædes paa.

Eleonore.

Der ligger jo Eders Klæder.

Lisimon.

Eaa hielp mig da. (han trækker Slaaproffen)

Eleonore.

I kunde nok sige det paa en hoffligere Maade.

Lisimon.

(spodsk)

Madame, vær saa artig at hielp mig.

Eleonore.

(i det hun hjælper ham Kiolen paa)

Men, hvor skal I hen saa hastig?

Lisimon.

Jeg gaar hen, hvor jeg har Vrinde, Madame.

Eleonore.

Saa, ja, jeg veed nok I skal hen at puste.

Lisimon.

Eisimon.

Hvad er det for Snak?

Eleonore.

Na, stil jer kun an, som I ikke forstaaer mig. I
skal jo hen at puste til Ilden.

Eisimon.

Hvad for en Ild?

Eleonore.

Jeg veed allerede, hvad I bestiller i Eders Forsamling.
Jeg veed nok I gaar Guld.

Eisimon.

Hvad for Guld? I er en Tasse, saavel som den der
har sagt det.

Eleonore.

Men hvad bestiller I der da?

Eisimon.

Ingen Ting.

Eleonore.

Men nu vil jeg vide det.

Eisimon.

Og nu skal I ikke faae mere at vide.

Eleonore.

Jo, jeg skal bringe det saa vidt, at jeg skal saae mere
at vide.

Eisimon.

Eleonore! brug jer Forstand!

Eleonore.

Jeg vil vide det, og jeg skal faae det at vide.

Eisimon.

Vogt jer, og gaar mig ikke varm i Hovedet.

Eleonore.

Men hvad, om jeg nu fik det at vide?

Lisimon.

Madame.

Eleonore.

Min Herre.

Lisimon.

Vil I være saa god at holde op med den Snak.

Eleonore.

Nok, jeg skal faae det at vide.

Lisimon.

Hør, understaaer I Eder at sige det endnu een gang?
Taa skal det komme til at fortryde Jer. Forstaaer I mig?

Eleonore.

Og I? I vil forhindre, at jeg ikke skal faae det
at vide?

Lisimon.

Ja, jeg.

Eleonore.

Og jeg — — jeg skal faae det at vide.

Lisimon.

(løfter Haanden for at give hende paa Ord; hun
gaaer tilside).

Eleonore.

Ja, jeg skal faae det at vide til Trods for jer Næse.
(hun gaaer længere fra ham)

Lisimon.

Og jeg skal, jeg veed ikke hvad.

(han nærmer sig efter hende)

Eleonore.

Men jeg skal dog faae det at vide.

(som forhen) Lisimon.

Eisimon.

Jeg svar ved Himmelen. (han løber efter hende)

Eleonore.

Jeg skal, jeg skal, jeg skal vide det.
(hun lukker sig inde i et Kammér)

Eisimon.

Uf, det er best jeg gaaer, førend Gælden løber over
for mig. (vil gaae)

Eleonore.

(aabner Døren og rækker Hovedet ud)

Ja, om du blev gal, saa skal jeg dog faae det at vide.

Eisimon.

(tager en Stool for at staae hende i Hovedet dermed).

Eleonore.

(lukker)

Jeg skal vide det.

Eisimon.

Hvilket umenneskeligt Fruentimmer! O! jeg kan ikke
mere. (raaber til Døren) Nei, nei, du skal ikke faae
det at vide. Nei, du Jesabel, du skal ikke vide det, nei, nei,

Eleonore.

(raaber ud af en anden Dør)

Jo, jo, jeg skal vide det. (hun lukker og gaaer)

Eisimon.

Uf, nu kan jeg ikke mere. (han gaaer)

Tredie Scene.

Olivia og Lisette.

Lisette.

O besvindt, Madame. - Dersom jeg ikke kommer til
at tale, saa sprækker jeg.

Olivia:

Nu, saa tael da.

Lisette.

Nu har jeg fundet et Middel, hvorved jeg kan faae alting at vide.

Olivia.

Hvad for noget.

Lisette.

Om Selskabet — — om Stuen — — om Huset.

Olivia.

O! er det sandt? men hvorledes da?

Lisette.

Det skal jeg sige Madamen. De har alle deres Nøgler i Lommen, nu maae man søge at faae fat paa dem.

Olivia.

Og videre.

Lisette.

Og saa veed jeg nok, hvad jeg skal gjøre, jeg er allerede berettet om alting, og jeg er i Stand til at lukke mig ind der i Mørke eller med tilslukkede Døre, og skjule mig, og saa faae alting at see.

Olivia.

Mon min Mand da ogsaa har Nøgler?

Lisette.

Ja vist har han, og han maae bære dem hos sig, thi han bruger dem hver Dag; nu maae man tænke paa at liste dem fra ham.

Olivia.

Dersom han hører dem i Buxelommerne, saa vil det blive vanskeligt.

Lisette.

Lisette.

Nei, han kan ikke bære dem i Burelommerne; thi den ene er en stor Gadedårssnegel.

Olivia.

I Dag kom han sildig hjem, og har ikke klædt sig af, som han ellers pleier. Vi faaer altsaa at bide til han er baaet til Sengs i Aften.

Lisette.

Nei, det beste var at overrumple dem i Aften; thi jeg har faaet at vide, de skal spise der til Aften.

Olivia.

O, hvad vilde jeg ikke give for at see dem samlede!

Lisette.

Nu maae vi hitte paa Raad.

Olivia.

Lys, der kommer de.

Lisette.

Madamen maae ogsaa optænke et Middel ligesaavel som jeg.

Fjerde Scene.

Leonard, Julie, Leander og de forrige.

Julie.

(til Leander)

Naar paa jer selv og lad mig være.

Leander.

Hr. Leonard, De seer, hvorledes Deres Datter besegner mig.

Leonard.

Min kære Ven, min Datter er et Fruentimmer som de andre. Hun har sin gode og sin onde Lune. Naar paa hende,

52 De nysgierrige Fruentimmer.

hende, som paa Veiret; fornøi jer, naar det er klar Lust,
Køe for Tordenen, og naar det stormer, saa bliv hjemme,
og bide indtil Solen skinner igien.

Julie.

Min Hr. Fader veed at give gode Raad.

Olivia.

Saa, min Mand er ret oplagt til at drille Folk.

Leonard.

Jomfrue Lisette, lille Jomfrue Kammerspige!
hun ikke behage at give Kaffe i Dag?

Lisette.

Kaffeen er færdig Herre, skal jeg bringe den herind?

Leonard.

Saa, vi faaer nok at drikke den her, siden du ikke har
bragt den paa Spisebordet.

Lisette.

Det skal strax skee. (til Olivia). Madam! gløt se
Beste, faaer vi kun Nøglerne, saa ere vi oven paa.

Leonard.

Julie, hvad har Eders Kiereste gjort Jer imod?

Julie.

Glet intet, Papa.

Leonard.

Har han intet gidt jer imod, hvorfor seer I da saa
Kjædt paa ham?

Julie.

Jeg har min onde Lune, Papa.

Leonard.

Min Ven, nu er Himmelen overtrokken, bide til Solen
skinner.

Julie.

Julie.

Mén denne Soel skinner ikke saa hastig.

Leonard.

O, jo vist skinner den, naar de mørke Skyer ere borte.

Olivia.

Mén, lille Mand, hvorfor klæder I jer ikke af, og gjør jer magelig som I pleier? Hr. Leonard er jo her som hiemme, og her er ellers ingen Fremmede.

Leonard.

Jeg maae strax ud igien, saa jeg kan spare to Umager.

Olivia.

Saa skal I da strax ud? Naa! hvor skal I da hen?

Leonard.

Vil I da ogsaa vide, hvor jeg skal hen?

Olivia.

Mig synes, man kunde nok sige saa meget til sin Kone.

Leonard.

Ja men, saadan en sletta Kone fortjener nok at man kunde sige det. Nu da, jeg skal hen at besøge den Herre, der var hos mig i Gaar.

Olivia.

Synes jer da, at I kan besøge saadan en Mand i den Klædning? I kunde jo tage en anden paa.

Leonard.

Na nei, det er Smaating, som jeg ikke bekymrer mig om.

Olivia.

Mén I maae dog vide, at fornemme Folk seer meget derpaa. Han vil tænke, I har ifkuns liden Agt for ham.

Leonard.

Ei, lad ham tænke hvad han vil, det er ikke min Sag.

Olivia.

Saa er det da min, og vil I jeg skal sige min Mening.

Leonard.

Nu, Leander, nu vil jeg snart gjøre Eder's Bryllup.

Olivia.

(ved sig selv)

Denne Gang vilde det ikke lykkes.

Leander.

Dette er mit eeneste Ønske; men Jomfrue Julie elsker mig jo ikke.

Julie.

Jo, jeg vilde elske ham, dersom jeg fandt ham rigtig.

Olivia.

Wil I kiste Klæder?

Leonard.

Nei Madame. (til Leander) Har I da lovet for hende?

Olivia.

(sarte)

Se engang, hvor meget han agter mig.

Leander.

Jeg har al min Tid Tagt hende Sandhed, men hun vil ikke troe mig.

Leonard.

Ei, smaa Ting. Lidt Nybsgierrighed, blandet med lidt Egenfjendighed, det saer man taale hos disse fiere Fruentimmer, det gaar snart over, og det er smaa Ting. Julie.

Julie.

Jeg maae næſten ærgre mig over min Fader.

Olivia.

Dersom I da ikke-vil tage en anden Kiøle paa, ſaa
lad dog denne børſte af, den er jo ganſke fuld af Støv.

Leonard.

Det var ret, min lille Kone, var ſaa god at børſte
den af; jeg er jer ret forbunden.

Olivia.

Lad mig da ſaae den; træk den af, om I vil-jeg ſkal
børſte den af.

Leonard.

Nei, nei, den Image gider jeg ikke haſt. Børſt
den lidt af paa Kroppen.

Olivia.

Nei, det duer ikke, træk den af.

Leonard.

Nei, min Hierte, giør jer da ingen Image, det kan
da være det ſamme.

Olivia.

See nu igien! Aldrig vil I giøre hvad jeg vil have.

Leonard.

(til Julie)

Nu, min fiere Datter, I maae ikke være ſaa vrangt.

Olivia.

(ſagte)

Nei, nu taber jeg al Tjalmodighed.

Julie.

Hierte Papa! Jeg beder, lad mig dog være med

Leonard

56 De nysgierige Fruentimmer

Leander.

Somfruen er vred paa mig, og det er sandelig ikke min Skyld.

Leonard.

O smaa Ting, smaa Ting. Efter lidt Klammerie er Forliget altid behageligere.

Olivia.

Vil I da ikke trække Riolen af?

Leonard.

Hør, Madame.

Olivia.

Men, saa seer I jo ud som et Spiin.

Leonard.

Hvad? hvad siger I? Er det min Kone, som elsker mig saa høit? (til Leander). Hører I min Kones forliebte Talemaader? Jeg vilde give noget Got til, at jer Kiereste viste jer een af min Kones Høfligheder.

Leander.

Jeg takker; men saadanne Høfligheder vilde jeg dog heller undvære.

Leonard.

Og jeg vil heller, at de skæls Fruentimmer skal vise deres Høflighed offentlig; end at de skal gaae og knurre for dem selv.

Olivia.

(sagte)

Man kan ærgre sig en Svindsot paa Halsen over hans Ligegyldighed.

Femte

Femte Scene.

Lisette, som bringer Kaffe, og de forrige;
derefter en Tiener.

Lisette.

Her er Caffeen.

Leonard.

Nu da, lad os da drikke den i Ro, om mueligt.

Lisette.

(til Olivia)

Har Madamen faaet Nøglerne?

Olivia.

(til Lisette)

Nei. Jeg har søgt at faae Riolen af ham, men
forgieves.

Leonard.

Lad os sætte os ned, Caffe maae drikkes siddende. Er
der nogen?

En Tiener.

Hvad befaler.

Leonard.

Bring Stole hid.

Lisette.

(Lisette nærmer sig med Caffe til Leonard efter hun har
givet de andre deres Kopper).

Tieneren.

(Bringes Stole, og i det han sætter en tætt til Leo-
nard, saa stiller Pigen sig an, som han har lebet
hende paa Armen, og spilder Caffeen paa Leo-
nards Riolen).

Lisette.

Nei, jeg ulykksalige Pige! Ah, om Forladelse, han
løb mig paa Armen, jeg gjorde det sandelig ikke med Vilie.

Leo:

Leonard.

Det var ret ilde; men Skaden er ikke saa stor.

Lisette.

Man maae strax toe den af med reent Vand.

Leonard.

Ja, gjør det.

Lisette.

Maae jeg da bede om Kiolen. (hun trækker ham af)
(sagte) Dette Kneb gik an. (gaaer ud med Kiolen).

Leonard.

Flue mig da noget at trække paa mig, at jeg ikke skal
forkiole mig.

Olivia.

(til Dieneren, som gaaer)

Bring en anden Klædning.

Leonard.

Nu da, er I nu fornøiet.

Olivia.

(sagte)

Den Streg, Lisette brugte, kunde jeg ikke bære paa.

Leonard.

Det gik mig meest ont, at Caffeen blev spildt.
Skient en Koppe igien.

Olivia.

Der kan I see, hvad der følger paa, naar man ikke
gør, som Fruentimmerne vil.

Leonard.

Dersom jeg havde gjort, som I vilde, saa havde det
været endnu værre, saa var den anden Kiolen bleven over-
spildt.

Olivia.

Olivia.

Og jeg paaftaaer, dersom I havde gjort som jeg vilde, saa havde det ikke skeet.

Leonard.

Kan I høre, Leander? Vore Fruentimmer ere Prophetinder. Lykkelige ere vi, som have disse kloge Qvin-
der i Huse.

Siette Scene.

Tieneren, derefter Lisette og de forrige.

Tieneren.

(med en anden Kiøle, som han hjælper Leonard paa)

Leonard.

Nu, Madame Olivia, er I nu fornyet?

Olivia.

Nei, endnu ikke. (sagte) Jeg er bange han for-
langer Nøglerne.

Lisette.

(til Leonard)

Herre! her er Tørklædet, Tobaksdaasen og Nøglerne.

Olivia.

(til Lisette)

Ogsaa Nøglerne?

Lisette.

(sagte til Olivia)

Det er ikke dem, jeg har byttet dem om.

Olivia.

Det er dog en Fandens Tøs.

Leonard.

Ville Lisette! Jeg fik jo ingen Caffe. Kan du passe
mere?

Lisette.

Lisette.

J. Sandhed, Herre, der er net ingen Bønne
brændte.

Leonard.

Saa maae jeg da have Taalmodighed og drikke i Byen.

Olivia.

J kan jo gaae hen at drikke i Ederes fiere Selskab.

Leonard.

Leander! vil J da gaae med?

Leander.

Som De behager. (seer til Julie)

Julie.

Hvorfor seer han paa mig? Gaae han kun, jeg vil
ikke opholde ham.

Leonard.

Hør, fide Ven, det er best vi gaae. Lad kunns
ret rase ud; i Morgen saa vi got Veir.

Julie.

J Morgen? Nei. Aldrig.

Leonard.

Aldrig got Veir? aldrig? altid tykke Skyer? altid
Stormvinde? Hør, min lille Dige, dersom jeg vilde
paa en anden Streng, saa kunde jeg maaskee strax
got Veir.

Julie.

Hvorledes da Papa?

Leonard.

Jo, hør kun! Jeg = = skal = = lade = = dig
dan = = se = = i = = et = = Klo = = ster = = du?
hvad siger du derom?

Julie.

Julie.

Jeg? i et Kloster?

Olivia.

Min Datter i Kloster?

Leónard.

Rom, lad os gaae, lad os gaae. Efter denne Tor-
den kommer vist en Regn. (han gaaer)

Syvende Scene.

Olivia, Julie, Leander og Lisette.

Julie.

Hører han? det har jeg for hans Skyld.

Leander.

Men, min hierte Gomsfrue, hvorledes kan det være
min Skyld?

Olivia.

Min Datter i Kloster? Dersom hun ikke saaer ham,
saa skal jeg dog nok skaffe hende en Mand.

Leander.

Det tviler jeg ikke om. Men, min søde Madame!
jeg fortjener jo hverken hendes eller Deres Bebreidelse.

Olivia.

Gaa han kun, min Mand venter paa ham.

Leander.

Ja, jeg vil gaae for at adlyde Dem. (vil gaae)

Julie.

Oh, det er artig! Saaledes forlade os?

Leander.

(vender sig tilbage)

Men, Gomsfrue — —

De nysgierrige Fruentimmer.

2

Lisette.

Lisette.

(sagte til Julie)

O lad ham gaae; jeg har noget Betydeligt at fortælle
Jomfruen.

Julie.

(til Lisette)

Hvad da?

Lisette.

(til Julie)

Gaae ham kun til at gaae bort. Jeg har Nøglerne

Julie.

(sagte)

Nøgler! (høit til Leander) Nu da, ifald han vil
gaae, saa vil jeg ikke opholde ham.

Leander.

Nei, jeg vil bide, dersom hun befaler.

Olivia.

Nei, nei, brug kun sin Frihed. Min Mand vent
ter ham.

Leander.

Hvad siger Jomfrue Julie?

Julie.

Jeg siger, han bør at gaae, naar min Fader vent
ter ham.

Leander.

Jeg kan gierne bide; thi vi har intet Vigtigt at af
giøre.

Lisette.

(sagte til Julie)

Jomfrue, Jomfrue, Oh, saa saa ham dog affe
Julie.

Julie.

(Jeg vilde ikke gjerne støde ham for Hovedet)

Gaae han kun til min Fader, en anden Gang tales
vi ved.

(NB. Leander maae nærme sig for at tage Afsked,
kysse paa Haanden ic.)

Olivia.

O, gjør sig ingen Uleilighed.

Lisette.

Han kan jo komme igien i Morgen.

Leander.

Jeg vil komme igjen, naar De befaler. Men jeg
beder, hav dog Medlidenhed med mig. (gaaer)

Attende Scene.

Olivia, Julie og Lisette.

Julie.

Jeg vil nødig gøre ham aldeles forlagt.

Lisette.

O, tvivl ikke paa, han kommer jo nok igjen.

Julie.

Nu, hvad har du at fortælle mig?

Olivia.

Hvor ere Nøglerne?

Lisette.

Her ere de.

Julie.

Hvad for Nøgler?

Lisette.

Eng! det er Nøglerne til deres Forsamlingssted; den
ene til Gadedøren og den anden til Gruen.

Olivia.

(til Lisette) (Hil hende)

Bad os gaae, lad os gaae.

Julie.

Jeg vil gaae med, Mama.

Olivia.

Nei, det kan jeg ikke tillade, bliv du kun hjemme, vi skal fortælle dig alting.

Julie.

Allerkiereste Mama.

Olivia.

Nei, siger jeg. Kom, lad os gaae, Lisette.
(hun gaar)

Niende Scene.

Julie og Lisette.

Lisette.

Hør, Jomfrue! jeg gaar, og jeg skal fortælle hende alting, det kan hun være forsikret om.

Julie.

Men, sig mig, hvordan fik du disse Nøgler?

Lisette.

Jeg luskede dem fra hendes Fader.

Julie.

Naar da?

Lisette.

Gaae hun ikke det Puds med Caffeen?

Julie.

Na! lad mig følges med,

Lisette.

Nei, hendes Mama vil ikke.

Julie.

De nysgierrige Fruentimmer. 61

Julie.

Lisette, dersom du har mig tier —

Lisette.

Na; kam sig dog og var ikke saa nysgierrig. Hav lidt Taalmodighed; i denne Aften skal hun faae alting at vide.

Julie.

Glem da ikke at sige mig, om der ere Fruentimmer.

Lisette.

Uh! jeg saaer andet at tale om end Fruentimmer. Skatten; Skatten. (gaaer)

Tiende Scene.

Julie.

(allene)

Aldrig i mine Dage har jeg ønsket nogen Ting saa indetlig. Det er jo en Jæmmer. De gaaer, og jeg måae ikke være med. Og hvorfor? Fordi jeg er Pige? og fordi jeg derved kunde forspilde mit ærlige Navn og Rygte? Men, ifald jeg nu endelig gif derhen, og saae hvad min Kiereste bestilte? hvem kunde legge mig det til Last? O, gid jeg vidste, hvad jeg skulde gjøre! Men, min Mama er meget vanskelig, og naar hun beslutter en Ting, saa vil hun have sin Villie frem.

Ellevte Scene.

Leander og Julie.

Leander.

Min søde Jomfrue, forlad mig.

Julie.

Hvad? kommer han nu igjen?

3

Leander.

Leander.

Ja, hierte Jomfrue! - Hendes Hr. Fader opholder sig endnu hos den Fremmede, som han er gaaet hen at besøge. De har noget af Vigtighed at tale om, og imidlertid har jeg villet tage mig den Dristighed, paa nye at gjøre Uleilighed.

Julie.

Han fortiente i Sandhed, at jeg strax skulde gaae fra ham.

Leander.

Hvorfor, Jomfrue? hvad har jeg gjort?

Julie.

Han vil jo ikke sige mig Sandhed.

Leander.

Endnu det samme og det samme. Jeg vilde give mere til, at hendes egne Dine kunde overbevise hende om min Oprigtighed.

Julie.

Dette kan jo skee, naar han vil.

Leander.

Hvorledes da?

Julie.

Han kan jo lade mig saa uformerket komme derhen.

Leander.

Og hun vilde gaae derhen alene?

Julie.

Nei, jeg vilde tage Pisetis med.

Leander.

Forlad mig! en Dage er ikke et anstændigt Selskab for hende paa saadant et Sted.

Julie.

Julie.

Skald han vil bede min Mama derom, saa gaaer hun
Gierne med.

Leander.

Hav mig undskyldt, min deilige Julie. Jeg har
før sagt hende, at mine Venner vil ingen Fruentimmer have
derind, og jeg tør ikke — —

Julie.

Og han tør ikke gøre dem imod for min Skyld. Jeg
merker, de ligger ham mere paa Hjertet end jeg; har jeg
da ikke Aarsag til at troe, at han er en Bedrager og en
Utroe?

Leander.

Velan da, Julie, for at overbevise hende om min
Kierlighed, saa lover jeg hende, at jeg aldrig skal komme
der mere. Er hun nu fornøiet?

Julie.

Det kan han nok bilde mig ind, men han gaaer dog
alligevel.

Leander.

Nei, jeg forsikrer hende, jeg skal ikke gaae derhen.

Julie.

Det er mig ikke nok.

Leander.

Jeg vil bekræfte dette Løfte med den helligste Eed.

Julie.

Det forslaaer ikke. Jeg vil have større Forsikring.

Leander.

Nu, saa forlang da, hvad Forsikring hun behager.

Julie.

Lover han da at give mig den? — — —

Leander.

Ja, naar det staaer i min Magt.

Julie.

Sit mig da — — men tag sig i Agt, at han ikke bedrager mig — —

Leander.

Nei, Jomfrue, det er jeg aldrig i Stand til.

Julie.

Hør engang: Har han saadanne Nøgler, som de andre?

Leander.

Nøgler. Hvortil?

Julie.

Nøglerne til Døren i det Huus, hvor ingen Fruentimmer maae komme?

Leander.

Ja, dem har jeg, det kan jeg ikke nægte.

Julie.

Godt. Deri bestaaer da den Forsikring, jeg fordrer af ham: Giv mig disse Nøgler.

Leander.

Men — — disse Nøgler — — i hendes Hænder.

Julie.

En smuk Oprigtighed! der seer man, hvorvidt man kan bygge paa hans hellige Løfter og Eder.

Leander.

Men indseer hun ikke, at, dersom jeg vilde bedrage hende, kunde jeg gierne give hende Nøglerne, — — —

og dog
gaae

Gaae derhen. Een af mine Venner kunde jo lufte mig ind.

Julie.

Nei, saa falsk troer jeg dog ikke han er. Evertimod, jeg bilder mig ind, naar han ingen Nøgler har, saa for-
gaaer nok Lyften ham til at gaae derhen. Leander! dersom
han elsker mig, saa anseer jeg det som et Beviis paa hans
Aierlighed, at han leverer mig Nøglerne.

Leander.

Ak, Julie! hun vil forlede mig til noget, som er
mig uanstændigt, for mange Aarsagers Skyld.

Julie.

Men, har han da i Sinde at gaae derhen? svar
mig, Ja eller Nei.

Leander.

Nei, jeg forsikrer hende, jeg skal ikke gaae derhen.

Julie.

Nu da! hvad kan da hindre ham i at betro mig
dem?

Leander.

Jeg skal sige hende — — Disse Nøgler — —
Dersom de kom i andre Hænder, saa kunde de foraarsage
megen Ueilighed.

Julie.

Jeg forsikrer paa min Ære, at de skal ikke kontinge,
fra mig; Er han saa fornøiet? Vil han endnu fornærme
mig ved at tvile derom? Nu, det gad jeg ogsaa nok
seer.

Leander.

Allertiereste Julie, forstaa mig.

Julie.

Nei, i Sandhed ikke. Dette er det sidste Forsøg, jeg nogen Tid skal gjøre paa hans Hierte. Enten giv mig Nøglerne, eller haab aldrig at blive elsket af mig. Og skal det nogensinde fortrøde mig, ja skal jeg nogentid tilgive ham det, saa gid jeg maane synke ned paa Stedet.

Leander.

Holdt Julie, det er nok. Der ere de, tag dem og sæt mig ikke mere i saadan Angest.

Julie.

Han maae forlade sig til, at de skal være fæstet i mine Hænder.

Leander.

Jeg forlader mig da paa, at jeg derved ikke overgaar nogen Elam af mine Venner.

Julie.

Tvil ikke om mig. Nu er jeg forlovet.

Leander.

Kan hun nu see, om jeg elsker hende opbyggelig.

Julie.

Ja, nu troer jeg det, forlad mig, at jeg hidindtil har tvilet derom.

Leander.

Min Allerkiereste! naar maae jeg da haabe at kende de hende min?

Julie.

Naar han vil, og naar min Fader vil.

Leander.

Maane jeg da løbe hen til hendes Fader for at fortælle ham det?

Julie.

Julie.

Ja, sig ham kun, at Stormen har lagt sig og
Solen skinner.

Leander.

O! hvor glæder hun mig ikke, min Allerkjæreste!

Julie.

Og jeg er endnu mere fornøiet end han. Jeg forsikrer, at intet i Verden har fundet glæde mig mere end disse Nøgler.

Leander.

Men, af hvad Årsag, min søde Tomsrue?

Julie.

Af den Årsag, at jeg ved dem har faaet fuldkommen
Forsikring om hans Kierlighed. (i det hun gaaer, ved sig selv)
og at jeg ved dem kan maaskee faae Oplysning om den
Sammelhed, som evig vilde foruroelige mig.
(gaaer)

Leander.

(allene)

Hvortil kan dog ikke Kierlighed forlede et Menneske?
Man gjør alting for den man elsker. Det smertede mig,
at jeg maatte give disse Nøgler fra mig. Men, naar
jeg betænker mig, har jeg engang givet Julie Herres-
dømme over mig selv, saa kan jeg ogsaa betro hende
Nøglerne til et Sted, hvor et uskyldigt Selskab for-
samles.

Løste Scene.

(En Gade med en Dør, hvorigennem man gaaer
ind til Selskabets Værelse).

Dronnes.

(gaaer ud og lukker efter sig)

Det er næsten Aften; og Christoffer kommer ikke; jeg
maa hen og lade Borlysene bringe hid.

Tret.

Trettende Scene.

Eraste og Drontes.

Eraste.

Tæner Hr. Drontes.

Drontes.

Venstak.

Eraste.

Venstak. (de omfavne hinanden)

Drontes.

J ved jo, at dette er vores Hilsen; og at man ikke bruger nogen Ceremonie.

Eraste.

Saa, jeg ved det, og det er ogsaa det bedste. Complimenter ere altid til Besværlighed.

Drontes.

Saa mener jeg. Af Hosflighed bruger man nogle Ord, uden at tænke paa, hvad de betyde; uden at forstaae enaang, hvad man vil sige. For Exempel; naar een siger: Ydmygste Tæner, saa vil han vel sige: De kan befale over mig som Deres Tæner. Men forlanger man en liden Tæner, som er til ringeste Uleilighed, saa siger han Det, og den ydmyge Tæner beegner og taler een til med saadan Stolthed; at man maae ærgre sig derover. Ligesaa er det med: Min Herre. Man gjør den ofte til sin Herre, som man skammer sig ved at omgaaes.

Eraste.

Hr. Drontes, jeg har en Ven, som gjerne vilde indlemmes i vort Selskab.

Drontes.

Er det en skikkelig Person?

Eraste.

Eraste.

Jaa, det forsikrer jeg.

Drontes.

Sagte, min Ven, med Eders Forsikring. Der er nok af dem, som have Navn af skikkelige Folk, men kommer det til Gierningen, saa har vi desværre, kun saa. Hvad Prøver har I paa, at han er et skikkelige Menneske?

Eraste.

Jeg har altid seet ham omgaaes med brave Folk.

Drontes.

Det er ikke nok. I alle artige Selskaber ere de ikke alle skikkelige Folk. Med Tiden lærer man at kende dem.

Eraste.

Den Person, jeg taler om, er af en god Familie.

Drontes.

Det er ikke Fødselen, Hr. Eraste, som giver skikkelige Folk. Der er gode Handlinger.

Eraste.

Det er en Person, som har Levemaade, og fører sig op.

Drontes.

Det giver heller intet til Sagen. Man maatte vide, om det, han fører sig op med, er hans eget.

Eraste.

Men hvem kan vide hans Indkomster og Omstændigheder?

Drontes.

Alisaa maae I være bærstom med at giøre Forsøg for nogen til at komme i vort Selskab.

Eraste.

Eraste.

Paa den Maade, Hr. Drontes, bør man have alle Mennesker mistænkt, og aldrig have Omgang med nogen.

Drontes.

Nei, min fiere Ven, det er ikke min Mening. Jeg siger ikke, man bør have Folk mistænkt uden Grund, eller at man ikke bør omgaaes andre end dem, man flender for skikkelige Folk. Tvertimod, man er forbunden at ansee enhver derfor, indtil man ved Prøve er bleven anderledes overbevist. Dog maae man tage sig i Agt, ikke at omgaaes Folk, som man ikke flender næie, med alt for stor Fortrolighed. Man maae ikke troe alle, man maae prøve dem, man maae undersøge deres Forhold med Forstand, og erfarer man da med Tiden, at de virkelig ere brave Folk, saa kan man give dem sit Venskab.

Eraste.

Den Person, som jeg foreslaaer, troer jeg er en Mand af gode Egenskaber, men jeg kan dog ikke være Vorgen for ham.

Drontes.

Det vil ikke sige; vi maae prøve ham, og dersom han er Guld, saa holder han Prove, det er min Mening.

Fjortende Scene.

Christoffer og de forrige.

Christoffer.

Er det Dem, Herre?

Drontes.

Ja, det er jeg; hvor bliver du saa længe borte?
Christ

Christoffer.

Jeg har saa meget at bære, saa jeg neppe kan bære mig af Stedet.

Drontes.

Har du hentet Borlyfene?

Christoffer.

Nei, Herre! jeg har ikke havt Tid.

Drontes.

(til Christoffer)

Nu vil jeg da gaae hen at bestille dem, og saa kan du siden hente dem.

Christoffer.

Ja, Herre, saasnart jeg har skilt mig ved disse Sager, saa skal jeg strax gaae; men jeg har saa meget at bære, saa jeg ikke veed, hvordan jeg skal lukke op.

Drontes.

Kiere Hr. Eraste, vær saa god at lukke Døren op for ham.

Eraste.

Meget gierne. (han lukker op)

Christoffer.

J Aften haaber jeg at indlegge mig Her.

Drontes.

Virkelig?

Christoffer.

Ja, de skal faae et lækkert Aftensmaaltid.

Drontes.

Prægtig! det gider jeg lidt.

Christoffer.

Men de vil ogsaa faae at vide, hvad det koster.
(han gaaer ind)

Drontes

Drontes.

Det er ligemeget, naar det bliver got, Elige
Udgifter fortryde mig ikke.

Eraste.

Hr. Drontes, maae jeg sige min Ven, at han kan
komme.

Drontes.

Hvem er han? hvad hedder han?

Eraste.

Valerius.

Drontes.

Got, jeg skal bringe ham i Forflag. Vi maae
høre de andres Tanker.

Eraste.

Men jeg vilde gierne, han skulde spise med os til
Aften.

Drontes.

Tag ham da med, saa kan vi strax giøre det af.

Eraste.

Jeg vil da gaae til-ham, og jeg tviler ikke, at
Selskabet jeg skal finde sig fornøiet med ham. Venstabs!
(han gaar)

Drontes.

Venstabs. Min Hovedsag er, at der ikke kommer
andre i Selskabet end artige og skikkelige Folk, som have et
ædelt Hjerte og Lust til at tiene en Ven i Nødsfald. Alle
Mennesker kan have hinanden nødtig her i Verden, og der
ere saa, som vise Tieneste af et got Hjerte, saa at det er
ligesaa vanskeligt at finde en retskaffen Ven, som at vinde
en Quaterne.

Vent-

Femtende Scene.

Eleonore.

(med Gloer over Ansigtet)

Nu er det paa Tiden, jeg vil see, om dette Naafund kan lykkes mig. Der seer jeg Døren, og her har jeg Nøglerne. Dersom jeg kunskan komme ind og skule mig saaledes, at jeg kan see dem uden at blive seet, saa faaer jeg hele Sagen at vide. Men; ifald de skulle blive mig vaer; hvad kan de da giøre mig? Jeg veed, jeg kan jo komme hvor min Mand er. De maae rose mig oven i Riebet. Jeg gaaer jo ikke for andet, end for at see, hvad min Mand tager sig for; jeg elsker min Mand, og jeg maae jo vide, hvor han gaaer hen og hvad han bestiller. Ja, det maae gaae som det vil, saa vil jeg vide det. Jeg har saa tidt sagt ham, jeg skal faae det at vide, jeg ønsker at kunde siige eengang: Nu veed jeg det. Jeg hører ingen, nu maae jeg gaae ind. (hun stikker Nøglen i Døren)

Sextende Scene.

Christoffer og Eleonore.

Christoffer.

Hvem er der?

(han aabner Døren for at gaae ud, og Eleonore gaaer forfrættet tilbage)

Eleonore.

O, jeg Elendige! jeg har mistet Nøglerne.

(hun gaaer og Nøglerne blive siddende i Døren)

Christoffer.

Hvad er det! et Fruentimmer med Nøglerne! jeg maae have sat paa min Herre.

(han lukker Døren, tager Nøglerne af og gaaer)

De nysgierrige Fruentimmer.

u

End

Syttende Scene.

Lisette, klædt som Mandfolk, og Madame Olivia
med Flor for Ansigtet.

Olivia.

(som seer Eleonore komme ud)

Oh! det er arrigt! De sige, ingen Fruentimmer
maa komme her. Saae du den? det var jo et Fruentim-
mer, der gik ud.

Lisette.

Ja, det saa jeg nok. Det maae være noget
derligt Esi.

Olivia.

Hurtig, lad os ogsaa gaae ind, og lad os see, om
der ere flere.

Lisette.

Ja kom, her er Møglerne; men tys! jeg hørte
nogen.

Olivia.

Det var ilde, om de skulde blive os paaer sørend vi
kom ind. Naar vi ere der først, saa kan det være liges
meget. Saaer vi ikkun alleting at vide, saa maae de gierne
see os; men seer de os nu her — —

Lisette.

Madame, gaae tilside.

Olivia.

Hvorfor gaaer du da ikke med?

Lisette.

Jeg er jo klædt som Mandfolk, og det er mørk;
saa ingen fiender mig.

Olivia.

Olivia.

Vogt dig, at du ikke narrer mig.

Lisette.

Forlad sig kun paa mig.

Olivia.

Saa venter jeg da i denne Krog.

(hun gaaer tilside)

Lisette.

Jeg er ikke bange, dog skielver mit hele Legeme.

Attende Scene.

Orontes og Lisette.

Orontes.

Et Fruentimmer med Nøglerne! hun vilde ind! hvad er dette for Optøier? saa er det nu kommen saa vidt, at Fruentimmer vil forstyrre vort stakkels Selskab! men der seer jeg en Person, mon han være af Selskabet?

(han bliver Lisette vaer)

Lisette.

(ved sig selv)

Jeg synes, det er ham, der hedder Orontes.

Orontes.

(hoit til Lisette)

Venskab.

Lisette.

(iagte, ladende som hun ikke hører ham)

Hvad mon han vill sige med sit Venskab?

Orontes.

(iagte)

Enten hører han ikke, eller han er ikke af Selskabet. (hoit) Venskab.

80 . De nysgierrige Fruentimmer.

Lisette.

(med en antagen grovere Stemme)

Ja, min Herre.

Drontes.

(sagte)

Ei! han maae ikke være af Selskabet. (hoit) hvad bestiller han her?

Lisette.

(sagte)

Jeg er bange jeg bliver robet.

Drontes.

Jeg spør ham, min Herre, hvad han bestiller her? Venter han efter nogen?

Lisette.

Ja, jeg bier efter en god Ven.

Drontes.

(Drontes efteraber Lisettes Stemme)

Bier efter en god Ven. (sagte) Enten er det en Sanger eller et Fruentimmer.

Lisette.

(sagte)

Det er nok best jeg gaaer min Vej.

Drontes.

(sagte)

Jeg maae dog vide, hvordan det hænger sammen. (hoit) Min Herre, hvem bier han da efter?

Lisette.

Efter ingen — — Deres Tjener. (vil gaae)

Drontes.

Er min Herre maaskee een af dem, som kommer her i Selskabet.

Lisette.

Ja, min Herre.

Drontes.

Drontes.

Men, hvorfor sværer han mig da ikke: Benskab, naar jeg siger Benskab til ham?

Lisette.

Det er sandt, min Herre, jeg forstod Dem ikke Benskab.

Drontes.

(Iagte)

Aha! det er ganske vist et Fruentimmer, hvad Sagen er: det for Røglerie? (høit) Hvorfor gaaer min Herre ikke ind?

Lisette.

Jeg ventede paa Hr. Leonard.

Drontes.

Men, enhver har jo sine egne Nøgler, har min Herre da ikke sine?

Lisette.

Jo vist har jeg.

Drontes.

O! lad mig see engang.

Lisette.

Hvorfor vil De see dem? Jeg siger, jeg har dem.

Drontes.

Naar han ikke viser mig dem, saa troer jeg ikke det er rigtig.

Lisette.

See der! der ere de. (viser ham Nøglerne)

Drontes.

Nu da! saa er min Herre velkommen. Vær saa god at træde ind.

Lisette.

Gaae de først, saa skal jeg strax følge efter.

Drontes.

Nei, jeg skal forrette et Ærinde, jeg kommer strax igien, gaae han kun ind.

Lisette.

Saa vil jeg da giøre som De befaler.

Drontes.

(sagte)

Jeg gad gierne vidst, hvorledes dette vil løbe af.

Lisette.

Vil De, eller skal jeg gaae ind?

Drontes.

Gaae han kun. Venstab.

Lisette.

Venstab.

(i det hun nærmer sig til Døren, saa griber han hende om Haanden og tager Nøglerne fra hende)

Lisette.

Hvordan, min Herre? (hun vægter sig)

Drontes.

Hør! siig mig: hvem har leveret jer disse Nøgler? hvem er I? hvad vil I?

Lisette.

Venstab.

Drontes.

Nei, mit Barn, med Fruentimmer holder jeg ingen Venstab.

Lisette.

(sagte)

Åh, jeg er røbet, nu maae jeg bruge Hælene.

(hun løber bort) Drontes.

Drontes.

O, gid du maane brække Halsen! Got for dig, at jeg ikke kan løbe saa stærk som du. Men, hvad maac det være for Optøier? To Sæt Nøgler borte? og disse Nøgler i Fruentimmers Hænder? Fruentimmer indført i vort Selskab! Nu, saa gid Selskab og de alle vare Pokker i Bøld! jeg vil ikke vide mere deraf at sige.

(Gaaer ind og lukker efter sig)

Mittende Scene.

Leonard og Eufimion.

Eufimion.

Det er mig kiert, jeg finder jer her. Jeg har tabt mine Nøgler, og veed ikke hvor eller hvorledes. Jeg ventede nu just paa en Ven, som kunde lukke mig ind — —

Leonard.

Jeg skal nok hjælpe jer ind; men, min kiere Ven, pas dog paa disse Nøgler, den gode Hr. Drontes har kunns Ueillighed; han er nødt til at forandre Laasen, saasnart de blive borte.

Eufimion.

Der falder mig en Mistanke ind,

Leonard.

Hvad da?

Eufimion.

Jeg er bange min Kone har taget dem. Er det saa, saa forsikrer jeg, som en ærlig Mand, jeg skal lave det saa, hun skal huske mig saa længe hun lever.

Leonard.

O Snak! hvo vil bekymre sig derom. Tie og taal, om det er jer mueligt, men hvis ikke, saa skik hende hjem igien til sine Forældre.

Elsimon.

Ik, vidste I, hvor forbitret hun har gjort mig med hendes forbandede: Jeg skal faae det at vide.

Leonard.

O kom, lad os gaae ind.

Tyvende Scene.

Leander og de forrige.

Leander.

Se, der har vi endnu een af vore Selskabsbrødre. Venstab.

Elsimon.

Venstab.

Leander.

Venstab. Jeg kom for at søge Hr. Leonard.

Leonard.

Ja, lad os da gaae ind sammen.

Leander.

Nei, jeg søgte jer jæst for at giøre min Undskyldning, og bede jer at giøre den paa mine Begne for Hr. Orontes. I Aften kan jeg ikke komme.

Leonard.

Ikke? og af hvad Ansig?

Elsimon.

Saa meget kan jeg lade jer vide, kommer I ikke, saa skal I dog betale Eders Part af Fortæringen.

Leander

Leander.

Meget gierne. Det er billigt.

Leonard.

Men sig mig i det mindste, hvorfor I ikke kan komme?

Leander.

Jeg har en meget vigtig Forhindring, og jeg kan ikke komme.

Leonard.

Naa! jeg forstaaer jer; I kommer ikke for I er bange.

Esimon.

Saa har da Eders Kiereste forbuden jer at komme?

Leander.

Nei, hun har just ikke forbuden mig det; men da hun bad mig at blive borte, burde jeg da ikke soie hende deri?

Leonard.

Got, got, min kiere Svlgersøn, jeg roser Eders Fuielighed imod min Datter; men jeg vil dog give jer et got Raad. I maae ikke give hende for stor Herredomme over jer saa tidlig, I kan komme til at fortryde det. Fruentimmerne gider gierne bruge det Ord: Jeg vil; og naar det gaaer dem got eengang, ja, saa skal vi have Tak.

Leander.

Jeg veed ikke, hvad jeg skal svare dertil. Denne Gang maatte jeg soie hende. En anden Gang vil jeg see — —

Leonard.

Ja, ja, lad mig kun see, at I i den Bald kan føre jer

jer fornuftig op — — Hør Lisimon! vi vil gane og lade den stakkels forelskede Leander have Noc.

(han søger i sine Lommer efter Nøglerne)

Lisimon.

Hør, min Ven! naar I først bliver gift, saa saar I noget andet at vide. Bliver Eders Kone ikke bedre end min, saa vil det see galt ud for jer.

Leonard.

Hvordan? hvad er det for Nøgler?

Lisimon.

Er det ikke de rette Nøgler?

Leonard.

Ei! hvad er det? Nu merker jeg Lisette har taget Feil, da hun leverede mig Nøglerne. Denne er til Kiøls deren, og denne er til Spisekammeret. Hvor Fanden er disse Nøgler kommen i den anden Kiø? det begriber jeg ikke.

Lisimon.

Hvorledes skal vi da komme ind? saa maa vi da banke paa.

Leonard.

Nu er det ret vel vi har Hr. Leander her, han kan tiene os med sine.

Leander.

Det gjør mig ont, jeg har ikke mine hos mig.

Leonard.

Oh! det er ret artig!

Lisimon.

Hvor har I da gjort af dem?

Leander.

Jeg forvarede dem i mit Chatol, da jeg vidste jeg kom her ikke i Aften.

geos

Leonard.

Det kan I see, det er en fornuftig Svigersøn, jeg
har. Han forvarer sine Nøgler og taber dem ikke som I.
(til Lissimon)

Lissimon.

Men I! I betroer jo Eders til Fruentimmer.

Leonard.

Naa! det er noget Nytt, her ere vi Tre uden Nøgler.

Lissimon.

Saa maae vi da banke paa.

Leonard.

Ja, lad os det. (banker).

En og tyvende Scene.

Drontes kommer ud, og de forrige.

Drontes.

Hvad vil I sige, mine Herrer, har I ingen Nøgler?

Lissimon.

Jeg har tabt mine.

Leonard.

Og jeg har glemt mine hjemme.

Drontes.

See engang, om Eders Nøgler findes heriblant.

Lissimon.

Det var bandsat! her ere mine.

Leonard.

Og det er mine.

Drontes.

Lær da at passe paa dem herester. Lær bedre at efterse
komme

komme Eders Pligter, og skal jer dog ved at overtræde Selskabets Love for Fruentimmernes Smiger eller Nysgierrigheds Skyld. (gaaer ind)

Lisimon.

Nu, hvad siger I? Men, denne Streg skal min Kone betale. (gaaer ind)

Leonard.

Lgior adskillige Dødværelser med Nøglerne, og gaaer ind).

To og tyvende Scene.

Leander.

(allene)

Hvad i al Verden er dette for en Vorden. Jeg skulde aldrig troe, at mine Nøgler, som jeg leverede Julie, skulde være deriblant. Nei, enhver har jo kiendt sine, og Julie kan ikke være i Stand til at forraade mig. Disse Fruentimmers Nysgierrighed er dog overmaade stor — Men, jeg seer Folk komme — — Det er Henrich, som bærer Ergten — — Der er et Fruentimmer med et Skaer. Maaskee det er Madame Olivia, som gaaer paa Spor efter sin Mand? Jeg vil staae her i denne Kreg for at luse.

(gaaer tilside)

Tre og tyvende Scene.

Julie med et Skaer, Henrich med en Haand-
lygte, og Leander assides.

Julie.

Gaa kom dog med mig, og vær ikke bange.

Henrich.

Men, Jomfrue, paa saadanne forbudne Veie skielver alle mine Indvold.

Julie.

Julie.

Vis mig allene Døren til Huset, som jeg har sagt.

Henrich.

Der er Døren, der — —

Julie.

Har du været der inde før?

Henrich.

Ja vist, jeg kommer jo der næsten hver Dag.

Julie.

Og nu har jeg ogsaa i Sinde at gaae derind.

Henrich.

Ikke nei, Gemfrue, der kommer aldrig Fruentimmer!

Julie.

Det er mørkt, og vi merker ikke en Siel, vi kan jo frit gaae ind, og jeg kan sige dig, min Mama er der, og altsaa kan jeg ogsaa gaae derind.

Henrich.

Men, om jeg nu banker, saa kommer de og lukker op, saa merker de, jeg har et Fruentimmer med, og saa saaer jeg en banket Trøie for min Umage.

Julie.

Du behøver ikke at banke, jeg har Nøglerne.

Henrich.

Hvad? har hun Nøglerne? hvor har hun faaet dem?

Julie.

Jeg har faaet dem af Papa. Sec, her ere de; luk nu op, saa sagte at ingen merker det. Er der nogen Steds der inde, hvor man kan skjule sig?

Henr.

Henrich.

Ja, der er vel et lidet Kammer — — — men, Jomfrue, det er ikke raadeligt.

Julie.

Nu hurtig, hurtig, lad os gaae ind.

Henrich.

Hille Skamfærd! dersom — —

Julie.

Nu da, tag Nøglerne og luk op.

Henrich.

Wie lidt. Her Jomfrue, naar jeg har lukket op
saa løber jeg. (Sætter Nøglen i Døren)

Leander.

(Kommer frem og tager Nøglerne)

Holdt! disse Nøgler hører mig til.

Henrich.

Ja gierne, min Herre, til Tieneste.

Julie.

Hvorledes, han lover mig, han vil ikke gaae i Ellev
Stabet, og dog kommer han?

Leander.

O Utafnemmelige! Saaledes lønner hun' min Tro
Stab, hun snakker mig Nøglerne fra, hun forsikrer mig,
at hun vil forvare dem, og saa betlener hun sig af dem paa
saa skammelig en Maade.

Julie.

Jeg har jo ifkun lovet ham, at de ikke skulde komme
fra mig.

Leander

Leander.

Et smukt Løfte, naar hun har i Sinde såaledes at spille Gief med mig. Men nu vil jeg følge hendes Exempel, hun har brudt sit Løfte, nu maae hun taale, at jeg ikke heller holder mit. Jeg skal nu selv gaae derind, som jeg ellers aldrig havde giort.

Julie.

Nei, min fiere Leander.

Leander.

Sie stille; dersom hun ikke elsker mig, saa fortienet hun ingen Medlidenhed, og dersom hun endnu elsker mig, saa maae hun forestille sig, at den Straf, hun lider, er vel forkyldt. (han aabner Døren og gaaer ind)

Fire og tyvende Scene.

Julie og Henrich.

Julie.

Nei, jeg Ulyksalige!

Henrich.

Hvordan er det sat, Jomfrue?

Julie.

Nei, jeg faaer Ont.

Henrich.

Skynd sig, her er ifkun en lille Stump Lys i Lygten.

Julie.

Nei! jeg dør.

Henrich.

Nei, hjælp, hjælp, er der ingen?

Gem

Fem og tyvende Scene.

Olivia, Eleonore og Lisette fra adskillige Kanter
kommer til de forrige.

Eleonore.

Hvad er her paa Færde?

Olivia.

Min Datter?

Julie.

Mama, jeg gik for at søge hende.

Olivia.

Og jeg gik for at søge dig op.

Henrich.

Og jeg gik paa Jagt efter Flagermuus.

Sex og tyvende Scene.

Christoffer med et Børns i Haanden
og de forrige.

Christoffer.

Hvad er det, for Allarm paa denne Tid? Hvad er
det for en Overm af Fruentimmer?

Lisette.

Her ere vi: En, To, Tre, Fire. Vi ere fire
Fruentimmer, sem ere bragte til Fortvivlelse.

Henrich.

Og jeg er den femte.

Christoffer.

Men, hvorfor til Fortvivlelse? Maaſkee af Nys-
gierlighed for at vide, hvad man bestiller her inde. Lisette.

Lisette.

Nei, det er ingen Nysgierrighed; det er kun en rasende Begierlighed efter at vide det.

Olivia.

Min Mand ligger mig paa Hjertet.

Elconore.

Og jeg vil vide, hvorledes det gaaer min Mand.

Julie.

Jeg vil vide, hvad min Kiereste bestiller.

Lisette.

Og jeg har hverken Naarsrende eller Venner der, men jeg har saa en vis Lyst til at vide hvad der skeer i Verden.

Henrich.

For Nesten kan man aldeles ikke beskylde dem for Nysgierrighed.

Christoffer.

Var saa god at bide et Dietlik. (sagte) Disse Fruentimmer vil vist komme Fortrædeligheder afsted, jeg maa se at forekomme det. (heit) Vil de da derind?

Lisette.

Jå, gid vi kunde!

Olivia.

Jeg vil gierne for min Part give et hundredt Rigsdaler for at komme derind.

Christoffer.

Yes, lad mig raade, jeg skal stræbe at hjælpe dem.

Olivia.

Men, hvorledes?

De nysgierrige Fruentimmer.

Æ

Chris

Christoffer.

Forlad dem kun paa mig.

Lisette.

Ja, det kan vi gjerne, Christoffer er en god artig Karl.

Christoffer.

Henrich! veed du hvor Døren er, som gaaer ned til Kielderen?

Henrich.

Om jeg veed det! jeg har jo saa ofte haaret Brænde op fra Kielderen.

Christoffer.

Der har du Nøglen. Luk den Dør op, som gaaer til den lille Gade, og bring dem derigjennem ved denne Lygte. Luk saa og kom igien, saa skal du finde mig her.

Olivia.

Åh, min fiere Christoffer, forraad os ikke.

Christoffer.

Jeg forundrer mig over dem. Forlad dem kun paa mig.

Lisette.

Skal det gaae galt, saa ere vi dog fire Fruentimmer som ikke ere bange for en heel Snees Mandfolk.

Henrich.

Vær da saa god at følge mig. Nu har jeg altsaa den Ære at beklæde den vigtige Post, som Anfører. (gaaer)

Olivia.

Julie, kom da med, da du eengang er kommen her, men jeg veed ikke, hvad jeg skal sige om dig.

(gaaer)

Julia.

Julie.

Jeg havde ikke kommet hid, dersom Mama ikke havde foregaaet mig med sit eget Exempel. (gaaer)

Eleonore.

Kan jeg kun saae det at see, saa er jeg fornøiet, det maae gaae hvoreledes det vil. (gaaer)

Lisette.

Kiere Christopher, lad os saae alting at see, ikke allene for Nysgierrigheds Skyld, men for Løiers Skyld. (gaaer)

End og tyvende Scene.

Christoffer.

(allene)

Denne Gang har jeg taget mig et Arbeide paa, som jeg neppe kan vente at slippe vel fra. Men jeg gjør det i en god Mening, og haaber at gjøre en vigtig Tieneste dermed. Disse Fruentimmer ere dog reent af Lave, hver af dem er i Stand til at edelrage haade Huus, Mand og hele Selskabet. Dersom mit Indfald vil lykkes, saa haaber jeg at stille dem alle tilfreds. Fruentimmer bragte ud af deres Mistank:, og jeg beholde Navn af at have været et Middel til at stifte en almindelig Færd, at befordre Roeligheden paa alle Sider, og at gjøre et Selskab bestandig, som jeg ogsaa trækker mine Fordele af. Naar man i disse Tider har et lille Lovbrød, saa gjør man vel i at umage sig, svede og legge sit Hoved i Blod, for at beholde det saa længe man kan.

Ende paa anden Act.

Tredie Act.

Første Scene.

(Et Værelse med adskillige Døre i det Hues, hvor Selskabet holdes).

Olivia, Julie, Eleonore, Lisette og Christoffer.

Christoffer.
Rom kan nu med mig og vær ikke bange; jeg skal bringe dem hen paa et Sted, hvor de kan see alting, uden at blive seet.

Olivia.

Hvor vil I da bringe os hen?

Christoffer.

I et mørkt Kammer, hvor der kommer slet ingen

Lisette.

Er det der, hvor Skatten findes?

Christoffer.

Ja vist! men jeg vil raade dem at lade den blive usøgt.

Eleonore.

Er det det Gldstedet er?

Christoffer.

Er det Enak? Gldstedet er jo i Riottenet.

Olivia.

Hvilket Kammer spilles der i?

Christoffer.

Sommetider spiller de noget, som de kalder Dame.

Julie

Julie.

Er her Damer? ja, det tænkte jeg nok, at de fornøie sig med Fruentimmer.

Christoffer.

De skal nu strax faae at see, hvad Slags Fruentimmer de fornøier sig med. Deres Glaser ere her deres Fruentimmer.

Lisette.

Bruger de Glaser eller Gryder?

Christoffer.

Potter? Gryder? hvad skulde de gjøre med dem?

Lisette.

At gjøre Hererie med, naar de grave Skatten op.

Christoffer.

Ja vist, ja vist, hun har Ret. Der kommer nogen. Gaae nu tilside, og pas paa, at de staae ganske stille og høre ingen Støi.

Julie.

Isald jeg seer Fruentimmer, saa kan jeg ikke holde mig.

(Gaaer ind)

Olivia.

Dersom min Mand spiller, saa springer jeg hen og river ham Kortene af. Haanden. (gaaer ind)

Eleonore.

Jeg skal staae alle deres Digter i tusinde Stykker.

(gaaer ind)

Lisette.

Seer jeg de graver nogen Skat op, saa løber jeg til og vil ogsaa have min Part deraf. (gaaer ind)

Christoffer.

For at stille disse Fruentimmers Nysgierrighed, er der intet andet Middel, end at lade dem see med deres egne Øine — — Men der kommer Selskabet, jeg maae hen og gjøre alting i Stand til Aftensmad. Derjom mit Forsæt lykkes med disse Fruentimmer, saa maae Folk ansee mig for en stor Mand. Men skulde det falde slet ud — — ja, saa maae jeg træste mig ved, at min Hensigt har været god, og at Folk derfor vil have Medlidenhed med mig.

Anden Scene.

Drontes, Leonard, Lisimon, Leander.

Lisimon.

Ja, det maae uden Tvil være saaledes, at min Kone har paa en listig Maade taget Nøglerne af min Lomme.

Drontes.

Hvo veed, om det ikke var hende, som var her i Mandeklæder.

Lisimon.

Min Kone i Mandeklæder? Nei, det kan jeg ikke troe; thi der er ingen Mandeklæder i mit Huus, som passer hende.

Drontes.

Saa maae det da have været hende med Elaret, som Christoffer fandt ved Døren, da han vilde lukke op.

Lisimon.

Har hun spillet mig den Strøg, saa svar jeg, at hun skal fortryde det alle hendes Livsdage.

Leonard.

Nu, nu, min fiere Ven, ikke saa hidtig.

Eisimon.

Kommer I nu igien med Eders Sagtmodigheds Lærdom?

Leonard.

Tillad mig dog at sige et Par Ord: Eders Kone har narret jer, min har narret mig, og Leander er narret af den, der skal blive hans Kone. Lad os engang betænke Grunden til saadan deres Opsørsel. Enten er det Kierlighed til os, som vi aldeles ikke kan beklage os over, eller og en naturlig Feil, man kalder Nysgierrighed, og som vi maae holde deres Gemytsbessaffenhed tilgaade. Den, der har naturlige Skrøbeligheder, fortjener Medlidenhed. En fornuftig Mand maae stræbe at rette dem, uden at forbittres derover. Men viid tillige, min Ven, at ikke Brede, men en fornuftig Opsørsel er i Stand til at rette saadanne Feil. Retter man en Kone ti Aar, og tyve Aar, hun bliver dog altid værre; derfor maae man heller vælge een af disse to Ting, enten søge at forbedre hende ved Kierlighed, eller helbrede hende med Ligegyldighed.

Drontes.

Hr. Leonard har ganske Ret, han taler som en fornuftig Mand og en sand Philosoph. Men jeg følger en anden Regel, som mig synes endnu sikkrere, og som jeg har lært paa min egen Bekostning. Jeg holder mig langt fra, hvor der er Fruentimmer, og dette er Aarsagen, hvorfor jeg har stiftet dette Selskab af Mandfolk, uden Fruentimmer, og Fruentimmer vil jeg her ikke vide af at sige. Kjære Venner! jeg heder Eder derfor, forvar Eders

Nøgler; saaer Fruentimmerne endnu eengang sat paa dem, saa er det ude med vort Selskab.

Leander.

End jeg, som har været saa eenfoldig, ja den største Toffe af alle. Jeg maae tilståe min Ubetænksomhed, jeg har selv leveret Jomfrue Julie mine Nøgler i Forvaring, men aldrig har jeg kundet troe, at hun saaledes skulde forraade mig — —

Leonard.

Lad det nu blive derved, og glem Ederes Forseelse. Kierlighed forarsager Blindhed; den har forblindet jer, da I leverede hende dem; den har forblindet hende selv, da hun vilde betjene sig af dem. Med Tiden vil I fatte bedre Tanker om den Sag. Den Tid tør nok komme, da I ikke faaer nodig at giøre hende Regnskab for, hvor I gaaer, og han ikke heller bekymrer sig om at vide det.

Tredie Scene.

Eraste og De forrige.

Eraste.

Venskab! (de giøre alle den sædvanlige Helse) — Herre Orontes! har I talt med de gode Herrer om den Ven, jeg har foreslået til Medlem?

Orontes.

Det er sandt, mine Herrer, hvad siger I? Er I tilfreds med, at vi antage denne Ven, som er bragt i Forslag af Hr. Eraste?

Leonard.

Hvo er han? hvad hedder han?

Eraste.

Det er Hr. Valerius. Kiender I ham?

Leonard.

Jeg ikke.

Lisimon.

Jo, jeg kiender ham; det er en artig Person, og han fortjener at optages i vort Selskab.

Drontes.

Got, naar to kiender ham, saa meener jeg han kan antages. Hvad siger I, mine Herrer?

Leonard.

Jeg er meget vel foræstet dermed.

Leander.

Og jeg har intet derimod.

Eraste.

Maae jeg da lade ham komme?

Drontes.

Ja, men hie et Dieblif. Hør, mine Venner! Skulde man lade ham løbe saa lige til at blive Medlem, uden at betale noget? Selskabets Dyrettelse har kostet os Penge, og vi have daglig Udgifter. Det er billigt, at den, som herefter bliver antagen, bør betale noget. Hvad synes Ider?

Eraste.

Jeg er vis paa, at min Ven gierne betaler, hvad de holder for at være billigt.

Drontes.

Lad os da paalegge ham, at han skal betale dette Afstengsmaalrid. Har jeg ikke Ret?

Eraste.

Jo, det er vel sagt; saa meget bør han i det mindste betale for at komme ind i et saadant Selskab.

Leander.

Hvad mig angaar, saa betaler jeg gierne min Part.

Drontes.

O, det er ikke derfor, Hr. Leander. Vi gjør det ikke for at spare vor Andeel, vi ere alle Folk, som ikke kan savne et Par Rigedaler; men det er Spøg og for Fornøielse, hvad siger Hr. Eraste derom?

Eraste.

Det kan ikke være bedre; og paa de Vilkaar skal jeg uden Tvivl nu strax bringe ham hid. (gaar)

Drontes.

Jo flere vi blive, jo større Fornøielse. Ah! jeg har glemt at spørge om een Ting.

Bisimon.

Og hvad da?

Drontes.

Om Hr. Valerius er gift. Herefter vil vi ikke allene ingen Fruentimmer have her, men ikke heller gifte Mand.

Leander.

Hvorfor Hr. Drontes?

Drontes.

Ikke heller forlovede Mandfolk.

Leander.

Men hvorfor?

Drontes.

Fordi de har ikke Forstand til at giemme deres Nøgler.

Fjerde

Fjerde Scene.

Erasse og Valerius, og de forrige.

Erasse.

Venskab.

Drontes.

(til Erasse)

Har I alt lært ham vores Hilsen?

Valerius.

Deres skyldige Tiener, mine Herrer!

Drontes.

Hvad Tiener? Venstab. (han omfavner ham)

Valerius.

Venskab. (alle de øvrige gjøre det samme.) Min Ven, Erasse, har sagt mig, at mine Herrer behager at værdige mig — —

Drontes.

Hvad behager! — — hvad værdige — — disse Talemaander har ingen Sted i vort Selskab. Oprigtigt Venstab, og intet andet.

Valerius.

Jeg underkaster mig gjerne deres Løve, og vil betale alt hvad jeg bør.

Drontes.

O Smaating. Naar min Herre betaler vor Aftensmad i Aften, saa er alting forbi, og det samme, som han betaler i Aften, betaler en anden, som kommer ind, en anden Gang, og saaledes lever man ret munter og fornøiet.

Valerius.

Dersom de anseer mig i Stand til at forrette noget til Selskabets Tjeneste, skal jeg stræbe at udrette alt, hvad jeg formaaer, til Fornøielse.

Drontes

Drontes.

Nei, min fiere Ven, vi har slet ingen Forretninger eller noget at bestyre. Vor hele Sag bestaaer deri, at vi har Mad og Drikke, og at vi kan fornøie os.

Valerius.

Jeg har dog hørt, at her i Selskabet skal foreskaffe adskillige Forretninger, adskillige Embeder, som man kan naae med Tiden.

Drontes.

Intet mindre, lutter Folkes Gladder; Folk, som brøder deres Hoved med at udfinde, hvad her bestilles i Selskabet, og som bilder sig ind, her afhandles store Ting, hvilke de vil gjøre sig Umage for at rive ned.

Eraste.

Det har jeg sagt Hr. Valerius, men han har ikke villet det troe mig.

Leonard.

Ja, det er ganske vist, alle Mennesker troe, at vore Samlinger have nogen vigtig Hemmelighed; og det er just Virkningen af Menneskets Hovmod; thi, da de skamme sig ved deres Uvidenhed om een eller anden Ting, saa søge de at indbilde andre, alt hvad de kan opfinde i deres dumme og onstabssfulde Hjerne.

Pisimon.

Bed Bordet i Aften vil I faae alle vore Hemmeligheder at see. Een skærer for, een synger, een fortæller Indfald, og een legger sig efter at spise af alle Retterne tilgavns. Denne Forretning bliver især min.

Leander.

I maae ogsaa vide, at det er ikke tilladt at bringe Fruentimmer i vore Selskab.

Valer-

Valerius.

Det har jeg hørt, og at det derfor er fornemmelig dem, som mumler saa meget om Selskabets Hemmeligheder.

Orontes.

Vi have ingen Hemmeligheder, her tales aldrig ikke om nogen, og man fornærmer ingen. See! her ere alle Selskabets Love. Overvei engang, om de kan være uskylligere og anstændigere, og om deri er nogen Hemmelighed:

- 1) Man antager ingen i Selskabet, undtagen saadanne Personer, som ere artige, høflige og af gode Sæder.
- 2) Enhver skal forniøie sig som han vil, paa en Maade, som er tilladelig, anstændig, dædig, og som ikke giver nogen Forargelse.
- 3) Man spiser i Selskabet til Middag eller Aften, som man kan blive eenig om, dog med Maaelighed og Bedræclighed; og den som overttræder Maaelighedens Grændser, og befindes at være beskienket, skal for første Gang være pligtig at betale det Middags- eller Aftensmaaltid, hvorefter Forbrændelsen begaaes, og den anden Gang reent udelukkes af Selskabet.
- 4) Enhver Selskabslem betaler een Rigsdaler om Maanedén, hvormed de fornødne Ting, saasom: Bogskab, Lys, Opvarming, Bøger, Papir &c., anskaffes og holdes i Stand.
- 5) Det skal stedse være forbuden at føre Fruentimmer med sig i Selskabet, for at forekomme Forargelse, Uenighed, Mistanke og deslige.
- 6) Overskudet af Penge fra Udgifterne skal henlægges i en Kasse, til Hielp for Fattige og Nødlidende.

7) Der

7) Dersom noget Medlem skulde geraade i nogen Ulykke, uden hans egen Forbrydelse, da skal den samme af de andre hjælpes og beskyttes med al broderlig Kjærlighed.

8) Hvo der bliver befunden at begaae nogen Last eller uværdig Handling, skal strax udelukkes af Selskabet.

9) (Og denne er den artigste og bedste af dem alle.) Ceremonier, Complimenter og al Evang skal forjages af vort Selskab. Enhver kan komme og gaae naar han vil, og her maa ingen Hilsen eller Compliment bruges uden denne: Venskab, Venskab.

Hvad synes Ider nu, min kære Ven, er Selskabet ikke artig?

Valerius.

Jo sandelig! det er mig nu en langt større Fornøjelse at jeg er bleven et Medlem.

Femte Scene.

Christoffer og de forrige.

Christoffer.

Mine Herrer, naar de befaler. Møden er på Borden.

Drontes.

Gaa kom da.

Valerius.

Vær saa god.

(han gik Tegn til Drontes at han skal gaae først)

Drontes.

Se, der har vi alt een Forbrydelse imod den første

De nysgierrige Fruentimmer. 107

Artifel. Hvem der er nærmest, skal gaae først ind eller ud, og det uden Complimenter. Venskab.
(han gaaer).

Valerius.

Hvilken herlig Indretning! hvilken ypperlig Leve-
maade!

Visimon.

Rom da, fiere Venner; den Forbitterelse, hvori min
Rone har bragt mig, har skaffet mig en forstrækkelig Appetit.
(gaaer)

Leonard.

Jeg for min Part spiser altid med lige Appetit. Jeg
ker af alting, og ingen Ting kan anfegte mig. (gaaer)

Leander.

Det kan jeg ikke sige, hvad mig angaaer. Jeg elsker
Julie, og det smerter mig, naar jeg tænker paa, at jeg
har gjort hende imod. Vel har hun fortient det, men
mit Hjerte bebrejder mig, at jeg gif alt for vidt.
(gaaer)

Siette Scene.

Olivia, Julie, Eleonore og Lisette.

Eleonore.

Nu da! har I nu seet det?

Olivia.

Har I nu hørt det?

Lisette.

I Sandhed, den der har bildt mig ind om Eka-
ten, har ikke taget Feil.

Julie.

Hvordan? har han ikke taget Feil? hvor er da
den Ekat?
Lisette.

Eisette.

Der er den. (viser paa Døren, hvor Mandfolkene er gaaet ind ad). Hvad større Skat findes i Verden, end et godt Bred, et muntert og fornøiet Sind, og et dydigt Hjerte?

Eleonore.

Min stakkels Mand, han fornøier sig, og gjør ingen noget Ont.

Olivia.

Ja, jeg maatte nok troe, at min Mand ikke lod sig forlede til Spil.

Julie.

Og Leander er et fornuftigt Menneske, og har altid ført sig vel op. Men han har dog ogsaa beærgnet mig alt for uartig.

Eisette.

Det er hendes egen Skyld, Jomfrue. Hun burde have haft bedre Tanker om ham, og ikke været saa nysgierrig.

Julie.

Men, Mama har jo selv opvakt denne Lyst hos mig.

Olivia.

Nei, min Datter! at jeg gik, var ikke af Nysgierrighed, men jeg smages, at jeg burde gaae, for at kunde overbevise dig at du tænkte fejl.

Eleonore.

Og jeg gik hid for at see, om min Mand var vel tilnede.

Olivia.

Nu har vi nok, kom lad os gaae hjem, jeg tror der ikke er at see mere.

Eleonore

Eleonore.

Ja, lad os gaae, Madame! Olivia, at det ikke skal synes vi ere nysgierrige efter at see hvad andre bestille.

Julie.

Men, kære Mama! mon Leander ogsaa vil elske mig mere? Jeg onskede gierne at see om han spiser, om han er munter eller tungsindig.

Olivia.

O Snak, du har jo seet nok.

(Nærmer sig til Udgangen for at gaae)

Lisette.

Ah, bie et Dieblis, saa vil jeg see om Leander spiser eller ikke. (gaaer til Døren for at kige igiennem en Sprække).

Eleonore.

Lad være! det lader ilde at kige ind paa Folk.

Olivia.

Kom dog, kom lad os gaae.

Lisette.

Na! hvilket pragtigt Bord, hvor smukt er det ikke dækket.

Olivia.

Hvor stort er Selskabet? (kommer tilbage)

Lisette.

(kigende)

Sex Personer.

Eleonore.

Spiser de?

Lisette.

Ja, af alle Kræfter.

De nysgierrige Fruentimmer.

M

Julie.

Julie.

Spiser Leander ogsaa?

Lisette.

Han snaffer.

Olivia.

Det er saa hans Bane, han spiser, langsomt, og snaffer altid.

Eleonore.

End min Mand?

Lisette.

O! - dersom hun kunns saae!

Eleonore.

Hvad da?

Lisette.

O hvilken pragtig Postei!

Eleonore.

Hvordan? (løber til Neglebulet)

Olivia.

Hvad Slags Postei er det?

(løber ogsaa til Døren for at see)

Eleonore.

Madame, jeg kom først.

(hun seer igiennem Hullet)

Olivia.

(til Eleonore)

Ekynd sig dog noget; jeg vil ogsaa see engang.

Julie.

(Iagte)

Og jeg skal dog allene have Navn af nysgierrig.

Eleonore.

O, hvor pragtigt!

Olivia.

De nysgierrige Fruentimmer. 111

Olivia.

Lad mig da ogsaa see.

(Ryder Eleonore tilside og seer igiennem Hullet).

Lisette.

Denne Sprække vil jeg have for mig selv.

Olivia.

Dette er meget smukt. (seer)

Julie.

Maae jeg da intet see?

Olivia.

Nu drikker de.

Eleonore.

Hvem? lad mig see.

Julie.

Jeg vil ogsaa see.

Olivia.

(til Julie, som hun overlader sin Plads)
Kom hld da!

Julie.

Nu drikker Leander.

Eleonore.

Og Lisimon?

Julie.

Nei, han skær en Kylling i Stykker.

Eleonore.

Det maae jeg see.

(hun trækker Julie derfra med Magt)

Lisette.

Gesvinder, gesvinder, lad os gaae tilside.

(hun gaaer fra Døren)

2

Eleon.

112 De nysgierrige Fruentimmer.

Eleonore.

Hvorfor?

(Gaaer ind i Døren.)

Lisette.

Henrich kommer hid imod Døren.

...

Olivia.

Hvad bestiller Henrich?

Lisette.

Han varter op.

Olivia.

Ham maae jeg see. (hun nærmer sig til Døren)

Syvende Scene.

Henrich kommer med en Tallerken i Haanden
med skaarne Stykker Bakkelse,
og de forrige.

Henrich.

(Lukker Døren op og møder Olivia, og bliver forstøffet.)

Olivia.

Yes!

Henrich.

Bevar os vel, Madame! hvad gjør hun her?

Eleonore.

Yes!

Henrich.

Dersom de saaer dem at see, saa bliver de uskyldige.

Lisette.

Tag du dig i Agt, at du ikke stødter.

Henrich.

Jeg skal nok tie stille. Jeg vil kun sætte dette
fra mig, saa gaaer jeg stærk igien.

Lisette

De nysgierrige Fruentimmer. 113

Eisette.

Hvad er det, du har der?

Henrich.

Det er Leeninger af Bakkelse, som er for mig.

Eisette.

O lad os see engang. (tager et Stykke)

Henrich.

Ja, vær saa god.

Eisette.

Den er i Sandhed meget god.

Olivia.

Lad os smage engang. (tager et Stykke)

Henrich.

Madamen behager ickens —

Eleonore.

Med Tilladelse. (tager ogsaa et Stykke)

Henrich.

Gierne Madame, til Tjeneste.

Julie.

Skal jeg da intet have?

Henrich.

Om Jomfruen behager, saa tag dette Stykke.

Julie.

Det er allone for at smage den.

(hun tager Resten)

Henrich.

Det gif saae jeg Skam fra Haanden. Nu maae jeg ind igien og faae mig noget Fuglesteeg.

3

Eisette.

114 De nysgierrige Fruentimmer

Eisette.

Hør Heinrich, bring mig noget Lækkert.

Heinrich.

Jeg maae endnu bede dem at gaae bort. Der som
Selskabet bliver dem vaer —

Olivia.

Die lille Heinrich.

Heinrich.

Ja, ja, jeg skal nok tie.

(han gaaer ind og lukker Døren efter sig)

Olivia.

Kom! lad os nu gaae, førend vi blive røbede.

Eleonore.

Ja, det er det beste.

Julie.

Ja, lad os gaae, at Leander ikke en anden Gang
skal have Aarsag at bebrejde mig, at jeg er nysgierrig.

Eisette.

Et Dieblis endnu, saa kommer jeg.

(hun løber til Døren)

Olivia.

Lad dog være, du nysgierrige Toffe.

Eisette.

Ah, hvilket deilig Syn. (seer)

Olivia.

Hvad er der da saa deilig?

Eisette.

Deserten med en Pyramide i Midten.

Julie.

Julie.

Hvordan seer den ud?

Lisette.

Den seer ud som en pragtig Have med mange delige Villeder.

Olivia.

Det maae jeg see.

Eleonore.

Jeg maae ogsaa see den.

Julie.

Jeg ogsaa.

(De løbe alle til Døren paa eensgang med Magt for at see, hvorved Døren springer op, og de tumle ind ad Stuen til Mandfolkene.)

Attende Scene.

Drontes, Leonard, Lisimon, Leander, Erasme og Valerius, nogle med Servietter og nogle med Æs, og de forrige.

Drontes.

Hvorledes? hvad er det for Anstalter?

Lisimon.

(imod Eleonore, truende hende)

Jeg svar — —

Leonard.

Holdt, min Ven, brug-jer Forstand, holdt Maade.

Drontes.

Hvorledes ere disse Madamer og Gensfruer kommen her i Huset? hvem har bragt dem hid? hvem har lukket dem ind?

Niende Scene.

Christoffer og de forrige.

Christoffer.

Mine Herrer! jeg er Skyld deri. Håv den Godhed at høre mig. Dersom jeg har fortient Straf; saa straf mig; og dersom jeg har fortient nogen Belønning, saa handle mig, som de finde for got.

Leonard.

Net nu begriber jeg det. Christoffer har ført dem herind, for at bringe dem udaf deres Vildfarelse, paa det de herefter ikke skulde tænke noget Ont om os. Er det ikke sandt?

Christoffer.

Jo, min Herre! det er saa i Sandhed. Jeg har just derfor ladet dem komme herind. Den eene sagde, at her blev spillet; den anden mente, at her var Fruentimmer og uanstændig Omgang med dem. Een paastod, at her blev gjort Guld, og en-anden, at her blev en Skat opgravet. Slige Ting, som fortælles af Fruentimmer, kunde i kort Tid udbredes over hele Landet, og Selskabet komme i ont Røgte. De lode sig ikke nøie med, at man sagde dem Sandhed, man maatte hjælpe dem udaf Drømmen, og lave det saa, at de kunde see med deres egne Øine, og høre med deres egne Øren, hvad her skeede, for at dempe deres uroelige Nysgierrighed. Nu har de seet, nu har de hørt, hvad her bestilles; herefter blive de hverken nysgierrige eller mistænkelige. Jeg har ført dem herind, og jeg håaber det skal komme noget Got udaf dette mit Indfald.

Drontes.

Jeg veed ikke, hvad jeg skal sige derom. Du har taget dig alt for stor Driftighed til: du har overtrædt mine Befal-

Befalinger: du har fortient at jages paa min Dør; men; ifald det er sandt, du siger, at disse Fruentimmers Sind er bragt i Noelighed igien, saaledes, at de for Eftertiden vil lade os Mandfolk blive her med Fred, saa tilgiver jeg dig det, og jeg vil endog være betænkt paa at belønne dig.

Christoffer.

"Hvad siger Madamerne og Jomfruerne?"

Olivia.

Jeg siger, at jeg aldeles ikke behøvede at overbevise om min Mands gode Opsørsel.

Leonard.

Hvorfor er I da kommen hid?

Olivia.

For min Datters Skyld.

Leander.

Ja, jeg maae beklage, at Jomfrue Julie aldeles ikke vilde troe mig.

Julie.

Glette Folk fik mig vel til at tvivle, men jeg var dog noksom forsikket om hans Troskab.

Visimon.

End I, min fiere Egetesælle! I har nok vildest gjøre Eders rasende: "Jeg skal saae det at vide", til Sandhed?

Eleonore.

Du, lille Mand, du har nu ingen Aarsag at frygte mere for denne Talemaade.

Visimon.

Ja, fordi I nu har saet det at vide.

Lisette.

Gode Herrer! har os undskyldt, vi ere Fruentimmer. At høre fortælle: her maae ingen Fruentimmer komme, er

118 De nysgierrige Fruentimmer.

iftuns at opvække Begierlighed hos os for at komme. Og
 hvad mig angaaer, isald nogen kom til mig og sagde: Der
 ligger noget i en Brønd, som ingen maae faae at see, saa
 forsikrer jeg, at jeg for et stille Nysgierrighed, maatte dert
 ned, om jeg end skulde gaae i Vand til Halsen.

Orontes.

Er da nu deres Nysgierrighed stillet? og ere de nu
 fornøiede?

Eleonore.

Hvad mig angaaer, saa er jeg vel tilfreds, min herte
 Mand! aldrig skal jeg plage dig saaledes mere.

Esimon.

Det er best for dig selv, om du kan blive fløgere
 herester end hidindtil.

Olivia.

Er I vred, min lille Mand?

Leonard.

Aldeles ikke, min Herte, jeg kiender Alnnet, jeg
 beklager det.

Julie.

End han, Hr. Leander?

Leander.

Forglem min Overfelse, saa skal jeg stedse forglem
 me hendes ugrundede Mistanke.

Leonard.

Men, hvor Døller har I fundet faae mine Nøgler?

Lisette.

Gmaa Ting, Herre! allene ved een Kop Kaffe.

Leonard.

Hvilken Kiølnst Dige! nu erindrer jeg det. (til Olivia)
 Og I var saa forlegen for at faae mig til at klæde mig om.
 Olivia.

Olivia.

Jeg beder om Forladelse.

Orontes.

Velat da! er der nogen, som vil være nysgierrig herster?

Olivia.

Nei; det har ingen Fare.

Eleonore.

Jeg i Sandhed ikke.

Julie.

Og jeg visselig ikke heller.

Eisette.

Aldrig nysgierrig, aldrig.

Orontes.

Gaa gaar nu kunns hjem i Noe, og varer rolige. Jeg ønsker Lykke paa Reisen. Her vil vi ingen Fruentimmer have; de har hørt hvorfor. Giv os nu den Tieneste at gaae hjem.

Olivia.

Nu! skal vi gaar.

Eleonore.

Hvad siger hun, Domsfrue Julie?

Julie.

Vi faaer da vel at gaar.

Orontes.

Nu da, hvad er der? hvorfor gaar de ikke?

Eisette.

Min Herre, jeg skal endnu bede Dem, at de vil lade os see den smukke Pyramide.

Eleonore.

O ja, og alle de smukke Værelser.

Olivia.

Olivia.

Ja men, siden vi dog engang ere her;

Julie.

Allene denne Gang, og saa aldrig mere.

Orontes.

Saa er da vel ogsaa dermed al deres Nysgierrighed stillet. Velan! lad os sige dem denne Gang; men, mon de saa aldrig mere skulde blive nysgierrige? Det er nok en Feil, som aldrig forlader dem. Men det maae være nok for os, at de igien har fattet gode Tanker om os, at de maae bifalde vor Levemaade, og at de for Eftertiden vil lade os være i Fred i dette vort anstændige og ustyldige Selskab. Venskab.

Alle.

Venskab. Venskab.

Ende paa Comoedien

Casse-Huset

eller

Skotländerinden,

Comedie i fem Acter,

af

Fr. Hume,

Personerne.

Gabricius, holder Caffé- og Vertshuus; Mr. Clementin.
Lindane, en Skotländerinde; Jomfrue Vattger.
Monrose, en Skotsk Edelman; Mr. Hortulan.
Lord Mourrai; Mr. Rose.
Polly, Lindanes Kammerpige.
Sripport, en stor Kiskmand; Mr. Østved.
Stelson, en Ugeblad-Skriver og Bedrager.
Lady Alton.
Andreas, Lord Mourrajs Tjener; Mr. Pringle.
Adskillige Caffégæster.
En Rettevis Beretner.

(Sænen er i London).

Første Act.

Første Scene.

(Scena forestiller et Caffehuus med Kamre paa Siderne, saaledes, at man fra samme kan gaae lige ind i Caffehuset).

Frelon.

(i en Krog ved et Bord, hvorpaa sees Skrivetoi og Kaffe, i det han læser Aviserne).

Hvilke fortrædelige Tidender! Premier uddelte til næst end 20 Personer, og ikke det ringeste til mig! En Skient af 100 Guiner til en Underofficer, fordi han har iagtaget sin Skyldighed! en herlig Fortieneste! En Pension til een, der har opfundet en Machine, som ikke duer til andet end at lette Haandværkernes Arbeide! Dito til en Styrmand! Embeder til lærde Folk! — — og intet til mig! (han kaster Aviserne paa Bordet, og spadserer frem og tilbage.) Imidlertid gjør jeg Staten Tienester; jeg skriver flere Ugeblade end nogen anden, jeg gjør Papiret dyrt — — endda ikke det ringeste til mig! Jeg kunde snart faae i Ginde at hævne mig over alle dem, som man troer har Fortieneste. Jeg vinder dog noget ved at tale ont om Folk; men dersom jeg kunde bringe det saa vidt, at jeg ogsaa kunde gjøre dem noget Ont, saa var min Lykke gjort.

Jeg

Jeg har hidindtil roest Marrer, jeg har bagtalt fornufrige Folk; jeg har neppe fundet tiend det tørre Brød dermed. Nei, naar man vil giøre sin Lykke, maae man ikke lade sig næie med at bagtale Folk, man maae tilføie dem virkelig Skade. (til Fabricius) God Morgen, Hr. Fabricius, god Morgen! Alle Eager gaaer godt, undtagen mine — Jeg maae blive rasende derover.

Fabricius.

Hr. Frelon, Hr. Frelon, I giør jer dog saa mange Fiender.

Frelon.

Sa, jeg troer nok, jeg opvækker endel Misundelse.

Fabricius.

Nei, det er aldeles ikke Misundelse, det er ganske andre Affecter, I opvækker. Hør, jeg har nogen Godhed for jer, og det giør mig ont, at jeg maae høre det om jer, som jeg hører. Slig mig dog, Hr. Frelon, hvorledes det kan være, at I giør jer saa mange Fiender?

Frelon.

Ei, det kommer deraf, at jeg har Fortieneste Hr. Fabricius.

Fabricius.

Det kan vel være, men imidlertid har jeg ikke hørt nogen anden sige det; ja man paastaar endog, at I er en Idiot. Det kommer mig ikke ved: man tør endog sige, at I er en malitieux Person, og det fortryder mig hielst ligen; thi jeg mener enhver det oprigtig.

Frelon.

Jeg har et got Hjerter; jeg taler lidt ilde om Mandfolk, men derimod elsker jeg Fruentimmerer, min Hr. Fabricius.

bricius, at sige, naar de ere artige, og see got ud; og for at give jer en Prøve herpaa, saa vil jeg endeligen, at I maae føre mig ind til den elskværdige Person, som logerer hos jer, jeg har endnu ikke fundet Leilighed til at besøge hende i hendes Kammer.

Fabrizius.

Hillemen, min Hr. Frelon! Nei, denne unge Person er ikke for jer; man finder ikke Spoer af Selvroes hos hende, og hun taler ikke ilde om noget Menneſke.

Frelon.

Ha, ha, hun taler ikke ilde om nogen, fordi hun kender ingen — — Kunde I ikke blive forliebt i hende, Hr. Fabrizious?

Fabrizius.

Oh! nei, der er noget saa ædelt i hendes Væsen, at jeg aldrig torde satte såadanne Tanker; tilmed er hendes Dyd — —

Frelon.

Ha, ha, ha, ha, hendes Dyd! — —

Fabrizius.

Ja; hvad er det at lee af? Statuerer I da ingen Dyd, I? Men der seer jeg en Reisevogn holde for min Dør, en Tiener med Livrie kommer med en Mantelsæk, det er vist nok en fornemme Herre, som vil logere hos mig.

Frelon.

Skjnd jer, gaae hen og recommendeer mig hos ham, min kiere Ven.

Anden Scene.

Ridderen Monroe, Fabricius, Frelon.

Monrose.

J er mueligen Hr. Fabricius?

Fabricius.

Til Tieneste, min Herre.

Monrose.
(for sig selv)

Jeg kan ikke blive uden saa Dage her i Staden. O!
Himmel, værdige mig din Beskiernelse — — Jeg Ulyk-
selige — — (til Fabricius) Man har sagt mig, at jeg
skulde være bedre logeret hos Jer, end nogen andensteds, og
at J var en en reedelig og ærlig Mand.

Fabricius.

Det bør enhver at være. De skal finde her, min
Herre, al den Nødværlighed, De behøver, et net Kammer,
et godt Bord, om De vil gjøre mig den Ære at spise med
mig, hvis ikke, staaer det Dem frit for at spise paa Deres
Kammer; overalt skal De ikke mangle Selskab i Caffé-
Huset.

Monrose.

Har J mange Logerende her i Cafféhuset?

Fabricius.

For nærværende Tid har vi ingen uden en ung Jom-
frue, som er meget smuk og dydig.

Frelon.

Vist er hun dydig, ha, ha, ha.

Fabricius.

Og som lever særdeles indtaget.

Mon

Monrose.

— Ungdom og Skønhed er ikke for mig; vær saa god
at lade mit Kammer gjøre tilrette, at jeg kan være allene
— — Al, hvilken en Smerte jeg føler — — Hvad
Nytt af Betændthed, min Hr. Fabricius?

Fabricius.

Min Herre! derom kan Hr. Frelon best underrette
Dem. Han gjør Profession af at vide til Præfekt, hvad
der passerer i Londen; han taler og skriver mere end nogen
i den hele Stad; han er sær nyttig for Fremmede.

Monrose.

Jeg for min Part behøver ham ikke.

Fabricius.

Jeg vil gjøre Anstalt, at De skal blive vel opvartet.
(han gaaer)

Frelon.

(Iagte)

Han kommer lige af Reisen. Han er uden Tvil en
stor Herre; thi han seer ud til at moqvære sig over al Ver-
den. Mylord, tillad at jeg tilbyder Dem min underdanige
Tjeneste og mit Pøn.

Monrose.

Jeg er slet ingen Mylord. Det er Narret, som
rose sig af en Titel, som de har, og Bedragere, som til-
egne sig en Titel, som de ikke har. Hvad er ellers Jeres
Bertening her i Huset?

Frelon.

Jeg hører ikke hlemme her til Huset, min Herre;
jeg bringer min Tid til her i Cassehuset med at skrive smaa
Skrifter og Ugeblade. Jeg tjener got Fylk; dersom De
har

har nogen Ven, som De vil have roest, eller nogen Fiende, som De vil have talet ilde om; dersom De har nogen Autor, som De vil have forsvaret eller udfreget, saa koster det kun en Pistol for hver Paragraphus.

Monrose.

Og I har ingen anden Metie her i Staden?

Monrose.

Frelon.

Min Herre, det er en ganske god Metie:

Monrose.

Monrose.

Og man har endnu ikke ladet jer fagstrøge?

Frelon.

Denne Mænd synes ikke at være nogen Elskere af larde Folk.

Tredie Scene.

(Frelon sætter sig til Bordet igien. Adskillige Personer lade sig see i det inderste af Caffehuset. Monrose nærmer sig frem mod det forreste af Theatret).

Monrose.

Saaer da mine Ulfter ingen Ende? Ere de endnu ikke forkræffelige nok? Jeg er landflygtig og dømt fra Livet i Skotland, mit Fædreland. Jeg har mit mine Charger, min Kone, min Son, og min hele Familie: Egen Datter har jeg igien, men hun er landflygtig, saar ydelsom jeg, uheldig, og maaskee berøvet sin Ære. Jeg maae da døe uden at faae nogen Hævn over den barbariske Familie af Murray, som har forfulgt mig, som har skilt mig ved alle Ting, ja udslettet mig af de Levendes Tal! Thi jeg er ikke mere til efter den Dom, som i Skotland har fordømt mig, og skilt mig endogsaa ved mit Navn. Jeg er ikke uden en Skygge, som svæver omkring sin Grav.

første

Første Caffegiest.

(i det han slaaer Frelon paa Skuldrene, som imidlertid sidder og skriver)

Nu! i Gaar saae du det nye Stykke; Autor blev meget appraunderet. Det er en brav Karl; han er ung; men han har ingen Formue, Nationen maae understøtte ham, istsald han skal vise flere og større Prøver paa sin Duelighed.

Anden Caffegiest.

Hvad kommer det nye Stykke mig ved? De offentlige Sager bringe mig til Fortvivlelse. Victualier ere i et Pricis, og jeg bliver ruineret, ja det er ude med mig.

Frelon.

(som skriver)

Det er ikke sandt: Stykket duer ikke; Autor er en Nar, og de, som forsvare ham, ogsaa; de offentlige Sager har aldrig staaet paa flattere Fodder. Alting bliver dyrt. Staten er det næsten ude med: det beviser jeg i mine Ugeblade.

Tredie Caffegiest.

Dine Ugeblade duer ikke mere end Gegeblade. Sandheden er, at Stortyrken rustet sig forskrækkelig for at giøre en Descende paa Virginien, og deraf kommer det, at de offentlige Fonds forfalde.

Manrose.

(immer forrest paa Theatret)

Mylord Murrays Son skal undgielde for alle mine Ulykker. Al, gid jeg i det mindste, seend jeg daer, maatte have med Sønnens Blod alle Faderens Grusomheder.

Caffé-Huset.

Første Caffegiest.

(i Fond af Theatret)

Jeg syntes ret vel om det nye Stykke, som blev spillet i Gaar.

Frelon.

Den fordærvede Sniag har Overhaand; det er ret et affkyeligt Stykke.

Første Caffegiest.

Intet er affkyeligere end dine Critiquer.

Tredie Caffegiest.

Og jeg siger, de offentlige Fonds forfalder, og at man maae sende en anden Ambassadeur til Vorten.

Frelon.

Man maa udpibe de Stykker, som finde Bifald; man maae ikke taale, at der kommer noget godt ud.

(de taler alle fire tillige)

Første Caffegiest.

Gaae Vækker i Vold! dersom der ikke blev skrevet noget godt, saa mistede jo du din største Fornøielse, som er at satyrisere. Den femte Act især har store Behagelighed.

Anden Caffegiest.

Jeg har endnu ikke kunnet blive af med nogen af mine Vahre.

Tredie Caffegiest.

I Aar har man største Aarsag at frygte for Jamaica.

Frelon.

Den fjerde og femte Act ere ret usle.

Tredie Caffegiest.

Regjeringen kan ikke bestaae paa den God, som den er.

Anden

Anden Caffegiest.

Dersom Prisen ikke falder paa Vandet fra Barbados, saa er Fædrenelandet forloren.

Monrose.

(Som imidlertid med Stedsommelighed har hørt deres
—Ereien.)

Er det mueligt, at man i alle Lande finder Folk, der tale alle paa eengang, naar de komme sammen? Hvilken rasende Lyst til at snakke, naar de ere visse paa, at de ikke forstaae hverandre.

Fabricius.

(Kommer ind med en Serviette)

Messieurs, der er rettet an; men gives ikke ved Bordet, ellers kan jeg ikke mere tage imod dem i mit Huus. (til Monrose) Min Herre, vil han gaae os den Ære at spise med os?

Monrose.

Med denne Sværm! Nei, min Ven, lad dem brisae mig Mad i mit Kammer.

(Han gaaer bort; Gæsterne gaae hen at spise; Frelon bliver steds siddende ved Bordet, hvor han skriver. Fabricius banker paa Plindans Kammerdor.)

Fjerde Scene.

Fabricius, Mademoiselle Polly, Frelon.

Fabricius.

Mademoiselle Polly, Mademoiselle Polly!

Polly.

Nu, hvad er det, min kære Hr. Vært?

Fabricius.

Kunde hun vel gisre os den Fornsielse at spise med os?

Polly.

Ne, dersom jeg torde! men min Tomsfrue gjar det ikke, hvorledes kan da jeg? — — Vi leve saa bedrøvede.

Fabricius.

Selskabet vil nok gisre jer munter.

Polly.

Jeg kan ikke være glad, naar min Tomsfrue er bedrøvet; jeg maae deele hendes Sorg med hende.

Fabricius.

Jeg vil da i Stilhed sende jer alt, hvad I behøve.
(han gaaer)

Frelon.

(reiser sig fra Bordet)

Jeg kommer paa Diebliffet, Hr. Fabricius. Min fiere Polly, vil hun da aldrig føre mig ind til hendes Tomsfrue? vil hun stedse afflaae mig min Begiering?

Polly.

Det er meget, at saadan en Karl, som I, tør agere forliebt i en Person af hendes Stand!

Frelon.

Hillemenn! af hvad Stand er hun vel?

Polly.

Ne en Stand, som man maae have Respect for: og I, synes mig, gjorde jer iemmelig dristig, om I anmodede en Tienestepige om Kierlighed.

Frelon.

Frelon.

Det er at sige, at om jeg imaasnaakkede en Smule for
jer, saa vilde I elske mig.

Polly.

Nei, i Sandhed ikke.

Frelon.

Og hvoraf kommer det da, at din Gomsfrue ikke vil
tage imod min Besøgelse, og du, som er kun hendes Tjene-
stepige, tør endogsaa foragte mig?

Polly.

Af tre Aarsager: at I er en dum Dievel, en vider-
lig Person og en Canaille.

Frelon.

Det er særdeles, at din Gomsfrue tør foragte mig,
da hun dog maatte omkomme af Armod, dersom man ikke
af Medlidenhed underholdt hende.

Polly.

Min Gomsfrue skulde være fattig? hvad for en falsk
Tunge har sagt det? Min Gomsfrue er riig, hun gir in-
gen Figurer; fordi hun er en Hader af Pragt; hun gaar
tarvelig Klæd, fordi hun elsker Uerbarhed, hun spiser lidet,
fordi Doctoren har raadet hende det; og I er en uforstam-
met Person.

Frelon.

Hun behøver ikke at være saa stolt; vi seer jo nok
hendes Opførsel; vi veed hendes Herkomst, og hendes Avan-
turers ere os ikke ubekjendte.

Polly.

Hvorkedes? hvad veed I vel? og hvad vil I sige?

Frelon.

Jeg har Tidender allevegne fra.

Polly.

O! Himmel! denne Mand kan føre os i Ulykke.
 Hr. Frelon, min kære Hr. Frelon, dersom han veed noget,
 saa forraad os ikke!

Frelon.

Ha, ha, ha, jeg har da giettet det, der er noget
 under — — og jeg er end mere den kære Hr. Frelon!
 Nu, nu, jeg skal intet sige, men man maae — —

Polly.

Hvad?

Frelon.

Man maae elske mig.

Polly.

By, sy, det lader sig ikke gjøre.

Frelon.

Man maae elske mig eller frygte for mig; thi I veed
 jo der er noget under.

Polly.

Nei, der er intet, uden at min Jomfrue er ligesaa
 elskværdig, som I er affærlig: vi har rigelig vores Ud-
 kominne, og vi frygte ikke for noget, men see ad jer og
 alt det I siger.

Frelon.

De har rigelig deres Udkomme, deraf slutter jeg, at
 de ere særdige at bære af Guld. De frygte ikke for noget,
 det er at sige, de skielve for at blive forraadte — — Ah,
 jeg skal nok komme efter, hvad disse Omløbere ere for
 nogle, jeg maatte ellers slet forstaae min Kunst.

(han gaar)

Genite

Femte Scene.

Lindane (kommer ud af sit Kæmmer i gånstet
og ret Natto) Polly.

Lindane.

Åh, min skæls Polly, du stod jo og talte med den
hæslige Karl Frelon: han gjør mig altid Uro: man siger,
det er et slet og nederdrægtig Menneske, hvis Tunge og
Pen er ligesaa lastefuld, som hans øvrige Opførsel, og
som søger at insinuere sig overalt, for at stifte Ont, og for at
forøge det Onde, som andre har spraarsaget. Jeg skulde
lange siden have fluttet udaf dette Huus, hvor han idelig
og altid hænger, dersom ikke vor Værtes Fromhed og gode
Hiertelav holdt mig tilbage.

Polly.

Han vilde med Gændens Magt besøgt Gomsfruen,
men jeg holdt ham tilbage — —

Lindane.

Han vil besøge mig, og Mylord Murray er ikke kom-
men! jeg har ventet ham i to Dage.

Polly.

Nei, Gomsfrue; men fordi Mylorden ikke kommer,
skal vi derfor ikke spise mere?

Lindane.

Åh! vær fornemmelig betænkt paa at skule min Elend-
ighed for ham og hele Verden; jeg vil gjerne leve af Vand
og Brød, thi det er ikke Fattigdom, som er mig utaale-
lig, det er Foragt; jeg kan stikke mig i at mangle alle
Ting, men jeg vil, at man ikke skal vide det.

Polly.

Polly.

Åh, min fiere Gomsrue, man kan letteligen see det paa mig. Det er en langt anden Sag med jer, jeres store Siel underholder jer: det synes, som I finder Fornøielse i at stride imod jeres onde Skiebne. I bliver hver Dag smukkere, men jeg bliver magrere og maarere. Jeg kien-der mig ikke selv igien, siden jeg kom i Tieneste hos jer i Skotland, og det er knap et Aar siden.

Lindane.

Man maae aldrig enten taale Haab eller Mod. Jeg kan taale min egen Fattigdom, men din skier mig i mit Hierte. Min fiere Polly, mine Hænders Arbeide skal i det mindste være nok til at giøre din Skiebne taaleligere: Lader os ikke være nogen forbunden, gaac hen at sælge dette, som jeg i disse Dage har broderet. (hun viser hende et Stykke, som hun har broderet) Saadant smaat Arbeide luf-tes ikke ilde for mig. Mine Hænder skal søde og klæde dig: du hjælper til med. Det er got, naar man ikke har noget uden Dyden at takke for sin Underholdning.

Polly.

Tillad, at jeg kysser, at jeg vader med mine Taare disse smukke Hænder, som har forfærdiget dette kostbare Ar-beide. Ja, Madame, jeg vilde heller døe hos jer i Ar-mod, end tiene hos Dronninger. Hvorfor kan hun ikke lade sig trøste?

Lindane.

Åh, Mylord Murrain er ikke kommen. Han, som jeg burde hade, han, som er en Søn af den, der har for-sarsaget vore Ulykker! Åh, Murrains Navn skal altid være hos os i et bedrøvet Minde. Dersom han kommer, som han

han vist gjør, saa lad ham for ælting ikke faae det ringeste at vide om mit Fædreland, min Stand og mine Ulykker.

Polly.

Veed hun vel, at denne Skurk, Frelon, roser sig af, at vude noget derom?

Lindane.

Og hvorledes kan han vide det, da Du selv neppe veed noget deraf? Nei, det kan ikke være, ingen skriver mig til, og jeg sidder indspærret i mit Kammer, som i min Grav: men det maae være noget, som han har opdigtet; for at gjøre sin Person nødvendig for os. Tag dig vel vare, at han aldrig gicter noget, ikke engang om mit Fædested. Kiæde Polly, du veed det, jeg er en Ulyksalia, hvis Fader blev forviist i de sidste Uroeligheder, og hvis Familie er ødelagt. Jeg har intet tilbage uden mit Mod. Jeg har agniet dig mit Hierte, men viid, at det mindste Ord, du lader dig falde af Munden om den Tilstand, jeg er i, giver mig et dødeligt Saar.

Polly.

O! med hvem kunde jeg vel komme til at tale derom? Jeg gaar jo aldrig fra jer, og tilmed er Verden i vor Tid saa ligegyldig imod. Ulyksalige — —

Lindane.

Den er ligegyldig, Polly, det er sandt, men den er tillige nysgierrig, den finder Fornøielse i at oprive de Ulyksaliges Saar; og dersom Mandfolk har nogen Medlidenshed med Gruentimmer, saa misbruge de den ogsaa. De betiene sig af vores Elendighed, for at anmasse sig en Slags Ret over os; og jeg vil, at man endog skal ære min Ulykke; — — men af! Mylord Murrai kommer ikke!

Siette

Siette Scene.

Lindane, Polly, Fabricius.

Fabricius.

(med en Serviette)

Forlad mig, Madame — — Jernfrue, jeg veed ikke, hvorledes jeg skal nærne hende, eller hvorledes jeg skal tate. Hun opfylder mig med Hsiagtelse. Jeg er gaaen fra Bordet for at høre, om hun forlanger noget — — Jeg veed i Sandhed ikke, hvorledes jeg skal opføre mig imod hende.

Lindane.

Erpe mig, min kære Vært, at al Ederes Opmerksomhed gaaer mig til Hjerte: hvad forlanger hun af mig?

Fabricius.

Det skulder mig til at spørge, hvad hun forlanger; jeg syntes, hun spiste intet i Gaar til Middag.

Lindane.

Jeg var syg.

Fabricius.

Hun er mere end syg — — hun er bedrøvet — — og imellem os at sige — — forlad mig — — det synes at hendes Lykke er ikke saa anseelig som hendes Person.

Lindane.

Hvorledes? hvilken Indbildning! jeg har aldrig haft noget at klage over min Lykke.

Fabricius.

Nei, jeg vil sige, den er ikke saa smuk, saa god og saa stikkelig, som hendes Person.

Lindane.

Hvad vil I sige dermed?

Fabricius

Fabricius.

Hun opvækker Medlidenhed hos al Verden, og hun søger dog dens Selskab. Hør, jeg er kun en eensfoldig og gemeen Mand, men jeg seer al hendes Fortieneste ligesaa grant, som om jeg var en Hofmand. Min fiere-Dame, lidt Selskab, lidt mere at opholde Livet med; Vi har der oppe en gammel Adelsmand, som jeg vilde gierne hun skulde spise med til Middag.

Lindane.

Jeg skulde sætte mig til Vords med en Mandsperson, og tilmed, een, som jeg ikke kender.

Fabricius.

Det er en gammel Mand, og jeg synes, han skulde kikke sig ret got for hende. Han synes meget nedslagen, hun kommer mig ogsaa bedrøvet for: jeg synes, to Bedrøvede tilsammen kunde trøste hverandre noget.

Lindane.

Nei, jeg vil og kan ikke see nogen.

Fabricius.

Tillad i det mindste, at min Kone gjør sin Opvartning for hende; værdes at tillade hende, at spise med Eder, for at holde Eder med Compagnie. Tillad, at jeg gjør mig nogen Umage med at — —

Lindane.

Jeg takker ham paa det allersorbindeligste, men jeg har slet intet nodig.

Fabricius.

Nei, det er ikke saa; hun siger hun behøver intet, og dog fattes hun alle Ting.

Lindane.

Lindane.

-Hvem har kunnet være saa dristig og bilde Eder
Noget ind?

Fabricius.

Forlad mig!

Lindane.

Ah! Polly, Klokken er allerede to, og Mylorden
kommer ikke.

Fabricius.

Nu godt, Madame, jeg kender denne Mylord, som
hun taler om, det er den dydigste Cavallier ved det hele
Hof: Hun har aldrig medtaget ham her, uden i andres
Nærværelse. Hvorfor har hun ikke ligeledes splist et lidet
Middagsmaaltid med ham, hvilket jeg kunde skaffer? Han
er maaskee af jeres Familie.

Lindane.

J gaaer for vidt, min fiere Vært.

Fabricius.

Gaae, min stakkels Polly, der er et got Maaltid
færdig i Cabinettet næst ved din Frues Kammer, det siger
jeg dig til Efterretning. Det er et ubegribeligt Fruens-
timmer. Men, hvem er da denne Dame, der kommer
ind i Caffehuset, ligesom hun var en Mandsperson. Hun
seer heel rasende ud.

Polly.

Ah, min allerfiereste Gomsfrue, det er Mylady Alton,
som viide har Mylorden. Jeg har seet hende patrøillere
her omkring Huset, det er ganske vist hende.

Lindane.

Mylord kommer ikke, det er ude med mig, jeg er
for-

forloren. Ak, hvorfor vedligeholder Skiebnen mit bedrø-
vede Liv!

Syvende Scene.

Lady Alton.

(Gaar forbittret tvært over Theatret, og griber
Fabricius om Armen)

Følg med mig, jeg vil tale med jer.

Fabricius.

Med mig, Madame.

Lady Alton.

Ja, med dig, Ulyksalige.

Fabricius.

Hvilken Dievelinde!

Ende paa den første Act.

Anden Act.

Første Scene.

Lady Alton, Fabricius.

Lady Alton.

Jeg troer ikke et Ord af alt det, som I siger mig,
min Hr. Casseskient: I sætter mig ganske uden for mig
selv.

Fabricius.

Du vel, Madame, gaac da ganske ind i jer selv igjen.

Casse = Huset.

Aa

Lady.

Lady Alton.

Og I understaer jer at forsikre mig, at denne Omløberstue er en ærlig Person, eftersom hun har ladet en Hofmand faae Adgang til sig: Sy! I maae skamme jer saa længe I lever.

Fabricius.

Og hvorfor, Madame? Naar Mylorden er kommen her, saa er han ikke kommen hemmeligen, hun har modtaget ham offentligen med Dørene til hendes Kammer aabne, min Kone og hendes Kammerpige nærværende. I kan foragte min Stand, men I burde sætte Priis paa min Ærlighed; og dersom I kiendte den ædle Opsørsel hos dem, som I kalder en Omløberstue, saa skulde I have Ærbødighed for hende.

Lady Alton.

Lad mig allene, I er mig til Uleilighed.

Fabricius.

O hvilken Kvinde! hvilken Kvinde!

Lady Alton.

(Gaaer hen til Lindanes Kammerdør og banker hart paa)
Luk op, luk op.

Anden Scene.

Lindane, Lady Alton.

Lindane.

Nu, hvem banker saaledes? og hvad seer jeg?

Lady Alton.

Erar mig: Er ikke Mylord Murrai kommen her nogle Gange?

Ein:

Lindane.

Hvad kommer det jer ved, Madame? og hvad Ret har I til at spørge derom? Er jeg en Misdæderste? og er I min Dommer?

Lady Alton.

Jeg er jeres Contrapart: Dersom Mylord bliver ved at besøge Eder, dersom I roser Eder af at have denne Utrøes Kierlighed, saa skielv for mig: frastaae jeres Ret til ham, eller I skal faae en Ulykke.

Lindane.

Jeres Trusser maatte bestyrke min Tilhøielighed for ham, om jeg havde nogen.

Lady Alton.

Jeg seer, I elsker ham, og at I lader jer forføre af den Troløse: jeg seer, at han bedrager jer, og at I trodser mig: Men viid, at der er ingen Hævn, som jeg jo skal tage over jer.

Lindane.

Vel, Madame, naar saa er, saa tilstaaer jeg, at jeg elsker ham.

Lady Alton.

Men førend jeg hevner mig, vil jeg overbevise jer: See der, kiend den Bedrager, see der Breve, som han har skrevet mig til, see her hans Portrait, som han har givet mig; men tænk ikke at beholde det; han maae have det igien, eller jeg — —

Lindane.

(giver hende Portraitet igien)

Ne, hvad har jeg seet! jeg Ulyksalige — — Madame — —

Lady Alton.

Nu vel! — —

Lindane.

(rækker hende Portraitet)

— — Jeg elsker ham ikke mere.

Lady Alton.

Bliv ved jeres Beslutning og jeres Løfte: viid, at det er en ubeständig, grov og hovmodig Karl, at han er af den allerværste Character — —

Lindane.

Holdt, Madame; dersom I bliver ved at tale ilde om ham, saa torde jeg vel endnu falde paa at elske ham. I er kommen her for fyldest at tage Livet af mig, og det vil ikke blive jer vanskeligt — — Af Polly! det er ude med mig; kom, hjælp mig at skjule den forfækkeligste af alle de Piinsler, jeg har udstaaet!

Polly.

Hvad gaaer af hende, allerfiereste Jomfrue, og hvor er al hendes Mod bleven af?

Lindane.

Man kan endog midt i sine Illøkker og manglende Omstændigheder vise sig kiel imod uretsfærdig Medfart. Et ædelt Hjerter kan være ubedrageligt imod tusinde Ansald og Modgange, men der kommer dog et, som bringer det sidste Stød. (de gaaer)

Tredie Scene.

Lady Alton, Frelon.

Lady Alton.

Hvad? Skal jeg være bedraget og forladt for dette lille Creaturs Skyld. (til Frelon) Hør, I lærde Avisfriver, kom

kom hid; har I gjort det, jeg befalede jer? er I ved Hielp af jeres Correspondencer kommen efter, hvem denne Uforstammede er, som gjør mig ulykkelig.

Frelon.

Jeg har fyldestgjort jeres Naades Villie; jeg veed, at hun er en Skotlanderinde, og vil ikke være fiendt.

Lady Alton.

Det er jo nogle herlige Opdagelser!

Frelon.

Jeg har hidtil ikke kunnet komme efter mere.

Lady Alton.

Og hvori bestaaer da den store Tieneste, du har gjort mig?

Frelon.

Naar man opdager lidt, saa kan man legge lidt til, og naar man legger lidt til lidt, saa kommer der meget ud. Jeg har gjort en Gissning.

Lady Alton.

Hvorledes, Vedant? en Gissning.

Frelon.

Ja, jeg har giettet, at hun er ilde findet imod Regeringen.

Lady Alton.

Der behøves ikke at giette, intet er vissere: hun er alt for ilde findet, efterdi hun vil fragve mig min Rester.

Frelon.

Hun seer vel, at en Skotlanderinde, som stuler sig her i disse uroelige Tider, er en Fiende af Staten.

Lady Alton.

Det seer jeg just ikke, men jeg ville, det var saa.

Frelon.

Jeg vil just ikke vedde derpaa, men jeg tør altid sværge paa, at det er saaledes.

Lady Alton.

Og du kunde være i Stand til at sværge derpaa for Folk af Betydning.

Frelon.

Jeg har nogen Adresse til betydelige Personer. Kammer-tieneren hos den fornemste Ministers Ober-Commissarius har en Maitresse, som jeg kiender heel vel: jeg kunde ogsaa tale med Kammer-tieneren hos Mylorden, - hendes Kiereste, og sige ham, at denne Diges Fader, som er en Malcontent, har sendt hende til London i samme Qualitet. Jeg vil endog legge til, at hendes Fader er her. Seer hun vel? dette kunde have Følger, og man kunde sætte jeres Naades Rivale i det samme Fængsel, hvor jeg allerede for mine Ugeblades Skyld har sat.

Lady Alton.

Ah! jeg begynder at faae Lust; De Stores Passioner maae understøttes af Folk, som ingen Samvittighed har. Jeg kan ligesaa lidt lide en halv udsørt Hævn, som en halv Skielm. Skibet maae enten løbe ind for fulde Seil, eller knuses — — Du har Ret, en Skotlander inde, som lever incognito her paa en Tid, da alle af hendes Nation holdes mistænkte, er sikkerlig en Fiende af Regjeringen; du er ikke saa eenfoldig, som man troer. Jeg har hidtil ikke holdt dig for andet, end en Papiirklaffer, men nu seer jeg, at du har Forstand. Jeg har allerede betænket

lønnet dig, og jeg skal fremdeles forskyldte din Umage: du maae underrette mig om alt det, som passerer her.

Frelon.

Madame, jeg raader hende at betiene sig saavel af det, hun veed, som af det hun ikke veed. Sandheden behøver at pyntes lidt; Løgn er hæslig, men en Smule Digtetekst er artig; og naar et kommer til alt, hvad er da Sandheden andet end en Overeensstemmelse med vore Begreber? Da nu det, man siger, altid kommer overeens med det, man vil sige, saa er der, stricte at tale, ingen Løgn til.

Lady Alton.

Du kommer mig spidsfindig for; det synes, som du har studeret til St. Omer. Gaae, sig mig allene, hvad du opdager, jeg forlanger ikke mere af dig.

Fjerde Scene.

Lady Alton, Fabricius.

Lady Alton.

Nu, det bekiender jeg, det er det liderligste og nedrigste Skarn i vore tre Kongeriger. Vore Døder drives af Courage til at lide, men denne af Nedrighed; han havde nær givet mig en Affke for at hegne mig. Jeg merker, jeg maatte tage min Rivals Partie imod ham. Hun har, uagtet hendes nedrige Stand, en Stolthed, som behager mig; hun er tæfkelig, og man siger, at hun ogsaa er fornuftig: — — Dog, hun berøver mig min Elsker, det kan jeg ikke forlade hende. (til Fabricius, som hun bliver paa, bestieftiget i Caffeboutiquen) Farvel, min Ven, lader os gjøre Fred med hinanden; I er en skikkelig Mand, det er I; men det er en slet Person, den Frelon, I har i Jeres Hus.

Na 4

Fabri-

Fabricius.

Det har mange sagt mig, Madame, at han er lige saa slem og udydig, som Lindane er dydig og elskværdig.

Ladn Alton.

Elskværdig! Ak! du borer mit Hjerte igiennem.

Femte Scene.

Hr. Friport (tarvelig, men net klædt, med en bredskygget Hat). Fabricius.

Fabricius.

Ah! Gud ske Lov! jeg ser jer saa vel igjen, Hr. Friport; hvorledes befinder I jer efter Rejsen til Jamaica?

Friport.

Ganske vel, Hr. Fabricius, jeg har vundet anseelig ved min Reise, men Tiden salder mig lang. (til Opvarten i Caffehuset) Chocolate, Aviser; man har mere Meie for at fornøie sig, end for at forhverve sig Rigdom.

Fabricius.

Vil I have Frelons Ugeblade?

Friport.

Hvad skøtter jeg om det Sladder? hvad bryder det mig, at en Vedderkop gaaer omkring i sin Bæv for at sue Gassen af Fluer? lad mig faae de ordinaire Aviser. Hvad Nytt er der ellers?

Fabricius.

Glet intet for nærværende Tid.

Friport.

Desto bedre; jo mindre Nytt, jo mindre Daarlighed.
Hvor:

Hvorledes gaaer det jer, min Ven? har I mange Fremmede hos jer? Hvad for Logerende har I paa nærværende Tid?

Fabricius.

I Morges kom her en gammel Adelsmand, som ikke vil see noget Menneske.

Friport.

Han har Ret; ved Mandfolk er der ikke meget at gjøre; de ere enten Skielmer eller Narre, det er de tre Fierdedele af dem, og den fjerde lever i Stilhed for sig selv.

Fabricius.

Denne samme Mand er ligesaa lidt nysgierrig for at see et deiligt Fruentimmer, som vi har her i Huset.

Friport.

Deri har han Uret, og hvad er det for et allerfiereste Fruentimmer?

Fabricius.

Hun er endnu mere fælsom end han. I fire Maanedes, som hun har været hos mig, har hun ikke været ude af sit Kammer: hun kalder sig Lindane, men jeg troer ikke det er hendes rette Navn.

Friport.

Det er uden Tvivl et ærligt Fruentimmer, efterdi hun logerer her.

Fabricius.

Hun er mere end ærlig, hun er smuk, fattig og dydig: imellem os, hun er i yderste Armod, og tillige stout i høieste Grad.

Friport.

Naar saa er, saa er hun endnu galnere end jeres gamle Adelsmand.

Fabricius.

Nei, ingenlunde; hendes Stouthed er meget mere en Dyd; den bestaer deri, at hun kan mangle det aller nødvendigste, og vil ikke nogen skal vide det. Hun arbejder med sine Hænder for at forhverve det, hun betaler mig med; hun skjuler sin Graad og beklager sig aldrig. Jeg har tusinde Brøderier med at faae hende til at beholde til sin Fornødenhed de Penge, som hun betaler mig for Huusleie; jeg maae bruge hundrede Renker for at faae Anledning til at giøre hende den mindste Hielp. . . Det, som hun bestiller hos mig, tæller jeg hende til for Halvdelen af hvad det koster mig; merker hun det, saa bliver hun vred, og saa kan man aldrig stille hende tilfreds igien, og hun er den første her i Huset, som har flaget deraf. Kort: hun er et Underverk af Modgang, Udelmodighed og Dyd. Hun presser undertiden Taarer af mig af Forundring og Medlidenhed.

Friport.

Jeg er særdeles om; jeg for min Part bliver aldrig blødhjertet, jeg anseer ingen med Forundring, men vel med Høilagtelse — ⁴² — Hor, eftersom Tiden falder mig lang, saa vil jeg besøge dette Gruentimmer; hun kan maae see diverttere mig lidt.

Fabricius.

Oh, nei, min Herre! hun tager fast aldrig imod Besøgellser. Her var en Mylord, som kom nogle Gange til hende, men hun vilde aldrig tale med ham, uden min Rone var nærværende; men nu paa nogen Tid har han ikke været her, og hun lever nu mere indgetogen, end til forn.

Fri:

Friport.

Jeg kan vel lide, at man lever indgetogen; jeg vil lukke mig inde med hende; lad hende komme hid, hvor er hendes Kammer?

Fabricius.

See, der lige ved Casséboutiquen.

Friport.

Rom an! jeg vil da gaae ind til hende.

Fabricius.

Det lader sig ikke gjøre.

Friport.

O! det lader sig vel gjøre, jeg seer ikke, hvad Ban-
skelighed der er i at lukke en Dør op, og at gaae ind i et
Kammer; lad dem bringe mig Chocolate og Aviserne. (han
tager sit Uhr op) Jeg har ikke megen Tid tilovers. Mine
Forretninger falder mig bort, naar Klokken er to.

(han spænder Døren ind)

Siette Scene.

Lindane (kommer forskrækket ud). Polly (følger
med hende). Friport. Fabricius.

Lindane.

Min Gud, hvem er det, som kommer her med saas-
dan Alarm? Min Herre, han kommer mig heel uhøflig
for, han burde dog have mere Respect for min Eenlighed
og mit Røn.

Friport.

Forlad mig — — (til Fabricius) Lad dem bringe
hid min Chocolate, siger jeg.

Fabri-

Fabricius.

Ja, min Herre, om Madamen tillader det.

(Friport sætter sig ned et Bord og læser Aviserne, kaster et Die til Lindane og Polly; han tager sin Hat af, og sætter den paa igien).

Polly.

Denne Mand bruger ikke mange Ceremonier.

Friport.

Madame, hvorforsætter hun sig ikke ned, hun ser jo jeg har sat mig?

Lindane.

Just derfor vil jeg ikke sætte mig, og fordi jeg forundrer mig over hans Opførsel, og fordi jeg tager ikke imod nogen Biste af en Ubekendt.

Friport.

Jeg er bekendt nok, jeg hedder Friport, jeg er en lovlig Røbmand, og jeg er riig, spørg kun om mig paa Børsen.

Lindane.

Min Herre, jeg kender ingen her i Landet, og han gjorde mig en Tjeneste, om han ikke videre incommoderede et Fruentimmer, som han dog burde have nogen Verbødighed for.

Friport.

Jeg forlanger ikke at incommodere hende; jeg bruger min Magelighed, brug hun hendes; jeg læser Aviserne, syer hun paa hendes Broderie, og drik en Kop Chokolade med mig, om hun vil, hvis ikke, er det ligemeget.

Polly.

Nu! Det er en selsom Original.

Lindane.

O! Himmel, hvilken Besøgelse jeg faaer! og Mylord kommer ikke! denne underlige Mand tager Livet af mig, og jeg kan ikke blive ham qvit. Hvorledes har Hr. Fabricius kunnet taale dette? men jeg faaer vel at sætte mig.

(Hun sætter sig og arbejder. En Opvarter bringer Chocolade; Friport tager deraf, taler og drikker imellem).

Friport.

Hør, jeg gjør ikke mange Complimenter. Man har sagt mig — — om hende alt det Gode, som man kan sige om et Fruentimmer — — Hun er fattig og dydig — — men man legger dette til, at hun er stolt — — og det kan jeg ikke lide.

Polly.

Og hvem har kunnet sige ham alt dette, min Herre?

Friport

Jo saamen, det har Barten her i Huset, han er en ærlig Mand, jeg troer ham paa hans Ord.

Lindane.

Han har bildet Dem noget ind, min Herre, ikke i Henseende til den Stolthed, De taler om, thi den er ikke andet end en Følge af den sande Erbarhed, ikke heller i Henseende til Dyden, som jeg holder for min fornemste Pligt, men i Henseende til den Fattigdom, han mistænker mig for. Den, som intet behøver, er aldrig fattig.

Friport.

Hun taler ikke Sandhed, og det er endnu stemmere, end at være stolt: jeg ved det bedre end hun, at hun lider Mangel paa alle Ting, og at hun deaarsag vel undertiden tør berøve sig et Maaltid.

Polly.

Polly.

Det er efter Doctorens Anordning.

Friport.

Hold du Munden, du er maaſkee ogsaa stolt, du?

Polly.

Ja, det er, min Troe, ret en Original, det er denne.

Friport.

Med eet Ord: vær hovmodig eller ikke hovmodig, det er mig ligemeget. Jeg har gjort en Reise til Jamaica, som har indbragt mig fem tusinde Guiner; jeg har gjort mig en Lov, (og det burde enhver retskaffen Christen at gjøre) altid at give bort den tiende Deel af det, jeg vinder; det er en Gield, som min Lykke bør betale til den ulyksalige Tilstand, hun befinder sig i — — ja, ja, som hun befinder sig i, men ikke vil tilstaae. See, der er min Gield af 500 Guincer betalt; nu ingen Taksigelser, ingen Erkiendelighed; forvar Pengene og Hemmeligheden. (han kaster en stor Pung paa Bordet)

Polly.

Nu, det bliver min Troe jo længere jo selsommere.

Lindane.

(reiser sig og vender sig om til Siden)

Jeg har endnu aldrig været saa forhaanet. Ak! hvad bliver jeg ikke ydmyget ved alt det, som misder mig! hvilken Edelmødighed! men tillige hvilken Skam!

Friport.

(bliver ved at læse Aviserne og drikke Chokolade)

Den uforſkammede Avisſkriver! hvilken dum Dievel! Er det — — at ſkrive ſaadaane Bagateller i en ſaa emphatiſt

Charist Tone: "Kongen er kommen i høie Person." Eh, du usle Kræ! hvad gir det, enten hans Person er høi eller lav? Du maatte skrive ligeslem! seer du det?

Lindane.

(nærmer sig til ham)

Min Herre!

Friport.

Nu vel!

Lindane.

Det, som han gjør for mig, sætter mig i større Forundring, end det han taler; men jeg kan aldeles ikke tage imod de Penge, som han tilbyder mig: jeg maae tilstaae, at jeg ikke seer mig i Stand til at vederlægge det.

Friport.

Hvem taler om noget Vederlag?

Lindane.

Jeg føler endog i min Siel den Dyd, der fremstinner i hans Gierninger; men jeg kan ikke betjene mig deraf. De fortjener min Høiagtelse, det er alt, hvad jeg kan gjøre.

Polln.

J er tusinde Gange selsommere end han. Ei! Madame! har J da mist Forstanden, at J, i den Tilstand J er, forladt af al Verden, vil afslaae en Hielp, som Himlen sender Eder ved det underligste og tillige ædelmodigste af alle Mennesker?

Friport.

Ei! hvad vil du sige, du? og hvorfor er jeg usærlig?

Polln.

Derfor J ikke vil tage dem for jeres egen Skyld, Madame, saa tag dem for min Skyld; jeg tjener jer i jeres

res Ulykke, jeg maae i det mindste betiene mig af denne lykkelige Hændelse. Min Herre, jeg maae sige reent ud, vi ere i den yderste Elendighed, og dersom vores Værtes opmerksomme Godhed ikke havde været, maatte vi forlængst creperet af Hunger og Frost. Min Jomfrue har skilt sin Tilstand for dem, som kunde gjøre hende Tieneste, I har faaet den at vide mod hendes Billie. Nød hende nu ogsaa til at modtage mod hendes Billie det Nødvendige, som Himlen ved jeres gærmilde Haand tilskaffer hende.

Lindane.

Du gjør mig den største Skam i Verden, min fiere Polly.

Polly.

Og I gjør selv den største Daarlighed, min fiere Jomfrue.

Lindane.

Dersom du elskede mig, saa havde du Medlidenhed med min Ære; tving mig ikke til at døe af Skam, for at faae noget at leve af.

Friport.

(Immer læsende)

Hvad er det, de sladderer der henne?

Polly.

Dersom I elsker mig, saa lader I mig ikke døe af Hunger for en unyttig Forsængeligheds Skyld.

Lindane.

Polly, hvad vilde Mylord sige, dersom han elskede mig endnu, dersom han troede, jeg var i Stand til at begaae saadan Nederdrægtighed? Jeg har altid foregivet for ham, at jeg behøvede ingen Hielp, og jeg skulde nu tage imod Penge af en anden, og det af en Ubekiendt?

Polly.

Polly.

J har gjort ilde i at give det fore, og J gjør endnu mere ilde i at afslaae dette. Mylord vil ikke sige meget derom; thi han flytter ikke mere om jer.

Pindane.

Min kiere Polly, jeg beder dig for alle vore Ulykkes Skyld, lader os holde over vores Værelse, lader os see, vi paa en heftig Maade blive af med denne ædelmodige, men tillige grove Mand, som veed at give, men ikke at leve. Siig ham, at en Jomfrue, som modtager flige Forærligheder af en Mandsperson, er altid mistænkt for at betale deres Værdie med sin Dyds Forlik.

Friport.

(Som bestandig drikker Chokolade og læser)
Hem, hvad er det, hun siger der henne?

Polly.

Åh, min Herre, hun siger saadanne Ting, som synes plat urimelige; hun taler om Mistanke; hun siger, at en Jomfrue — —

Friport.

Ha, ha, er hun da Jomfrue?

Polly.

Ja, min Herre, og jeg ogsaa.

Friport.

Destobedre. Hun siger da, at en Jomfrue — —
nu videre.

Polly.

At en Jomfrue ikke kan med en god Samvittighed modtage en Foræring af en Mandsperson.

Caffe: Huset.

B b

Frik

Friport.

Hun veed ikke, hvad hun siger; hvorfor vil hun mistænke mig for et uanstændigt Forsæt, naar jeg gjør en anstændig Gierning?

Polly.

Hører I, Jomfrue?

Lindane.

Ja, jeg hører og falder i Forundring, men bliver fast ved min Begring. Kiære Polly, man vilde sige, han elskte mig; ja denne ugudelige Frelon vilde sige det, og saa var jeg forloren.

Polly.

(gaaer hen til Friport)

Min Herre! hun er bange I elsker hende.

Friport.

Hvilket Indfald! hvorledes skulde jeg elske hende, jeg kender hende jo ikke. Vær kun ikke bange, Jomfrue, jeg elsker hende saamen slet intet. Dersom jeg af en Hændelse i Fremtiden, om nogle Aar herefter skulde faae i Sinde at elske hende, og hun ogsaa at elske mig — — saa kan hun i Guds Navn — — fatte sin Elurning, og jeg vil ogsaa fatte min — — Dersom hun ikke skjøtter derom, saa gjør jeg ikke heller — — dersom hun ikke har Lyst at see mig tiere, saa skal hun ikke mere faae mig at see — — Og dersom hun vil, jeg maae komme igien, saa vil jeg ogsaa det. Farvel, farvel! (han tager sit Uhr op) Tiden er forløben, jeg har at bestille. Eders Tiener.

Lindane.

Gage, min Herre! tag med sig min Høiagtelse og min Erkiendelighed, men for alting hans Penge, og gjør mig ikke skamrod mere.

Fri

Friport.

Hun er gal.

Vindane.

Fabricius, Hr. Fabricius, skynd sig noget, og kom mig til Hielp.

Fabricius.

(kommer i en Hast)

Hvad er paa færde, Madame?

Vindane.

(leverer ham Pungen)

See her, tag denne Pung, som den gode Herre har glemt efter sig, flye ham den igien, jeg legger jer det paa; forsikre ham om min Hoiagtelse, men lad ham vide, at jeg behøver ikke nogens Hielp.

Fabricius.

(tager imod Pungen)

Af! Hr. Friport, jeg kiender jer igien af denne ædle Gierning, men viid, at Tomsruen siger ikke sandt, og at hun høiligen behøver dem.

Vindane.

Nei, jeg gjør ikke. Af! Hr. Fabricius, er det jer, som forraader mig.

Fabricius.

Jeg vil adlyde hende, efterdi hun saa vil have det. (sagte til Friport) Jeg vil beholde disse Penge, for deraf at anskaffe hende, hvad hun behøver, uden at hun skal vide det. Hiertet bløder i mit Liv, naar jeg estertanker hendes Tilstand, og jeg ser hendes igiennemtrængende Dyd.

Friport.

Jeg har ogsaa nogen Følelse deraf. Men hun er alt for stolt. Siig hende, at det lader ikke vel at være saa stolt.

Syvende Scene.

Lindane, Polly.

Polly.

J har gjort et got Arbeide, Jonisfrue; Himmelen værdiger os sin Hielp, og J vil døe af Mangel. J vil, at jeg skal være et Offer for en Dyd, som maaskee er blandt med lidt Forsængelighed, og denne Forsængelighed vil styrte os begge i Ulykke.

Lindane.

Det er mig, som bør døe, mit Barn; Mylord elsker mig ikke mere, det er allerede tre Dage siden han var hos mig, han har elsket min ubarmhiertige og hermodige Riv, og han elsker hende uden Tvivl endnu; det er ude med os. Jeg var alt for lastværdig i det jeg elskede ham, det er en Feil, som jeg maac raade Gud paa.

(hun sætter sig at skrive)

Polly.

Hun kommer mig forvirret for, og hun har desværre Aarsag til at være det. Hendes Tilstand er langt grusom mere end min; en Tienestepige har dog altid noget at gribe til i Nødsfald, men en Person, der vil holde over sin Ære, har slet intet.

Lindane.

(naar hun har lagt Brevet i sin)

Det er ikke meget, jeg opofrer. Se der, naar jeg ikke er mere til, saa bring dette Brev til den — —

Polly.

Hvad siger J?

Lindane.

Til den, som er Aarsag i min Død: jeg overantvord
 Der dig til ham, min sidste Villie skal berøge ham. Gaae.
 (hun)

(hun omfavner hende) Vær forsikket, at iblandt saa mange Bitterheder denne ikke er den mindste for et uluksaligt Hjerte, at jeg selv ikke har kunnet belønne dig.

Polly.

Åh, min tilbedelige Jomfrue! hvad Taare presser hun ikke af mig, og hvad For skrækelse sætter hun mig ikke i! hvad vil I gøre! hvilket for skrækkeligt Forsæt! Åh, hvorfor har I ikke aabnet Eder for Mylorden? Maaskee jeres grusomme Forbeholdenhed har mishaget ham.

Lindane.

Du aabner Dinene paa mig; min Taushed maae uden Tvivl mishage ham; men hvorledes skal jeg aabne mig for en Søn af den, der har styrtet min Fader og min Familie.

Polly.

Hvorledes, Madame, det var da Mylordes Fader, som — —

Lindane.

Ja, det var ham, som forfulgte min Fader, som lod ham dømmes fra Livet, som har stilt os ved vores adelige Navn og Værdighed, og sølgelig ved Livet. Jeg er uden Fader, uden Moder, og uden Midler; jeg har intet uden min Væge og min uluksalige Kierlighed. Jeg burde have Afstøje for Murrays Søn; Lykken, som forfølger mig, har lært mig at kiende ham; jeg har elsket ham, og maae straffe mig derfor.

Polly.

Hvad seer jeg! I blegner, jeres Dine forundres — —

Lindane.

Gid min Smerte maae betage mig i Steden for den Dolk, som jeg vilde tage min Tilflugt til!

Bb 3

Polly.

Polly.

Hielp, Hr. Fabricius, hielp, min Jomfrue besvimer.

Fabricius.

Hielp; hielp! lad dem komme ned allesammen, min Kone, min Vige, Adelsmanden deroppe, allesammen — —
(Fabricii Kone og Vige kommer, hvilke tilligemed Polly fører Lindane ind i hendes Kammer)

Lindane.

(i det hun gaaer)

Hvorfor bringer I mig til Live igien.

Ottende Scene.

Monrose, Fabricius.

Monrose.

Hvad er paa færde, min kære Vært? — —

Fabricius.

Det var den smukke Jomfrue, som jeg har talt om, der besvime, men det har ingen Fare.

Monrose.

Saadanne Fantasier hos unge Jomfruer gaae snart over, de ere slet ikke farlige. Men, hvad skulde jeg hos en Jomfrue, som er upasselig? Var det derfor I lod mig falde ned? jeg tænkte der var Ild løs i Huset.

Fabricius.

Det havde jeg hellere seet, end at denne unge Persou skulle staae nogen Fare. Dersom Skotland har mange saadanne Fruentimmer, saa maae det være et herligt Land.

Mon

Monrose.

hvad? Er hun fra Skotland?

Fabritius.

Ja, min Herre, jeg har just faaet det at vide i Dag; det er vores Avisfriver, som har sagt det, han ved alle Ting, den Karl.

Monrose.

Hvad hedder, hvad hedder hun?

Fabritius.

Hun kalder sig Lindane.

Monrose.

Det Navn kender jeg ikke. (han spadserer frem og tilbage). Saa ofte man nævner mit Fædreland, saa fikr det mig i mit Hjerte. Kan vel nogen være mere uretsfærdig, mere barbarisk medhandlet? Du er død, grusomme Murrai, uværdige Fiende; din Son lever igien! jeg skal have Ret eller Hevn over ham! Oh, min Kone! O, mine fiere Børn! min Datter! Jeg har da mist Altting, uden at have ringeste Haab tilovers! Ak, hvad, et Stød af en Dolk skulle forlangst have endt mine Dage, dersom ikke min retfærdige Begierlighed efter Hevn nødte mig til at bære dette Livs afskyelige Byrde endnu langer i denne forfærfelige Verden.

Fabritius.

(kommer igien)

O! det bliver bedre, Gud ske Lov!

Monrose.

Hvorledes? hvad Forandringer ere skeete? hvad Tider bringer?

Fabricius.

Min Herre, hun er kommen til sig selv igien; hun er endnu lidt bleeg, men hun er derfor lige deilig.

Monrose.

Åh! ikke andet end det — — Men jeg maae gaae bort — — jeg maae gaae — — jeg maae vore det — — ja — — jeg vil — — (han gaar)

Fabricius.

Denne Mand bryder sig ikke meget om Gomsruer, som besvimer. Dersom han havde seet Lindane, saa skulle han ikke være saa ligegyldig.

Ende paa den anden Act.

Tredie Act.

Første Scene.

Lady Alton, Andreas.

Lady Alton.

Sa, efterdi jeg ikke kan finde den Forræder hlemme, saa skal jeg vel træffe ham her; han vil ganske vist komme her. Den Papirklaffer havde dog Ret; en Skotlænder inde lever her incognito i uroelige Tider! hun conspirerer ganske vist imod Regieringen; men hun skal blive sat fast, der er allerede givet Ordre. Åh! hun conspirerer i det mindste imod mig! det veed jeg alt for vist: Men see, der er Andreas, Mylords Tiener; her skal jeg soae at vide min hele Whiske. Andreas! har du ikke der et Brev fra Mylord, har du ikke?

Ans

Andreas.

Jo, Madame.

Lady Alton.

Det er til mig.

Andreas.

Nei, Madame, jeg svær hende.

Lady Alton.

Hvorledes? har du ikke ofte bragt mig Breve fra ham?

Andreas.

Jo, men dette er ikke til hende, det er til en Person, som han elsker indtil Raserie.

Lady Alton.

Hillemén, elskede han mig ikke ligesaa høit, da han skrev mig til?

Andreas.

O! nei, Madame, han elskede jer ganske roelig! men her er det ikke saa; han hverken sover eller spiser, han løber omkring Nat og Dag, han taler om intet uden sin elskelige Lindane, det er en Fandens Forfærd, seer I vel det?

Lady Alton.

Den Troeløse! den Uforfæmmede! Det er ligemeget, jeg siger, det Brev er til mig; der er jo ingen Udskrift paa?

Andreas.

Nei, Madame.

Lady Alton.

Alle de Breve, som du har bragt mig fra ham, har so ligeledes været uden Udskrift?

Andreas.

Ja, men dette er til Lindane.

Lady Alton.

Som jeg siger, det er til mig, og for at overbevise dig tydeligere derom, saa see der 10 Guineer for din Unage.

Andreas.

O! ja vist er det, Madame, nu erindrer jeg det, I har Met, det er til jer, jeg havde glemt det — — Men imidlertid, siden Brevet ikke var til jer, saa — — aabenbar det ikke; sig I har fundet det hos Lindane.

Lady Alton.

Det lad mig sørge for.

Andreas.

Det er vel ikke saa farlig en Sag, naar et kommer til alt, at levere et Fruentimmer et Brev, som et skrevet til et andet? der er jo intet forseet, dette Slags Breve føre alle et Sprog. Om Mademoiselle Lindane ikke faaer dette Brev, saa kan hun jo faae andre. Kort: jeg har forrettet mit Vrende. O! jeg veed vel, hvorledes jeg skal forrette mine Sager, jeg. (han gaaer)

Lady Alton.

(aabner Brevet og læser)

Jeg maae dog engang læse dette Brev — — „Min
„ allerkiereste, forundringsværdige dydige Lindane — — saa
meget har han endnu aldrig skrevet til mig — — „Disse
„ to Dage, som jeg har revent mig løs fra at ligge for hendes
„ des Kødder, har forekommet mig, som ligesaa mange
„ hundrede Aar; men det er skeet allene for at gjøre hende
„ en nyttig Tjeneste. Jeg veed, hvem hun er, og hvad
jeg

„ jeg er hende skyldig: jeg maae enten dge eller Sagerne
 „ skal faae en anden Skikkelse. Mine Venner arbeide
 „ med Iver derpaa. Forlad sig paa mig, som paa en tro:
 „ fast Elsker, og som maaskee ikke er uværdig til at tiene
 „ hende. „ (naar hun har læst Brevet) Det er en Con:
 spiration, det slaaer aldrig Feil; hun er en Skotlanders:
 inde; hendes Familie er ildefindet mod Regieringen: Mur:
 rais Fader har commenderet i Skotland. Hans Venner
 arbeide med Iver; han løber Nat og Dag; ja det er gan:
 ske vist en Conspiration. Himmielen skee Tak! jeg arbei:
 der ogsaa med Iver, og dersom hun ikke modtager mit
 Tilbud, saa skal hun være sat fast inden en Time, førend
 hendes uværdige Elsker kan komme hende til Hielp.

Anden Scene.

Lady Alton, Polly, Lindane.

Lady Alton.

(til Polly, som vil gaae af sin Tomsrues Kæmmer
 ind i et andet nest ved).

Mademoiselle, gaae, siig til jeres Tomsrue, at jeg
 maae tale med hende i Dieblicket, hun behøver ikke at være
 bange, jeg har behagelige Tidender at bringe hende; at der
 handles om hendes Lykke, (med Hidsigbed) og hun maae
 komme strax i Dieblicket, forstaaer I mig? Hun behøver
 ikke at være bange, hør I?

Polly.

O, Madame, vi ere saamen ikke bange, men jeres
 Physognomie kommer mig til at skielve.

Lady Alton.

Nu faaer jeg da at see, om jeg kommer tilrette med
 denne

denne bydige Pige, om hun tager imod de Forslag, som jeg vil giøre hende.

Lindane.

(kommer ganske stielvende, understøttet af Polln)

Hvad er jeres Forlangende, Madame? vil I endnu drive Spot med mine Ulykker?

Lady Alton.

Nei; tværtimod, jeg kommer for at giøre jer lykkelig; jeg veed, I har intet; jeg er riig, jeg er en stor Dame; jeg tilbyder jer et af mine Slotte, som ligger paa Grændserne af Skotland, med de dertil hørende Districter; gaae, lev der med jeres Familie, om I har nogen; men I maae i Dicksiffet reent aflaae alle jeres Præensioner paa Mylorden, og han maae ikke vide det ringeste af, hvor I opholder jer.

Lindane.

Å! Madame, han har forladt mig; I behøver slet ikke at være jaloux over en Ulyksalig; det er forgiøves at I tilbyder mig noget Opholdstid; jeg skal vel uden jer finde et Tilflugtssted, hvor jeg i det ringeste ikke skal have uddig at blive rød ved jeres Velgierninger.

Lady Alton.

Hvorledes searer I mig, Forvovne?

Lindane.

Jeg er ikke forvoven, Madam, men bestandig, og det har jeg vare. Min Fødsel er ligesaa stor, som jeres, og mit Hjerte er maaskee større; hvad min ulyksalige Tilstand er angaaende, da skal den ikke dependere af nogen, allermindest af min Rivale.

(hun gaaer)

Lady

Lady Alton.

(allene)

Den skal tilvisse dependere af mig. Jeg fortryder, at jeg har maattet gribe til denne Yderlighed; jeg skammer mig ved, at jeg har betient mig af denne lumpne Skribent. Men jeg kan troe, hun har selv tvungen mig dertil. Ak, uhyksalige Elskere! uhyksalige Kierlighed, jeg maae quæles!

Tredie Scene.

Hr. Friport, Ridderen Monrose (lader sig see i Caffehuset tilligemed Fabricii Kone, Pige og Opvarteren i Caffehuset, som sætter alting tilrette).

Fabricius, Lady Alton.

Lady Alton.

(til Fabricius)

Hr. Fabricius, I seer mig saa ofte her, men det er ernes egen Skyld.

Fabricius.

Evertimod, Madame, vi ønske — —

Lady Alton.

Det falder mig selv endnu mere kiedsommeligt end jer; men I skal endnu see mig her engang, det siger jeg jer forud.

(hun gaaer)

Fabricius

Destoværte. Men, hvem skal jeg troe hun har med at bestille? hvilken Forskiel er der ikke imellem denne og vores Lindane, som er saa deilig og saa taalmodig!

Friport.

Ja, a propos, I komner mig til at tænke paa hende. Hun er, som I siger, en smuk og artig Pige.

Ha-

Fabricius.

Det gjør mig ont, at denne brave Adelsmand ikke har seet hende, hun skulde vist nok have rørt ham.

Monrose.

(sagte)

Åh, jeg har andet at tænke paa, jeg Ulyksalige!

Friport.

Jeg tilbringer min Tid enten paa Børsen eller i Jamaica: imidlertid kan et ungt Fruentimmer altid forlyste en galant Mand's Dine. I kommer mig, siger jeg, til at tænke paa dette lille Dyr. Hun har en fortræffelig Forstand, en fornuftig Opsætsel, et velstabt Ansigt, en deilig Gang! — — Jeg maae virkelig endnu engang besøge hende en af Dagene; det er en Ulykke, at hun skal være saa stolt.

Monrose.

(til Friport)

Bores Bært har sagt mig, at I har handlet med hende paa saa forundringsværdig en Maade.

Friport.

Jeg; Nei saamen — — vilde I ikke gjort det samme, om I havde været i mit Sted?

Monrose.

Zomen! dersom jeg var riig, og hun fortiente det.

Friport.

Nu vel, jeg seer ikke, hvad Forundringsværdigt der er i det. (han tager Aviserne) Ha, ha, ha, jeg vil dog see, hvad Dags Aviserne bringer for Got. Hem, hem, Lord Falbridge er død!

Monr

Monrose.

(nærmer sig)

Kalbridge er død! den eneste Ven, som jeg havde tilovers paa Jorden; den eneste, som jeg ventede nogen Hielp af! Ak, Skiebne, vil du da aldrig lade af at forfølge mig!

Friport.

Var han jeres Ven? det gjør mig ont for jer — —
Edimbourg d. 14 April. „Man søger overalt efter Lord
„ Monrose, som allerede for 11 Aar siden er dømt til at
„ miste sit Hoved. „

Monrose.

Retfærdige Himmel! hvad hører jeg! Hei, hvad siger I? Mylord Monrose dømt til at — —

Friport.

Ja just Lord Monrose — — For en Ulykke, læs da selv, jeg veed, jeg har jo Dine at see med.

Monrose.

(læser tildindig)

Ja, det er sandt. (til Siden) Jeg maae tage herfra, Huset er alt for publique. Jeg troer, at om Jorden og Helvede havde svoret sig sammen, saa kunde de aldrig foreene flere Ulykker imod eet eneste Menneske. (til sin Tjener Jacob, som staaer i en Krog af Gaalen) Hør, lad sadle mine Heste, at jeg kan reise mod Astenen, om det skulde behøves — — Hvor hastig det kan spargeres — — hvor hastig det Onde ikke rygtes!

Friport.

Der er jo ikke noget Ont derudi; hvad betyder det os, enten Lord Monrose beholder sit Hoved eller ikke? Alting trykkes, alting skrives, men det varer ikke længe: man

man hugger Hovedet af een i Dag, i Morgen er det i Uris-
ferne, i Overmorgen taler man ikke mere derom. Der-
som denne Jomfrue Lindane ikke var saa stolt, saa vilde jeg
nok gaae hen at fornemme, hvorledes hun befinder sig; hun
er særdeles artig og honete.

Fjerde Scene.

De forrige, en Rettens Betient.

Betienten.

Er I Fabricius?

Fabricius.

Ja, min Herre, hvormed kan jeg tjene jer?

Betienten.

Holder I ikke Cassehuus og logerer Fremmede?

Fabricius.

Jo.

Betienten.

Har I ikke her i Huset en ung Skotlænderinde, ved
Navn Lindane.

Fabricius.

Jo, tilvisse, og jeg holder det for en Lykke at have
hende hos mig.

Friport.

Ja, hun er artig og sædelig, alle saa komme de mig
til at tænke paa hende.

Betienten.

Jeg kommer her paa Regterings Begne, for at
forsøkke mig hendes Person. See, der er min Ordre.

Fabricius.

A! Blodet standser i alle mine Aarer.

Mon

Monrose.

(til Siden)

Man arresterer en ung Skotländerinde, og det just samme Dag, jeg kommer her! Min hele Forbittrelse fornyer sig. O Fædreneland! O Familie! Ak! hvad vil der blive af min ulyksalige Datter? hun er maaskee ligeledes et Offer for mine Ulykker; hun vansmægter af Fattigdom eller i et Fængsel! Ak! hvorfor er hun fød!

Friport.

Du er jeg saa gammel, men jeg har aldrig hørt, at Regjeringen har ladet arrestere Jomfruer. En, det er hæsligt! I er alt for grov, min Herr Rettens Betient.

Fabricius.

O vee! Men om hun virkelig var en Omløberke, som vores fiere Frelon foregiver — — det kunde bringe mit Hus i slet Rygte — — Ak! jeg er ruineret. Denne Hofdame havde dog sine Aarsager, det seer jeg nok — — Nei, nei, hun er alt for ærlig.

Betienten.

Ingen Modsigelse! i Fængsel eller, Caution; saa lyder min Ordre.

Fabricius.

Jeg er Borgen for hende, jeg med mit Hus, mit Gods, min Person — —

Betienten.

Jeres Person gielder ligesaa meget som slet intet; jeres Hus hører jer maaskee ikke til; jeres Gods, hvor er det? her maae rede Penge til.

Fabricius.

Min fiere Hr. Friport, skal jeg give ham de 500
Casse: Huset. Ec Gui-

Guineer, som jeg har i Forvaring, og som hun har afslaaet ligesaa ædelmodig, som I har tilbudet hende dem.

Friport.

Det var et Spørgsmaal det! det synes saa — —
Min Hr. Kettens Betient, jeg deponerer 500 Guineer, 1000, 2000, om I vil have dem, saadan en Karl er jeg. Jeg hedder Friport; jeg svarer for Pigens Dyd — —
saa meget jeg kan. Men fy for en Ulykke, at hun skal være saa stolt.

Betienten.

Kom, min Herre, edsted jeres Obligation.

Friport.

Hiertelig gierne, hiertelig gierne!

Fabricius.

Det er ikke enhver, der saadan sætter sine Penge paa Rente.

Friport.

Man kan jo aldrig bedre sætte dem paa Rente, end ved at anvende dem paa at gjøre Godt.

(Friport og Betienten gaaer ind i det inderste af Caffehuset for at tælle Pengene og skrive Obligationen).

Femte Scene.

Monrose, Fabricius.

Fabricius.

Min Herre, I er uden Tvivl forundret over Hr. Friports Opsørsel; men det er saa hans Maade. Den er lykkelig, som han sætter nogen Godhed for. Han bruger ikke mange Complimenter, men han gjør vigtigere Tjeneste
i min

i mindre Tid, end andre forsiktrer en om deres Tienstfærdighed.

Monrose.

Der gives ædle Sicle — — men hvad skal der blive af mig?

Fabricius.

Vi maac i det mindste tage os vare for, at vores stakkels lille Moer ikke faaer at vide den Fare, hun har været udi.

Monrose.

Ja, jeg maac reise i denne Nat.

Fabricius.

Man maac aldrig lade Folk vide, hvad Fare de ere i, førend den er ganske over.

Monrose.

Den eeneste Ven, som jeg havde i London, er død, hvad vil jeg her?

Fabricius.

Vi maatte ellers komme hende til at falde i Asmagsygien.

Siette Scene.

Monrose.

(allene)

Man arreterer en ung Skotlænderinde; en Person, som lever indgetogen, som ikke vil være bekiendt, som er suspecte for Regieringen! jeg veed ikke — — Men denne Hændelse giver mig Anledning til dybe Betragtninger. — — Alt dette forestiller mig paa nye alle mine Ulykker, mine Betyrninger, min Medlidenhed og min Forbitrelse.

Syvende Scene.

Monrose.

(bliver Polln vaer, som gaaer forbi)

Mademoiselle, et Ord, fiere — — Er hun den unge elskværdige Person fra Skotland, som — —

Polln.

Ja, min Herre, jeg er temmelig ung, jeg er fra Skotland, og hvad det elskværdig — — da har mange sagt, at jeg er det.

Monrose.

Veed hun intet Nyt fra hendes Fædreland?

Polln.

O! nei, min Herre, det er alt for længe siden jeg har forladt det.

Monrose.

Og hvad ere hendes Forældre, med Tilladelse?

Polln.

Min Fader var en fortreffelig Bager, har jeg ladet mig sige, og min Moder har tient hos en fornehmme Dame.

Monrose.

Ak! nu forstaaer jeg det, I tiener formodentlig hos denne unge Person, som man har sagt mig saa meget om; det er en Feiltagelse.

Polln.

Det er alt for stor Ære, han beviser mig.

Monrose.

I veed uden Tvivl, hvem jeres Jomfrue er?

Polln.

Ja, min Herre, det er den allersagtnodigste, den
allers

allerelskvardigste Jomfrue, og den allerstandhastigste i Ulykker.

Monrose.

Er hun da ulyksalig?

Polly.

Jaa, min Herre, og jeg ogsaa; men jeg vil hellere tiene hende, end være lykkelig.

Monrose.

Men jeg spør, om I ikke kender hendes Familie?

Polly.

Min Herre, hun vil være ubekendt; hun har ingen Familie; men, hvorfor spør han derom? hvad vil disse Spørgsmaal sige?

Monrose.

En Ubekendt! O Himmel!. hvor længe vil du være uforsønlig! dersom det var muligt, at jeg endelig fandt — — men det er kun Hiernespind; sig mig, jeg beder, hvor gammel jeres Jomfrue er?

Polly.

Jaa, hvad hendes Alder angaaer, det kan jeg sige; thi hendes Alder er ikke nær saa betydelig, som hun selv, hun er 18 Aar gammel.

Monrose.

Atten Aar — — Af, den Alder skulde just min ulyksalige Datter have, min kiereste Datter, den eneste Plante af mit Hus, det eneste Barn, som mine Hænder har fundet caressere i hendes Bugge. Atten Aar — —

Polly.

Jaa, min Herre, og jeg er 22, det er ikke saa stor

Forstel. Jeg ved ikke, hvorfor han gjør sig saa mange Betænkninger over hendes Alder?

Monrose.

Atten Aar, og fød i mit Fædreland! og hun vil ikke være kiendt! Jeg er mig ikke længere selv mægtig: jeg maae med jeres Tilladelse see hende, og tale med hende i Diebliffet.

Polly.

Disse atten Aar gjør den gamle Adelsmand Hovedet kruset. Min Herre, det er ikke mueligt, at han kan faae min Jomfrue at see paa denne Tid, hun er i den allergrusomste Bedrøvelse.

Monrose.

Al, just derfor vil jeg besøge hende.

Polly.

En nye Fortrød har betaget hendes Hierte, og skilt hende ved sine Sanders Brag. Al! hun er ikke af det Slags Fruentimmer, som besvimer for ingen Ting. Hun er neppe kommen til sig selv igjen, og den liden Hvile, som hun nyder i dette Dieblif, er blandet med Uroelighed og Bitterhed. Jeg beder ham, min Herre, spar hendes Svaghed og betagne Hierte.

Monrose.

Alt det, som I der siger, fordobler min Begierlighed. Jeg er hendes Landemand, jeg tager Deel i hendes Bedrøvelse, og maaskee jeg kunde lette den. Tillad derfor, at jeg taler med jeres Jomfrue et Dieblif, førend jeg forlader denne Stad.

Polly.

Han gjør mig blødhjertet, min fiere Landemand; hie endnu nogle Dieblif. Naar Jomfruer har været besvime-

de,

de, saa behøve de lang Tid til at sætte sig i Stand igien, inden de kan tage imod en Besøgelse. Jeg vil gaae hen til hende, jeg skal strax være hos ham igien.

Attende Scene.

Monrose, Fabricius.

Fabricius.

(tager ham ved Ermet)

Min Herre, er her ingen nærværende?

Monrose.

Med hvilken uroelig Taalmodighed venter jeg ikke hendes Tilbagekomst!

Fabricius.

Mon der ingen hører os?

Monrose.

Mit Hjerte kan ikke udstaac alt det, som det prøver.

Fabricius.

Man søger efter jer — —

Monrose.

Hvem? hvad? hvorledes? hvorfor? hvad vil I sige?

Fabricius.

Man søger efter jer, min Herre. Jeg tager mig gierne mine Logerende an. Jeg veed ikke, hvem I er; man har erkyndiget sig hos mig, om hvem I er; man patronillerer omkring Huset, man spørger, man gaaer ind, man gaaer frem og tilbage, man staaer Skildtvagt, og jeg frygter, man vil gjøre jer den samme Compliment, som man har gjort denne unge allerfiereste Jomfrue, der, som man siger, er fra jeres Land.

Ec 4

Mon-

Monrose.

„Åh! jeg maae endelig tale med hende, førend jeg reiser.“

Fabricius.

Reis strax; troe mig; vores Ven Friport var maa-
ske ikke til Ginds at gjøre det for jer, som han har gjort
for en smuk Jomfrue paa 18 Aar.

Monrose.

Forlad — — jeg veed ikke — — hvor jeg var — —
jeg forstod jer neppe — — Hvad skal jeg gjøre, hvor skal
jeg hen, min kære Vært? Jeg kan ikke reise uden at see
hende, — — Kom, jeg vil tale et Øieblik med jer paa
et Sted, hvor ingen kan høre os, og siden maae jeg for
alting tale med den unge Skotlænderinde.

Fabricius.

Ha! jeg tænkte nok, I ville engang blive nysgierrig
for at see hende. Vær forsigtig, at intet er skjennere og
artigere.

Ende paa den tredie Act.

Fierde Act.

Første Scene.

Fabricius, Frelon (i Cafféhuset ved et Bord). Fri-
port (med en Pibe i Haanden imellem dem).

Fabricius.

Jeg maae nu sige jer reent ud, Hr. Frelon, at dersom
alt det er sandt, som man siger om jer, saa gjorde I mig
en Fornøielse, om I ikke kom her i Huset oftere.

Fri

Friport.

Alt det, som man siger, er Løgn; men hvad er det for en Brevs, der stikker jer, Hr. Fabricius?

Fabricius.

J kommer her at skrive jeres Ugeblade. Man maatte tilsidst holde mit Caffehus for en Gift-Boed.

Friport.

(vender sig mod Fabricius)

Dette fortiener nok lidt Estertanke, hører J?

Fabricius.

Man vil sige, J taler ilde om alle Mennesker.

Friport.

(til Frelon)

Om alle Mennesker, forstaaer J? det er for meget.

Fabricius.

Man begynder gar at sige, at J er en falsk Afgiver, en æreløs Person, men jeg har ikke villet troe det.

Friport.

(til Frelon)

En æreløs Person — — merker J vel? dersom det skal være Skertis, saa gaaer det for vidt.

Frelon.

Jeg er en berømmelig Compilerator, en Mand, som har Smag.

Fabricius.

Det er ikke min Sag, enten J har Smag eller Afsmag; men J gjør mig Fortræd.

Frelon.

Doertimod, det er mig, som skaffer jeres Caffehus

Søgning; det er mig, som har ført det i Moden; det er mit gode Rygte, som trækker Folk til Huset.

Fabricius.

Et herligt Rygte! af en Espion, et æreløs Menneske (forlad mig, om jeg igientager det, som man har sagt) og af en slet Autor.

Frelon.

Hr. Fabricius, Hr. Fabricius, hold inde, om I saa behager; jeg taaler man angriber min Opsørsel, men hvad min Reputation som Autor er angaaende, den taaler ingen Indpas.

Fabricius.

Nu, nu! jeres Skrifter gaar mig ikke an; men ved I vel, siden jeg endelig maa sige det, at I er mistænkt for at have villet føre Jomfrue Lindane i Ulykke.

Friport.

Dersom jeg vidste, det var sandt, saa ville jeg drufne ham med mine egne Hænder, endskjønt jeg er slet ikke for at føre Folk i Fortræd.

Fabricius.

Man vil sige, at det er jer, som har angivet hende for at være en Skotlænderinde, og at I ligeledes har angivet den brave Adelsmand der oppe for at være en Skotslænder.

Frelon.

Hillemén, hvad Ont er der da i at være fra sit Fædreland?

Fabricius.

Man vil sige, at I har haft adskillige Samtaler med denne forbittrede Dames Folk, som var her, og ligesaa
med

med Mylordens, som nu ikke kommer her mere, at I siger alting fra, og at I udtryder alting til det værste.

Friport.

(til Grelon)

Skulde I da ogsaa virkelig være saadan en Skabhalv? det liden jeg i det mindste ikke.

Fabricius.

Ah! Gud ske Lov, der troer jeg endelig jeg seer vores Mylord.

Friport.

En Mylord! farvel. Jeg kan ligesaa lidt lide store Herrer, som flotte Skribenter.

Fabricius.

Denne er ikke saadan en Herre, som andre store Herrer.

Friport.

Han maae være som andre, eller anderledes end andre, det er ikke min Sag. Jeg kan ikke med at være tvungen, jeg gaar min Vej — — min Ven! Jeg veed ikke, hvorledes det er sat, den unge Skotländerinde staaer mig stedsse for Hovedet — — Jeg vil strax komme igien — — ja, jeg vil komme igien — — Nei, ret Alvor — — Jeres Tiener — — denne Skotländerinde er smuk og artig. Farvel. (han kommer igien) Siig hende fra mig, at jeg har en heel Hob gode Tanker tilhørende.

Anden

Anden Scene.

Mylord Murrai (taktfuld og bedrøvet). Frelon
(gør ham en dyb Reverence, som han ikke bliver
vaer). Fabricius (holder sig længere fra
af Verbødighed).

Lord Murrai.

(til Fabricius med en forvirret Mine)

Det er mig fiert, at jeg ser jer igien, min brave og
ærlige Mand; hvorledes befinder hun sig, den smukke og
elskverdige Person, som I har den Lykke at have i jeres
Huus?

Fabricius.

Mylord, hun har været meget syg, siden De var her
sidst; men jeg er forsikkert, hun vil befinde sig bedre i Dag.

Mylord.

Lord Murrai.

O Himmel, som beskiermer Ulyldighed, jeg anraa-
ber dig for hende! værdes at betiene dig af mig, for at
Dyden maae vederfares Ret, og at de Ulykkelige maae red-
des fra Undertrykkelse. Lad din Godhed og min Flid ud-
virke dette! Alting lover mig et godt Udfald. (til Fabricius)
Min Ven! lad mig tale lidt allene med denne Mand.

(pegende paa Frelon)

Frelon.

(til Fabricius)

See der, kan du nu see, at du har taget Feil i din
Regning, og at jeg er i Anseelse ved Hove.

Fabricius.

(i det han gaar)

Det ser jeg just ikke deraf.

Lord

Lord Murrai.
(til Frelon)

Min Ven!

Frelon.

Naadige Herre, tillader De, at jeg dedicerer Dem en Tome? — —

Lord Murrai.

Nei, her handles ikke om Dedicationer. Det er jer, som har givet mine Folk Efterretning om den gamle Adelsmand, som er kommen her fra Skotland, og som har angivet det samme for Statsministerens Folk.

Frelon.

Jeg har ikke gjort andet end min Skyldighed, naadige Herre!

Lord Murrai.

(giver ham nogle Guineer)

J har gjort mig en Tjeneste, uden at vide deraf. Jeg anser ikke, i hvad Hensigt J har gjort det. Man vil sige, at J har villet gjøre Ont, og at J imod jeres Billie har gjort Got; see, der er for det Gode, J har gjort; men dersom J understaer jer nogenstade at nævne hans Navn eller Jomfrue Lindanes, saa skal jeg lade jer kaste ud af Vinduerne i jeres Qvisstkammer. Gaae.

Frelon.

Stor Tak, Naadige Herre! al Verden skammer mig ud, og giver mig Penge; jeg maae dog være en dygtigere Person, end jeg selv har vidst.

Tredie Scene.

Lord Murrai.

(allene)

En gammel Adelsmand fra Skotland er kommen her! Lindane er fra det samme Land! Al! dersom det var muligt,

ligt, at jeg kunde oprette den Uret, som min Fader har gjort! dersom Himlen ville tillade — — jeg maae gaae ind. (til Polly, som kommer ud af Lindanes Kammer). Kiere Polly, har du ikke undret over, at jeg er bleven borte i saa lang Tid? To hele Dage — — Jeg vilde aldrig tilgive mig det, dersom jeg ikke havde anvendt dem for Mylord Monroses elskværdige Datter. Ministrene vare i Windsor, jeg maatte reise derhen. Jo, jo, Himlen har indskydet dig, at du skulde lade dig bevæge af mine Bønner, og aabenbare mig den Hemmelighed om hendes Fødsel.

Polly.

Jeg skielver endnu derfor, min Gensfrue havde saa strengeligen forbudet mig det! førend jeg gjorde hende den mindste Fortræd, for døde jeg af Sorg. Ak, jeres Fraværelse har i Dag foranrsaget hende en lang Besvimelse, og jeg havde besvignet, jeg ogsaa, dersom jeg ikke havde haft alle mine Kræfter nødig for at hjælpe hende tilrette.

Lord Murrai.

See, der har du for det du vilde have besvignet.

Polly.

Jeg tager imod jeres Foræring, Mylord; jeg er stolt ikke saa storagtig, som den smukke Lindane, som ikke vil tage imod noget, og foragter, at hun er i god Behold, naar hun er i den alleryderste Armod.

Lord Murrai.

Retfærdige Himmel! Monroses Datter i Armod! Jeg Ulyksalige, hvad hører jeg! Ak, hvad jeg er strafværdig! O! hvad jeg vil stræbe at oprette det altsammen, hvor anseelig hendes Skiebne skal forandre sig! Ak, hvorfor har hun ikke aabnet sig for mig?

Polly.

Polly.

Jeg troer nok, det bliver den eeneste Gang hendes Livs Tid, at hun bedrager jer.

Lord Murrai.

Kom, kom, lad mig gaae ind i en Hast og kaste mig ned for hendes Fødder, jeg har biet længe nok.

Polly.

Ik, Mylord! gjør det for alting ikke, der er en gammel, en ældgammel Adelsmand, som er hendes Landesmand, inde hos hende, og de snakker saadanne artige Ting sammen.

Lord Murrai.

Hvem er denne gamle Adelsmand? Jeg har ligesaa stor Godhed for ham, som hun.

Polly.

Jeg veed saamen ikke.

Lord Murrai.

O Skiehne! retfærdige Himmel! kunde du lave det saa, at denne Mand var det, jeg ønsker han maatte være! Og hvad talte de om, Polly?

Polly.

De begyndte at blive blødhjertede begge to, og saa ville den gode Mand ikke, at jeg maatte være nærværende, hvorfor jeg gik ud.

Fjerde Scene.

Lady Alton, Mylord Murrai, Polly.

Lady Alton.

Ha! her treffer jeg jer endelig, Troeløse! nu er jeg
vis

vis paa jeres Ubestandighed, og min Skam, saavel som og jeres nye Kierlighed.

Lord Murrai.

Ja, Madame, I er vis paa det altsammen. (til Siden) Hvilken forfærfelig og ubeleilig Hinder!

Lady Alton.

Uhyre, Troeløse!

Lord Murrai.

Jeg kan være en Uhyre i jeres Dine, det tager jeg mig ikke saa nær, men hvad det troløs angaaer, da er det langt fra ikke min Charakter. Førend jeg elskede en anden, har jeg erklæret for jer, at jeg ikke elskede jer mere.

Lady Alton.

Efterat I havde givet mig Ægteskabs Løfte, Besdrager! efterat I havde svoret mig saa megen Kierlighed til!

Lord Murrai.

Da jeg svor jer Kierlighed til, da havde jeg ogsaa virkelig; da jeg lovede jer Ægteskab, vilde jeg ogsaa holde mit Løfte.

Lady Alton.

Hvad hindrer dig da fra at holde det, Meeneeder!

Lord Murrai.

Jeres Character, jeres hidsiac Sind; jeg vilde gifte mig for at leve lykkelig, men jeg saae, at vi kunde ikke blive det, hverken I eller jeg.

Lady Alton.

Du forlader mig for en Omløberstes Skyld, for en Landstrygerste.

Lord

Lord Murrai.

Jeg forlader jer for Dyd, Sagtmodighed og Yndighed.

Lady Alton.

Fjærrader! du er ikke kommen saa vidt, som du tænker; jeg skal hævne mig, inden du veed et Ord deraf.

Lord Murrai.

Jeg veed, at I er hængierrig, at I er misundelig i Steden for at være jaloux, at I er forbittret i Steden for fierlig, men I skal vel blive nødt til at respectere den, jeg elsker.

Lady Alton.

Gaae, Nederdrægtige, jeg kiender bedre den, I elsker, end I selv kiender hende; jeg veed, hvem hun er, jeg veed, hvem den Fremmede er, som er kommen til hende i Dag: jeg veed det altsammen; Folk, som ere stærke paa Straac, end I, faaer alting betids at vide, og man skal snart skille jer ved den Uværdige, for hvis Skyld I har forladt mig.

Lord Murrai.

Hvad vil hun sige, Polly? jeg døer af Uroelighed.

Polly.

Og jeg af Forstrækkelse. Vi ere om en Hals.

Lord Murrai.

Ik, Madame! ble, et Ord, forklar jer, hør — —

Lady Alton.

Jeg hører ikke, jeg svarer intet, jeg forklarer mig ikke. I er, som jeg har sagt, en Ubestandig, en Løstindig, en Bedrager, en Fjærrader, en Troløs, et affæstet Menneske.

(hun gaaer)

Casse: Huset.

Do

Femte

Femte Scene.

Lord Murrai, Polly.

Lord Murrai.

Hvad vil hun sige, denne Furie? hvad dog Jalouſſie er en forſkrækkelig Paſſion! O Himmel! lad mig blive forliebt, men aldrig jalour! Hvad vil hun ſige? hun taler om at lade bortføre min kære Lindane, og denne Fremmede ogſaa; hvad vil hun ſige dermed? veed hun noget?

Polly.

Ak, jeg maae nu ſige det reent ud; min Tomsfrue er arreſteret paa Regieringens Vegne, og jeg troer, jeg er ogſaa arreſteret; og derſom ikke en vis iegod Mand havde været, ſom er gaaet i Caution for os, ſaa havde vi været i Fængſel i dette Dieblſk, ſom jeg ſtaaer her og taler med jer; jeg har maattet ſvære paa, at jeg ikke ſkulde ſige det til nogen, men kunde jeg vel fortie noget for jer.

Lord Murrai.

Hvad har jeg hørt? hvilken Hændelſe! hvilken Samling af Videtværdigheder! jeg merker, at din Tomsfrues Navn endnu er fordægtig. Ak! min Familie har gjort hendes ulykkelig; Himmelen, Lykken, min Aierkghed, Willighed, Fornuſten ville oprette det, Dyden indſkiod mig det; alle Paſter have ſat ſig imod mit Foretagende; men de ſkal ikke triumphere. Giør ikke din Tomsfrue nogen Uroe; jeg løber hen til Miniſteren; jeg ſkal drive alting igiennem. Jeg foretrækker den Lykſalighed at ſiene hende for den, at beſøge hende. Jeg kommer i Dieblſket igjen. Gik hende, at derſom jeg gaaer fra hende, ſaa er det fordi jeg tilbeder hende,

(han gaaer)

Polly.

Volln.

(allene)

Hvilke selsomme Hændelser, jeg merker hele Verden er ikke andet end en stedsvarende Strid imellem Onde og Gode, og at alle vil have med fattige Jomfruer at bestilles.

Siette Scene.

Monrose, Lindane.

(Volln bliver inde et Øieblik, men gaaer ud paa et Legn af hendes Jomfrue.

Monrose.

Hvert Ord, som J har sagt mig, giennemborer mit Hierte. J er fød i Locaber! J er Vidne til saa mange Grusomheder, J er forfulgt, vildfarende og uløfsalig med saa rettel en Forstand!

Lindane.

Maaskee jeg har min Ulykke selv at takke derfor; maaskee denne Siel, som er befæstet ved Modgang, havde nu været ganske svag, dersom jeg havde været opdragen i Overdaad og Bellyst.

Monrose.

Og J, som var den beste Skiebne værd i Verden, høimodige Hierte, ædle Siel, J tilstaaer for mig, at J er en af de forviste Familier, hvis Blod har været Chassauter i vore borgerlige Krige, og J bliver dog ved at skjule for mig jeres Navn og jeres Herkomst.

Lindane.

Min Pligt imod min Fader forbinder mig til Tausbed; han er selv forviist Landet, man søger efter ham; jeg maatte maaskee sætte ham i Fare, isald jeg nævnte mit Navn. J indskyder mig Høiagtelse og Medlidenhed, men

jeg kiender jer ikke, jeg maae frygte for alting. I seer, at jeg selv som en mistænkt Person er arreteret her; et eneste Ord kan alisaa styrte mig.

Monrose.

Åh, et eneste Ord kunde maaskee give mig den største Trost, jeg har fundet min Livsrid. Siig mig i det mindste, hvad Alder I havde, da saa grusom en Skiebne skilte jer fra jeres Fader, som siden blev saa ulykkelig?

Lindane.

Ikke uden 5 Aar.

Monrose.

Store Gud, som har Medlidenhed med mig, alle disse Tidsberegninger, alle disse Ting, som hun har sagt mig, naar jeg legger dem tilsammen, ere ligesaa mange Lyb, der opløser mig i det Mørke, jeg svæver. O Forsyn! lad ikke din Barmhertighed imod mig ophøre!

Lindane.

Hvorledes! I sælger Taare! Åh! alt det, som jeg har sagt jer, har allerede presset Taare nok af mig!

Monrose.

(torrende sine Vine)

Siig mig Resten, jeg besværer jer, at I siger mig det. Hvorlænge var I igien hos jeres Moder, efterat jeres Fader havde forladt sin Familie, for aldrig mere at see den igien?

Lindane.

Jeg var 10 Aar gammel, da min Moder døde i mine Arme af Sorg og Elendighed; og min Broder blev dræbt i et Fjeldslag.

Mon-

Monrose.

Ah! jeg kan ikke holde det ud længer! hvilket Dieblif, og hvilken bedrøvet Grindring! Min fiere og ulukkelige Gemalinde — — Min Søn er lufselig, at han er død, og at han ikke har seet saa mange Ulykker! — — Skulde I vel kunne kiende dette Portrait?

(han tager et Portrait af sin Lomme)

Lindane.

Hvad seer jeg? Er det en Drøm? Det er min Moders Portrait; mine Taarer væde det, og mit Hjerte, som smelter, forglemmer sig selv.

Monrose.

Ja, det er jeres Moder, og jeg er den ulukkelige Fader, som er dømt fra Livet, og hvis skielvende Hænder omfavner jer.

Lindane.

Ah, jeg kan neppe drage min Aande! hvor er jeg? Jeg kaster mig ned for jeres Fødder, dette er det første lufselige Dieblif af min Levetid — — O min Fader! — — Ah, hvorledes har I tordet vove at komme her i denne Stad? Jeg skielver for jeres Liv i dette Dieblif, da jeg nyder den Lykke at see jer.

Monrose.

Min fiere Datter, I veed alle vort Huses Ulykker; I veed, at Familien Murrai, som altid har været misundelig over vores, har styrtet os i denne Afgrund: min hele Familie er fordømt, alting er forloren. Jeg havde en eneste Ven tilbage, som kunde, ved den Anseelse han var i, hjælpe mig ud af min Ulykke, hvilket han ogsaa havde lovet mig; jeg kommer ikke saa snart her ind i Byen, førend jeg hører, at Døden har ogsaa skilt mig ved ham, at man søger efter mig i Skotland, at der er sat Pris paa

mit Hoved; det er uden Tvivl min Fiendes Søn, som forfølger mig endnu; jeg maae døe for hans Haand; eller jeg maae skille ham ved Livet.

Lindane.

J er kommen her for at dræbe Mylord Murrai, siger J?

Monrose.

Ja, jeg vil skaffe jer og min Familie Hevn, eller jeg maae selv omkomme; jeg vover jo intet uden nogle fåa Dage af mit Liv, som længe siden ere mig fordomte.

Lindane.

O Skiebne! i hvilken nye Forstræffelse sætter du mig ikke! hvad skal jeg gjøre? — — hvad skal jeg gribe til! Af, min Fader!

Monrose.

Jeg beklager jer, min Datter, at J har saa ulukkelig en Fader at takke for jeres Liv.

Lindane.

Jea er mere at beklage end J tænker — — Kunde J vel fast have besluttet saa forstræffeligt et Foretagende?

Monrose.

Saa fast, som jeg har besluttet, engang at døe.

Lindane.

Min Fader, jeg besvær jer ved dette elendige Liv, som J har givet mig, ved jeres Ulykker og ved mine, som maa skee ere større end jeres, at J ikke sætter mig i Fængt og Angest for at miste jer i det samme Dieblis, da jeg har fundet jer igien; hav Medlidenshed med mig, spar jeres Liv og mit.

Monrose.

J berøget mig, jeres Røst giennemtrænger mit Hjer-

te,

te, det er ligesom jeg hørte jeres Moder tale. Al — —
hvad begierer I af mig?

Lindane.

At I ikke længer vil vove jeres Person, at I vil
forlade denne Stad, som er saa farlig for jer og for mig.
— — Ja, det er besluttet — — jeg vil opofre alting
for jer, min Fader — — ja alting uden Undtagelse — —
Jeg er færdig at følge jer — — jeg vil følge med
jer til hvilket forfærdelig De blandt de orcadiske, som
det skulde være fornødent; jeg vil pleie jer med mine Hæn-
der, det er min Pligt, jeg vil opfylde den — — Det er
besluttet; lader os reise.

Monrose.

I vil altsaa, at jeg skal fornægte at hævne jer.

Lindane.

Denne Hævn maatte koste mit Liv; lader os reise, jeg
beder jer.

Monrose.

Nu vel, den faderlige Kierlighed faaer Overhaand;
siden I har Mod nok til at foreene jer med min bedrøvelige
Skiebne. Jeg gaaer hen at lave alting tilrette, at vi kan
forlade Londond inden en Time; hold jer færdig, og tag
endnu imod mine Omfarnelser og mine Taarer.

Syvende Scene.

Lindane, Polly.

Lindane.

Det er ude med mig, min fiere Polly — — Jeg
saar aldrig Mylord Murrai mere at se, jeg lever ikke
mere for ham.

Ad 4

Polly.

Polly.

J drømmer, Jomfrue; J skal saae ham at see om nogle Minuter. Han har været her for et Dieblif siden.

Lindane.

Han har været her og ikke besøgt mig. Nu er det fulkommen ude med mig. O mit ulyksalige Fader! hvi har jeg ikke reist før?

Polly.

Dersom han ikke var bleven hindret af den affhyelige Mylady Alton — —

Lindane.

Hvad! har han endogaa her talt med hende, for at trodse mig oven i Riøbet, efterat han i tre Dage hverken har besøgt mig eller skrevet mig til! Kunde jeg paa en mere uanstændig Maade see mig bestemt. Gåh, vær forsikket, at jeg vilde tage mit Liv fra mig i dette Dieblif, dersom det ikke var saa høistnødvendig for min Fader.

Polly.

Men, Jomfrue, hør mig dog, jeg svar jer til, at Mylord — —

Lindane.

Den Troløse, saadanue ere Mandfolk! — — Al, min ulyksalige Fader; herester vil jeg ikke tænke uden paa jer!

Polly.

Jeg svar jer til, at J har Ret, Mylorden er slet ikke troløs, at han er den elskværdigste Mandsperson i Verden, at han elsker jer af sit ganske Hjerte, og at han har givet mig Prover derpaa.

Lindane.

Naturen maa undervilke Kierligheden; jeg veed ikke, hvor jeg gaaer hen — — Jeg veed ikke, hvad der skal

skal blive af mig, men formodentlig bliver jeg aldrig ulyk-
saligere end jeg er.

Polly.

Men, hører I ikke; befind jer dog, min fiere Goms-
frue, man elsker jer — —

Lindane.

Ne, Polly! er du vel i Stand til at følge mig?

Polly.

Ja, jeg skal følge jer indtil Verdens Ende; men
man elsker jer jo; siger jeg.

Lindane.

Lad mig være! tael ikke mere om Mylorden; Ne!
om han endogsaa elskede mig endnu, saa maatte jeg dog
reise. — — Denne Adelsmand, som du har seet hos
mig — —

Polly.

Nu da?

Lindane.

Kom, du skal faae det altsammen at vide: Jeg kan
ikke tale for Sukke og Taarer. Følg mig, og vær færdig
til at reise.

.... Ende paa den fjerde Act.

Femte Act.

Første Scene.

Lindane, Friport, Fabricius, Polly.

Fabricius.

Ne! hvad det gaaer mig til Hierte, Mademoiselle; Polly
vækker jeres Toi tilsammen; I vil forlade os.

De 5

Lin:

Indbanc.

Indbanc.

Min kære Vært, og I, min Herre, som jeg er saa meget forbunden, I, som har ladet saa ædelmodig en Casse karakter see, I, som efterlader mig den Smerte, at jeg ikke kan giengielde jeres Velgierninger, jer skal jeg aldrig forglemme min Livstid.

Friport.

Hvad er dette her? hvad vil alt dette sige? Dersom I er tilfreds med os, da maae I ikke reise fra os. Er det saa, I er bange for nogen Ting, da tager I Feil; en Jomfrue har intet at frygte for.

Indbanc.

Fabrizius.

Den gamle Adelsmand, som er hendes Landsmand, pakker ogsaa sammen. Jomfruen græd, og denne Herre græd ogsaa, de vil reise sammen: jeg græder ogsaa, ved det jeg taler derom.

Friport.

Jeg har aldrig grædt min Livstid; sy! hvad det lader soffet, at græde! jeg veed jo! har jo ikke fanet Dinene til det Brug. Jeg tager mig nær, at hun vil reise, det nægter jeg slet ikke; og omenstignent hun er saa stolt og storagtig, som jeg længe siden har sagt hende, saa er hun dog saa artig og oprigtig, at det kan gøres en ont, naar man skal miste hende. I maae endelig skrive mig til, Jomfrue, dersom I reiser bort. Jeg skal altid gøre jer Godt — — Vi samles maaskee engang igien, hvem veed? men glem ikke at skrive mig til, glem det ikke.

Indbanc.

Jeg svar jer det til med den allerstørste Erkiendelighed, og dersom Lykken nogentid — —

Fri:

Friport.

Åh, min Ven, Fabricius, denne Jomfrue er visselig vel opdragen.

Fabricius.

Forlad mig, Jomfrue, jeg synes, hun kan ikke ret vel reise bort, thi hun er her under Hr. Friports Caution, som maatte miste 500 Guineer, isald hun forlader os.

Lindane.

O Himmel! hvilken nye Ulykke! nye Ydmygelse! Åh! jeg skal her være fængslet, og Mylord, og min Fader — —

Friport.

(til Fabricius)

O! hvad det angaaer, endskjønt hun har noget, jeg veed ikke hvad, som bevæger mig, saa kan hun derfor gierne reise, om hun har Lust — — Jomfruer maae man aldrig tvinge; jeg skifter ligesaa meget om de 500 Guineer, som om slet intet. (Sagte til Fabricius) Lad hende endnu faae de andre 500 Guineer i sin Badsæk. Gaae hun, Jomfrue, reis, naar I behager; men skriv mig til, og besøg mig, naar I kommer her igien — — Jeg har sattet en besynderlig Godhed til jer.

Anden Scene.

Mylord Murrai og hans Følk bag paa Theatret,
Lindane og de øvrige foran.

Lord Murrai.

(til sine Følk)

J bliver her, og J løber hen paa Cancelliet, og bringet mig hid det Pergament, som man har expederet, saasnart

snart som det bliver forseglet. Sandre gaaer hen og laver alting tilrette i det nye Hus, som jeg har leiet. (han drager et Papiir op af sin Lomme) Hvilken Lyksalighed, at stadfæste Lindanes Lykke.

Lindane.

(til Polly)

Åh! mit Hjerte vil bryde ved det jeg ser ham.

Friport.

Denne Mylord kommer altid saa ubehagelig, han er saa smuk og velskabt, saa han kan ikke andet, end være mig en Torn i Minene. Men dog, hvad Skade gjør han mig? Jeg har nogen Tilværelighed — — Men jeg elsker ikke, jeg. Farvel, Gensfrue.

Lindane.

Jeg vil slet ikke reise herfra, uden først at overbevise jer om min Erkiendtlighed og min Bedrøvelse over at forlade jer.

Friport.

Nei, nei, ingen Ceremonier, hun maatte maaskee gjøre mig blodbitter. Jeg siger jo, at jeg elsker jer slet ikke — — Jeg faaer jer vel at see endnu engang: jeg bliver her i Huset, jæn vil see I reiser. Kom, Fabricius, hielp den gamle Adelsmand deroppe. Det er, som jeg siger jer, jeg føler nogen Tilværelighed hos mig for denne Gensfrue.

Tredie Scene.

Lord Murray, Lindane

Lord Murray.

Endelig under jeg da den Fornægtelse uden Tvang at beundre hendes Vindigheder. Men hvad er det for et Hus, hun

Hun'er i? Det skifter sig ikke for hende! et mere anstændigt bier paa hende. Hvorledes, skænne Lindane, hun slaaer Dinene ned, og hun græder! hvad var det for en stor tyk Mand, som talte med hende? har han maaskee gjort hende nogen Fortræd? saa skal han blive straffet derfor i dette Dieblif.

Lindane.

(Afvifter sine Taare)

Åh! det er en ærlig Mand, som er dydig, skænt grov, som har havt Medsynt med mig i min grusomme Tilstand, som ikke har forladt mig, som ikke har forhaanet mig i min Elendighed, som ikke har talt med min Rivale en lang Tid her i Huset, uden at værdige mig en Besøgelse, og som, om han havde elsket mig, ikke skulde lade 3 Dage gaae hen uden at skrive mig til.

Lord Murrai.

Åh! vær forsikkert, at jeg tusinde Gange hellere vilde døe end fortjene den allermindste Bebreidelse af hende; Jeg har ikke været borte uden for hendes Skyld, jeg har ikke tænkt uden paa hende, jeg har tient hende mod hendes Villie. Om jeg ved min Tilbagekomst her har truffet dette hevngierrige og rasende Gruentimner, som vilde styrte hende, saa er jeg ikke gaaen bort et Dieblif uden for at forekomme hendes grusomme Forsæt. Store Gud! skulde jeg ikke have skrevet hende til.

Lindane.

Nei.

Lord Murrai.

Åh! jeg merker nok, hun har opsnappet mit Brev. Hendes Ondskab skal kun forsøge min Rierlighed, om den kan forøges; gid den ogsaa maatte foruøpe jeres! Åh!

Bruc

Grusomme, hvorfor har hun skjult for mig hendes anseelige Navn, og den ulyksalige Tilstand, hun er i, som skifter sig saa lidet for dette store Navn?

Lindane.
Hvem har sagt jer det?

Lord Murray.
(pegende paa Polly)
Hun, hendes Fortroelste.

Lindane.
Hvorledes? har du forrædet mig?

Polly.
J forræder jer selv; jeg har gjort jer en Tjeneste dermed.

Lindane.
Nu vel, J kiender mig da, det I ad, der stedse har adskilt vore Huse fra hverandre, er jer ogsaa bekendt; jeres Fader har ladet min Fader dømmes fra Livet, han har bragt mig i den Tilstand, som jeg har villet skjule for jer; og J, som er hans Søn, understaaer jer endda at elske mig!

Lord Murray.
Jeg tilbeder hende, og det er min Pligt; min Kierlighed har at oprette min Faders Grusomheder; det er en Villighed af Forsynet: mit Hjerte, min Lykke, mit Liv staaer i hendes Hænder. Fader os foreene disse to fiendtlige Navne. Jeg legger ned for hendes Fødder vores Egteskabs-Contract; værdes at høre den med det Navn, jeg har saa kært. Tid, at Sønnens inderlige Fortrybelse og Kierlighed maae oprette Faderens Forseelser!

Lindane

Lindane.

Ak! jeg maae reise, jeg maae forlade jer for evig.

Lord Murray.

Ei, hun vil reise, hun vil forlade mig! Nei, for skal hun see mig doe for hendes Fødder — — Ak! vil hun ikke værdige mig sin Kierlighed?

Polly.

J skal saamen ikke reise, Gensfrue, det skal jeg vel sætte en Vind for; J tager nu altid saadanne desperate Resolutioner. Hielp J mig, Mylord.

Lord Murray.

Ei, hvem har indgivet hende det Forsæt, at sige mig, og at gjøre alle mine Bemærkninger til intet?

Lindane.

Min Fader!

Lord Murray.

Hendes Fader? Ei, hvor er han, hvad vil han, hvorfor siger hun mig det ikke?

Lindane.

Han er her, han tager mig med sig, det er allerede besluttet.

Lord Murray.

Nei, jeg svær ved hende selv, at han ikke skal føre hende bort. Er han her, saa før mig hen til hans Fødder.

Lindane.

Ak, min Høitidsfede! tag jer vel vare, at han ikke laaer jer at see, han er ikke kommen her uden-for at endel
sit

sit Liv, i det han stiller jer ved jeres, og det er for at forkomme saa grusomt et Forsæt, at jeg har resolveret at tage Flugten med ham.

Lord Murrai.

1. Hendes Forsæt er endnu grusommere; troe mig, jeg er ikke bange for ham; jeg skal nok faae ham til at gaae ind i sig selv. (han seer sig om) Hvad? man kommer endnu ikke? Himmel! hvad det Onde skeer hastig! og det Gode gaaer langsom!

2. 3.

Lindane.

See der kommer han; dersom I elsker mig, saa lad jer ikke see af ham, . Stil jer ved mit Selskab, og skaan ham for at vise den Afsky han har for jer — — gaae til Side i det ringeste en liden Tid.

4. 5. 6.

Lord Murrai.

Ach! hvor nødig jeg gior det, men hun tvinger mig dertil. Jeg vil gaae ind at forspøne mig med saadanne Baaben, som nok skal slaae ham hans af Hænderne.

7. 8. 9.

Fjerde Scene.

Monrose, Lindane.

Monrose.

Kom min fiere Datter, min eneste Skytte, min eneste Trøst i mit jammerfulde Liv — — kom lader os reise!

Lindane.

Ulykkelige Fader til en ulykkelig Datter — — jeg vil aldrig forlade jer. Imidlertid tillad, at jeg bliver her endnu nogen Tid.

Monrose.

Hvorledes? efterat I selv har nødet mig til at reise, efterat I har tilbudet jer at følge mig til de fæleste Ørkener, hvor

hvor vi kunne skiule vores Ulykke! har J forandret jeres Forsæt? har J fundet og tabt i saa kort en Tid Naturens Kælelser?

Lindane.

Jeg har slet ikke forandret mit Forsæt — — jeg kunde ikke være i Stand til at — — jeg vil følge jer — — men endnu engang gie en liden Tid — — fsi en Ulyksalig deri, som har jer at takke for saa uroeligt et Liv — — afslaae mig ikke disse kostbare Dieblif.

Monrose.

De ere i Sandhed kostbare, og J vil spille dem; Betænk, at vi hvert Dieblif ere i Fare for at røbes; betænk, at J har været fængslet, at man søger efter mig, og at J i Morgen kan faae at see jeres Fader dse den skien: deligste Død.

Lindane.

Disse Ord ere et Tordenslag for mig, jeg kan længere staae derimod. Jeg skammer mig ved, at jeg har nølet saa længe — — imidlertid havde jeg noget Haab — — det vil ikke sige, J er min Fader, jeg vil følge jer Af, jeg Ulyksalige!

Femte Scene.

Friport, Fabricius.

(Lader sig see paa den ene Side af Theatret, imedens Monrose og hans Datter taler sammen paa den anden Side).

Frelon.

(til Fabricius)

Vigen har dog haaret deres Sager ind i Kammeret igien, de reiser ikke, og det er mig ret kiert: jeg havde

Caffe = Huset.

Se

alle:

allerede vendt mig til hende. Jeg elsker hende just ikke, men hun er saa vel opdragen, at jeg saa hende reise med en Slags Uroelighed, som jeg aldrig før har fundet til; med en Slags Bevægelse — — Ah, jeg veed ikke hvad for noget usædvanligt.

Monrose.

(til Friport)

Farvel, min Herre, vi reiser med Hjertet fuldt af jeres Begiærninger. Jeg har aldrig min Livetid kiendt saa høiagtningseværdig en Mand, som J. Jeg kommer mig til at pardonere det menneskelige Kion, som jeg har saa billig en Forbittrelse imod

Friport.

J vil da reise bort med dette Fruentimmer: det approberer jeg slet ikke; Jeg skulle dog blive her; der falder mig noget ind, som maaskee skulle staae jer an: bliv dog.

Sidste Scene.

De forrige, Lord Murrai (i det bageste af Theatret tager imod et sammenrullet Pergament af hans Folk).

Lord Murrai.

Ah, saa har jeg dog endelig dette Pant paa min Lyksalighed. Tak skee dig, o Himmel, som har staaet mig bje.

Friport.

See, der har vi det! der er den forhaandede Milord igien. Den Karl er mig ret i Veien med hans angencemme Person!

Monr

Monrose.

(til sin Datter, imedens Murray taler med sin Tiener)

Hvem er denne Person, min Datter?

Lindane.

Min Fader, det er — — O Himmel forbarme dig over os!

Fabricius.

Min Herre, det er Mylord Murray, den artigste og den ædelmodigste Cavalier ved Hofset.

Monrose.

Murray! Store Gud! min dødelige Fiende, kommer han endnu for at insultere mig i saa mangfoldige Ulykker! (han drager sin Kaarde) Han skal have Resten af mit Liv eller jeg af hans.

Lindane.

Hvad gjør I, min Fader, hold inde!

Monrose.

Grusomme Datter, vilde du saaledes forraade mig?

Fabricius.

(kaster sig for Monrose)

Min Herre! ingen BOLD i mit Hus, jeg besvær jer, I maatte føre mig i Ulykke dermed.

Friport.

Hvorfor skal man hindre Folk i at slaaes, naar de har Lust; de maae have sin frie Villie, lad dem gjøre, som de vil.

Lord Murray.

(Gædse paa det bageste af Theatret til Monrose)

I er Fader til denne høiagtningsværdige Person, er det ikke saa?

Lindane.

Af, jeg maae døe.

Monrose.

Ja, siden du veed det, saa vil jeg ikke nægte det.
Kom da grusomme Søn af en grusom Fader, kom for syldest at bade dig i mit Blod.

Fabricius.

Min Herre, endnu engang — —

Lord Murrai.

Hold ham ikke! jeg har det, jeg skal desarmere ham med. (han drager sin Kaarde)

Lindane.

(i Pollys Arme)

Grusomme! — — tør du — —

Lord Murrai.

Ja, jeg tør — — Ah! I er den dydige Lindanes Fader, jeg er jeres Fiendes Søn. (han kaster sin Kaarde)
Saaledes fegter jeg mod jer.

Friport.

Det er paa en anden Maaneer!

Lord Murrai.

Boer mit Hjerte igiennem med den ene Haand, men med den anden tag dette Skrift, læs — — og lær at kende mig. (han leverer ham Rollen)

Monrose.

Hvad seer jeg! min Benaadning! mit Huses Opreidsning! O Himmel! er det jer, er det jer Murrai, jeg har at takke for alt dette? Af, min Velgører! (han kaster sig for hans Fodder) Skil mig heller ved dette Liv, til Straf for, at jeg har staaet efter jer &.

Lindane

Lindane.

O, hvad er jeg lykkelig! min Kiereste er mig værdig.

Lord Murrai.

Omsavn mig, min Fader!

Monrose.

Å! og hvormed kan jeg giengielde saa megen Ædel-
modighed?

Lord Murrai.

(peeger paa Lindane)

Se, der er min Belønning!

Monrose.

Faderen og Datteren ere jer sin Livstid forbundne.

Fripport.

(til Fabricius)

Det tænkte jeg nok, min Ven, at denne Jomfrue
ikke var for mig; men overalt, hun er falden i gode Hæn-
der, og det fornøier mig.

Ende paa den femte og sidste Act,

Hos Boghandler Gyldeendal, boende paa
Hiørnet af store og lille Helliggeist-Strædet
No. 143. findes Oplag af følgende Skrifter,
som for høstegnede billigste Priser
kan bekommes.

In Folio.

Acta Academica inter gaudia aulæ, populique ob cele-
bratas feliciter Nuptias sereniss. Principis Regii
Friderici &c. 2 Mk. 8 s.

In Quarto.

Professor Mallets Indledning til Dannemarks Riges Hi-
storie. Kiøbenh. 1756. 5 Mk.

Båthøus Forklaring over 1 Johannes Epistel, 2 Deele, 4.
Kiøbenh. 1 Rdlr. 2 Mk.

— — — over Judæ almindelige Epistel, ibid.
4 Mk.

Hørrebøus Skatammer i Geometrie og Navigation, ibid.
1 Rdlr.

Holbergs fuldstændige Geographie med smukke illuminerede
Landkort, udgivet af Nicolai Jonge, 1 Deel, Kiøbh.
1 Rdlr. 4 Mk.

— 2 Deel, ligeledes med Landkort. 1 Rdlr. 4 Mk.

— 3 Deel, ligel. 1 Rdlr. 4 Mk.

Burlemaqui Natur- og Folkeret. 4 Mk.

— — Statetret. 4 Mk.

Prof. von Aphelens tydske og danske Ordbog, 2 Tomer.
5 Rdlr.

— — franske og danske Dictionaire. 2 Tom. 5 Rdlr.

Berthelsens enaeliske og danske Dictionnaire, 3 Rd.

Rpeculum Regale eller Kongespeilet, udgivet af Hr. Justits-
raad Erichsen. 3 Rdlr.

Biskop Thestrups Forklaring over Celsoff. 4 Deele. 5 Mk.

Elitons poetiske Tidsfordriv i Arier og Sange. 2 Mk.
Strøms

Strøms Beskrivelse over Søndingr, 2 Deele. 4 Rdlr.
Andet Anhang til Bulls Register over Lovene og Forordningerne fra 1746 til 1772 inclusive, Sorø 1772.
1 Rdlr. 3 Mk.

Bræger, et Heltedigt. 1 Mk. 8 ß.

Forordningerne fra Lovens Publikation til 1730. 10 Rdlr.

— — fra 1730 til Datum kan ogsaa bekommes.

NB. Et nyt og meget forbedret Uplag af Bulls Register er under Pressen, og bliver færdig til næste Paaask 1776.

In Octavo.

Overlandmaaler Bugges mathematisk Hæandbog, 1 Deel, som indbefatter de første Grunde af Regnekunsten og Algebra. For dem, som subskribere paa de følgende Deele, koster denne 5 Mk. men for andre Kjøbere 1 Rdlr.

Kritisk Fortegnelse, eller korte Recensioner over alle de Skrifter, som de 3de første Aar efter Skrivefriheden ere udkomne, samt Prisen og Stedet, hvor ethvert findes tilkiøbs. 3de Dele eller Aargange. 3 Rd.

Moraliske Breve til Hjertets Dannelse, skrevne af Prof. Dusch i Altona og paa dansk oversatte af Mag. Jens Bech, Sognepræst for Wallekilde og Hørve Menigheder i Sieland, 2de Deele. 1 Rdlr. 1 Mk.

Staternes indvortes Regiering, af Justitsraad og Prof. Andreas Schytte ved det Ridderlige Akademie i Sorø, 4 Deele. 4 Rdlr. 2 Mk.

— — Staternes udvortes Regiering, 1ste Deel 1 Rdlr.
2den Deel 5 Mk.

Samling af alle Professor Sneedorfs Smaa skrifter, 2 D.
1 Rdlr. 4 Mk.

Prof. Sneedorfs Fragmenter til den patriotiske Tilskuer, 3 Mk. 8 ß.

NB. Et nyt Uplag af Prof. Sneedorfs samtlige Skrifter i 9 Deele er under Pressen; den første Deel bliver færdig om 3 Uger, og paa samme modtages Subskription.

Prof. Balles Præken: De nærmeste Aarsager, som forvoldte Religionens Foragt, i Anledning af 17 Jan. 10 ß.

— — Jule- og Nyaars-Præken, holdne 1772. 1 Mk.
Scm

- — Sem Taler ved sine Collegiers Begyndelse paa det
Kiebenhavnske Universitet d. 21 Sept. 1772. 1 Mk.
- — Theses Theologiæ Dogmaticæ cum Observationi-
bus & Corollariis in usum auditorum; er under
Pressen.
- — Eregetisk Forklaring over Evangelisten Matthæus
er ligeledes under Pressen.
- Prof. Treschows Prædikener over adskillige af de anord-
nede Texter. 2 Mk. 8 f.
- Mag. Jens Bechs Prædiken om Ydmygheds Indflydelse
paa Christendommens Væsen. 8 f.
- — Moralsk Afhandling om Tarveligheds Indflydelse
paa et Folks Tilstand, Virksomhed og Eader. 10 f.
- Prof. Wontoppidans Prædiker, holdne ved adskillige særdes-
les betydelige Leiligheder. 1 Mk. 12 f.
- Bergens Handelshistorie ved Kammerraad Olrik. 2 Mk.
- Aalborgs Handelshistorie ved Samme. 3 Mk.
- Mag. Rosenstand Goyses Betragtninger over de alminde-
lige Aarsager til uheldelige Egetskaber. 1 Mk. 8 f.
- Frimodige Breve over Christendommen. 1 Mk. 8 f.
- Prøver af danske Satirer i poetiske Breve. 10 f.
- Gibsons Hyrdebreve, oversatte af Engelsk ved Hee. 3 Mk.
- Stubs Urier og Sange. 1 Mk. 8 f.
- Mossins lærerige Historier og Samtaler. 4 Mk.
- Et ungt Fruentimmers Nyaarsgave, eller: Græn Hali-
fars Raad til en Datter, oversat af Engelsk ved
Lodde. 1 Mk.
- Mad. Gomez hundrede Historier. 1 Rdlr. 1 Mk. 8 f.
- Pamela eller den belønnede Dyd. En moralsk Roman,
skreven paa Engelsk af den berømte Richardson, og i
Dansk oversat ved Lodde, 4 Deele. 2 Rdlr. 4 Mk.
- Tossen. En Oversættelse ved Lodde. 12 f.
- Orenstierns moralske Tanker, 2 Deele. 1 Rdlr. 1 Mk.
- Mosheims grundige Tanker over adskillige theologiske og
moraliske Materier. 2 Mk. 8 f.
- Addisson om den christelige Religion, oversat af Engelsk ved
Lodde. 1 Mk.
- Olof von Dalins Bitterhets- Arbejen, 6 Delar. Stockh.
1767. 3 Rdlr. 3 Mk.

